సంపుటము VI

నెం. 3

17 సెప్టెంబరు, 1992
గురువారము,
(శక సం. 1914,
భాద్ర-26)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

		పేజీ నెం.
1.	ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు. ..	305
2.	స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న. ..	334
3.	సభా కార్యక్రమము. ..	339
4.	వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : రాష్ట్రంలో ప్రయివేటు వైద్య, దంతవైద్య కళాశాలల మంజూరు చేయుట గురించి. ..	340
5.	లఘుచర్చ : తెలంగాణాలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై చర్చ. ..	354
6.	సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రము : సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నిర్ణయములు. ..	371
7.	ప్రభుత్వ బిల్లులు : ..	
	(1) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ బహిరంగ స్థలములను వికృతమొనర్చుటను నివారించు, అశ్లీల, ఆక్షేపణీయమైన పోస్టర్లు మరియు ప్రకటనలను నివారించు బిల్లు– (ప్రవేశపెట్టబడినది) ..	371

(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1992.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఏడవ సమావేశము : పందొమ్మిదవ రోజు)

గురువారము, 17 సెప్టెంబరు, 1992

(సభ ఉదయం 8·30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

FOREST AREA IN THE STATE

171-

*3170(D)-Q.- Sarvasri P. Ashoka Gajapathi Raju (Vizianagaram) and L.B. Dukku (Srungavarapukota):- Will the Minister for Forest be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the State has recorded forest area of 6.37 million hectares and out of this the actual forest cover turned out to be 4.79 million hectares when the forest survey of India used satellite imagenary technique; and

(b) if so, the steps taken by the State Forest Department to arrest and reverse this trend?

Minister for Forests (Sri M. Chandrasekhar):- (a) It is a fact that Andhra Pradesh State has a recorded forest area of 6.37 million hectares. There is, however, no reduction in the recorded Forest area of the State. The area containing vegetative cover having crown density of more than 10% was estimated at 4.79 million hectares. The balance recorded forest area contain less than 10% crown density.

(b) In order to arrest and reverse this trend and develop productivity and improve forest crown the following steps have been initiated or proposed by the Government:

(1) Restriction imposed on diversion of forest lands to non-forest purpose.

---

*An asterisk before the name confirmation by the Member.

(2) Afforestation of depleted forest areas under Social Forestry, Drought Prone Area Programme and Plantation Programmes.

(3) Formation of Forest Protection Force to arrest illicit smuggling of Forest Wealth.

(4) Departmental working of Forests avoiding private persons to enter into forests.

(5) New Acts like Forest Conservation Act, 1980 and amendment to Forest Laws were brought to check and arrest depletion of forest cover and areas.

(6) Preparatory action for launcing a comprehensive Forestry Project with World Bank aid.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, you are aware that this question is of tremendous significance because it deals with ecology. The Minister has agreed that the area has not come down, but the vegetative cover has come down. I would like the Minister to tell us as to what is the normal crown density in tropical forests. When we come into hectares, what is the annual afforestation in hectarage and what is the annual deforestation in hectarage? Since you have claimed certain programmes, I would like the Minister to tell us as to how much is the amount that has been spent during the last accounting year throughout the State for social forestry, drought prone area programme and plantation programme. The Minister has tried to confuse the issue in the sense that he has talked about the initiated or proposed steps. He talked about the Preparatory Project with the World Bank Aid also. Can he enlighten us about the Preparatory Project with the World Bank Aid? At what stage is it?

Sri M. Chandrasekhar:- Rs. 11,607 lakhs....

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- We want to know the details of amount spent on social forestry, drought prone area programme, plantation programme, etc.

శ్రీ ఎమ్. చంద్రశేఖర్:- డిఫరెంటు ప్రోగ్రాములు అన్నీ కలిపి.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- అన్నీ కలిపితే నాకు ఏదీ అర్థం కాదు. జీతాలప్పైన ఇంత, మొక్కలు వేయడానికి ఇంత అని చెప్పాలి. మొక్కలు వేయడానికి ఒక్కప్పైసా కూడా ఖర్చు చేయకపోతే అడవులు పెరుగుతాయా?

Sri M. Chandrasekhar:- An amount of Rs. 11,607 lakhs....

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- What is the amount spent on social forestry, drought prone area programme, plantation programme, etc? We want to know the details. The purpose of putting the question is to know the details.

Sri M. Chandrasekhar:- I have the details. దానిలో స్టేట్ అండ్ సెంట్రల్ షేరు 50% ప్లస్ 50% కలిపితే Seedling distribution is 845 lakhs,

block planting is 36,000 hectares, amount is Rs. 1,543 lakhs. Under C.E.D.A., an external project, 2,291 is the seedling distribution, block planting is 36,360, strip planting is 3,278 and the amount is Rs. 3,514. The special component Plan, State Plan, it is 1,065 and the amount is Rs. 237 lakhs. Shelter beds State Plan Rs. 1,434 lakhs and distribution of seedling and block planting. Under the Tribal sub-plan, State, 5,04,544 is the block planting and the amount is Rs. 1,062 lakhs. Drought Prone Area Programme 50, 50 per cent, seedling distribution is 1,222 lakhs, block planting is 25,392 and strip planting is 1,636 and the amount is 3,713 lakhs. Under Jawahar Rojgar Yogana 50, 50 per cent....

Mr. Speaker:- It is better to place it on the Table.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- If it is such a lengthy answer, it has been the practice to place it on the Table of the House.

శ్రీ ఎమ్. చంద్రశేఖర్:- గౌరవసభ్యులకు వివరాలు కావాలంటే నాదగ్గర వున్నాయి. నేను ఇస్తాను. ఉద్దేశం ఏమిటి అని అంటే నేను జవాబు చెప్పాను.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- You have talked about 10% crown density. What is the normal crown density in tropical forests? We are in a tropical area. That part, he has not answered. Our concern is that the rate of deforestation is much, much higher than the afforestation. Can the Minister enlighten us in that regard and what they are doing to reverse that trend? The remaining details could be placed on the Table of the House, we will be very happy.

శ్రీ ఎమ్. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా. వారు వివరాలు చెప్పమని అంటే నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- వివరాలు కావాలి కాని దయచేసి టేబులుమీద పెట్టిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎమ్. చంద్రశేఖర్:- మీరు అట్లాగ చెబితే నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. వివరాలు ఇస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిఫారెస్టేషను చేసే దానికి ఎక్కువ ఖర్చు అవుతున్నదా.... 8.40 ఉ.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- డిఫారెస్టేషనుకు ఎక్కువ ఖర్చు అవుతున్నది. ఎఫారెస్టేషనుకు తక్కువ ఖర్చు అవుతున్నది.

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- ఎఫారెస్టేషను కొరకు వరల్డు బ్యాంకు లోను 35 కోట్ల రూపాయలు తీసుకుంటున్నాము. అక్టోబరు, నవంబరు నెలలలో ఎక్స్‌పెక్టు చేస్తున్నాము. ఏ విధంగా చేయాలనేది కాంప్రహెన్సివ్ ప్రపోజల్సు పెట్టాము.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- నేను వేసినటువంటి ప్రశ్న కవరు కాలేదు. What is the normal gradiance of the afforestation?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- దీని గురించి డీఫారేస్టేషను ఎట్లాగ ఫిల్ అప్ చేయాలా, ఎక్కడ చేయాలా అని ఎకార్డింగు టు రికార్డ్సు 17 పర్సెంటు ఉంది. 14 పర్సెంటు ఇన్ జనరల్ ఉంటే - అది 4 పర్సెంటు పెరిగింది. డిఫిషియన్సీ దూరము చేయాలంటే We are having afforestation programmes. Restrictions imposed on diversion of forest land to non-forest land. Depleted forest areas under social afforestation.... I will place on the Table of the House if he requires any other information.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- వేలాది ఎకరాలలో ఏ రకమైన చెట్లు గాని, మొక్కలు గాని లేవు. అట్లాంటి ఆ భూములలో చెట్లు వేసుకునేందుకు గిరిజనులకు, హరిజనులకు కౌలు మీద పండ్ల చెట్లు నాటుకునేందుకు వృక్షసంపదను ఆ విధముగా పెంచేందుకు ఎఫారేస్టేషనులో భాగంగా యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? యిదివరలో ఆ పద్ధతి ఉంది. గవర్నమెంటు ఆ పద్ధతిని రద్దు చేశారు. తిరిగి ఆ పద్ధతి గురించి పునరాలోచన చేస్తారా? ఆ విధముగా వారికి యివ్వడానికి ప్రభుత్వం వారు సిద్ధపడతారా? విశాఖపట్టణం ఏరియాలో గుట్టల మీద ఫైనాపిల్స్ పెంచడానికి చక్కటి అవకాశం ఉంది. ఆ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- ఓంకార్ అడిగిన ప్రశ్న - ఫ్రూట్ బేస్డ్ అంటున్నారు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారికి ప్రశ్న అర్థము కాలేదు. తిరిగి ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఎఫారేస్టేషను స్కీము క్రింద భూమి లేని పేదలకు గిరిజనులకు, హరిజనులకు పండ్లతోటలు పెంచుకునేందుకు కౌలు మీద ఈ విలువైన అటవీసంపద యివ్వడానికి ప్రభుత్వము ఏదైనా ఆలోచన చేస్తున్నదా? యిదివరలో ఈ స్కీము ఉండేది, మధ్యలో ఆపేశారు, తిరిగి పునరాలోచన చేస్తారా? విశాఖపట్టణం గుట్టలలో అక్కడ అడవులలో ఫైనాపిల్ చెట్లు పెంచే స్కీము తీసుకుని మొక్కలు నాటుతారా?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- పేద ప్రజల కొరకు ఫారెస్టు లాండు యివ్వాలన్నప్పుడు ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉండే గ్రామస్థుల కొరకు జాయింట్ మేనేజిమెంటు ఫారెస్టరీ సొసైటీ గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వము యిచ్చిన డైరక్షన్స్ ప్రకారము ఒక జి.ఒ. 28.8.1992వ తేదీన తయారుచేసినాము. దాని ప్రకారము వారు కోరినట్లు తప్పనిసరిగా సొసైటీలు ఫారము చేసుకుని దాంట్లో మెంబర్సుగా చేరిన వారికి ఫారెస్టు లాండు ఎంత ఉన్నదో అంత లాండు వారికి యివ్వడం జరుగుతుంది. వైజాగు చుట్టుప్రక్కల కావలసిన క్లైమేట్ తీసుకుని పండచెట్లు పెంచమని అడుగుతున్నారు. అది చేయాలనే సంగతి ఆలోచనలో ఉంది. విచారణ చేస్తాను.

ఎ·సి· కళాశాల ప్రధాన అధ్యాపకునిపై నేర విచారణ వ్యవహారాలను మొదలుపెట్టుట

172–

*5631–సర్వశ్రీ కె· ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం), జి·ఎస్·ఎస్· శివాజి:– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గుంటూరు, ఎ·సి· కళాశాలపై సభా సంగం, ఆ కళాశాల ప్రధాన అధ్యాపకుడు అపహరించిన సొమ్మును, తిరిగి రాబట్టవలసిందిగాను, అతనిపై నేర విచారణ వ్యవహారలను మొదలెపెట్టవలసిందిగాను, తమ నివేదికలో ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సంబంధిత వ్యక్తులపై ప్రభుత్వం తీసికొన్న చర్య ఏమి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్యా శాఖామంత్రి (డాక్టర్ పి·వి·రంగా రావు):– (అ) అవునండి·

(ఆ) గుంటూరు ఎ·సి· కాలేజీ మేనేజిమెంటును సస్పెండు చేసి, ప్రత్యేక అధికారిని నియమించడం జరిగింది· ఆ కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్‌ను కూడా సస్పెండు చేయడమైనది· ఆయనకు 1989, అక్టోబర్ నుండి జీతం చెల్లించడం లేదు·

శ్రీ కె· ఎర్రంనాయుడు:– ఇది సభా గౌరవానికి సంబంధించిన ప్రశ్న· ప్రతి సమావేశములో అత్యంత ప్రధానమైన విషయాల మీద సభ్యులు ఏదైనా ఆందోళనచేస్తే వారి ఆందోళన గుర్తించి సభా సంఘాలు వేయడం అనే పద్ధతి ఎప్పటినుంచో వస్తున్నది· దీని మీద ప్రభుత్వం లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నది· టి·ఎ·, డి·ఎ· రూపములో లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది· గతములో కొన్ని సభా సంఘాలు యిచ్చినటువంటి రిపోర్టు మీద ప్రభుత్వాలు తగిన చర్యలు తీసుకోవడం లేదు· సభా సంఘాలు యిచ్చినటువంటి రిపోర్టులకు ఏమీ శాంక్టిటీ లేనటువంటి పరిస్థితులు వచ్చినవి· సభా సంఘాలు విప్లవాత్మకమైన రిపోర్టులు యిచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వాలు ఏమీ చర్యలు తీసుకోకపోవడం ఏమిటి? ఆ రిపోర్టులో వారి మీద చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేసినారు· కాని యింతవరకు ఏమీ చర్యలు తీసుకోలేదు· సభా సంఘానికి ఈ రిపోర్టు ఏ తేదీన అందింది? టేప్ రికార్డరు పోతే పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుని పోయి చిత్రహింసలు పెట్టారు, దాని మీద 304 యిచ్చారు· క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్సు ప్రారంభించా లని ఆ రిపోర్టులో కోరితే ఏదో సస్పెండు చేసినామని మంత్రిగారి సమాధానంలో చెబితే ఎట్లాగు?

డాక్టర్ పి·వి· రంగారావు.– ఈ వ్యవస్థ ఒక రకంగా చెప్పాలంటే చాలా విచిత్రంగా ఉంది· సభా సంఘం 15·9·89వ తేదీన తమ రిపోర్టును సబ్‌మిట్ చేసినది· మేము 18·9·89వ తేదీన ప్రిన్సిపాల్‌ను సస్పెండు చేస్తే – ఆయన హైకోర్టుకు పోతే – ఆయనకు హైకోర్టు స్టే యిస్తూ అందులో ప్రిన్సిపాల్‌ను కంటిన్యూ చేయమని, మేనేజిమెంటును సస్పెండు చేయమని చెప్పింది· హైకోర్టు మీద మా నియంత్రణ లేదు· గౌరవ సభ్యులు ఒక సరియైన సూచన చేశారు· సభా సంఘం ఏర్పాటుచేసిన తరువాత సూచనలు యిచ్చిన తరువాత, రిపోర్టు చూసిన తరువాత చిత్తశుద్ధితో ప్రభుత్వం స్పందించింది· It is beyond

our control when the High Court gives a stay. అదే విధంగా స్పెషల్ ఆఫీసరును ఎప్పాయింట్ చేయడంతోపాటుగా బ్యాంకు ఎక్కౌంట్ సీజ్ చేయడం జరిగింది. అంతేకాదు మేము సస్పెండుచేసిన శ్రీ జ్యోతిరాజు The High Court said that he should continue as Principal. We had no choice. On 14.8.92 there was again some complaint against the Principal. On 14.8.92 again we suspended him. This time our Department was so intelligent - I would put it. అంతేకాదు రీసెంట్‌గా 14.8.82వ తేదీనాడు By the time Court issued orders the Vice-Principal took charge of the Principal. They are not paying salary for the Principal.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- సభకు సమర్పించిన రిపోర్టును కమిటీ వారు ఎంతో పరిశోధించి ఎంతో సమయాన్ని కేటాయించి కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి విప్లవాత్మకమైన రిపోర్టు యిస్తే సస్పెండు చేశామంటే ఎట్లాగు? పూర్తి బాధ్యత కలిగిన – ఆయనవద్దనుంచి ఎందుకు డబ్బు రికవరీ చేయలేదు? చీఫ్ రికార్డరు దొంగలించితే పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుని వెళుతున్నారు. అటువంటిది కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కాజేస్తే మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు మీరు ప్రభుత్వ డబ్బును ఆయన దగ్గర నుంచి రికవరీ చేస్తారా? లేదా?

·50 డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- గౌరవ సభ్యులకు తెలియనిది కాదు. సభా సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేసిన తరువాత, విజిలెన్సు వారికి కేసును హేండోవర్ చేశాము. విజిలెన్సు వారు – ఆశ్చర్యమేమిటంటే ఈ విచారణ చాలా స్లోగా జరుగుతున్నది. I am not very happy about it. Even before the Hon'ble Member says something and demands something - it is not as if he should not demand and we should not concede - I am very serious about the matter. I do not mind to handover the entire matter to C.B.C.I.D. because this does not bring any laurels to Education Department.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- మంత్రిగారు బాగా స్పందించినట్లుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- విజిలెన్సు డిపార్టుమెంటుకు హేండోవర్‌చేస్తే, వారు 5 సంవత్సరాలు తీసుకున్నారు. ఏ.జి.కి. ఇచ్చినప్పుడు వారు 5 సంవత్సరాలు తీసుకున్నారు. కనుక, ఈ స్థితిని మార్చే నియంత్రణ మాకేమీ లేదు. ఇది సీరియస్ ఇష్యూగా ప్రభుత్వము అర్థము చేసుకొని, ప్రభుత్వము తన చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకొనడానికి, not only handing over, we will recover the entire money. We will handover the case to C.B.C.I.D. for appropriate action.

మిస్టర్ స్పీకర్:- హౌస్ కమిటీని వేసి, ఆ కమిటీ తన ఫయిండింగ్స్ ఇచ్చిన తరువాత, సి.బి.సి.ఐ.డి.కి హాండోవర్ చేశారన్నమాట.

శ్రీ జి. శ్యామసుందర్ శివాజి:- సభా సంఘము, గుంటూరు ఏ.సి. కాలేజీ ప్రిన్సిపల్‌గారు ఎంత మొత్తం నిధులను దుర్వినియోగము చేసారని కనుగొన్నది? మంత్రిగారి సమాధానములో రెండవ సారి కూడా ఆయనపై ఆరోపణలు వచ్చాయని, దాని ఫలితంగా 14.8.92న మరల అతనిని సస్పెండ్ చేశామని సెలవిచ్చారు. రెండవ సారి వచ్చిన ఆరోపణలు ఫయినాన్సియల్ కమిట్‌మెంట్‌కు సంబంధించిన ఆరోపణలా? అయితే, అవి ఏ మేరకు అంటే ఫయినాన్షియల్ కమిట్‌మెంట్ ఎంతని ఆరోపణలు వచ్చాయి? అది తెలయ చేయాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- ఒక్కొక్క ఎంక్వయిరీ కమిటీ ఒక్కొక్క రకమైన నిర్ధారణ చేస్తూ ఫిగర్స్ ఇచ్చాయి. ఆ ఫిగర్స్ వేరియేషన్స్ ఎట్లా వున్నాయంటే ఒక విజిలెన్స్ వారు రూ. 17,64,779.89లు ఎంబిజిల్‌మెంట్ జరిగిందని అన్నారు. రీజినల్ డైరెక్టరు, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్, గుంటూరు, వారు ఏమాన్నరంటే రూ. 58,63,681.50లు అవకతవకలు జరిగాయని అన్నారు. ఈ రెండింటిని పరిశీలనచేసిన తరువాత, ఆయనను వెంటనే సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. రెండవసారి ఆయనను సస్పెండు చేస్తూ, డిపార్టుమెంటు వారు కొంత జాగ్రత్త తీసుకొని, అంటే అతను కోర్టుకు వెళ్లి స్టే తెచ్చే ముందే అతని ప్లేస్‌లో వైస్ ప్రిన్సిపాల్‌ను ప్రిన్సిపాల్‌గా ఎప్పాయింట్ చేసి, అతనిని సస్పెండు చేయడం జరిగింది. The High Court Orders have become infructuous.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి):- మంత్రిగారు సదీర్ఘమైన ఉపన్యాసము ఇచ్చి తేరుతారని అనుకొన్నాం....

(నవ్వులు)

వారు జవాబులో హి వాస్ నాట్ హాప్పి. డిపార్ట్‌మెంట్ ఎంక్వయిరీ, మీద, వివిధ శాఖల మీద సి.బి.సి.ఐ.డి., హౌస్ కమిటీ మీద, మంత్రి పదవిమీద కూడా ఖర్చు అయింది కూడా మంత్రిగారు విరక్తిచెందినట్లు, సమాజము మీద కూడా విరక్తి చెందినట్లు మాట్లాడు తున్నారు. I wish he should be very happy and he should take firm action. హౌస్ కమిటీలో మేమంతా వున్నాము. హౌస్ కమిటీకి ఖర్చు అయింది కూడా - మిస్‌ఎప్రాప్రియేషన్‌కు ఎంత అయిందో, తరువాత ఈ తతంగాలకన్నిటికీ ఖర్చు అయింది. అదీ కాకుండా, అతనిపై క్రిమినల్ కేసు పెట్టి, అతని ఆస్తిపాస్తులను సీజ్ చేయండి. ఈ విషస్ సర్కిల్‌ని - లేకపోతే మమ్ములను కూడా పిలవండి. మేము సజెషన్స్ ఇస్తాము. హైకోర్టులో వుందని మీరు నిస్సహాయత ప్రకటిస్తే ఎట్లా?

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- ప్రయిమా ఫేసీ వుందని విజిలెన్స్ వారు రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఎఫ్.ఐ.ఆర్. లాడ్జి చేశారా? ప్రభుత్వము తరఫున తీసుకొన్న చర్య ఏమి? అతని ఆస్థిపాస్తులను ఎటాచ్ చేశారా? ఆస్థిపాస్తులు లేకపోతే, ఎక్కడనుండి ఈ డబ్బును రికవరీ చేస్తారు?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఆయన ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల పిల్లలకు చెందిన స్కాలర్ షిప్‌ల డబ్బులను తిన్నారు. He can be arrested under so many provisions.

డాక్టర్ పి·వి· రంగారావు:– నాకు సంతోషంగా వుందని పురుషోత్తమరావుగారు సర్టిఫికెట్ ఇచ్చారు·

(నవ్వులు)

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:– మినిస్టరుగారు నా ప్రశ్నకు ఆన్సర్ చెప్పలేదు·

డాక్టర్ పి·వి· రంగారావు:– మా విద్యాసాగరుల వారికి ఇదే సమాధానము· చక్కగా సూచనలు చేశారు· ఇది చాలా సీరియస్ మ్యాటర్· సామాన్యంగా ప్రతిపక్షాలు డిమాండు చేస్తేతప్ప – ఎంత సీరియస్‌గా తీసుకున్నామంటే, మా చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకోవలెనని, ప్రతిసారి వారు డిమాండు చేస్తారే, ఆ డిమాండును వారు చేయవలసిన అవసరం లేకుండానే The Government is very serious about it.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- What is that seriousness? We want to know.

Mr. Speaker:- The Government itself is serious.

RUSTING OF CREST GATES OF GAJULADINNE PROJECT

173-

*7243-Q.- Sri P. Seshi Reddy (Pattikonda):- Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the water of Gajuladinne Project is going waste due to rusting of crest gates;

(b) whether it is also a fact that due to formation of silt in the canals of Gajuladinne project, water supply is not regular;

(c) whether it is a fact that lining of the canals is also completely damaged; and

(d) if so, the steps taken by the Government to repair the canals and crest gates?

Minister for Medium Irrigation (Sri Pati Rajam):- (a) No, Sir.

(b) It is a fact that the canals are silted up, however, regular water supply to the ayacut is maintained.

(c) Does not arise as no lining has been done to the canals.

(d) It is proposed to remove the silt in the canals and to paint the crest gates after the Khariff season.

శ్రీ పి· శేషిరెడ్డి·- మంత్రిగారు ఇందులో ఎటువంటి లీకేజి లేదని అన్నారు· అక్కడ లీకేజి కనిపిస్తానే వుంది· ప్రభుత్వము దాన్ని అరికట్టడానికి ఎప్పుడు సత్వరచర్యలు తీసు కొంటుంది? క్రెస్ట్ గేట్ వల్ల లీకేజి జరగడం లేదు·

శ్రీ పి. రాజమ్:– లేకేజి కొరకు ఇంతకు ముందు క్రెస్ట్ గేట్‌పల్ల ఏదయితే మండిందో ఆ గేట్స్‌కు పెయింట్ వేయడం జరిగింది. కరీఫు సీజన్ అయిపోయిన తరువాత మిగతా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. పెంచలయ్య (సూళ్ళూరుపేట):– 5 వేల ఎకరాల ఆయకట్టుగల మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీమును మీడియం ఇరిగేషన్ స్కీము క్రిందకు చేర్చినారు. నెల్లూరు జిల్లా, సూళ్ళూరుపేట ప్రాంతంలో ఎర్రికాలువ, దీని క్రింద 17 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు వున్నది. ఆయకట్టుదారులు సభలు నిర్వహించారు. ఈ మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీమును మీడియం ఇరిగేషన్ స్కీముగా కన్వర్ట్ చేయమని ఆయకట్టుదారులు కోరుతున్నారు. గత రెండు సంవత్సరాల నుండి ఈ ప్రతిపాదనలతో మంత్రిగారిని కోరడం జరిగింది. అయినా ప్రభుత్వానికి స్పందన లేదు. ఈ స్కీమును మీడియం ఇరిగేషన్ స్కీము క్రిందకు తీసుకొంటున్నారా? అందుకు నిధులు మంజూరు చేస్తున్నారా లేదా? మారి వెనుకబడిన ప్రాంతము.

Sri P. Rajam:- If it is more than 5000 acres, it will be categorically done medium irrigation.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు (నర్సాపురం):– ఇందులో మొదటి ప్రశ్న తుప్పుపట్టడం ఒకటి. తుప్పు పట్టినందువల్ల నీరు సరిగా పారలేదు అని. కాదు అన్నారు. అంటే తుప్పు పట్టలేదు అని. నీరు సరిగా పారుతుందా లేదా అని తరువాత ఒండ్రు మట్టి చేరుతుంది అని చెప్పారు. ఈ ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు ఒరిజినల్ రిజర్వాయర్ కెపాసిటీ ఎంత? ఈ ఒండ్రు మట్టి చేరినందువల్ల ఈ రిజర్వాయరు కెపాసిటీ ఎంతవరకు తగ్గింది? ఈ ప్రాజెక్టు ఎప్పుడు కంప్లీటు అయింది? ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ఆయకట్టు ఎంత? పూర్తి ఆయకట్టు డెవలప్ అయిందా? లేదా? ఎంత ఆయకట్టు డెవలప్ అయింది? 9.00 ఉ.

శ్రీ పి. రాజం:– అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టు 1987లో కంప్లీటు అయింది. టోటల్ కాంటెంప్లేటెడ్ ఆయకట్టు 32,000 ఎకరాల ఐ.డి. ఇంతవరకు లోకలైజు అయింది 25,305 ఎకరాలు. ఇప్పుడు డెవలప్ అయిన ఆయకట్టు 17,000.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ప్రశ్న నెం. 174 (7428) మెంబరు కోరిక పై వాయిదా వేయబడినది.

సిద్ధాపురం సేద్యపునీటి చెరువు

175–

*7017– సర్వశ్రీ కర్రా సుబ్బారెడ్డి (కోయిలకుంట్ల), ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ), కె. కళావెంకటరావు (ఉణుకూరు):– చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కర్నూలు జిల్లా, ఆత్మకూర్ తాలూకాలో సిద్ధాపురం సేద్యపునీటి చెరువును పూర్తిగా వర్షపునీటిపైనే ఆధారపడి నిర్మించబడినదా;

(ఆ) సదరు చెరువుకు (తెలుగుగంగయొక్క) వెలుగోడు బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ నుండి లిఫ్టు పద్ధతిద్వారా నీటిని సమకూర్చుతారా;

(ఇ) సదరు పథకాన్ని ఏర్పాటుచేసినట్లయితే, సిద్ధాపురం చెరువు క్రింద పదివేల ఎకరాలు సాగుదల చేయబడు కారణంగా సదరు ఎత్తిపోతల పథకాన్ని చేపట్టుటకు ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నదా;

(ఈ) లేనిచో, ఇప్పుడైనా అట్టి పథకాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా?

చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి (శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి):– (అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) (ఈ) ఈ పథకపు ఆర్థికపరమైన స్వయంభరణ శక్తిని, నీటిలభ్యతను ఆధారంగా తీసుకొని వెలుగోడు బ్యాలెన్సింగు రిజర్వాయరునుండిగాని, శ్రీశైలం కుడి బ్రాంచి కాలువనుండిగాని నీటిని తోడే విషయంలో సాధ్యాసాధ్యతలను పరిశీలించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ టాంకు వర్షపు నీటి మీద పూర్తిగా ఆధారపడి కట్టింది. ఇక్కడ భూములు మాజీ నేరస్థులకు ఇచ్చి వారు నేరాలు చేయకుండా ఉండడం కోసం నిర్దేశించబడినది. ఇప్పుడు వర్షము మీద ఆధారపడిన వారు అక్కడ వర్షము లేక ప్రతి సంవత్సరము అక్కడ నీరు లేక పైరులు ఎండి పోతున్నాయి. ఈ మాజీ నేరస్థులు మళ్లీ నేరస్థులుగా మారే అవకాశం ఉంది. స్వయం భరణ శక్తి అంటే ఏమిటి అర్థము కావడం లేదు. పెద్ద ఖర్చు ఏమీ కాదు. దానికి ఇన్వెస్టిగేషన్ కూడ ఇప్పుడు మొదలు పెట్టినారు. ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది, చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. త్వరగా కంప్లీటు చేస్తారా, లేదా? లిఫ్టు ఇరిగేషన్ ద్వారా నీరు ఇస్తారా, లేదా?

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి:– అధ్యక్షా, స్వయంభరణ శక్తి అంటే తెలియదు అన్నారు. నేను ఇంగ్లీషు జవాబు చదువుతాను. The feasibility of leaving water from Velugodu Balancing Reservoir or Srisailam Right Branch Canal depending on the availability of water including the economic viability of the Scheme is under examination. వారు ఏమి అన్నారు అంటే ఇది వర్షాధారము మీద ఆధారపడ్డది ఈ సిద్ధాపురం టాంకు అన్నారు. అందులో సంశయములేదు. దీనిని పరిశీలించడానికి ముఖ్యమంత్రిగారికి గౌరవనీయులు శాసనసభ్యుడు శ్రీ బి. వెంగళరెడ్డిగారు ఒక రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. ఆ రిప్రజెంటేషన్ ఆధారముగా హైడ్రాలిక్ క్లియరెన్సు ఇవ్వడానికి తెలుగుగంగ చీఫ్ ఇంజనీర్‌గారికి పంపడం జరిగింది. అదే విధంగా శ్రీశైలం రైట్ బ్రాంచి కెనాల్‌నుంచి కూడ లిఫ్టు గాని లేకుండా ఛానల్ ద్వారా సిద్ధాపురం టాంకుకి ఇరిగేట్ చేయడానికి సప్లిమెంటేషన్ చేసి పదివేల ఎకరాల వరకు నీరు అందించడానికి పరిశీలించమని ఇద్దరు చీఫ్ ఇంజనీర్లకు తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు చీఫ్ ఇంజనీరుగారికి అదే విధంగా లిఫ్టు ఇరిగేషన్ ద్వారా శ్రీశైలం రైట్ బ్యాంకు కెనాల్ నుంచి కూడా నీరు తీసుకోడానికి పరిశీలించమని ఆదేశాలు 3.9.1991 నాడు ఇవ్వడం జరిగింది.

ఆ రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత ఈ ప్రాజెక్టు ఫీజిబిలిటీ కనుక ఉంటే తప్పనిసరిగా మంజూరు ఇవ్వబడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి:– అధ్యక్షా, వయబిలిటీ క్వశ్చన్ ఏమీ లేదు. ఎకనమిక్ ఫీజిబిలిటీ అంటున్నారు. లిఫ్టు ఇరిగేషన్ పదివేల ఎకరాలకు ఇవ్వడానికి వెలుగోడు రిజర్వాయరు నుంచి గాని ఎస్.ఆర్.బి.సి. నుంచి ఇవ్వడానికి ఎకనామిక్ ఫీజిబిలిటీ, డబ్బులు ఏమీ పెద్దగా ఇన్‌వాల్వు కాదు. అది కరువు ప్రాంతం. ఆత్మకూరు రాయలసీమ ఏరియా. ఆత్మకూరు తాలూకా ఆత్మకూరు మండలమునకు ఇవ్వడానికి మీరు ఎకనామిక్ ఫీజిబిలిటీ కూడ ఆలోచన చేయాలి అంటే రాయలసీమ ప్రాంతం కరువు ప్రాంతం అక్కడ నీరు ఉంచి. ఇస్తాము అని చెప్పమనండి. ఎస్.ఆర్.బి.సి. వాటర్ పోతుంది. వెలుగోడు బాలెన్సింగు రిజర్వాయరు వాటర్ ఉంటుంది. సిద్ధాపురం టాంకు చాల దగ్గరలో వుంది.

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి:– నేను గౌరవ సభ్యులతో ఏకీభవిస్తున్నాను. రాయలసీమ డ్రౌట్ ప్రోన్ ఏరియా అని చెప్పడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. దీంట్లో ఫారెస్టునుంచి తీసుకురావడానికి కడూ ఉంది. ఫారెస్టు క్లియరెన్సు కూడ తెప్పించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుని ఆ జిల్లా కలెక్టరుని ఆదేశించడం జరిగింది. ఫారెస్టు భూమి తీసుకోవాలంటే దానికి సపోర్టుగా భూమి ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకి కూడ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది కాబట్టి జిల్లా కలెక్టరుగారిని చీఫ్ ఇంజనీరుగారిని మరియు చీఫ్ ఇంజనీర్, శ్రీశైలం రైట్ బ్యాంకె కెనాల్ వారిని కూడ అతి తొందరలో దీని ఫీజిబిలిటీ వయబిలిటీని పరిశీలించి ఒక టైము బవుండు ప్రోగ్రాము పెట్టి తెప్పించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాను అని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

ఎస్.ఎస్.సి. ప్రైవేటు అభ్యర్థులకు ప్రత్యేక పరీక్షలు

176–

*7205–సర్వశ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వరంగల్లు), పి. శంకరరావు (షాద్‌నగర్), సి. నర్సిరెడ్డి (మఖ్తల్):– ప్రాథమిక, సెకండరీ విద్యాశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విద్యాసంస్థలలో చదివిన అభ్యర్థుల నుండి విడదీసి ఎస్.ఎస్.సి. ప్రైవేటు అభ్యర్థులకు ప్రత్యేక పరీక్షలు నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వంయోచిస్తున్న విషయం వాస్తవ మేనా; అయినచో అందుకు కారణాలెవ్వి;

(ఆ) ఇందుమూలంగా అదనంగా ఏదైనా ఖర్చు అవుతుందా; అయినచో ఎంత;

(ఇ) దీనిని ఇంటర్‌మీడియెట్ పరీక్షలకు కూడా వర్తింపచేయుటకు ఏదైనా ప్రతిపాదనగలదా?

సెకండరీ విద్య, పురావస్తు మ్యూజియం శాఖామంత్రి (శ్రీ పి.వి. రంగారావు):– (అ) అవునండి. ప్రయోగాత్మక ప్రాతిపదికన్నే, ఉదయం పూట రెగ్యులరు అభ్యర్థుల కోసం, మధ్యాహ్నం పూట విద్యాసంస్థలలో చదివిన, ఫెయిల్ అయిన అభ్యర్థులతో పహో ప్రయివేటు అభ్యర్థులకోసం విడివిడిగా ప్రశ్నాపత్రాలను రూపొందింపడం ద్వారా 1993, మార్చిలో ఎస్.ఎస్.సి. పరీక్షలను నిర్వహించాలని ప్రభుత్వం ఉత్తరువు చేసింది.

(అ) అదనపు వ్యయం ఏదీ అవడం లేదు. అంతేకాకుండా టి.ఎ., డి.ఎ.ల క్రింద సుమారు రూ. 50 లక్షల మొత్తం ఆదా అవుతుందని అంచనా వేయడమయింది.

(ఇ) ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలకుకూడా ఈ పద్ధతిని వర్తింపచేసే ప్రతిపాదన ఏదీలేదు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:– అధ్యక్షా, 1993వ మార్చినుండి ప్రయివేటు అభ్యర్థులకు విడిగా పరీక్షలు ఏర్పాటుచేయుటకు నిర్ణయించినామని చెబుతున్నారు, ఈ విధమైన ఏర్పాటుకి కారణాలు ఏమిటి? రెండవది ప్రయివేటుగ, ఫెయిలు అయిన విద్యార్థులు, ఈ పరీక్షలు ఇచ్చే విద్యార్థులకు ప్రభుత్వ పాఠశాలల నుంచి బోధన పద్ధతులు టీచింగు అవకాశాలు కూడ ఏమైనా కల్పిస్తారా? అదే విధమైన పద్ధతిని ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలకు వర్తింపచేయుటకు ఎందుకు ఆలోచించడం లేదు, కారణాలు ఏమిటి?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:– అధ్యక్షా, 1992 మార్చిలో జరిగిన పరీక్షకు విద్యార్థుల సంఖ్య రెగ్యులర్ 4,23,404 రెగ్యులర్ విద్యార్థులు కూడ పరీక్షలకు హాజరు అయ్యారు. 3,58,308 మంది విద్యార్థులు ప్రయివేటుగా ఎప్పియర్ కావడం జరిగింది. అనేక స్థలాలలో విద్యార్థులు పరీక్షలకు కూర్చునేప్పుడు చాల అసౌకర్యాలకు గురి
9.10 అవుతున్నారనే ఉద్దేశం చాల చోట్ల నుంచి వచ్చింది. ఒక ఆలోచన జరిగింది; ఈ ప్రైవేటు
ఉ. విద్యార్థులకు, రెగ్యులర్ విద్యార్థులకు వేరే వేరే పరీక్షలు జరిపితే ఎలా ఉంటుందని, ఆ ఆలోచన వచ్చిన తరువాత సంబంధిత అధికారులతో, మా విద్యాశాఖ అధికారులతో కూడా చర్చించినప్పుడు ఈ ఆలోచనను అందరు సహృదయముతో ఆహ్వానించారు. దానికి మొదటి కారణం విద్యార్థులకు కలుగుతున్న అసౌకర్యము. అసంఖ్యాకంగా దాదాపు ఎనిమిదిన్నర లక్షల మంది విద్యార్థులు ఒకేసారి కూర్చుండే అసౌకర్యాన్ని నివారించడానికి ఈ పథకం చాలా చక్కగా పనిచేస్తుందని వారు తమ ఆమోదాన్ని తెలిపారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

గౌరవసభ్యులు ప్రశ్న వేస్తే వీలైనంతవరకు సంతృప్తికరంగా చెప్పడం అనేది నా బాధ్యతగా భావిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, దాదాపు ఏడున్నర, ఎనిమిది లక్షల మంది విద్యార్థులు ఒకేసారి కూర్చుంటే వారికి కలుగుతున్న అసౌకర్యాన్ని నివారించడానికి ప్రైవేటు విద్యార్థులకు, ప్రైవేటుగా అపియర్ అవుతున్న అభ్యర్థులకు ప్రత్యేకంగా పరీక్ష జరిగితే బాగుంటుందని ఆలోచించాము. మాకు ఆనందకరమైన విషయం ఏమిటంటే దాదాపు రు. 50 లక్షలు మా విద్యాశాఖకు ఆదా జరుగుతుంది. ఇందులో అని మాకు లెక్కలు రావడం జరిగింది.

Mr. Speaker:- He is satisfied now.

డాక్టర్ పి. శంకరరావు:– గత రెండు సంవత్సరాలలో ఎస్.ఎస్.సి సప్లిమెంటరీ పేక్షలకు, తరువాత రెగ్యులర్ ఎగ్జామినేషన్ ఎంతమంది ఇచ్చారు ఆంధ్ర రాష్ట్రములో. అందులో పాస్ అయిన వారు ఎంతమంది ఉన్నారు, ఫెయిల అయిన వారు ఎంతమంది ఉన్నారు. దానిలో పాసయిన పెర్సంటేజ్ ఎంత? తరువాత రిజల్ట్సు ఇంప్రూవ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:– నా దగ్గర 1989 నుంచి 1992 దాకా లెక్కలు ఉన్నాయి. ఏ సంవత్సరం కావాలో అడగమని చెప్పండి, ఆ సమాధానం చెపుతాను.

Dr. P. Shankar Rao:- To improve the pass rate what measures the Government is taking. అది చెప్పాలి కదా!

మిస్టర్ స్పీకర్:– దీనికి ఏమైనా సమాధానమా, ఆయనను ఇబ్బంది పెడితే ఎట్లాగ?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:– నాకు ఏమీ ఇబ్బంది లేదు, ఎన్ని ప్రశ్నలకు అయినా సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు వరదకాలువ పని నిర్వహణ

177–

*6754–సర్వశ్రీ డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి), కె. బిక్షం (బూర్గంపహాడ్), వి. నారాయణరావు (మునుగోడు):– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు వరదకాలువ పని నిర్వహణకు మంజూరు యిచ్చినారా; అయినచో, దాని అంచనా వ్యయం ఎంత, దానిని ఎక్కడి వరకు పొడిగిస్తారు; దాని క్రింద నీటిపారుదల జరిగే భూమి విస్తీర్ణం ప్రాంతాల వారిగా ఎంత;

(ఆ) సదరు పథకంలో భాగంగా, త్రాగునీటి ప్రయోజనాల నిమిత్తం, కరీంనగర్ జిల్లాలోని స్త్రైదాపురం, భీందేవరపల్లి మండలాలు, వంగరతో పాటు ఇందుర్తి నియోజక వర్గంలోని 4 మండలాలలోని చెరువులను నింపే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా;

(ఇ) లేనిచో బెజ్జంకి, కోహెడ, చిగురుమామిడి, హుస్నాబాద్, స్త్రైదాపురం, భీందేవర పల్లి మండలాలకు త్రాగునీటిని, నీటిపారుదల సౌకర్యాలను సమకూర్చుటకై ఇప్పుడు దానిని పరిశీలిస్తారా?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున, వైద్య, ఆరోగ్య శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):– (అ) 1991–92 లోని ప్రస్తుత ఎస్.ఎస్.ఆర్. ప్రకారం, రూ. 959 కోట్ల అంచనా ఖర్చుతో ఒక పథకం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టునుంచి వరద ప్రవాహ కాలువ – ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకం, కరీంనగరు, వరంగల్లు, నల్లగొండ జిల్లాలలోని 2.20 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణానికి సాగునీటి సౌకర్యాలను సమకూరుస్తుంది.

(ఆ) లేదండీ. ఈ పథకం క్రింద ప్రస్తుతమున్న చెరువులను నింపే ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.

(ఇ) ఈ కాలువ మార్గం పొడవునా ఉన్న గ్రామాలకు త్రాగే నీటిసౌకర్యాలను సమకూర్చేందుకు సాగునీటి అవసరాలలో 1 శాతం రేటు చొప్పున ప్రాజెక్టు నివేదికలో నీటి కేటాయింపును చేయడమయింది. తదుపరి సవివరమైన సర్వేలు పూర్తి అయిన తరువాత మాత్రమే సరియైన గ్రామంవారీ వివరాలు తెలుస్తాయి.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:– ఇప్పటికైనా శ్రీరామసాగర్ వరద కాలువను ఈ ప్రాంతాలకు అన్వయింప చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి చర్యలకు కృతజ్ఞతలు తెలుపు తున్నాను. కాని ఈ సందర్భముగా కరీంనగర్ జిల్లాలో స్త్రైదాపురం, భీమదేవరపల్లి,

వంగర, ఇందుర్తి నియోజకవర్గాలు ఇవి పూర్తిగా మెట్ట ప్రాంతాలు ఇక్కడ బోర్స్ వేసినా బోర్స్‌లో నీరు ఇంకిపోయి త్రాగే నీటికి కూడా కరువు ఉండే ప్రాంతాల మీదుగా పోతూ కుంటలు, చెరువులు నింపినందువల్ల ఈ భూమి నుండి నీటి మట్టం పైకి వచ్చే అవకాశాలు ఉండి బోర్స్ పని చేసి త్రాగునీటి పరిస్థితి మెరుగవుతుంది. ఆ ప్రోగ్రాము లేకపోతే మీరు పైకి కాలువ తీసుకుపోయి ఈ ప్రాంతాన్ని మళ్లీ దుర్భిక్షంపాలు చేసినట్లు అవుతుంది. దయచేసి పునరాలోచించి ఆ ప్రాంతాలకు నీరు ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తారా? ఏ ఏ మండలాలలో, ఏ ఏ గ్రామాలలో 2.20 లక్షల పోతూ పారకం చేస్తూ ఉంటుందో అది కూడా సవివరంగా టేబుల్‌పైన పెడతారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇప్పుడు ఈ స్కీములో ప్రపోజ్‌చేసినటువంటి ఇరిగేషన్ ఏ ఏ మండలాలకు ఎంత ఉంది ఏమిటనే మాట టేబుల్ మీద పెట్టడానికి నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. రెండవది, వారు చెప్పేది కరీంనగర్ జిల్లాలో కొన్ని మెట్ట ప్రాంతాలకు ఈ ప్రపోజ్డ్ స్కీములో ఇన్‌క్లూడ్ కాలేదు అంటున్నారు. ఇది టెక్నికల్ ఏస్పెక్ట్స కూడా చూసి ఫీజబిలిటీ చూసి ఆలోచించవలసింది. ఏమైనా ఈ వివరాలు వారు వ్రాసిన తరువాత వారు ఇంకా అదనముగా ఏ ప్రాంతాలకు తీసుకోవాలనేది వారు గవర్నమెంటుకు వ్రాయవచ్చు. తప్పకుండా అది కడా ఎగ్జామిన్ చేస్తారనే మాట మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భోన్గిర్):- మంత్రిగారి సమాధానములో దీనికి రూ. 959 కోట్లు అవుతాయని, 2.20 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు ఇస్తామని చెప్పారు. అయితే ముఖ్యంగా నల్లగొండ జిల్లాలో ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ ద్వారా నల్లగొండ జిల్లా ఆలేరు, భోన్‌గిరి, మిగతా ప్రాంతాలకు రావడం జరుగుతుంది. ఈ మధ్యనే ఇన్‌వెస్టిగేషన్ చేసినప్పుడు ఆలేరు, భోన్‌గిరి ప్రాంతాలు డిలీట్ చేయడం జరిగింది. ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయ లేదు. అందుకని నల్లగొండ జిల్లాలో ఎన్ని గ్రామాలకు దాని ద్వారా ఇస్తారు. ఆ ఇన్‌వెస్టి గేషన్ నల్లగొండ జిల్లాలో కూడా చేపడతారా అని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇది డిటెయిల్డ్ ఇన్‌వెస్టిగేషన్‌లో ఉంది. ప్రపోజల్‌లో ఉన్నటు వంటి వివరాలు కావాలంటే నల్లగొండ జిల్లాలో ఆలేరులో 17,051 ఎకరాలు, గుండాల్ 3,569 ఎకరాలు, యాదగిరిగుట్ట 8,577 ఎకరాలు, ఆత్మకూరు 803 ఎకరాలు. మొత్తం 30 వేల ఎకరాలకు నీరు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని ఈ ప్రతిపాదనలో ఒక భాగంగా నా దగ్గర ఉన్న సమాచారం.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఇన్‌వెస్టిగేషన్ ఇక్కడ జరగలేదు. జనగామ్ వరకే జరపాలని ఆదేశాలు ఉన్నాయని అధికారులు చెప్పారు. డిటెయిల్డ్ ఎస్టిమేట్ చేస్తాము అంటున్నారు. మీరు ఇన్‌వెస్టిగేషన్స్ జరిపి మీరు చేస్తున్నారా అక్కడ? అక్కడ సబ్‌డివిజన్స్ ఏర్పాటు చేయాలి కదా!

శ్రీ కె. రోశయ్య:- డిటెయిల్డ్ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ జరుగుతూ ఉన్నది. క్రమంగా వరుసగా జరుగుతూ వున్నది. ఇప్పుడు డిటెయిల్డ్ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కోసం స్టాఫ్ ఎన్‌గేజ్డ్ ఆరు డివిజన్స్‌తో, 24 సబ్-డివిజన్స్ 85 సెక్షన్ ఆఫీసర్స్‌తో ఇన్‌వెస్టిగేషన్ జరుగుతుంది. తప్పకుండా ఈ ప్రాంతాన్ని కూడా ఇన్‌వెస్టిగేట్ చేస్తారు.

శ్రీ ఎమ్· నరసింహులు (ఆలేరు):– జనగామ్ వరకు మాత్రమే అని చెపుతున్నారు· ఇన్‌వెస్టిగేషన్ జరిగి మిగతాది మాత్రము డిలీట్ చేసినట్లుగా అక్కడ ప్రజలలో ఆందోళన చెందుతూ ఉన్నారు· అయితే జనగామ్ మీదుగా ఆలేరు, గుట్ట, భోన్‌గిరి అదే రకంగా ఇది ఎక్కడి వరకు ఇన్‌వెస్టిగేషన్ జరుగుతుంది· మరి ఎక్కడ దీనిని అవుతున్నారు· ఎప్పటి వరకు ఇది సాగుతుందో చెప్పాలి·

శ్రీ కె· రోశయ్య:– వరంగల్ జిల్లాలోని ఘనాపూర్, రఘునాథ్‌పల్లి, లింగాల ఘనా 9·20
పూర్, జనగామ – అంతవరకు వచ్చింది· దాని క్రింద ఉన్న నల్లగొండ జిల్లాలో ఆలేరు, ఉ·
గుండాల, యాదగిరిగుట్ట, ఆత్మకూర్ ప్రాంతాలకు కూడా పొడగించబడుతుంది· ప్రపోజ్డ్ స్కీమ్‌లో ఇది ఇంక్లూడ్ అయి ఉంది, వీటిమీద కూడా ఇన్వెస్టిగేషన్ చేస్తాం·

శ్రీ డి· చినమల్లయ్య:– ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారు? దీనిని ఈ సంవత్సరం ప్రారంభించి ఈ ప్రణాళికలో పూర్తిచేస్తారా?

శ్రీ కె· రోశయ్య:– 1993 మే నాటికి డిటెయిల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్తిచేయాలని శ్రద్ధతో పనిచేయించడం జరుగుతోంది·

ENQUIRY INTO Ph.D. DEGREES AWARDED BY ANDHRA UNIVERSITY

178-

*6705-Q.-Sarvasri D. Rajagopal (Achanta), N. Raghava Reddy (Nakrekal), B. Venkateswara Rao (Madhira), P. Ramaiah (Nidumolu), Smt. P.J. Amrutha Kumari (Palakonda), K. Yerrannaidu and G.S.S. Shivaji:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Enquiry Committee appointed by Andhra University recently found that Ph.D. Degrees were awarded based on thesis containing material physically copied from other thesises and publications;

(b) if so, whether any action has been taken against the persons responsible for the same; and

(c) what measures the University proposed to prevent such incidents?

On behalf of the Chief Minister the Minister for Education (Dr. P.V. Ranga Rao):- (a), (b) & (c) There was only one degree of Ph.D., on which allegation was made. A Committee constituted by the University has submitted its report. The report was submitted to Hon'ble Lok Ayukt and after examining the report he observed that the 'Complaint be closed'.

శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి ప్రపంచంలోనే మంచి గౌరవ ప్రవత్తులు ఉన్నాయి· ఈ విశ్వవిద్యాలయంలో కాపీ కొట్టడం దురదృష్టకరం· కాపీ కొట్టినట్లుగా ప్రభుత్వ నోటీసుకు ఎప్పుడువచ్చింది? ఏ రకంగా వచ్చింది? దీన్ని సరాసరి కమిటీని వేశారా లేక ఇంకెవరైనా విచారణ జరిపారా? విచారణ జరిపిన వారు

రిపోర్టు ఇచ్చారా? ఏమని రిపోర్టు ఇచ్చారు? ఎవరియొక్క థీసిస్‌నుంచి కాపీ కొట్టారని రిపోర్టులో పేర్కొన్నారు? ఇక మీరు నియమించిన కమిటీలో ఎవరు ఉన్నారు? దీనిని లోకాయుక్తకు పంపించారా? పంపిస్తే వారి ఫైండింగ్స్ ఏమిటి.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:– అధ్యక్షా, విశ్వవిద్యాలయంపై చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు చాలా హుందాగానూ, గౌరవం పెంచేదిగానూ జరుగుతున్నందుకు వెంకటేశ్వరరావుగారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. ఇక 6.3.90న డాక్టర్ జయస్తోత్రం అనే ఆయన సమర్పించిన పరిశోధనా వ్యాసం కాపీచేసి సమర్పించారని కంప్లైయింట్ ఇవ్వడం జరిగింది. These research scholars of Andhra University, Vizag in addition to submitting a complaint, they addressed a letter to the Government. బాధ్యతాయుత పరిశోధనారంగంలో పనిచేస్తున్న నిష్ణాతులు కొందరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కంప్లైయింట్ చేయడం జరిగింది. ఆ తరువాత 9.5.90న ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ సమావేశమై కమిటీని ఏర్పాటుచేసేందుకు వైస్–ఛాన్సలర్‌ను ఆథరైజ్ చేయడం జరిగింది. ఇది నిజంగా కాపీ కొట్టబడిన సిద్ధాంత వ్యాసమేనా, ఈ ఆరోపణ ఎంతవరకు నిజం అని విచారణ చేయడానికి కమిటీని నియమించేందుకు వైస్–ఛాన్సలర్‌ను ఆథరైజ్ చేయడం జరిగింది. 29.1.91న సబ్జక్టు ఎక్స్‌పర్ట్సుతో సహా శ్రీ కె. వెంకటరత్నం కన్వీనర్‌గా, ప్రొఫెసర్ హెచ్.ఎం. మురళీసిద్ధయ్య సబ్జక్టు ఎక్స్‌పర్టుగా, ప్రొఫెసర్ ఎ. జానకిరామ మెంబర్లుగా నిపుణుల సంఘము ఏర్పాటుచేయబడింది. The report of the Committee was examined and it was thought it is necessary to refer it to Loka Yukta in pursuance of the board of management resolution.... 17.12.91న చేసిన బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజిమెంట్‌యొక్క తీర్మానం ప్రకారం 5–మెన్ కమిటీని ఏర్పాటుచేసి వారియొక్క రిపోర్టును 28.12.91న లోకాయుక్తకు సమర్పించడం జరిగింది. కమిటీ రిపోర్టును లోకాయుక్త వారు చదివిన తరువాత ఇందులో కాపీ కొట్టింది పెద్దగా లేదు, 1, 2 వాక్యాలు ఉన్నాకూడా ముగ్గురు రీసెర్చి స్కాలర్సుగనక పరిశోధనచేస్తుంటే అక్కడక్కడా కొన్ని వాక్యాలు, కొన్ని భావాలు కలవవచ్చుకాని సబ్‌స్టాన్షియల్‌గా ఈ థీసిస్ మీద ఏ విధంగానూ ప్రభావంపడలేదని, దీనిపై చర్య తీసుకోవలసిన అవసరంలేదని – "కంప్లైయింట్ మే బి క్లోజ్డ్" అని లోకాయుక్త తీర్మానం చేసింది. లోకాయుక్త అందరికీ ఆదరణీయమైంది కనక ఆ తీర్మానాన్ని ఆమోదించడం జరిగింది.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:– కాపీ కొట్టాడని ఆరోపణ చేయబడిన వారి పేరు ఏమిటి? విశ్వవిద్యాలయంలో కాపీ కొట్టిన వార్త రావడం విచారకరం. అది ఎంతో గౌరవప్రతిపత్తులున్న విశ్వవిద్యాలయం. కన్వీనర్‌గా నియమింపబడిన వెంకటరత్నంగారు తనకు తానుగా విచారించి ఫలానా వారు సమర్పించిన థీసిస్‌లోంచి కాపీ కొట్టడం జరిగిందని, కాపీ కొట్టినట్టు స్పష్టమైన ఆధారం ఉందని రిపోర్టు ఇచ్చారా? ఏదో 1, 2 వాక్యాలు అన్నారు. ఒకటి, రెండు వాక్యాలైనా కలిసాయా, దానిమీద ఏమి వచ్చిందో చెప్పండి. కాపీ కొట్టింది ఎవరు? ఎవరి థీసిస్‌నుంచి కాపీ కొట్టారు? కాపీ కొట్టిన వ్యక్తి హోదా ఏమిటి? ప్రస్తుతం ఆయన ఏ స్థాయిలో ఉన్నాడు?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:– డాక్టర్ మధు, డాక్టర్ సూర్యకుమారి – వీరిద్దరి పరిశోధనా వ్యాసంలోని కొన్ని అంశాలు, భావాలు ఇందులో ఉన్నాయి కాని ప్రత్యేకంగా

కాపీకొట్టారని చెప్పడానికి వీలులేదని వారు రిపోర్టు సమర్పించారు. లోకాయుక్త కూడా అదే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తంచేసింది. ఇక కాపీ కొట్టారన్న ఆయన వేరుచెప్పాలంటే కొంత బాధ కలిగిస్తుంది. ఇలాంటి ఆరోపణలు బయటి సర్కిల్‌లో వస్తే దులుపుకొని పోవచ్చునేమో కాని ఎకడమిక్ సర్కిల్‌లో మాత్రం ప్రతిష్టను పెంచేది కాదు. ఎందుకంటే దేవాలయాలలో, విద్యాలయాలలో చాలా సున్నితమనస్కులు ఉంటారని మనందరం భావిస్తాము. డాక్టర్ బి. జయసోత్రం అనే ఆయన వ్యాసం మీద ఈ ఆరోపణ వచ్చింది. వెంకటేశ్వరరావుగారు సరైన సమాచారం చెప్పారు. వెంకటరత్నంగారు వున్నారు. ఆయన మాత్రమే ఆ కమిటీకి కన్‌వీనర్‌గా వున్నారు. ప్రొఫెసర్ హెచ్. మురళీ సిద్దయ్యగారు సబ్జెక్టు ఎక్స్‌పర్టు వున్నారు. Prof. Ibrahim, Director, Correspondence courses, Andhra University, Sri M. Siddaiah, Professor of Social Work in Bangalore University, Prof. Mohd. Iqbal, Department of Physics, Andhra University and Prof. Janakirao, Department of Civil Engineering, Andhra University. వీరు ఐదుగురు కలిసి రిపోర్టు చేశారు. అదే విధంగా ఇంకొక ప్రశ్న అడిగారు – జయసోత్రంగారు ఏమి చేస్తున్నారని – He is now Reader in Social Work, Andhra University. కనుక దీనికి ఇంకాచర్చ అనవసర మని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– కాన్‌స్టిట్యూట్ చేసిన కమిటీ ఎందుకు లోకాయుక్తకు పోయింది. ప్రైమాఫేసి వుందనా? లోకాయుక్తకు ఎందుకు సమర్పించారు? ఆయన ఏ స్థాయిలో వున్నారు? లోకాయుక్తకు సమర్పించే ముందు యీ కమిటీ ఏమి అనుకున్నది? ఆయన పదవి ఏమిటి? ఏ అధికారంలో వున్నారు?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:– డాక్టర్ జయసోత్రం యీజ్ నౌ రీడర్ ఇన్ ది ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ – ఇందాక చెప్పాను అధ్యక్షా. గౌరవసభ్యులు వినలేదు. Further evidence shows that some samples have been taken for research work. అందుకు మనం నిర్ణయించేస్తే యూనివర్సిటీ నిర్ణయం చేసినట్లు అవుతుందని లోకాయుక్తకు సమర్పించారు.

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి (సింగనమల):– లోకాయుక్త గురించి చెప్పారు అధ్యక్షా. కాని, ప్రభుత్వపరంగా మీరు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? ఆ చర్య ఎంతవరకు ఇంప్లిమెంటు అయిందని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. అంతేకాకుండా, యిటువంటి కంప్లె యింటు ఇతర విశ్వవిద్యాలయాల మీద ఏమైనా పడిందా? ఆ విశ్వవిద్యాలయాలు ఏవో తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:– గౌరవ సభ్యులు శ్రీమతి శమంతకమణిగారు కొన్నాళ్ళు విద్యాశాఖమంత్రిగా చేశారు. అయినా మర్చిపోయినట్లు వున్నది. ప్రభుత్వంనుంచి చర్య తీసుకునేది కాదు. విశ్వవిద్యాలయం స్వతంత్రప్రతిపత్తి కలిగివున్నది. ఇలాంటి ఆరోపణలు ఎక్కడా రాలేదు. మొదట నా సమాధానంలోనే మొదటి వాక్యంలోనే చెప్పాను. దిస్ యీజ్ ఓన్లీ పిహెచ్.డి. డిగ్రీ విషయంలో మాత్రమే ఆరోపణ చేయబడింది. అనేక పిహెచ్.డి. డిగ్రీలు

విశ్వవిద్యాలయం యిస్తూనే వుంటుంది. అలాంటి విశ్వవిద్యాలయాలు అనేకం వున్నాయి యీ రాష్ట్రంలో వాటిలో ఒకే ఒక పిహెచ్.డి. డిగ్రీ మీద ఆరోపణ వచ్చింది. దానిలో వాస్తవం లేదని లోకాయుక్త తమ తీర్పును యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, యీ విశ్వవిద్యాలయాలకు స్వయం ప్రతిపత్తి వుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. నేను అనేది ఏమిటంటే, ఇంతకు ముందు చెప్పిన దాంట్లో తేడా వుందని మంత్రిగారు సభలో చెప్పారు. పిహెచ్.డి. డిగ్రీ యిచ్చేముందు ఆరోపణ వచ్చింది కాబట్టి, ఒక కమిటీ వేశామన్నారు. దాన్ని ఒక మాండేటరీగా తీసుకుని ఒక పర్మనెంటు కమిటీని వేసి, స్క్రుటినీ లాగా చేయడానికి వేస్తే బాగుంటుంది. కాపీచేస్తే, నేను కాపీ చేశానని తెలిస్తే, ఆ కమిటీ నాకు ఎగ్జామిన్ చేస్తుంది. కాపీ కొట్టారా, లేదాయని తెలుస్తుంది. దీనికి అని కాకుండా ఆ విధంగా పెడితే బాగుంటుంది. అని నా తాలూకా సూచనగా తెలియచేస్తున్నాను.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- చాలా సంతోషం....

నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ, పులిగడ్డ, వెంకనూరులలోని భూమిని బాగుచేయుట

179-

*6879-శ్రీ బూరగడ్డ వేదవ్యాస్ (మల్లేశ్వరం):- రేవులు, భూగర్భజల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కృష్ణానది ప్రక్కన పులిగడ్డ, వెంకనూరుల మధ్యగల భూమిని, నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ బాగుచేయదలచిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు సంబంధించి వర్తమాన ఆర్థిక సంవత్సరములో ఎంత మొత్తం కేటాయించారు?

రేవులు, భూగర్భజల వనరుల శాఖామంత్రి (శ్రీ ఆర్. దామోదర్‌రెడ్డి):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సాగునీటి అభివృద్ధి సంస్థ, కృష్ణాజిల్లా డి.ఆర్.డి.ఎ.ల వాటాతో సహా 1992-93 వర్తమాన ఆర్థిక సంవత్సరానికి కేటాయించిన మొత్తం రూ. 7.00 లక్షలు.

శ్రీ బి. వేదవ్యాస్:- ఇది ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారు? కృష్ణా జిల్లాలో ఇరిగేషన్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ వారు యింకా ఎటువంటి ప్రాంతాలలో ఐడెంటిఫై చేశారు?

శ్రీ ఆర్. దామోదర్‌రెడ్డి:- దీనిలో మూడు స్కీమ్స్ ఉన్నాయి. పులిగడ్డ, ఎల్.ఐ. స్కీము మెయిన్ కెనాల్ అవనిగడ్డ, ఆన్ సౌత్ ఛానెల్ ఆఫ్ దివి మెయిన్ కెనాల్, బండలయ్య స్కీమ్ సౌత్ ఛానెల్ ఆఫ్ డివిజనల్ మెయిన్ కెనాల్. వీటిని జూన్ 1994 వరకు కంప్లీట్ చేస్తాము.

గాలిమరల ద్వారా విద్యుత్ ఉత్పాదన

180–

*5716– సర్వశ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్నపేట), సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదనలోను, వినియోగములోను 1000 ఎం.డబ్ల్యూల వ్యత్యాసంవున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సముద్రతీర ప్రాంతం పొడవునా గాలిమరల ద్వారా విద్యుత్ ఉత్పాదన చేయుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా; అయినచో, దాని వివరములేవి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున, న్యాయశాఖామంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):– (అ) అవునండీ.

(ఆ) రాష్ట్రంలో సముద్రతీరం వెంబడి గాలిమరల క్షేత్రాలను నలకొల్పడానికి ఎటువంటి ప్రతిపాదన లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, ఇవాళ క్వశ్చన్ అవర్ చాలా తొందరగా పూర్తిచేస్తున్నందుకు నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఆ అదా అయిన సమయాన్ని నా యీ ప్రశ్నకు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:– యిట్ కెనాట్ బి....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– మంత్రిగారు వ్యత్యాసం వున్నమాట వాస్తవం అని అన్నారు. యీ వెయ్యి మె.వా. వ్యత్యాసాన్ని పూర్తిచేయడానికి ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు రాష్ట్రంలో తీసుకోబోతున్నారా? తీసుకుంటే ఏవిధంగా పూర్తిచేయబోతున్నారు? గుజరాత్ రాష్ట్ర ప్రాంతంలో అక్కడ వున్న తీరప్రాంతంలో అక్కడ విండ్ మిల్లు స్థాపన చేయడానికి పరిశోధనలు జరిగాయి. ఆ పరిశోధనల గురించి మీరు ఆలోచించండి. ఈ ప్రతిపాదన లేదన్నారు. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో తీరప్రాంతంలో విండ్ మిల్లు ఏర్పాటుచేసే ప్రతిపాదన లేదన్నారు. అందుకు యీ సప్లిమెంటరీ అడుగుతున్నాను. ప్రతియొక్క విండ్ మిల్ రెండు 9.40
నుండి నాలుగు మెగావాట్ల విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేస్తుంది. గాలియొక్క వెలాసిటీ మరియు ఉ.
యింటెన్సిటీ మీద యిది ఆధారపడి వుంటుంది. కోస్టల్ ఆంధ్రలో క్రానికల్ స్పెక్ట్రోన్ జోన్ ఏరియాలో వున్నాయి. బెస్ట్ పొటెన్షియల్ ఏరియాస్ వున్నాయి కాబట్టి విండ్ మిల్స్ ద్వారా ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రొడ్యూస్‌చేసే అవకాశం వుందా? ఇప్పటివరకు రాష్ట్రంలో విండ్ మిల్స్‌ను కోస్తా ప్రాంతంలో ప్రతిపాదించే ఆలోచనను ఒక్కనాడైనా ప్రభుత్వం చేసిందా? విండ్ మిల్స్ ద్వారా ఎగ్రికల్చరల్ ఆపరేషన్స్ కొరకు అతి తక్కువ ఖర్చుతో ఎలక్ట్రిసిటీని యిచ్చే అవకాశం వుంది. ఆ విషయం ఆలోచించారా? ఎనిమిదవది మరియు చివరి ప్రశ్న సార్. యూరోపియన్ కంట్రీస్‌లో మారిన పరిస్థితుల్లో తీర ప్రాంతాలలో విండ్ మిల్స్ పెట్టడం

ద్వారా అతి తక్కువ ఖర్చుతో వ్యవసాయదారులకు ఎలక్ట్రిసిటీ యివ్వవచ్చును అనే అభిప్రాయానికి వచ్చారు. వీటన్నింటిని దృష్టిలో వుంచుకొని - రెండవ సప్లిమెంటరీ లేదు కదా - రెండవ ప్రశ్నకు సమాధానం లేదు అని చెప్పిన దాన్ని పున:పరిశీలించే అవకాశం వుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎనిమిదో, తొమ్మిదో ప్రశ్నలు అడిగారు. కాగితం పంపించండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒకే సప్లిమెంటరీ పేరిట 8 సప్లిమెంటరీలను వ్రాసుకొని మరీ అడిగారు. జవాబు చెప్పలేనని కాదు, చెబుతాను. ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పాలంటే కంప్యూటర్ పెట్టుకొని సమాధానం చెప్పాలి. అన్నీ కవర్ అయ్యే విధంగా చెబుతాను. ఎనిమిది సప్లిమెంటరీస్‌కు సమాధానం వచ్చినట్లుగా భావించుకోవలసిందిగా గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. మనకు వున్నటువంటి నార్మల్ మాన్‌సూన్ టెంటెటివ్ ప్రోగ్రామ్ ఆఫ్ థర్మల్ యూనిట్స్, ఇవన్నీ దృష్టిలోవుంచుకున్నప్పుడు, మాన్‌సూన్ పీరియడ్‌లో 250 మెగావాట్ల షార్టేజ్, పోస్ట్‌మాన్‌సూన్ పీరియడ్‌లో 750 మెగావాట్ల విద్యుత్ షార్టేజ్ వస్తుందని గౌరవసభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. To get over the problem the A.P.S.E.B. has already taken up an ambitious programme. We are already at it With the co-operation extended by the N.T.P.C. as well as the Power Finance Corporation we are doing it. We are pooling up other resources also. The Electricity Board is already at the job. అని గౌరవసభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను. సముద్రతీరాల వెంబడి వున్న పరిస్థితులను గురించి గౌరవసభ్యులు మనవి చేశారు. సముద్రతీరంలో విండ్ మిల్స్ పెట్టడానికి పరిశోధన చేస్తున్నారా అని అడిగారు. గుజరాత్‌లో పరిశోధనలు చేసినట్లుగా చెప్పారు. ఇక్కడ కూడా దీన్ని గురించి పరిశోధన చేయడం జరిగింది. నెట్‌క్యాప్ వారు విండ్ పొటెన్షియల్ గురించి ఎగ్జామిన్ చేస్తూ మన రాష్ట్రంలోని 5 జిల్లాలలో, అనంతపూర్, కడప, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కర్నూలు, ఈ జిల్లాలలో పొటెన్షియల్ వున్నట్లు ఎంక్వయిరీ రిపోర్టుల్లో చెప్పినట్లుగా వివరాలు అందాయి. వాటితోబాటు డాక్టర్ తివారీ నేషనల్ ఏరోనాటిక్స్ లేబరేటరీకి సంబంధించిన అధికారి ఒక సర్వేను కండక్ట్ చేశారు. During that survey a categorical report has been given that the coastal area is not suitable for the generation of energy through these wind mills. అనే రిపోర్టు యిచ్చారు అధ్యక్షా. He has given three reasons. One is direction of the wind at several locations is in opposite due to usual sea breezes. అనేది ఒక కారణం. రెండవ కారణం Absence of sandy and barren lands. Frequently cyclone prone and heavy corrosion effect. అని చూపించారు. ఈ వివరాలు అన్నింటివల్లా ఈ ప్రాంతంలో యిబ్బందికరమైన పరిస్థితి వుందనేది గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఒక విండ్‌మిల్ ద్వారా రెండు మెగావాట్ల విద్యుత్తు ఉత్పత్తి చేయవచ్చునని వారు అన్నారు. వారి అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. రెండు మెగావాట్లు ఉత్పత్తి చేసే పద్ధతి, విండ్ ఫార్మ్‌లను ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఆల్‌రెడీ చేపట్టింది. Already, the Electricity Board has taken up it. Already at Tirupati there are some wind mills

which are producing wing energy. That will not suffice all the needs of Tirumala and Tirupati. అని కూడా గౌరవసభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను. ఎటువంటి అవకాశాలు వున్నప్పటికి ట్యాప్ చేయడానికి గవర్నమెంట్ సిన్సియర్‌గా ప్రయత్నిస్తుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. Still, we are taking steps to see that it is improved further. Government is sincere about it. I think it will satisfy all the eight supplementaries.

3.9.1992 తేదీనుండి వాయిదాపడిన ప్రశ్న

ఆర్మూర్ తాలూకాలో శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద మునిగిపోయిన భూములు

84–

*5446–(ఎ)– సర్వశ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి), టి. సీతారాం (ఆమదాల వలస), ఎం. రఘుమారెడ్డి, వై. రామకృష్ణుడు (తుని), డి. చినమల్లయ్య, సి. విఠల్ రెడ్డి (నర్సపూర్), కె. బిక్షం (బూర్గంపహాడ్):– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నిజామాబాద్ జిల్లాలోని ఇదివరకటి ఆర్మూర్ తాలూకాలోని నల్నూరు, బాలకొండ గ్రామాలలోని భూములు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద మునిగిపోయిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఆ రైతులకు నష్టపరిహారం మరియు, ఉప్పులూరు, ఎర్గాట్ల, రాతనాపూరు, దొంతాపూరు గ్రామాలలోని ప్రభుత్వ భూమిని ప్రత్యామ్నాయ భూములుగా యిచ్చినారా;

(ఇ) అసలైన లబ్ధిదారులకు భూమి యివ్వలేదనియు, మధ్యదళారీలు డాక్యుమెంట్లను లాక్కొని పోయినారనియు, గ్రామస్థులనుండి ఫిర్యాదు ఏదైనా ప్రభుత్వానికి అందినదా;

(ఈ) అసలైన లబ్ధిదారులకు భూమిని చూపి స్వాధీనపరచినారా;

(ఉ) మధ్యదళారీలు ఈ భూములను, డాక్యుమెంట్లను బ్యాంకులలోను, సహకార సంఘాలలోను దొంగ సంతకాలతో తనఖా పెట్టిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున వైద్య, ఆరోగ్య శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):– (అ) అవునండి. నల్నూరు గ్రామంలోని 995.29 ఎకరాల వ్యవసాయ భూములు, 624 నిర్మాణాలు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద పాక్షికంగా మునిగిపోయాయి. బాల్కొండ గ్రామంలోని, వ్యవసాయ భూములు, నిర్మాణాలు మునిగిపోలేదు.

(ఆ) 1965 సంవత్సరంలో రైతులకు పరిహారం చెల్లించటం జరిగింది. ఎరగట్ల, ఉప్పులూరు, దొంతపూరు గ్రామాలలో ప్రత్యామ్నాయ భూములను, సమకూర్చటం జరిగింది. రత్నపూరు గ్రామంలో భూమిని కేటాయించలేదు.

(ఇ) వాస్తవ లబ్ధిదారులకు భూమిని కేటాయించలేదని పేర్కొంటూ గ్రామస్థుల నుండి ఫిర్యాదులు అందాయి. ప్రత్యేక కలెక్టరు ఈ ఫిర్యాదులపై విచారణ జరిపారు. వాస్తవ లబ్ధిదార్లకు భూమి స్వాధీనాన్ని కేటాయించడం జరిగింది.

(ఈ) 1972-73 సంవత్సరంలో లబ్ధిదార్ల సంతకాలు తీసుకున్న తరువాత వారికి భూమిని స్వాధీనం చేయటం జరిగింది.

(ఉ) బ్యాంకులు, సహకార సంఘాలనుండి ఋణాలు పొందటానికి దళారులు దొంగ సంతకాలు చేసి మోసం చేసినట్లు ఎటువంటి సాక్ష్యంగాని, వ్రాతపూర్వకమైన రికార్డుగాని లేదు.

There are 2,723 persons affected due to acquisition of agricultural lands and houses in Nellore village. Another question is how much of land is allotted to affected persons and other compensation, if any paid other than the land. An extent of 408.20 acres of land has been provided. No other compensation paid under the rehabilitation. Another question is whether it is a fact that press communique was issued. The fact of Press communique given by the Special Deputy Collector is incorrect and mis-placement of files is also not correct. The files referred are available in main file No. 1071/72. అధ్యక్షా, హత్య గురించి అడిగారు. అది హోం డిపార్ట్‌మెంట్ చెప్పవలసిన ప్రశ్న. ఒక్క మాట వాస్తవం. ఈ వ్యవహారంలో స్క్రిక్చర్స్‌కు కూడా కాంపెన్‌సేషన్ యివ్వడం జరిగింది. కానీ రీహాబిలిటేషన్ ప్రోగ్రామ్‌లో పొలాలు కోల్పోయిన వారికి, సన్నకారు మధ్యకారు రైతాంగానికి, ఇళ్లు కోల్పోయిన వారికి, ఇళ్లు, పొలాలు రెండూ కోల్పోయిన వారికి ఒక పాట్రన్ వుంటుంది. ఆ పాట్రన్ ప్రకారం కాంపెన్‌జేషన్ యివ్వాలని 1987లో ఒక రిట్ పిటిషన్ దాఖలయింది. పెండింగ్ డిస్పోజల్ ఆఫ్ ది రిట్ పిటిషన్ చేయండని ఉత్తర్వులు యిచ్చారు. 1989లో యింకొక రిట్ పిటిషన్ వచ్చింది అందువల్ల We are waiting for the disposal of the Writ Petitions in the High Court. Otherwise, Government is prepared to pay compensation to all the eligible persons.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఆరోజు మంత్రిగారు పోస్ట్‌పోన్ చేసినప్పుడు వాస్తవ సమాచారం తెప్పిస్తారని సంతోషించాము. ఎస్.పి. రఘువీర్‌సింగ్ అనే అతన్ని ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరుగా వేసి ఎంక్వయిరీ చేయించారు. ల్యాండ్ కాంపెన్‌సేషన్ ఏదయితే పే చేశారో, భూమినే కాంపెన్‌సేషన్‌గా యిచ్చారో, అందులో అవకతవకలు జరిగాయి. 250 మందికి డబ్బు యిచ్చి మిగతా వారి విషయంలో నల్లూరు సర్పంచ్ రాజలింగం నాయకత్వంలో మధ్యదళారీలకు యిచ్చి ప్రజలను మోసం చేసినట్లుగా ఆరోపణ వస్తే, ఆనాటి ప్రభుత్వం విజిలెన్స్ ఎంక్వయిరీ వేసింది. స్పష్టంగా అవకతవకలు జరిగాయని చెప్పడం జరిగింది. అంతే కాకుండా నిజామాబాద్ జిల్లా ప్లానింగ్ బోర్డులో కూడా ఈ ప్రశ్న వేస్తే అంగీకరించడం జరిగింది. అవకతవకలు జరిగాయని స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టర్ చెప్పారు. ఇంత అన్యాయం

జరిగితే సమాధానం ఏమి ఇచ్చారు అధ్యక్షా? ఏదీ లేనట్లుగా అసల్సైన వారికే ఇచ్చారనీ, 9.50
బినామీ ట్రాన్స్‌యాక్షన్స్ జరగలేదనీ, ఆ విధంగా ఎక్కడా ఋణాలు తీసుకోలేదని అన్నారు. ఉ.
మంచి ఉద్దేశంతో అప్పుడు వారు అడిగారని క్లారిఫికేషన్స్ ఇచ్చాము. వారికి వివరాలు కూడా ఇచ్చాము. మరిన్ని వివరాలు ఇస్తారని అనుకుంటే, అదే సమాధానాన్ని టేబుల్ మీద పెట్టారు. దీనిని బట్టి ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధి తెలుస్తున్నది. రోశయ్యగారిని కూడా అనుమానించే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈనాడు స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులలోనూ, అదే విధంగా సిండికేట్ బ్యాంకులలో వారు సంతకాలు పెట్టి ఋణాలు తీసుకున్నారు. భూములను తాకట్టు పెట్టి తీసుకున్నారు. ఎంక్వయిరీలో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని వచ్చిన మాట వాస్తవమా? కాదా? ఇది ఏ ఒక్క రాజకీయ పార్టీకో చెందినది కాదు. అనేక మంది పేదలకు సంబంధించినది. సింగూరు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్‌లో కూడా అవకతవకలు జరిగితే అప్పుడు ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు సి.ఎల్.ఆర్. ఎంక్వయిరీ వేసారు. అటువంటివి ఉన్నప్పుడు ఆవిధంగానే మరొక ప్రాజెక్టులో అవకతవకలు జరిగితే సభా సంఘం వేయడం అవసరం. కండలేరు పైన వేశారు. ఆ విధంగా వేస్తే వాస్తవాలు బయటకు వస్తాయి. ఇది పేదలకు సంబంధించినది. పార్టీలకు కాదు. కనుక హౌస్ కమిటీ వెయ్యాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఈ వ్యవహారంలో మద్దతు ఇవ్వవలసిన దుర్గతి, షీల్డ్ చేసే ఆలోచన కూడా లేదు. 1987-88-89 సంవత్సరాలలో జరిగితే ఆనాడు జరిగిన తప్పు నేను భుజాన వేసుకుని, షీల్డ్ చేసే అవసరం నాకేమిటి? ఉన్న వాస్తవాలు చెప్తాను. డిస్ట్రిక్టు విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ ఆఫీసర్, హైదరాబాద్ రూరల్ (టి) ఆఫ్ సెక్రటేరియట్ ఎంక్వయిరీ చేసి 30.1.89న ఒక నివేదిక ఇచ్చారు. దానిలోని ఒక్క మాట చెబుతాను. అంతా చదివేందుకు టైం పడుతుంది. వారేమన్నారంటే కొన్ని అవకతవకలు వచ్చినట్లుగా ప్రాథమికంగా కనిపిస్తున్నది అన్నారు. "Therefore, since it has become a total confusion, a de novo enquiry on the spot with reference to the original eligibility list is very much essential to find out the quantum of mischief played and to book the persons responsible". కాబట్టి ఇది ఫైనల్ కాదు. ఈ ఎంక్వయిరీలో కొన్ని అవకతవకలు వచ్చిన మాట వాస్తవం. నేను ఎవరినీ షీల్డ్ చేయడం లేదు. బ్యాంకులలో ఒకరికి గాను మరొకరు ఫోర్జరీచేసి తీసుకున్నారన్నారు. యాక్చ్యువల్‌గా మేజర్ ఇరిగేషన్ నుంచి సమాధానం చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు అది నా పరిధిలోకి రాదు కాబట్టి కోఆపరేటివ్ మినిస్టర్‌కు ప్రత్యేకంగా ప్రశ్నవేస్తే సమాధానం వస్తుంది. లబ్ధిదారులకు సహాయం అందించే ప్రయత్నంలో ఒక వ్యక్తి ఒక విలేజ్‌ను మోసం చేశారనే మాట వస్తోంది. ఒక వ్యక్తి హత్య చేయబడినాడు అన్నారు, వెంకటేశ్వరరావుగారు. చెవితో విన్న మాట ఆధారంగా నేను చెప్పలేదు. హోం మినిస్టర్‌గారికి వేస్తే బాగుంటుంది. వారు విన్నదే నేను విన్నాను. చెవితో విన్న మాట ప్రకారం హత్య గురించి నిజమే అని కానీ జరగలేదు అని కానీ చెప్పలేను. వారితోపాటు నేను విన్న సమాచారం ఆధారంగా చెప్పలేదు. దయచేసి విద్యాధరరావుగారు అర్థం చేసుకోవాలి. ఎవరినీ షీల్డ్ చేసే ప్రశ్నే లేదు. ఇప్పుడు ఎంక్వయిరీ వెయ్యడానికి కాదు. హౌస్ కమిటీ వేయమన్నారు. ఏ రకమైన ఎంక్వయిరీ అయినా వెయ్యడానికి అభ్యంతరం ఉండరాదు. కానీ The mater is pending in three writ petitions, of more than three. The matter is sub-judice. కోర్టు తీర్పు

లేకుండా మరొక ఎంక్వయిరీ వెయ్యడం కానీ, మరొకరకంగా కాంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వడానికి కానీ లేదు. అర్హత గల వారికి గవర్నమెంట్ కాంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వాలని ఉన్నా కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. దీనిలో అవకతవకలుంటే ఎవరినీ షీల్డ్ చేసే పరిస్థితి లేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు (డిచ్‌పల్లి) :– మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఎవరినీ షీల్డ్ చేసే అవసరం లేదన్నారు. ఆ నమ్మకంతో చెప్తాము. ఇది కేవలం 1988వ సంవత్సరానికి సంబంధించినది కాదు. 1965 నుంచీ జరిగిన ఇష్యూ. పార్టీని బ్లేమ్ చెయ్యను. స్పష్టంగా ప్లానింగ్ బోర్డులో మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు మా ముందు ఒప్పుకున్నారు. ఆరోజు కోర్టులో ఉందని. అంటే ఆగాము. ఫాలోఅప్ చేస్తామని అన్నారు. చంపారు. రికార్డు ఉంది. హౌస్ కమిటీ వేయాల్సిన అవసరం ఉంది. హైదరాబాదులో మీటింగ్ పెడతాము మీ అందరి సమక్షంలో' అని అన్నారు. వయొలేట్ చేశారు. కోర్టులో ఉన్నది వేరు. కనుక హౌస్ కమిటీ వేస్తే న్యాయం జరుగుతుంది. పోరాటం చేసిన వ్యక్తిని చంపారు. ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇంత అన్‌చారిటబుల్‌గా రిమార్క్ చేస్తారని అనుకోలేదు. ప్రశ్నలో భాగం కాకున్నా, ఈ డిపార్ట్‌మెంట్ నుంచి వెంటనే ప్రతిదానికీ సమాధానం తెప్పించాను. లబ్దిదారుల పేర్ల మీద ఎర్రగట్ల, ఉప్పలూరు, దొంతపూరు గ్రామాలలో ఇచ్చాము. అసలు ఇది నా ప్రశ్నా చెప్పండి. అయినా కూడా నేను కాదనలేదు. ఎంతో నిజాయితీగా వారు అడిగిన సమాచారం తెప్పించాను. మీటింగ్ పెడతానని చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:– వేరు కాదు. ప్లానింగ్ బోర్డులోమంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– సారీ. మంత్రిగారు మాట తప్పారు అంటే నన్ను అనుకున్నాను. దీనిలో ఎవరినీ షీల్డ్ చేసే ప్రశ్నే లేదు. అర్హత లేని వారికి డబ్బు ఇచ్చి కళ్ళు మూసుకుని కూర్చోవాలనేది కాదు. రిట్ పిటిషన్స్ పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. ఆ డేట్స్ చెప్పాను. ఇష్యూ 1965కి సంబంధించినది కాదు అనలేదు. కాంపెన్‌సేషన్ అప్పటినుంచీ ఇస్తున్నాము. గవర్నమెంటు స్పష్టంగా ఉంది. పొరపాటు చేస్తే షీల్డ్ చేయాలని కాదు. కానీ ప్రొసీజర్ ఉండాలి. మూడు పిటిషన్ – సబ్జెక్టు టు కరెక్షన్ పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. వాటిని త్వరగా డిస్పోజ్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. We are awaiting the outcome. We will try to expedite the disposal of the writ petitions.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– ఇది చాలా తీవ్రమైన అవకతవకలతో కూడుకున్నది. ప్రశ్న అప్పుడు వాయిదా వేశారు. ఉద్దేశం ఏమంటే నల్గొరులో 995 ఎకరాల 29 సెంట్ల భూములు ముంపుకు గురైనాయి. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. కానీ ఎవరి భూములు ముంపుకు గురైనాయి? ఆ వివరాలు సభలో పెట్టవలసింది. కానీ పెట్టలేదు. ఇప్పుడయినా పెడతారా? కొన్ని గ్రామాలలో ఎర్రగట్ల, ఉప్పలూరు, దొంతపూరులలో మునిగిన భూములకు ప్రత్యామ్నాయ భూములను ఇచ్చారా? ఆ వివరాలు సభలో పెట్టవలసి ఉంది. పెడతారా? ఎవరయితే ప్రధానంగా అసలు వివరాలతో ఫిర్యాదు చేశారో, అందులో ప్రధానమయిన రాజయ్యని ఈ మధ్యనే హత్య చేశారు. ఆ వివరాలు వారికి తెలిసి ఉండాలి. కానీ హోం మినిస్టర్ప్కి నెట్టేశారు. గౌరవ నరసింహారెడ్డి, మునిసిపల్ శాఖామంత్రిగారు ప్లానింగ్

బోర్డులో తప్పు జరిగిందని అంగీకరించి, విచారిస్తామని వాయిదా వేశారు. కానీ ఇంత వరకూ చెయ్యలేదు. సహకార సంఘాలలో తీసుకున్న వివరాలు అడిగితే రికార్డు లేదని సమాధానంలో అన్నారు. ఇన్ని అవకతవకలు ఉన్నాయి. చిత్తశుద్ధి ఉన్నట్లయితే సభా సంఘాన్ని వేస్తారా, లేదా? స్పష్టంగా చెప్పాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– అధ్యక్షా, విఠల్‌రెడ్డిగారు పెద్దలు, గౌరవనీయులు. ఆయనకు 10.00 ఆగ్రహం వచ్చి, శపిస్తే, భరించడం కష్టం. ఒక మాట ఉంది అధ్యక్షా, ఈ వివరాలన్నీ ఉ. సభాసమక్షంలో పెట్టాలని వారు గాని, మీరు గాని ఎవరైనా కోరి ఉంటే, ప్రభుత్వం....

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, పోస్ట్‌పోన్ చేసే ఉద్దేశమేమిటండీ? ఈ రికార్డులు అన్నీ హౌస్ కమిటీలో పెట్టాలని, దానికి సరైన సమాధానం రాలేదని చెప్పి, మీద్వారా రిక్వెస్టు చేశాము. మీరు పోస్ట్‌పోన్ చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– రోశయ్యగారిని చెప్పనీయండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– అధ్యక్షా, వాస్తవం చెప్పాలంటే, గౌరవ వెంకటేశ్వరరావుగారు పోస్ట్‌పోన్‌చేసిన రోజున శ్రద్ధ తీసుకొని ఒక ఉత్తరం ఇచ్చారు. విఠల్‌రెడ్డిగారికి పాపం ఆ రోజు అంత ఓపిక లేకుండా పోయింది. ఆయన కనీసం "ఈ రిపోర్టు పెట్టయ్య" అనే మాట కూడ చెప్పలేదు. కాని ఏమైనా, వారి మీద ఉన్న గౌరవంతో, మీ అనుమతితో, ఎఫెక్టు అయిన 2723 మంది పూర్తి వివరాలు సభ ముందు పెట్టడానికి నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. అలాగే ఎకరం 408.20 సెంట్లు భూమిని అర్హతనుబట్టి లబ్ధిదారులకు ఇచ్చాం. వారి వివరాలు కూడ ఉంచడానికి నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. అలాగే ఏ సమాచారాన్ని అయినా మీ అనుమతితో సభ ముందు ఉంచడానికి నాకు ఎట్టి అభ్యంతరం లేదు. ఐ వి ప్లేస్ ఆల్ దీజ్ డిటెయిల్స్ బిఫోర్ ది హౌస్.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:– అధ్యక్షా, రోశయ్యగారు కడు సమర్థులు. కాని ఒక ప్రశ్న. మేము ఏదో వారిని సప్లిమెంటరీ రిపోర్టు వ్రాసి ఇవ్వమని కాదు. రిపోర్టు మీద మాకు ఉన్న అనుమానాలను హౌస్‌లో చెప్పాము. ఇట్ ఈజ్ ది డ్యూటీ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్ టు కలెక్టు ఆల్ ది ఎలిగేషన్స్ మేడ్ అగేనెస్టు ది థింగ్స్ అండ్ దే హేవ్ టు కమ్ ఫార్వర్డ్ టు గివ్ ఏన్ ఆన్సర్. కాని మీరు నాకు ఇవ్వలేదు అంటే ఎలా? ఆ క్వశ్చన్ పోస్ట్‌పోన్ చేసి, ఆ రోజున పది మంది సభ్యులు ఇచ్చిన దాని మీద ఈనాడు సమగ్రమైన వివరణతో రావలసి వున్నది. వారు రాలేదు. "రాజయ్య చనిపోయాడు అంటే అది హోమ్ మినిస్టర్‌కు సంబంధించినది, బ్యాంక్ లోను ఇచ్చిందంటే అది సహకార శాఖమంత్రికి సంబంధించినది". కానీ నా ప్రశ్న చాల మంది మంత్రులకు సంబంధించినది. సమగ్రమైన విచారణ జరపాలంటే, సమగ్రమైన రిపోర్టు రావాలంటే, దానిని ఒక మంత్రి ఇవ్వలేదు కాబట్టి, సభా సంఘాన్ని తప్పక వేయాలి. ఎందుకంటే వాళ్లది కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ కాదు కాబట్టి. అదే కనుక వారికి ఉంటే, అన్నీ వివరాలు తెప్పించి, సమగ్రమైన రిపోర్టు ఇచ్చేవారు. ఇందులో ముగ్గురు, నలుగురు మంత్రులు ఇన్‌వాల్వ్ అయ్యారు కాబట్టి తప్పనిసరిగా వాస్తవం బయటకు రావాలంటే, ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే సభా సంఘాన్ని వేసి, మొత్తం వివరాలను బయటకు తీసుకొనివస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– అధ్యక్షా, వారికి ఉన్న చిత్తశుద్ధికంటే కూడ నాకు జాస్తి ఎక్కువ వుంది. చాలా ఎక్కువ వుంది. వారి చిత్తశుద్ధిని శంకించవలసిన పని లేదండి. పాపం గౌరవ సభ్యులకు మంత్రిగా అనుభవం లేదు. ముందు ఎప్పుడైనా వస్తే, అనుభవం తీర్చుకొందురు. మీ నాయకుడు రామారావుని అడగండి. జాయింట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉన్నంత మాత్రాన, ఒక మంత్రిత్వశాఖకు సమాధాన్ని ఎవరు పడితే వారు, ఏది పడితే అది చెప్పడానికి సాధ్యమయ్యే పని కాదు.

(శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి, శ్రీ డి. శివరామరాజు లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు నేను వింటూ కూర్చొన్నాను. వాట్ ఈజ్ దిస్? మీరు మాత్రం ఫ్రీగా కామెంట్ చేయవచ్చా? నేను జవాబు చెబితే వినలేరా? అధ్యక్షా, అందరి దగ్గర సమాచారాన్ని తెప్పించి, ఇవ్వమని చెపితే, ఐ కెన్ అండర్స్టాండ్. కాని వారు అంటారు "ఈ గవర్నమెంట్‌లో జాయింట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ లేదు". ఏమిటండీ ఈ మాట. ఏదైనా గౌరవ ప్రదంగా మాట్లాడండి. అధ్యక్షా, నేను ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. వారిని కూడ వినమని కోరుతున్నాను. The Commissioner of Land Revenue has directed the Special Collector, S.R.S. Project vide D.O. Letter No. D4/9/65/88 dated 7.4.1988 to initiate action as per the observations of the Government communicated in Memo No. 33181/W2/88-1, dated 30th March, 1988 in which it was suggested to proceed further, among other things, to launch prosecution against Sri V. Rajeswar, Village representative, disciplinary action against revenue employees and to conduct enquiry into the surveywise allotment mde etc., after dispoal of the cases pending before the Hon'ble High Court. You wait for the disposal of the High Court cases. మిమ్మల్ని తప్పు పట్టాలని, తప్పును ఆపాదించాలని నేను చెప్పడం లేదు. ఆనాడు గవర్నమెంటులో ఉన్న పెద్దవాళ్ళు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి, వారిని షీల్డ్ చేయాలనే దురుద్దేశ్యం లేకుండా, న్యాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ ఆర్డరు వేస్తే, దీనిని నేను గౌరవిస్తున్నాను అంటే, "చిత్తశుద్ధి ఉంటే, బుద్ధి ఉంటే" – ఏమిటి ఈ మాటలు అధ్యక్షా. ఏమి న్యాయం అధ్యక్షా? అధ్యక్షా, ఎప్పుడో ఏదో జరిగి పోతే, వాళ్ళను షీల్డ్ చేయవలసిన దౌర్భాగ్య పరిస్థితి నాకేమి పట్టిందండి? అధ్యక్షా, యాక్షన్ తీసుకోవడానికి సిద్ధపడితే, హైకోర్టు తీర్పు వచ్చేంతవరకు వేచివుండమన్న ఈ మహానుభావులు ఈవేళ అన్నీ మరచిపోయి, దిగమింగి, హౌస్ కమిటీ, హౌస్ కమిటీ అంటే ఎట్లాగ? హైకోర్టు తీర్పు వెలువడిన తరువాత, ఎవరిని షీల్డ్ చేసే దురుద్దేశం లేకుండా, తగు చర్య తీసుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు. మీరు చెప్పిన మాటే నేను మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నమెంట్ ఈజ్ ఏ కన్‌టిన్యూస్ థింగ్. ఆనాడు ఉన్నవారు పొరపాట్లు చేశారనడం లేదు. మీరే హైకోర్టులో రిట్ పిటీషన్స్ ఉన్నాయి కాబట్టి తరువాత తీసు కొందామన్నారు. ఐ సెడ్ ది సేమ్ థింగ్.

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిలి):– అధ్యక్షా, ఇది 1965 నుండి నడుస్తున్న వ్యవహారం. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు దానికి సంబంధించిన పూర్వపరాలన్నీ

రావాలి. ఈ నల్లూరు గ్రామం మాజీ మంత్రి కేశవరావుగారి స్వగ్రామం. ఈ విషయంపై గతంలో శాసనమండలిలో చర్చకు వస్తే, కే.శే. అల్లూరి బాపినీడుగారి అధ్యక్షతన ఒక సభా సంఘం వేయడం జరిగింది. అందులో నేను ఒక సభ్యుడుగా ఉన్నాను. ఈ నల్లూరు గ్రామానికి వెళ్ళి మేము అన్నీ పరిశీలించాము. మంచి రిపోర్టు కూడ నివేదించడం జరిగింది. కాని పొరపాటున మంత్రిగారు, ఆయన స్వభావసిద్ధంగా సమాధానం చెప్పేస్తున్నారు. "లోగడ సభాసంఘం వేయడం జరిగింది, దాని రిపోర్టు ఇలా ఉంది" అని సభలో చెప్పాలి కదండీ. మేము ఆ గ్రామానికి వెళ్ళి, గ్రామస్థులందర్నీ కలిసి, వారి సాధకబాధకాలు తెలుసుకొని, ఒక సమగ్రమైన రిపోర్టు ఇచ్చాము. ఆ రిపోర్టు ఏమి అయిపోయింది అధ్యక్షా. హౌస్ కమిటీ వేయడానికి ఇది ఫిట్ కేసు. కాబట్టి హౌస్ కమిటీ వేసి, నిజానిజాలు బయటపెట్టండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– గౌరవనీయులు శివరామరాజుగారు ఇచ్చిన సమాధానం వెరిఫై 10·10
చేయిస్తాను. అది వాస్తవమైతే వారికి ధన్యవాదాలు. ఒక హౌస్ కమిటీ ఎంక్వయిరీ చేసిన ఉ.
విషయం గురించి మళ్ళీ హౌస్ కమిటీ వేయవలసిన అవసరం లేదు. హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్లు డిస్పోజ్ చేసిన తరువాత గాని గవర్నమెంటు యాక్షన్ తీసుకోము అన్నారు. మేము దానికి కట్టుబడి వున్నాం. ఆ రకంగానే యాక్షను తీసుకుంటాం.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్లవరం):– రోశయ్యగారు సమర్థులు కనుకనే వారి వద్దకు వెళ్ళి ప్రత్యేకంగా యిచ్చాం సార్.

Mr. Speaker:- Zero Hour matters, matters under Rule 304 and Rule 74 matters should be completed by 11.30 a.m. It is the decision of the B.A.C.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:– వారైతే న్యాయం చేస్తారని ప్రత్యేకంగా వారికి యివ్వడం జరిగింది. వారు ఆరోజు ఒప్పుకోవడం జరిగింది. 30 ఏళ్ళనుంచి ఈ కార్యక్రమం చేసినవాళ్ళు కోర్టులో రిట్ పిటిషను వేసి మళ్ళీ 20 ఏళ్ళు చేసి కోర్టులలో తెమలకుండా లిటిగేషన్లు పెట్టే అవకాశం వుంది. అందుచేత హౌస్ కమిటీ వేసి తీరాలి. సిన్సియర్‌గా ఒప్పుకుని తీరాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:– హౌస్ కమిటీ వేయాలన్నారు సరే. మళ్ళీ సిన్సియర్ అనే పదాలు వాడతారు ఎందుకు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:– వారి ఆవేదనతో నేను ఏకీభవిస్తాను అధ్యక్షా. చాలాకాలంగా పెండింగులో ఉన్నమాట వాస్తవం. ఆస్తులు కోల్పోయిన వారు యిబ్బందులలో ఉండవచ్చు. వారికి దక్కకుండా ప్రతిఫలం మరొకరికి దక్కితే బాధ ఉంటుందని నేను అంగీకరిస్తాను. వారి వైపునుంచి చెప్పారు ఒక హౌస్ కమిటీ వేశారని. ఇక రెండవ హౌస్ కమిటీ ప్రశ్నే లేదు. రిట్ పిటిషన్లు కోర్టులో పెండింగు వున్నాయి. అవి డిస్పోజ్ అయ్యేదాకా ప్రొసీడ్ కావద్దని గవర్నమెంటు ఉత్తరువిచ్చింది. ఈ హౌస్ కమిటీని ఒప్పుకోవడం ప్రశ్న లేదు. వారు, నేను అంతా కలిసి బాధితులకు, ఆస్తులు కోల్పోయినవారికి ఏరకంగా సత్వర సహాయం చేసే వీలుంటుందో పరిశీలన చేద్దాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రెండు విషయాలు మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను సార్. ఒకటి, తమరు సమాధానంలో ఎటువంటి అవకతవకలు జరగలేదని వ్రాతపూర్వకంగా యిచ్చారు. ఆన్సరు మీద వివరణ మీ దృష్టికి రాలేదని వెంకటేశ్వరరావుగారు మీకిచ్చారు. మీరు వెరిఫై చేశారు, తమరే జవాబు చెప్పారు. విజిలెన్సు ఎన్‌ఫోర్సుమెంటు ఎస్.పి. రఘు వీర్‌సింగ్ చేసినదానిలో అవకతవకలున్నట్లు నివేదిక యిచ్చారని మీరు చదివి వినిపించారు. చదివి వినిపించిన మీరు మళ్ళీ అదే సమాధానం చెప్పడం ఏమిటి? రెండవది, ఒక హౌస్ కమిటీ ఉండగా మరో హౌస్ కమిటీ వేసే ప్రసక్తి లేదన్నారు. కాని అప్పర్ హౌస్ ఎబాలిష్ అయింది. అదిప్పుడు లేదు. అప్పర్ హౌస్‌లో కమిటీ వేశారని శివరామరాజుగారు చెప్పారు. అదిప్పుడు ఎబాలిష్ అయింది కాబట్టి, దాని మీద మీరు చర్యతీసుకోలేదు కాబట్టి రైతులకు, బలహీన బడుగువర్గాలకు గత్యంతరం లేక 30 సంవత్సరాలనుండి న్యాయం జరగలేదని కోర్టుకి వెళ్ళారు. ఈ హౌస్‌లో అనేక ప్రిసిడెంట్సు ఉన్నాయి సుప్రీం కోర్టులో విషయా లుండగా కూడ వేరే చిన్న అంశాలుంటే వాటి ఆధారంగా హౌస్ కమిటీలు వేశారు. గత సభలో మీరు ప్రతిపక్షంలో హౌస్ కమిటీలు వేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఎ.పి.ఎం.సి. కార్యక్రమం మీద హైకోర్టు, తరువాత సుప్రీం కోర్టులో ఉన్నప్పుడు కూడ హౌస్ కమిటీ వేసిన సందర్భం ఉంది కనుక ఒకటే మంత్రిగారిని అడిగేది - బడుగువర్గాలు బలహీనవర్గాల నుంచి 27 సంవత్సరాలుగా పోరాటం సాగుతోంది. వాళ్ళకు న్యాయం చేసే దృష్ట్యా.... విజిలెన్సు ఎన్‌ఫోర్సుమెంటు వారు అవకతవకలు చేశారని మీరు అంగీకరించారు కూడ. In view of the precedent, in view of the fact that the Legislative Council is abolished, I request you to concede the demand for House Committee in the interest of the weaker sections and let justice be done. Even hon'ble Narasimha Reddy, Chairman, Planning Board is aware of the discussions that took place there in his presence and it was conceded that misappropriation is taking place. ఆనాడు పార్టీ రహితంగా ప్లానింగు బోర్డులో కాంగ్రెసు, తెలుగుదేశం సభ్యులందరూ కూడ ఈ విషయం తెలుసుకోవాలన్నారు. దయచేసి ప్రభుత్వం వెంటనే హౌస్ కమిటీ అంగీకరించాలని న్యాయం చేయాలనే డిమాండు చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మేటరు క్లియరుగా వుంది. గౌరవ సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలతో విభేదిస్తే, ఏమీ జరగలేదని మేమంటే కూడ జరిగిందని రుజువు చేస్తామని, రుజువు చేస్తే హౌస్ కమిటీ వేయడంలో అర్థం ఉంది. నేను కాదనను. రెండవది, రాజుగారు అప్పర్ హౌస్ కమిటీ వేసిందన్నారు. నేను రెడీగా జవాబు చెప్పలేను గానీ.... దయచేసి జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. 1985లో అప్పర్ హౌస్ ఎబాలిష్ అయ్యింది. రికార్డు ప్రకారం, చర్చచేస్తున్న ప్రకారం 1988-89 లేక 87 ప్రాంతాలలో. అంటే అబాలిష్ కాకముందు బహుశ: మీకున్నటువంటి జ్ఞాపకం కరక్టు అయితే వేరొక సందర్భంగా హౌస్ కమిటీ వేసి వుండాలి గాని అధ్యక్షా, నేను ఆఫ్ హాండెడ్‌గా రికలెక్టు చేసుకుని చెప్పే శక్తి నాకు లేదు. విద్యాధరరావుగారికి మనవిచేసేదేమంటే మేము ఎవరినీ షీల్డు చేస్తూ హౌస్ కమిటీ వేయలేదని. ఎవరు దోషులైతే వారిమీద చర్యతీసుకోవడానికి గాని, అర్హులైన వారికి కాంపెన్‌సేషను యివ్వడానికి గాని మాకు అభ్యంతరం లేదు. కాబట్టి హౌస్ కమిటీ అవసరం లేదు. అందువల్ల హౌస్ కమిటీని నేను అంగీకరించ లేకపోతున్నాను.

శ్రీ సిపాయ్. విఠల్‌రెడ్డి:– దయచేసి గమనించండి. వారు హౌస్ కమిటీకి సుముఖంగా లేరు. నేను కోరేది, ఎవరి భూములు మునిగిపోయాయో, ఎవరికి డబ్బులు దొరకలేదో వారు రిట్సు వేశారు. ఇది మధ్యదళారీలకు సంబంధించిన కేసు. అవినీతి కేసు. కనీసం మంత్రిగారు అసలు ఎవరి భూములు మునిగిపోయాయో వారి లిస్టు, ప్రత్యామ్నాయంగా కేటాయింపు జరిగినవారి లిస్టు మాకు పరిశీలన చేసేందుకు యిచ్చి, మా అందరి సమక్షంలో అధికారులను పిలిచి వివరాలు సేకరించేదానికి పర్యతేసుకునేందుకు అడ్డు చెబుతారా? దానికైనా అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:– ఏరకమైన అభ్యంతరమూలేదు. వారి కన్వీనియన్సు చూసుకుని వారి ఇంటరెస్టెడ్ అపోజిషను లేదర్నని కూర్చోబెట్టుకుని వారికి కావలసిన సమాధానాలు యిప్పించడానికి, అందరినీ కలిసి న్యాయం చేయడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– అధ్యక్షా, మంత్రిగారినుంచి ఒక క్లారిఫికేషను.... ఈ రిట్ పిటిషన్లు తప్పుదోవ పట్టించడానికి కావు. ఎవరైతే ఆ స్థానిక సర్పంచి రాజలింగం వెస్టెడ్ ఇంటరెస్టుతో హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్లు దాఖలు చేయడం జరిగింది. అది అడ్డు వచ్చిందని ఈనాడు మనం హౌస్ కమిటీ వేయకుండా వుంటే బడుగు, బలహీనవర్గాలకు 10 న్యాయం ఎలా జరుగుతుంది? మరొకసారి మీకు అపీల్ చేస్తున్నాను. There is a pre- ఉ. cedent even when the matter is pending in the High Court and Supreme Court. వెంకటేశ్వరా కమర్షియల్ కార్పొరేషన్ మీద వేశాము. ఎ.పి.ఎం.సి. మీద వేశాము. అనేక సందర్భాలలో హౌస్ కమిటీకి మీరు డిమాండ్ చేసిన సందర్భాలున్నాయి. మేము డిమాండ్‌చేసిన సందర్భాలున్నాయి. Legislature is supreme body. We are not going to.... దయచేసి ఈ కాన్ఫ్లిక్టు మనకు వద్దు. కానీ ఇప్పుడు ఇది 27 సంవత్సరాలనుండి పెండింగ్‌లో ఉంది. తెలివితేటలుగా ఎగ్జిక్యూషన్ ఆక్షన్ లేకుండా ఎక్యూజ్డ్ పర్సన్స్ రిట్ పిటిషన్ వేసి న్యాయం జరగకుండా ఆపుతున్నారు. అందుచేత ముందుకు వచ్చి హౌస్‌కమిటీ వేయండి. ఆ అవసరం ఉంది. ఈరకంగా మరొకసారి మంత్రిగారిని రీ కన్సిడర్ చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– నేను తిరిగి ప్రశ్న వేసే పరిస్థితిలో లేను. 1989 వరకు అన్యాయం జరిగివుంటే, ఆనాడే మరి ఆలోచించి వుంటే ఎవరు వద్దన్నారు ఈ విషయం? నేను మనవిచేస్తున్నాను, గౌరవనీయులు, పెద్దలు విఠల్‌రెడ్డిగారు చెప్పినరకంగా కూర్చొని మాట్లాడడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. ఇది చాలదు హౌస్ కమిటీ వేస్తే మాత్రమే న్యాయం జరుగుతుంది అనే భావన కలిగితే అది వేరే విషయం.

(అంతరాయము)

అధ్యక్షా, మిగిలిన బిజినెస్‌కు యిబ్బంది రాదు అని మీరు అనుకుంటే 21వ తేదీ సాయంత్రం 4.00 గంటలకు నేను మిమ్మలను పిలుస్తాను. ఆఫీసర్స్‌ను పిలుస్తాను. మాట్లాడుకుందాము.

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న

నాగార్జునసాగర్ జలవిద్యుత్ పథకంలో హెచ్.ఆర్. పెయిడ్ కార్మికులను విలీనము చేసికొనుట

180—ఎ

7460—ఎస్—సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ), వి. నారాయణరావు, మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సుజాతనగర్), కె. బిక్షం:— గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

(అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థకు సంబంధించి నాగార్జునసాగర్‌లోని నాగార్జునసాగర్ జల విద్యుత్ పథకంలో రెగ్యులర్ ఖాళీలలో భర్తీకాకుండా 1977 నుండి పనిచేస్తున్న హ్యాండ్ రిసీట్ పెయిడ్ (హెచ్.ఆర్.పెయిడ్) కార్మికులు ఎంతమంది వున్నారు?

(ఆ) కొంతమంది హ్యాండ్ రిసీట్ కార్మికులను మాత్రమే రెగ్యులర్ ఖాళీలలో నియమించిన మాట కూడ నిజమేనా?

(ఇ) అయితే, మిగతా హ్యాండ్ రిసీట్ పెయిడ్ కార్మికులను భర్తీచేసుకొనేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థ తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున న్యాయశాఖామంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహా రెడ్డి):— (అ) నాగార్జునసాగర్ జలవిద్యుత్ పథకంతో ఈ తేదీనాటికి 18 మంది హ్యాండ్ రిసీట్ పెయిడ్ కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు.

(ఆ) లేదండీ. 54 మంది క్యాజువల్ కార్మికులు, 26.8.1985 తేదీ గల విద్యుత్ సంస్థ మె.మో.నెం. 1139లో నిబంధించిన షరతులను నెరవేర్చినందున వారిని మాత్రమే రెగ్యులర్ ఖాళీలలో నియమించడం జరిగింది.

(ఇ) 18 మంది హ్యాండ్ రిసీట్ పెయిడ్ కార్మికులకుగాను 14 మంది, 7.10.91 తేదీ గల సుప్రీంకోర్టు తీర్పులోని నిబంధనల ప్రకారం 7.8.80 తేదీకి ముందు క్యాజువల్ కార్మికులుగా పనిచేయనందున రెగ్యులర్ పదవులలో భర్తీచేసుకోడానికి వారు అర్హులు కారు. మిగతా నలుగురు హ్యాండ్ రిసీట్ పెయిడ్ కార్మికులను సంబంధించి ఇద్దరు వ్యక్తులను మొదటిసారి పనిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు వారి వయస్సు గరిష్ఠవయోపరిమితికి మించిన కారణంగా రెగ్యులర్ పదవులలో వారిని భర్తీచేసే విషయాన్ని పరిశీలించలేదు. వయసు సడలింపు కోసం చేసుకొన్న విజ్ఞప్తిని నిరాకరిస్తూ విద్యుత్ సంస్థ జారీచేసిన ఉత్తరువులపై వారు ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో డబ్ల్యు.పి.నెం.4843/92ను కూడ దాఖలు చేశారు. మరి ఇద్దరు వ్యక్తులను ఖాళీలు లేని కారణంగా నియమించలేదు. మొత్తం 18 మంది హ్యాండ్ రిసీట్ పెయిడ్ కార్మికులు ఎస్.ఎల్.సి.నెం. 8392/87లో ఐ.ఎ.నెం.1లో భారత సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళారు. ఈ కేసును 7.10.91 తేదీన కొట్టి వేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాల ప్రకారం ఎవరికీ యివ్వము అని చెబుతున్నారు. మేము ప్రశ్నలో స్పష్టంగా అడిగాము. 1977 నుండి హెచ్.ఆర్.పి. వాళ్ళు పనిచేస్తున్నారా అని. పని చేస్తున్నారని అంగీకరించారు గాని 77 నుండి అనలేదు. ఎందుకంటే దాదాపు 15 సంవత్సరాల నుండీ లేదని అర్థం అవుతోంది. అయితే, ఎప్పటినుండి ఈ హెచ్.ఆర్.పి. హ్యాండ్ రిసీట్పై కార్మికులు ఉన్నారని అడుగుతున్నాను. రెండవది రిక్విజిట్ కండిషన్స్ అంటున్నారు What are the requisite conditions that are to be fulfilled to regularise them. ఎందుకంటే మాకు కొత్త కొత్తగా ఉంది. ఎన్.ఎం.ఆర్. అటువంటి వాళ్ళు రెగ్యులర్జ్ చేయడం కోసం అనేక యిబ్బందులుపడి అడిగాము. సంవత్సరాల తరబడి వెట్టిచాకిరి చేయించుకొని రెగ్యులర్జ్ చేసే పరిస్థితి ఎందుకులేదని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతూ - What are the requisites that are to be fulfilled to regularise. మూడవది 80 లో, 80 కి పూర్వం పనిచేయలేదని నెపం మీద కోర్టు ఆర్డర్ మీద టెక్నికల్ గ్రౌండ్స్ చూపించి అబ్జార్బ్ చేయకుండా ఉండడం న్యాయం కాదు. రికన్సిడర్ చేయవచ్చు. ఏ కోర్టు తీర్పు అయినా, గవర్నమెంట్ మానవతా దృక్పథంతో 80 తరువాత పనిచేసిన వాళ్ళను కూడా 81 నుండి కాజుయల్ లేబర్గా వున్నవాళ్ళను రెగ్యులర్జ్ చేయవచ్చు. చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ హెచ్.ఆర్. పేడ్ లేబర్స్ గురించి గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఇక్కడ ఏర్పడిన పరిస్థితులలో కంటింజెన్సీని దృష్టిలో పెట్టుకొని అప్పటికప్పుడు వారికి బుద్ధిపుట్టినట్లుగా కొందరు ఇంజనీర్లను జస్టు హ్యాండ్ రిసీట్ పే పైన కొందరిని పెట్టుకున్నారు. They have to be differentiated from the earlier system which was existing like the nominal muster rolls. నామినల్ మస్టర్ రోల్ వాళ్ళను గానీ, కాజువల్ లేబర్ను గానీ ఈక్వల్ చేయడానికి వీలులేదు. దే వెర్ ఓవర్ ఏజ్డ్.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- 17 ఏండ్లు నుండీ హ్యాండ్ రిసీట్ పే యిస్తుంటే ఏమి న్యాయమండీ?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఎప్పటినుండి ఈ కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు అని అడిగారు. 77లో ఈ హ్యాండ్ రిసీట్ పెయిడ్ పద్ధతి మీద అప్పాయింట్ చేశారని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. తదుపరి మొత్తం, ప్రశ్న వేసేనాటికి ఎంతమంది ఈ విధంగా పనిచేసే కార్మికులు ఉన్నారో చూచినప్పుడు 18 మంది ఉన్నారని చెప్పారు. ఈ 18 లో ఇద్దరికిమటుకు నేను జవాబులోనే క్లియర్గా మనవిచేశాను. వాళ్ళకు అప్పాయింట్మెంట్ నాటికి ఓవర్ ఏజ్, దూరం ఉన్న పరిస్థితి. అప్పుడు ఉన్న అధికారి ఏదో పెట్టుకున్నారని. They did not have the minimum qualification. వేకెన్సీ లేవని పక్కకు పెట్టారు. మిగతా 14 మంది They have challenged the orders of the Government. They have gone to Supreme Court unsuccessfully and the Supreme Court has given a final verdict. There is no question of considering. అందువలన ఈ సమస్య ఉత్పన్నం కాదని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకో విషయం We too have lot of sympathy

for them, but the whole problem is we cannot go on taxing the project in this way. ఈ పద్ధతిలో ఎలా అవుతుంది? ప్రాజెక్టు కంప్లీట్ అయినా ఈ రోజు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు వ్యయం చూస్తే బడ్జెట్‌లో సుమారు 9 కోట్ల రూపాయలు దాదాపు ఖర్చు పెడుతున్నాము. పనిలేకున్నా దాదాపు 7 కోట్ల రూపాయలు ఊరికే కూర్చోబెట్టి జీతాలు యిచ్చే పరిస్థితి ఉంది. If we encourage this, the State budget will be drained away. Here is a case where they have gone to the court. They have challenged before the court. The question of their being regularised will not arise. అని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- కూర్చోబెట్టి జీతాలు యిస్తున్నాము అంటున్నారు. ఎ.పి. కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ మీకు తెలుసు. అందరికీ తెలుసు రద్దుచేస్తే కోటాను కోట్ల రూపాయలు - వాళ్ళ పనిచేస్తున్నారు. క్యాజుయల్ లేబర్‌గా నేను అడిగాను. ఈ మెమో ప్రకారం 1138 ప్రకారం మూడు ప్రి రిక్విజిట్ క్వాలిఫికేషన్స్ ఉండాలని అంటున్నారు. What are the pre-requisite conditions to be made permanent? చెప్పమనండి. మీ దగ్గర మెమో పెట్టుకొని ఉన్నట్లు, దాని ప్రకారం అంటున్నారు. ఏమి కండిషన్స్, ఫుల్‌ఫిల్ చేస్తే రెగ్యులరైజ్ చేస్తారా? టెక్నికల్‌గా అనవసరంగా యిబ్బంది పెట్టవద్దు. They are very limited number of people. Even according to me they are 54.48 మంది కోసం, రోజూ పనిచేస్తుంటే రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి ఏమిటి అభ్యంతరం? ప్రి రిక్విజిట్ క్వాలిఫికేషన్స్ చెప్పండి. వాళ్ళచేత ఫుల్‌ఫిల్ చేయిస్తాము.

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కోర్టు ఆర్డర్‌తో నిమిత్తం లేకుండా రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి అవకాశం ఉందా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- చదవడానికి, వ్రాయడానికి వచ్చి మినిమమ్ 100 రోజులయినా రెగ్యులర్‌గా పనిచేసి ఉండాలి. They don't specify the minimum requirements. పని ఉన్నప్పుడు పెట్టకుండా తరువాత తీసివేస్తారు. రెండవది 8వ తరగతి పాస్సై ఈ కండిషన్స్ సాటిస్ఫైగా కంటిన్యూగా 90 రోజులు పనిచేసి ఉండాలి. అది లేదు. 10వ తరగతి పాస్సై 80 రోజులు పనిచేసి ఉండాలి. అదీ లేదు. ఐ.టి.ఐ. ఎలక్ట్రికల్ ట్రేడ్ పాస్సై 60 రోజులు కంటిన్యూ చేసి ఉండాలి. అదీ లేదు. They don't have it. It is very difficult for any Government to function. అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఎలా ఉందంటే వ్యవస్థ అక్కడికక్కడ ఏదో టెంపరరీ వర్క్ స్టార్ట్ అవుతుంది. టెంపరరీ రెండు రోజులు అని పెట్టుకుంటారు. చాలావరకు టెంపరరీ నాలుగు రోజులు అని చేరిన తరువాత రెగ్యులర్ చేసి, పర్మినెంట్ ఉద్యోగం చేయమని అడిగితే చాలా కష్టం. ఈవెన్ ఎస్.ఎం.ఆర్. ఇస్యూలో కూడా, అందరికీ తెలిసినటువంటి విషయమే. ఈ ఎస్.ఎం.ఆర్.ల ఇస్యూ పేరిట జరిగినటువంటి భాగోతం, ఎక్కడెక్కడ ఎన్నెన్ని కుంభకోణాలు జరిగినవి. మయ్ హావ్ టోటల్లీ స్టాప్డ్ దట్ టైప్ ఆఫ్ ప్రొసీజర్. కండిషన్స్ ఏవి అయితే స్టిపులేట్ చేయబడ్డవో, ఆ కండిషన్స్ సాటిస్ఫై చేయనంతవరకు మటుకు ఏ పరిస్థితుల్లోను కూడా, మయ్ కెనాట్ ఎంకరేజ్ దిస్ టైప్ ఆఫ్ థింగ్స్ అని గౌరవ సభ్యులతో

మనవిచేస్తున్నాను· అధ్యక్షా. They are not the people who have been recruited either from the employment exchange or by virtue of any interview. This is out of the whims and fancies of local officials. For satisfying the local requirement for the time being if he takes somebody as hand receipt paid worker, he cannot be given a regular job.

శ్రీ సిహెచ్· విఠల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇద్దరినేమో మీరు ఎప్పాయింట్ చేసుకున్నారు, పనిచేయించుకున్నాడు, తరువాత అసలు గరిష్ట, కనిష్ట వయో బేధం లేదని చెప్పి తీసేసారు; ఇద్దరిని· మళ్ళీ వీరు హైకోర్టునుంచి ఆదేశాలు తెచ్చారు, మీరు ఎప్పాయింట్ చేసుకోమని· వాళ్ళకు కూడా స్థలం లేదని చెప్పారు· వాళ్ళు ఇప్పుడు తిరుగుతూ ఉన్నారు బజార్లోపడి· తరువాత 14 మందికి సుప్రీంకోర్టుకు పోయాడు కనుక అక్కడ పెండెన్సీ అయిపోయింది· ఇక మేము వాళ్ళకు పని కల్పించమనే ఉద్దేశ్యంతోనే మంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నారు - వినండి - మనం, జూరాల ప్రాజెక్టులో పని ఉన్నది, ఇతర ప్రాంతాల్లో పని ఉంది కాబట్టి, విద్యుచ్ఛక్తి డిపార్టుమెంటులో విపరీతమైన పని ఉన్నది· వీళ్ళను తీసుకొచ్చి పని కల్పించే అవకాశం ఉంటుంది కదా· 10 ఏళ్ళ తరువాత, హాండ్ రెసీట్ పే కార్మికులు కాబట్టి, కనీసం కాజువల్ లేబర్‌గానైనా తీసుకోండి· దాని ప్రకారంగా తీసుకొని, వాళ్ళకు పనికల్పిస్తారండీ?

శ్రీ డి·కె· సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు విఠల్‌రెడ్డిగారితో నాది ఒక మనవి ఏమంటే, జూరాల ప్రాజెక్టు ఉన్నది, అక్కడు ఎందుకు పంపరాదు, ఫర్ వాంట్ ఆఫ్ వేకెన్సీస్ అంటున్నారు, ఇంకా వేరే వేరే ప్రాజెక్టులకు· గౌరవ సభ్యులతో మనవి ఏమంటే, ఏ ప్రాజెక్టు ఆ ప్రాజెక్టు సర్వీసెస్ ఆ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినవే తప్ప, మిగతా దానికి సంబంధం లేదనే విషయం వారికి తెలిసే ఉంటుందని అనుకుంటున్నాను· వారు తెలిసి కూడా అడుగుతున్నారు· ఒక ప్రాంతంనుంచి ఇంకొక ప్రాంతానికి తీసుకోవాలంటే, దాంట్లో ఉన్న సాధక బాధకాలు, అక్కడ ఉన్నటువంటి వాళ్ళకు ప్రతి ఒక్కరికి తెలిసినటు వంటివి· ఆ క్వశ్చన్ ఎరైజ్ కాదు ఎక్కడైతే ఈ రోజు కోర్టు తీర్పులు వచ్చాయో, కోర్టు తీర్పులను ఖచ్చితంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గౌరవించి తీరుతుంది· నేను వారితో మనవి చేస్తున్నాను, ఈ ఎక్స్ - కాజువల్ లేబర్స్ విషయంలో, వాళ్ళు హాండ్ రిసీట్స్ కాదు, వాళ్ళు ఎక్స్-కాజువల్ లేబర్స్· దేరీజ్ ఏ లాట్ ఆఫ్ డిఫరెన్స్ బిట్వీన్ బోత్ సర్· ఆ కేజువల్ లేబర్ విషయంలో 74 మంది ఉంటే, దేర్ వాజ్ ఏ కోర్టు జడ్జిమెంట్ సర్· కోర్టు జడ్జి మెంటు ప్రకారం, వుయ్ హావ్ ఎబ్జార్బ్‌డ్ 54 పీపుల్ అని గౌరవ సభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను· దీని క్రైటీరియా ఏమిటంటే, మేన్‌మేడ్ వర్క్ ఒకటి, క్వాలిఫికేషన్స్ వాట్ దేవర్ హావింగ్, నేను ఇంతకు ముందే మనవిచేసాను, ఎ లిస్టు ఆఫ్ 4 క్యాటగిరీస్ ఇచ్చాను· ఈ వెన్ రిక్వైర్‌మెంట్స్ శాటిస్‌ఫై కానప్పుడు and added to that, when they have challenged the decision of the Government before the Court and the final court has given the dictum, there is no question of any further consideration of this issue. Please stop it at this stage. అని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను·

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- అధ్యక్షా, మొదటినుంచి మన నాగార్జున విద్యుత్ కేంద్రంలో, సర్వీస్ మేటర్స్‌లో జరుగుతున్న అవకతవకలు ఎప్పుడూ కోర్టు ఆదేశాలు, న్యాయస్థానాలు తీర్పు చెప్పాలి. కాని డిపార్టుమెంటుకు కామన్‌సెన్స్ లేదనేటువంటి విషయం రుజువు అవుతుంది. దానివల్ల. ఎందుకంటే, న్యాయస్థానాలు చెబితేనే శిరసావహిస్తామని చెప్పి మీరు గౌరవిస్తున్నారు; మేము గౌరవిస్తాము, కాని న్యాయస్థానాల వరకు ఎందుకు వెళ్లాలండీ, ఏ రాయి అయితేనేమి, ఒక చిన్న రాయి తీసుకొని పళ్లు రాలకొట్టుకోడానికి? మన దగ్గర పనిచేస్తున్న ఎంప్లాయీస్ వాళ్లు. చాలాకాలంనుంచి పనిచేస్తున్నారు కదా? అన్ ఎంప్లాయ్ అవుతున్నారు కదా. అక్కడ కాస్త కామన్‌సెన్స్ అప్లైచేసి నిరుద్యోగులు కాకుండా తీసుకోవలసిన చర్యలగురించి అప్పటినుంచి వచ్చిన చర్చ - దీనిని విస్మరించడమనేది న్యాయం కాదు అనేటటువంటి విషయమని మీకు నేను మనవిచేస్తున్నాను. వీళ్లను కూడా మళ్లీ పనిలో పెట్టుకోడానికి, జూరాలలో పెట్టుకోండి, అక్కడ పెట్టుకోండి, ఇక్కడ పెట్టుకోండి మీ సొంత సంస్థలో పెట్టుకోండి అని కాదు. ఇక ఎక్స్‌పీరియన్సు కలిగిన వాళ్లు మనకు ఉపయోగపడేవాళ్లు. ఈ ఉత్పత్తి సాధనలలో పనిముట్లుగా ఉన్నటువంటి వాళ్లు. నిరుద్యోగులై పోయినారనే విషయమే ఇందులో ఉన్నది. దాని గురించి మీరు సొంతంగా చెప్పలేరాండీ? ఊరికే, వారు చెప్పింది చెప్పాలా మనం? సమరసింహారెడ్డిగారు చాలా సమర్థులు. దానికి ఏమైనా సమాధానం ఇప్పించండి. కోర్టులు చెప్పాలి, దానినే ఎప్పుడూ శిరసావహిస్తామని చెప్పడం కన్న....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కోర్టును ప్రస్తావించినప్పుడు నేను మనవిచేశాను, కోర్టును మేము గౌరవిస్తామని చెప్పడం తప్పా? కోర్టును గౌరవించనప్పుడు రేపు మీరే అంటారు, కోర్టు ఉత్తర్వులు ఇచ్చినా మీరు చెయ్యలేదేమండీ అంటారు. కోర్టు ఉత్తర్వులను మేము గౌరవించామండి. కోర్టు ఉత్తర్వుల గౌరవం ప్రకారమే ఇంతమందిని ఏబ్సార్బ్ చేసుకుని, మిగతావాళ్లు, దే డిడ్ నాట్ సాటిస్‌ఫై ది రిక్వైర్‌మెంట్స్ అని మనవిచేశాను అధ్యక్షా. ఈ హాండ్ రిసీట్ పెయిడ్ విషయంలో నేను గౌరవ సభ్యులకు ఇంకా కొన్ని వివరాలు చెబుతాను. నేను కావాలని చెప్పలేదు కాని ఏక్చువల్లీ, దే ఆర్ వర్కింగ్ అండర్ ప్రైవేటు కాంట్రాక్టర్ అధ్యక్షా. ప్రైవేటు కాంట్రాక్టరు ఎలా పెట్టుకుంటాడో నేను వేరే చెప్పాలా? ప్రైవేటు కాంట్రాక్టరు దగ్గరపని చేస్తూ, మాకు ప్రభుత్వోద్యోగం ఇవ్వండి, మమ్మల్ని ఏబ్సార్బ్ చేసుకోండి, సర్వీసెస్-రెగ్యులరైజ్ చెయ్యండి, సీనియారిటీ ఇవ్వండి, మాకు రేపు మళ్లా ప్రమోషన్ ఇవ్వండి - ఇది ఎక్కడి వ్యవహారం అండీ? ఇది పద్ధతి కాదండి. దీనికి అంతా రూల్సు, డిసిప్లిన్ అని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. Kindly bear with us. We are strictly adhering to the rules and regulations. We are abiding by whatever the courts have decided. అని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, విత్ యువర్ పర్మిషన్, ఒక చిన్నమాట చెప్పాలి. నేను ఇందాక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ, 21వ తారీఖున 4.00 గంటలకు మీట్ అవుదామని చెప్పాను. కమిటీ హాల్ రూం నెం. 3లో మీట్ అవుదాము. సెపరేట్‌గా మళ్లీ ఇన్‌విటేషన్సు పంపడం కాని ఉండదు, ఇంటరెస్టు ఉన్నటువంటి వాళ్లు దయచేసి రావలసిందిగా మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (కోవూరు):- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అండర్ రూల్ 302 అండ్ రూల్ 148. ఇప్పుడు ఈ సభలో ఒక విచిత్రమైన సంఘటన జరిగింది. మన సమరసింహారెడ్డిగారు నా మీద ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చారు, నేను కూడా ఆయన మీద ప్రివిలేజ్ మోషన్ యిచ్చినాను. ఎక్స్‌పర్ట్స్ కమిటీ రిపోర్ట్స్ ప్రైవేటు మెడికల్ అండ్ డెంటల్ కాలేజెస్ మీద నన్ను కామెంట్స్ అడిగారు. 5 నిమిషాల్లో ఇవ్వబోతున్నాను, కామెంట్స్ అంటే దాని అర్థం ఎక్స్‌ప్లనేషన్ అని కూడా వస్తుంది. నేను ఈ రోజు ముద్దాయిని. 14వ తేదీ ఉదయం వారు స్టేట్‌మెంటు ఇస్తూ, ఒరిజినల్ ఎప్పుడో హైకోర్టులో దాఖలు చేశామన్నారు. దాఖలు చెయ్యలేదు 14వ తేదీ మధ్యాహ్నం వరకు అనే ది ఒక సెంటెన్స్ చదివి వినిపిస్తాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- అది ఇప్పుడు వద్దండి....

(అంతరాయము)

No, No, not now.

Sri Nallapareddi Sreenivasulu Reddy:- Sir, Kindly hear me.

(Interruption)

You must hear me. I am on a point of order. I am now being treated as an accused. You must hear the explanation of the accused. You are the judge. There is no point of....

Mr. Deputy Speaker:- I am not giving the judgement now. It has to be considered.

Sri Nallapareddi Sreenivasula Reddi:- I will read just one sentence.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, this arose consequent to the privilege notice given by me. As a counterblast, if a person gives a privilege notice against a privilege notice given by me, then the right of opening must come to me. With decency and decorum, I served the notice. As a cunter-blast, if somebody serves the notice, I am prepared to answer, but let him say after what I have to say. Give him an opportunity later, otherwise don't give him an opportunity.

Mr. Deputy Speaker:- No question of opportunity. No purpose whould be served by arguing like this. What is the point of order in this? You have given notice and he has also given notice. They will be examined according to the Rules and appropriate decision will be taken.

Sri Nallapareddi Sreenivasula Reddi:- Sir, please give me an opportunity.

Mr. Deputy Speaker:- On consideration of merits, appropriate action will be taken.

Sri Nallapareddi Sreenivasula Reddi:- It is a fake report, that too submitted....

Mr. Deputy Speaker:- You have already given notice. It will be examined according to the Rules and appropriate decision taken.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- ఏమి దురదృష్టమండి, మంత్రి అయితే అవకాశం ఇచ్చేదేను, నాకు అయితే ఇవ్వరు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీకు ఎక్కువ ఇచ్చాను, ఆయనకు తక్కువ ఇచ్చాను. ఈ రకంగా అన్ ఛారిటబుల్ ఎలిగేషన్సు చేయదలుచుకుంటే, దిసీజ్ అన్‌ఫార్చునేట్. మీకు ఎక్కువ సమయం ఇచ్చాను. ఆయనకు తక్కువ సమయం ఇచ్చాను. స్టిల్ యు ఆర్ నాట్ శాటిస్‌ఫైడ్.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాది ఒక్క మాట వినండి, లేకపోతే, నేను బయటకు పోయి, ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సు పెట్టి చెప్పగలను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వినవలసిన అవసరం ఉన్నా లేకపోయినా, నేను విన్నాను, ఇక సమయం, సందర్భం, ఔచిత్యం ఏమీ లేదు. అందుచేత ఐ డోంట్ వాంట్ టు వేస్టు ది టైమ్ ఆఫ్ ది హౌస్. టైమ్ ఈజ్ ప్రిషియస్.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- ఇంత మంచి సబ్జెక్టు....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అన్నీ మంచివే, ఈ వాళ చర్చించవలసిన విషయాలన్నీ కూడా చాలా మంచివే. అందువల్ల సమయాన్ని ఈ రకంగా కన్స్యూమ్ చేయవద్దు.

10.40 Sri Nallapareddi Sreenivasula Reddi:- ***

ఉ. Mr. Deputy Speaker:- Whatever he speaks does not go on record. The permission given to him is over. Whatever he speaks is not relevant. We are going to 304. నిన్ననే బిజినెస్ రూల్స్ స్ట్రిక్టుగా అడ్మిట్ చేసినా డెసిషన్ తీసుకొన్నారు. వాటికి స్టిక్ ఆన్ అయి ఉంటే బెస్టు. జీరో అవర్ బ్రీఫ్‌గా కంక్లూడ్ చేయండి.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం

రాష్ట్రంలో ప్రయివేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను మంజూరు చేయుట గురించి

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గౌరవనీయులు న్యాయశాఖామాత్యులు చెప్పారు. మేము కోర్టుని చాలా గౌరవిస్తామన్నారు. మరి ఈనాడు పేపర్లు అన్నిటిలో పడ్డాయి. వారు చూసే ఉంటారు. కోర్టు వారు ఈ ప్రభుత్వం మీద అక్షింతలు వేశారు కాబట్టి దీని విషయంలో మేము మీ ద్వారా తెలియచేసేది ఏమంటే ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టు

***Expunged as ordered by the Chair.

విషయం ఆనాడు ప్రస్తావించాము· అప్పుడు ఏదో విధంగా బుకాయించడానికి ప్రయత్నించారు· కోర్టులో ఉంది····

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- తీర్పు వచ్చింది·

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు తమ తమ స్థానాలనుంచి లేచి ఒకేసారి మాట్లాడసాగారు)

(Repeated interruptions)

Sri N.T. Rama Rao:- What is this? It is a matter peding in the Judiciary. It is under active consideration of the Judiciary. It is sub-judice. It is not something new.

Mr. Deputy Speaker:- You are misusing the time of the House.

(Repeated interruptions)

శ్రీ డి·కె· సమరసింహారెడ్డి:- ఇది ఏమి పద్ధతండీ, ఇది ఏమి అన్యాయమండీ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ రకంగా దౌర్జన్యం చేసి ప్రతి రోజూ సభ····

(Interruptions continued)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- రామారావుగారూ, ఈ విధంగా మీరు ఉండి దౌర్జన్యం చేయడం న్యాయం కాదు·

Sri K. Vidyadhara Rao:- ***

(At this juncture, several T.D.P. Hon'ble Members were on their legs)

(Interruptions repeated)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, kindly expunge all these things from the record.

Mr. Speaker:- Whatever they spoke does not go on record. I have not permitted anybody to speak. It does not go on record.

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- ***

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు రూల్స్‌ని పాటించండి· మీరు దౌర్జన్యం మానుకొని సభా రూల్స్ పాటించండి· ప్లీజ్ క్యాండిల్ ఆనర్ ది రూల్స్· Please resume your seats. Kindly honour the rules and keep up the dignity of the House. Kindly honour the rules.

***Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అన్యాయాన్ని ఎదిరిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం పాలించే అర్హత కోల్పోయింది.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ గౌ. సభ్యులు లేచి మాట్లాడసాగారు)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారికి, మాకు పాలించే అర్హత ఉందో లేదో ప్రజలు నిర్ణయిస్తారు కానీ మా మీద అక్షింతలు పడ్డాయో లేదో ఎవరికీ తెలీదు, అక్షింతలు లేకున్నా, వారికి కోర్టు కాల్చి వాత పెట్టి చుర్రుమనిపించేట్లు చెప్పినా వారు కూడా....

(Repeated interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సభను ఆర్డర్‌లో పెట్టడానికి ప్రొసీజర్ ప్రకారం నడవ డానికి సహాయపడేట్లు ఉంటే ఎలా చేస్తా కానీ సభ రూల్స్‌కి వ్యతిరేకంగా ఏదో ఇష్టం వచ్చి నట్లు లెక్చర్ చెప్పమంటే నేను ఒప్పుకోనండి.

(At this juncture, Sri T. Seetharam and Sri N. Yethiraja Rao approached the Podium and began speaking loudly)

Mr. Deputy Speaker:- I have got every right. Your behaviour is unruly. You are deliberately mis-behaving in the House.

Sri N. Yethiraja Rao (Chennur):- You have no right to sit there.

Mr. Deputy Speaker:- You are violating the democracy. You are deliberately violating the democracy. The House is adjourned for 15 minutes.

(The House then adjourned at 10.45 a.m.)

సభ తిరిగి ఉదయం 11.40 గంటలకు సమావేశమైనది

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం

రాష్ట్రంలో ప్రయివేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలల మంజూరుచేయుట గురించి

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షనాయకులు లేచి మాట్లాడుతూ ఉంటే దురదృష్టవశాత్తు మైక్ డిస్కనెక్టు కావడంతో మా సభ్యులు ఆవేశముతో ఈనాడు పోడియం మీదకి వచ్చి జరిగిన సంఘటనకు మేము సంపూర్ణ విచారాన్ని తెలియచేస్తూ విచారిస్తున్నామని చెప్పి తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇంతటితో ఈ సమస్య ముగించి దయచేసి ముందుకు కొనసాగించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రామారావుగారు, మీరు సాధ్యమైనంత క్లుప్తముగా ముగించాలి.

శ్రీ ఎన్·టి· రామారావు:- చాలా ముఖ్యమైన విషయము మాట్లాడుతున్నాను కాబట్టి విస్తరించాలనే ఉద్దేశ్యం లేదు అధ్యక్షా తమరు చెప్పినట్లే చేస్తాను· ముఖ్యముగా ఈనాడు హైకోర్టువారు ఏ విధమైన కామెంట్స్ చేశారో ప్రజలందరకు తెలిసింది అధ్యక్షా· పైగా వారు దాంట్లో చెప్పారు కూడా జస్టిస్ శివరామన్‌గారు ఇట్ మస్ట్ బి నోన్ టు ఆల్ అందరికి తెలియాలి దీంట్లో దాచిపెట్టవలసిన విషయం ఏమీ లేదు దానిని మూడు భాగాలుగా చేసినట్లైతే 'టాంపరింగ్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ నెంబర్ వన్' నెంబర్ టు మిస్‌లీడింగ్ ది హౌస్ అండ్ నెంబర్ త్రీ మిస్ లీడింగ్ కోర్టు· టాంపరింగ్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ విషయంలో అది కోర్టు వారు చెప్పినారు, అది నేను చెప్పింది కాదు, మీరు చెప్పింది కాదు, ఏ గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది కాదు· అసలు వారు సెప్టెంబరు 8 తేదీన జిరాక్స్ కాపీ ఏ ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు దానిని కోర్టు వారికి సమర్పించినపుడు జిరాక్స్ కాపీ కాదు ఒరిజినల్ ఇవ్వాలి అన్నప్పుడు మరి 15వ తారీఖు సమర్పించాము అధ్యక్షా అది వారియొక్క ఛేంబర్స్‌లో ప్రత్యేకముగా ఈ అడ్వకేట్ జనరల్‌గారు తరువాత రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ ది హైకోర్టు మరి వీరు తరఫున వాదించే న్యాయవాదుల సమక్షంలో అన్నీ స్క్రూటినీ చేయడం జరిగింది అధ్యక్షా దానికి దీనికి సంబంధం లేదు ఒరిజినల్ డాక్యుమెంట్‌కి ప్రభుత్వం వారు కోర్టు వారికి సమర్పించినటువంటి ఈ ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు అనే దానికి సంబంధంలేదని క్లీన్‌గా వారు వారియొక్క నిర్ణయం తెలియచేశారు· ఇక రెండవది ఇక్కడ మన శాసనసభలో గౌరవనీయులైన ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు నేను కామా, ఫుల్‌స్టాఫ్ దాంట్లో అక్షరం మార్చలేదని చెప్పారు మరి వారేమో పూర్తిగా మార్చారని మా అందరికి తెలిసింది, ప్రజలందరికీ తెలిసింది, ఏ విధమైన టాంపరింగ్ జరిగిందో దీనివల్ల రికార్డులో స్పష్టమౌతోంది అని తమకు మనవిచేస్తున్నాను· ఇక రెండవ పాయింటు మిస్ లీడింగ్ ది హౌస్ ఇక్కడ 14వ తారీఖున ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు పెట్టండి అని అడిగితే, ముందు సభాసమక్షంలో ఉంచండి అని అడిగితే మేము కోర్టు వాళ్ళకు ఇచ్చాము కోర్టు అధీనంలో ఉందని చెప్పారు అధ్యక్షా ఇక్కడ ప్రొసీడింగ్స్ మరొకటి వారు 15 తేదీన కోర్టు వారికి ఇచ్చారు· నో వారు మిస్‌లీడింగ్ ది హౌస్· ఒక బాధ్యత కలిగిన మంత్రివర్యుడిగా ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరకూ కూడా వారి తరఫున వ్యవహరించే శాసన సభ్యులము మేము మాకు మొత్తం అవమానకరంగా మమ్మలను మిస్‌లీడ్ చేసి తప్పుదోవ పట్టించి సత్యదూరముగా ఈ విషయాన్ని ఉంచారు· కాబట్టి దే మిస్‌లీడ్ ది హౌస్· అసలు జరిగింది ఒకటి మేము పూర్తిగా ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారమే పూర్తిగా అమలుచేశామని చెప్పారు అధ్యక్షా కాని అక్కడ కొంత భాగమే అమలుచేశారు కొంత అమలుచేయలేదన్నది సుస్పష్టముగా కోర్టు వారు చెప్పారు అధ్యక్షా· ఈనాడు మనకు మూడు భిన్నమైన వ్యవస్థలు ఉన్నాయి ఒకటి జుడీషియరీ, లెజిస్లేచర్ అండ్ ఎగ్జిక్యూటివ్· ఈ విధంగా ప్రతి వారిని మిస్‌లీడ్ చేయడానికి తప్పుదోవపట్టించడానికి వారు చేసే దుర్విధానాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవ డానికి వారు ఇలా ప్రజలను మోసము చేసి రాష్ట్రాన్ని మోసంచేసి పూర్తిగా ఈ విధమైనటు వంటి అసభ్యకరమైన విధానాలలో నడుస్తున్నప్పుడు వారు పూర్తిగా పాలించే అర్హత కోల్పో యారు కాబట్టి వారికి అధికారం లేదు···· లేదు···· లేదు అని స్పష్టముగా చెపుతున్నాను· రెండు రిపోర్టులలో ఇప్పటికైనా సరే తమ సమక్షంలో పెట్టమంటున్నారు అసలు ఒరిజినల్ రిపోర్టు ఏమిటి మీరు అసలు కోర్టు వారికి సమర్పించింది ఏమిటి? దీనిలో ఉన్న తేడా ఏమిటి?

(ఇంటరప్షన్)

అధ్యక్షా, ఫేర్ గ్రోత్ ప్రతి దానికికూడా ఏ విధంగా అవినీతికి ఈ ప్రభుత్వం ముడిపడిందో అసలు ఆలోచించాలి అధ్యక్షా. అపోలోలో ఫేర్ గ్రోత్ వారికి హామీ ఇచ్చినంత మాత్రము చేత ఆ హామీతో శాంక్షన్‌చేశారు వారికి కనెక్షన్ లేదా అడుగుతున్నాను. అన్ని విధాలుగా తప్పుదోవలు పట్టించి మీ గౌరవం మా గౌరవం ఈ సభా గౌరవం కాపాడవలసిన బాధ్యత మీ మీద ఉంది. ఈనాడు మేము డిమాండ్ చేసేది అన్ని విషయాలు ఇంయమించు టాంపరింగ్ ఆఫ ది హౌస్ మిస్‌లీడింగ్ ది కోర్టు అన్ని విధాల కూడా కావాలని స్వార్థముతో ధనాకాంక్షతో దేశం దుర్విధానం కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వము పరిపాలించే అధికారం కోల్పోయింది. పరిపాలించ దానికి అర్హత లేదు. వెంటనే రిజైన్‌చేసి గద్దెదిగాలని ఐ యామ్ డిమాండింగ్ వెరీ క్లియర్లీ. ఇప్పటికైనా ఆ రెండు రిపోర్టులు ఏమైనా ఇంగితం ఉంటే మరి టేబుల్ మీద పెట్టమనండి మనమందరము చదువుదాము మన బాధ్యత అది ప్రజలకు చెప్పవలసిన బాధ్యత ఆ బాధ్యత లేదంటారా? I am the representative of the people. As the Leader of Opposition, I got the right tc demand it. మీకు కనుక ఏమాత్రం గుండె ధైర్యం ఉంటే, నిజాయితీ ఉంటే రిపోర్టులు పెట్టాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తూ పదే పదే ఒక అంశం మీద చర్చ చేయవలసిన పరిస్థితి వస్తోంది. ప్రభుత్వము మొదటిసారి ఈ శాసనసభలో మా మాట విని ఉంటే ఇంత దూరము రావలసిన అవసరం లేదు. సార్ ఇక్కడ ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు పెట్టమని అడిగాము పత్రికలలో వచ్చింది దురదృష్టవశాత్తు. It is made known to the public whereas it is kept secret to this House. ఇప్పుడు దాంట్లో Preliminary remarks. It is not a judgement. I know it. Preliminary remarks of the judges are coming in the press. ఇందులో ఆ ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారంగా పోలేదు. వారు కామెంట్ చేసినట్లు పత్రికలలో చూస్తున్నాము. మేము కోర్టులో పోలేదు పొద్దున్ననుంచి సాయంత్రం వరకు మళ్లీ పొద్దుననే లేచి రావలసి వస్తోంది. In the background of what is happening in the court, preliminary ramarks.... తమకు కూడా బాధాకరముగా మన ప్రభుత్వం చేసిన చర్యమీద రిమార్క్స్ వస్తున్నాయి కాబట్టి ఆ ఒరిజినల్ డాక్యుమెంట్స్ ఇప్పటికైనా సరే ఈ సభాసమక్షంలో పెడితే మేము కూడా తృప్తిపడతాము. ఇందులో కొన్ని ప్రీ రిక్విజిటివ్స్ ఫుల్‌ఫిల్ చేసిన కాలేజెస్ ఉన్నాయి అంటున్నారు, కొన్నిటికి లేవని అంటున్నారు, ఇచ్చేవి తక్కువ అంటున్నారు. ఇవ్వనటువంటి వాటికి రిక్విజిట్స్ ఫుల్‌ఫిల్ చేసినటువంటిది ఉన్నాయని కూడా ప్రిలిమినరీ రిపోర్ట్స్ పాస్ చేస్తున్నారు. అందుకని చాలా బాధకరమైనటువంటి హైకోర్టు స్టేట్ గవర్నమెంటు మీద ఇటువంటి స్ట్రిక్చర్స్ - though cn the Bench, final judgement కాకపోయినా పాస్ చేయడం అనేది కొంత బాధాకరమేనని అనిపిస్తోంది. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా స్పందించాలి. They have to react, and reply to what is happening there. మా రియాక్షన్ కాదు They have to react and reply. మమ్ములను డార్క్‌లో పెట్టే టటువంటి పరిస్థితి కాకుండా Let the original report be placed before the House, so that people will be satisfied, we will be satisfied, Sir. అందుకని జిరాక్స్ కాపీ I know that xerox copy also

is original according to Evidence Act. I am not disputing it. ప్రొడ్యూస్ చేయాలన్నారు కోర్టులో అన్ని ఒరిజినల్ డాక్యుమెంట్స్ ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నారు - ఎందుకు జరిగింది? ప్రభుత్వము వివరణ చేసినపుడు రోశయ్యగారు చాలా వివరణ శక్తి ఉన్నవారే కాబట్టి ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు పెట్టించే మార్గం చేయమని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇది ఇంతటితో సమసిపోయేట్లు ఉండాలి దీనినుండి క్లాట్ లెట్ రావాలి. రేపు ఫుల్ డీటెయిల్సు వచ్చినపుడు we may ask for the resignation of the Government. We got every right to ask. అందుకని మేము అడిగాము కాబట్టి వాళ్ళు బాధపడవలసిన అవసరం లేదు. We will expose the Government and naturally they have no answer.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాగేశ్వరరావుగారు, రామారావుగారు అదే డిమాండ్ 11.50 ఉ.
చేశారు, మీరు అదే డిమాండ్ చేశారు. గవర్నమెంట్ రిపోర్టు పెడితే నాకు అభ్యంతరం లేదు. రిపోర్టు డిమాండ్ చేస్తూ హైకోర్టు చేస్తున్న రిమార్క్సు, కామెంట్సు ఇక్కడ మనము చర్చించడం భావ్యంకాదు అని నా ఉద్దేశ్యం. ఎందుకంటే - జడ్జిమెంట్ చెప్పబోతే వారు డవుట్స్ తీర్చడం కోసం ఫాక్ట్సు ఎలిసిట్ చేయడం కోసం they think aloud. They put certain questions to the advocates during the course of the arguments. రికార్డులో ఉన్న విషయాలను క్లారిఫై చేసుకోవడం కోసం, అవి మనము ఆధారం చేసుకొని that is neither preliminary judgment, nor final judgment, nor any order of the High Court. It is only to elicit further information to clarify certain doubts, High Court put certain questions to the advocates. వాటిని మనము ఇక్కడ చర్చిస్తే, squarely it falls under subjudice.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను దానిని డిస్‌ప్యూట్ చేయడం లేదు. దాని మీద మనము ఇక్కడ చర్చించాలని కాదు. క్వశ్చన్స్, డ్యూటీస్, ఆన్సర్సు చెప్పవచ్చుకానీ వాళ్ళు ఇప్పటికే కొన్ని నిర్ణయాలకు వచ్చి ఇది ఒరిజినల్ కాదు, ఫలానా కాదు అని కామెంట్సు చేస్తున్నారు. These are preliminary comments for clearing of their doubts.

Mr. Deputy Speaker:- They themselves have no value unless they put it in form of Order.

Sri P. Nageswara Rao:- I do agree that it is not a final judgment. I know the repercussions of this. నా పాయింట్ ఒక్కటే. వారు ఫైండింగ్స్ కాకుండా ప్రిలిమినరీ అయినా పాజిటివ్‌గా చెబుతా వున్నారు. పాజిటివ్‌గా మే అభిప్రాయం అప్పుడప్పుడు చేస్తూ ఉన్నారు దాని మీద అడిగినాను తప్ప చర్చించమని అడగలేదు.

Mr. Deputy Speaker:- If the Government places the report before you, I have no objection. I will be happy. The controversy ends there.

శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, హైకోర్టు చెప్పిన కామెంట్ మీద ఇక్కడ చర్చించాలని నా అభిప్రాయం కాదు· ప్రజల ప్రతినిధిగా అందరూ మేము, ప్రతిపక్షముగానీ, ప్రభుత్వపక్షంగానీ ప్రభుత్వపరంగా పేరుతో మాట్లాడతాము· మెజారిటీ ఉన్న వాళ్లు బాధ్యత వహిస్తారు· కాబట్టి వాళ్లు తమ విధానాన్ని సమర్థించుకొనే హక్కు వాళ్లకు ఉంటుంది· అది ఎలా తప్పో చెప్పే హక్కు మాకు ఉంది, ప్రతిపక్షానికి· ఈ పరిస్థితిలో మేము కోరిన కోర్కె చాలా న్యాయమయినది, సబబయిన కోర్కె· ఎందుకని మేము ఒకటికి రెండుసార్లు మళ్లీ చెప్పాల్సి వస్తుందంటే మీరు చెప్పిన దానికి భిన్నంగా రోజుకు ఒక కామెంట్ వస్తున్న దశలో ప్రజల ప్రతినిధిగా నాకు ఆందోళన కలుగుతుంది· ఆ రిమార్క్స్ పత్రికల ద్వారా ప్రజలందరూ చదువుతున్నారు· ఆ దశలో ప్రజాప్రతినిధులుగా మీరు ఏమి నిర్వహించారు? ఇందులో ఏది వాస్తవం, ఏది కాదు· ఈ బాధ్యతలు బరువులూ ప్రజలందరి మీద పెడుతున్న పరిస్థితిలో దీనికి మీ బాధ్యతగా మీరు ఏమి నిర్వహించారు? నన్ను ఎన్నుకున్న ప్రజలు నన్ను అడుగుతారు· అందుకని నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతాను· ప్రభుత్వం కూడా తద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని అయ్యా, ఎందుకు చేస్తున్నారు మీరు? శాసన సభకు ఇది ఎందుకు? ఏమిటి? ఇవాళ కామెంట్? మీరు ఒరిజినల్ దానికి, మొట్టమొదట ఇచ్చిన దానికి తేడా ఉంది· నాకు ఆందోళన కలగడం సబబు· న్యాయం· స్పందించకపోతే నేను ప్రజాప్రతినిధిని కాను· అందుకే పెడ్తే బాగుండేది· దాపరికం వద్దండి· ఇప్పటికయినా పెడితే మంచిది అనేది నా అభిప్రాయం· మా అభిప్రాయం చెప్పే హక్కు ఏలా ఉందో, అదే విధంగా ప్రభుత్వానికి చెప్పే హక్కూ ఉంది కానీ, ఎక్కడోకానీ· ఒకరు మాట్లాడతావుంటే కామెంట్ చేయడం పిల్లి అని, నక్క అని మనము అనుకోకూడదు· అది తప్పు పద్ధతి కాదు· మనము ఈళలు వేయడం మంచిది కాదు· ఎవరూ చేసినా, మేము చేసినా, వారు చేసినా తప్పు అది· బాధ్యత కలిగిన ప్రతినిధులుగా వ్యవహరించి ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించాలి· ప్రజలు మనలను ఎన్నుకొని పంపించిన ప్రతినిధులుగా మనలను ప్రజలు గమనిస్తుంటారు· అందుకని రెండు వైపులా కూడా స్వేచ్ఛ ఉండాలి· చెప్పే హక్కు ఎప్పుడుంటుందో వినే స్వభావం, బాధ్యత ఉండాలి· అది మా అభిప్రాయం· దయచేసి మేము చెప్పింది తమరు మరొక మాదిరిగా చర్చించాలని మా అభిప్రాయం కాదు· ఇది తడవకూ ఒక కామెంట్ వస్తున్నపుడు ప్రజలు నన్ను అడుగుతారు, నా బాధ్యతగా నేను చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది· ప్రభుత్వం ఇప్పటికయినా విజ్ఞతను ప్రదర్శించి ఆ జిరాక్స్ కాపీలు పెడితే మంచిదని నాకు ఉన్న అభిప్రాయం· దయచేసి మీ అభిప్రాయాన్ని····

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ అంశం మీద మా పార్టీ అభిప్రాయాన్ని మీద్వారా నేను తెలియచేసుకొన్నాను· ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్ గురించి చాలా సందర్భాలలో చర్చ వచ్చింది· చర్చతోబాటు సమయం చాలా తీసుకొన్నాము· సభ వాయిదా కూడా పడిన సందర్భాలువున్నాయి· అప్పుడయితే సభ్యులు మొదలు డిమాండ్ చేశారు· గౌరవనీయులు రోశయ్యగారు ఆ ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్‌ని శాసనసభ ముందు ఉంచితే బాగుండేది· దాని తరువాత ఎన్నో తతంగాలు జరిగాయి· హైకోర్ట్ ముందున్న ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్

చూసే ఈ ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్ మూడు విభాగాలుగా ఉన్నదని మూడు రిపోర్ట్స్ హైకోర్ట్ ముందు విచారణలో ఉన్నట్లుగా పేపర్లద్వారా తెలిసినదే. హైకోర్ట్‌లో ఏమీ జరుగుతున్నది గౌరవనీయులు ఆ జడ్జీలను నేను కామెంట్ చేయదలచుకోలేదు. వారు ఏమి కామెంట్ చేశారు అనేది పేపర్లలో వస్తుంది. ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్ యిచ్చారు. శాసన సభలో మొదలే ఈ ప్రభుత్వం పెట్టవలసి ఉండినది. అది పొరపాటు. ఇట్ ఈజ్ ఏ బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ కానివ్వండి, సభను అవమానపరచే విషయం కూడా సభా గౌరవాన్ని కాపాడే విధంగా వారు స్పందించలేదని చాలా రోజులు గడచిన తరువాత హైకోర్టులో వచ్చిన ఈ కామెంట్స్ ద్వారా నేను అంటున్నాను. ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్‌ను దయచేసి గౌరవనీయులు రోశయ్యగారు శాసనసభ ముందు ఉంచవద్దని నేను కోరుకుంటున్నాను, ఎందుకంటే, ఇదివరకే మూడు రిపోర్టులు పెట్టినారు, ఇక్కడ ఇంకో రిపోర్ట్ పెట్టినా పెట్టవచ్చు ఎందుకంటే ఎక్స్‌పర్ట్స్ ఎంతమంది ఉన్నారో దానికి ఎన్ని రిపోర్ట్స్ ఉన్నాయో, మనకుతెలేదు. ఒక రిపోర్ట్ పెడితే మళ్లీ హైకోర్ట్ కన్‌ఫ్యూజన్‌లో పడవచ్చు, శాసనసభ ముందు ఉన్న రిపోర్ట్ సరయ్యిందని మళ్లీ దీనిని సమ్మన్స్ చేయమని ఇంకా ఎన్ని కామెంట్స్ వచ్చినా రావచ్చు, ఇది మల్టిప్లిసిటీ ఆఫ్ ప్రొసీడింగ్స్ తయారుచేసే అవకాశం ఉంది. నేను మనవిచేసేదేమంటే శాసన సభయొక్క గౌరవాన్ని మనము ఒకసారి ఆలోచించడం లేదు. శాసనసభలో పార్టీకి అతీతంగా శాసనసభ్యులందరి మీదా కూడా బాధ్యత ఉంది. మనము శాసనాలను ఇక్కడ సిద్ధము చేయాలి. చాలా చర్చించి ఒక శాసనాన్ని మనము ఇక్కడ చెప్పాము. ఆ చట్టం హైకోర్ట్‌లో ఛాలెంజ్‌లో వుంది. ఛాలెంజ్ చేశారు. దానిలో ఒక చిన్న ఇంటరిమ్ ఆర్డర్ కూడా, ఈ ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్. ఆ చట్టానికి సృష్టికర్తలం మనము అయినా కూడా చట్టం మీద కామెంట్ చేస్తే వేచి ఉండాలి కానీ దాని మీద ప్రతీ జడ్జీ ఏదో కామెంట్ చేస్తే దానిమీద శాసనసభలో చర్చించుకోవడమనేది శాసనసభ హుందాతనానికి సరయ్యిందని కాదని, దీనిని అండర్‌మైన్ చేసేదిగా ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. వీ ఆర్ సుప్రీమ్ బికాజ్ యాజ్ ఫర్ ది లా అనేది. ఇది బాగుంటే హైకోర్ట్, బాగాలేకుంటే కొట్టేసేయండి మళ్లీ దానికి ప్రత్యామ్నా యంగా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తే, ప్రభుత్వంలో లోపాలు ఉంటే మేము ఏదో చెబుతాము కానీ ప్రతీసారి ప్రాధాన్యత మన చట్టానికన్నా, ఇప్పుడు ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీకి ఇచ్చింది. ఆ ప్రాధాన్యత చట్టానికి ఎప్పుడో పోయింది. ఈ ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ ప్రాధాన్యత రావడం అది మిస్‌లీడింగ్ ఉందా లేకపోతే ప్రభుత్వం వాళ్ళు స్ట్రిక్చర్స్ పాస్‌చేస్తున్నారా, లేదా అనేది ఇంతవరకూ ఫైనల్ రిపోర్ట్ రాలేదు. మనము శాసనసభలో శాసనసభా సమయాన్ని ఒక జడ్జి ఏదో కామెంట్ చేశారు, ప్రభుత్వం మీద ఈనాడు తిట్టారని, ఆనాడు అది అన్నారనీ, దాని మీద మీటింగ్ చేశారని మనము వృథా చేసుకోవడం లేక శాసనసభలో దానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి.... It may be a diversion. Whatever it is, my policy and it is my party's policy, I am submitting. డైవర్షన్ కాదు అక్కడ. ఇందులో ఏదో మహత్కార్యం ఉందని అభిప్రాయము మనకు రావద్దు. ఈ చర్చ మళ్లీ శాసనసభలో కొనసాగద్దు. కొనసాగితే మనకు శాసనాలు చేసే అధికారం ఉందో దాని హుందాతనం తగ్గిపోతుంది. నా మొదటి కామెంట్ ఎప్పుడో ఆ రిపోర్ట్స్ రావచ్చు అవన్నీ పొరపాటు చేస్తున్నారు. At this stage, let us allow the Court to give its judgement. మనము ఎలోచేద్దాము, అంతవరకూ మనము వేచి ఉండడం మంచి దని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి· నర్సిరెడ్డి:– అధ్యక్షా, చాలా దురదృష్టకరం ఏమంటే, ఇలాంటి పరిస్థితిని ప్రభుత్వం సృష్టించింది· ఎందుకని అంటే ఈ డెమోక్రసీలో గవర్నమెంట్ బై ది పీపుల్, ఫర్ ది పీపుల్ అన్నారు, అన్నప్పుడు మీరు ఏ చర్య చేసినా కూడా అది ప్రజల మేలు కోరి చేస్తారనే విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు· అయితే సిద్ధాంతం మీరు ఎక్స్‌పర్ట్స్ కమిటీ రిపోర్ట్‌ను ఆధారంగా చేసుకొని ఒక చర్యను చేపట్టినపుడు ఈ సభకుగానీ, ప్రజానీకానికిగానీ ఆ రిపోర్ట్ ఏమిటి? అనేది తెలుసుకునే సర్వాధికారాలు ఉన్నాయి· దానిని
12·00 ఎవరూ కూడా కాదనలేరు· ఆ రిపోర్టు ఈ సభ అడిగినప్పుడు ఈ సభముందు పెట్టడానికి
మ· నిరాకరించారు· నిరాకరించారు కాని ఎందుకు నిరాకరించారో, ఎందుకు పెట్టడం లేదో సరిపోయే కారణాలు మీరు చెప్పలేక పోయారు· ఎప్పుడు ఏమి అడిగినా, ఇట్ ఈస్ ది పార్ట్ అండ్ పార్సిల్ ఆఫ్ ది ఫైల్ అని చెప్పారు· కాని మీరు దీనిని పెడితే ప్రభుత్వానికి కాని ప్రజానీకానికి కాని ఏమైనా నష్టం వాటిల్లుతుందా? దానివల్ల వచ్చే ప్రమాదం ఏమిటి అనేటటువంటి దాని గురించి ఒక్క మాట కూడా ఈరోజువరకు చెప్పలేదు· ఈ రోజువరకు ఆ రిపోర్టు మాముందు పెట్టలేకుండా ఉన్నారు· హైకోర్టులో అంచెలవారిగా పెడుతున్నారు· ఎందుకు అంచెలవారీగా పెడుతున్నారో మాకు అర్థంకావడం లేదు· రకరకాల కామెంట్స్ హైకోర్టులో జడ్జీలు చేస్తున్నారు· మీరే కనుక ఆ రిపోర్టును మాముందు పెట్టి ఉన్నట్లయితే ఈ కామెంట్స్ అన్నీ మనము చూసి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి ఉండేవాళ్ళం· ఇక్కడ చర్చించవలసిన అవసరం ఏర్పడేది కాదు· ఎందుకు ఈ పరిస్థితిని మీరు సృష్టిస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు· శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినట్లు ఆ రిపోర్టు నాల్గవ రిపోర్టో, 5వ రిపోర్టో· మళ్లీ దీనికి దానికి ఏ బేదాలు ఉంటాయో, ఏమి అనుమానాలు ఉత్పన్నం అయ్యేవో అనేటటువంటి అభిప్రాయం ఈ రోజు ఈ సభలో వ్యక్తం అవుతున్నది· ఇటువంటి పరిస్థితి మీరు సృష్టించకుండా ఉంటే చాలా బాగుండేది· ఆ రిపోర్టు పెట్టి ఉంటే చాలా బాగుండేది· ఇటువంటి పొరపాట్లు ఇకముందు అయినా చేయకుండా ఉంటే బాగుంటుందని ప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తున్నాను·

شری محمد امان اللہ خان :۔ جناب ڈپٹی اسپیکر صاحب پرائیویٹ میڈیکل کالجس اور ڈینٹل کالجس کے تعلق سے اسمبلی شروع ہونے کے ساتھ ہی کئی مرتبہ چرچہ ہوا۔ اس کے بعد ایکسپرٹ رپورٹ کو اگر حکومت نیک نیتی رکھتی ہے تو پہلے ہی اسمبلی میں پیش کر دینا چاہیئے تھا۔ جہاں تک کورٹ کا معاملہ ہے ہمارے میڈیکل اینڈ ہیلتھ منسٹر صاحب ایک بہانہ بتاتے ہوئے کہ یہ کورٹ میں مقدمہ چل رہا ہے اسلئے ایوان میں پیش نہیں کیا جائیگا۔ فائنل ججمنٹ نہیں ہے کئی ایسٹرکچر حکومت کے خلاف اور موافقت میں پاس ہو رہے ہیں۔ اس کو موضوع بحث بنانے کی کوئی ضرورت نہیں ہے۔ ہمیں فائنل فیصلہ آنے تک اس اسمبلی کو انتظار کرنا چاہیئے۔ آخری فیصلہ آنے کے بعد بحث کرنا چاہیئے۔ دوسری بات یہ ہے کہ یہاں پر کل چیف منسٹر صاحب تلنگانہ کے تعلق سے جو جواب دیئے ہیں ہم وشال آندھرا پردیش چاہتے ہیں۔ لیکن چیف منسٹر صاحب نے تلنگانہ کے ۳ کروڑ عوام کی

بے عزتی کی ہے۔ انھوں نے ہمارے سوالات کے جوابات میں ہمیں تیقن نہیں دیا۔ جو بھی بجٹ رکھے ہیں اس کو دہرا دیا گیا ہے۔ حیدرآباد ڈیولپمنٹ کیلئے کچھ نہیں کہا گیا۔ میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ فوری تلنگانہ کے تعلق سے پھر بحث شروع کرنا چاہئیے۔ کیونکہ ہمیں واضح تیقن نہیں ملا۔ یہاں پر ہم احتجاج کرتے رہینگے۔

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ఈ ఇస్యూమీద ఫర్దర్ చర్చను ఆపివేయడం మంచిది. హైకోర్టు తీర్పు వచ్చిన తరువాత చూడటం మంచిది. అనవసరంగా సాగనీయడం మంచిది కాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ ముఖ్యంగా ఒక విషయం చెప్పాలి. హైకోర్టు జడ్జిలు చర్చించిన దానిమీద మనం ఏదో చర్చిద్దాము ఈ సభలో అనే అభిప్రాయం మాది కాదు. క్లియర్‌గా హైకోర్టు అబ్జర్వేషనువల్ల అర్థం అవుతున్నదేమంటే the Government have tampered with the original Expert Committee Report. మొదట సబ్మిట్ చేసిన జిరాక్సు రిపోర్టుకు ఈనాడు ఇచ్చిన ఒరిజినల్ రిపోర్టుకు సంబంధం లేదని అబ్జర్వేషను వచ్చింది. ఈనాడు మీరు జుడీషియల్ పేరు చెప్పుకొని హౌసును డార్కులో పెట్టారు. దానిని గురించి మేము ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాము. ఇప్పటికే మీరు కోర్టులను మోసం చేశారు, ప్రజలను మోసం చేసారు, ఇది పద్ధతి కాదు. ఈ శాసనసభలో మీరు ఒరిజినల్ రిపోర్టును, ఇప్పుడు మీరు క్రియేట్ చేసిన, వివాదాస్పద మైన జిరాక్సు కాపీని హౌసులో పెట్టండి. ఈనాడు ఈ శాసనసభకు స్పష్టంగా అర్థం కావాలి. మీరు న్యాయవ్యవస్థను ఏరకంగా మోసం చేసారనేది ప్రజలకు తెలియాలి. మీ చిత్తశుద్ధిని కూడా రుజువు చేసుకోవాలని, ఆ రెండు రిపోర్టులు హౌసులో పెట్టాలని మేము డిమాండు చేస్తున్నాము. That is our main demand and that is why we say that the Government have no right to continue.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ అంశంపైన చాలా సందర్భాలలో ఇక్కడ ప్రస్తావన రావడం, ప్రభుత్వం వైపునుంచి చాలా స్పష్టంగా మొట్టమొదటినుంచి ఒకటే మాట చెబుతూ వచ్చాను. మేటరు హైకోర్టులో ఉంది. హైకోర్టువారు పూర్తి చేసిన తరువాత ప్రభుత్వ నిర్ణయం ఏమైనా ఉంటే మరల చెబుతాననే మాట చెబుతూనే ఉన్నాను. అధ్యక్షా, తమరు చక్కగా చెప్పారు. హైకోర్టులో వాదోపవాదాలు జరుగుతున్నప్పుడు జడ్జెస్ కామెంటు చేయడం కాని, - ఇన్ఫర్మేషను రాబట్టుకొనడానికి కొన్ని ప్రశ్నలు వేసేదానికి కాని ప్రయత్నం చేస్తారు. అదే మాట విద్యాసాగరరావుగారు కూడా చెప్పారు. అనేకమైన అవకాశాలు ఉంటాయి. నేను ఆ మెరిట్సులోకి వెళ్ళడం లేదు. వాదప్రతివాదాలు వింటూ ఉన్నప్పుడు చేసినటువంటి అబ్జర్వేషన్సును ఫైనల్ జడ్జిమెంటుగా భావించి ప్రభుత్వం యాక్టు చేయాలని గౌరవనీయులైన శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు చెప్పారు. వారు అనుభవజ్ఞులు, వారికి కోర్టు అంటే అపరామైనటువంటి గౌరవం వుంది. అందువల్ల వారు అటువంటి మాట చెప్పారు. నేను ఏమి అంటున్నానంటే - మేము కోర్టునుంచి వచ్చేటటు వంటి ఫైనల్ జడ్జిమెంటుకోసం వేచి ఉన్నాము. తీర్పు వచ్చిన తరువాత పరిశీలనచేసి ఏమి చేయాలో అది చేస్తుందని ఇదివరకు చెప్పాను. అదే ఈవేళ తిరిగి పునరుద్ఘాటిస్తున్నాను. నేను ఈ సందర్భంగా ఒక మాట మనవిచేయదలచుకున్నాను. గతంలో ఏమి జరిగిందో

ఏమిటో తరువాత మాట్లాడదాము. ఇప్పుడు గౌరవనీయులైన శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ఈ రోజు పత్రికలలో వచ్చిన వాటిని ప్రస్తావన చేస్తూ వారు కొన్ని మాటలు అన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం దగా చేసింది, 3 కౌంట్లు దగా చేసింది, ఏమేమో చేసిందని చెప్పారు. అది తరువాత చెబుతాను. ఇది హిందూ పేపరు. అధ్యక్షా, దయచేసి మీ దగ్గర ఉంటే ఒకసారి చూడండి లేకపోతే నేను పంపిస్తాను లేకపోతే తెప్పించుకొని చదవండి. – వారి అబ్జర్వేషన్సులో ఏమి చెప్పారో.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, వారు పేపరు చదవకూడదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– ఆల్‌రైట్, నేను చదవను. అది వారి వరకే హక్కు అయితే – పత్రికలు రోజు పొద్దున్నే పెట్టుకొని వచ్చి ఈ పత్రికలలోనేది మేము మాట్లాడతాము, మీరు ఎవరూ ఈ పత్రికల గురించి ప్రస్తావన చేయకూడదు అంటే, తమరు కూడా అదే ఆదేశం ఇస్తే ఆ ప్రకారం పత్రికలు ప్రక్కకు పెట్టి మాట్లాడతాను. రేపటినుంచి పత్రికల లోని వార్తలు ప్రస్తావన చేయబోకండి. కొంచెము మీరు చెప్పే నీతిని మీరు కూడా అమలు చేసేదానికి ప్రయత్నం చేయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడుతూ ఉంటే నోరు కదపకుండా చేసి ఒక్కోసారి వినబడుతుందో లేదోనని గట్టిగా రిక్కించి వింటూ కూర్చున్నాను. నేను మాట్లాడేది వినేదానికి ఈ మాత్రం ఓపిక లేకపోతే ఎలాగ? విద్యాసాగరరావుగారు ఏదో సహాయం చేయడానికి లేచాడు. చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఏదో అడ్డుకొనడానికి లేస్తున్నాడు. ఇదెక్కడి పద్ధతండి?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– పత్రికలలో వచ్చినటువంటి వార్తలకు స్పందించరాదని అనడం లేదు, రూల్సు పర్మిట్ చేస్తాయి. శాసనసభలో పత్రికలు చదవరాదని అంటున్నాను. దానికి రూల్సు పర్మిట్ చేయవు.

2·10 శ్రీ కె. రోశయ్య:– అధ్యక్షా, నేను పత్రికలు చదవడం లేదండీ. మీకు చదివి వినిపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను, నేను చదవడం లేదు. దయచేసి – మీరు చెప్పి నప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకులు, ఉప ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడినప్పుడు మేము విన్నాము. మీరు కూడా కాసేపు ఓపిక పట్టండి. నేను మూడు పత్రికలలో వచ్చినవి చూడమని, అందులో కంటెంట్స్ చదవమని కోరుతున్నాను. ఈ పత్రికలలో వచ్చినది – యిది నేను ఉపయోగించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తే ఔచిత్యంగా ఉంటుంది. ఒక వైపున ఇంటిరిం అబ్జర్వేషన్సు అంటూ, యిది జడ్జిమెంటు కాదు, అంటూ యిది జడ్జిమెంటు అని చెప్పేదానికి నేను తయారుగా లేను. వారు అనేక మాటలు అన్నారు. ఒక స్థాయిలో ఒక మాట అన్నారు. నివేదికలో ఉన్న అంశాలు అన్నీ మంత్రికి, చీఫ్ మినిష్టరుకు ఏద్కైతే

సర్క్యులేట్ అయినదో, ఆ నోట్ ఫైల్లో అవే టేలీ అవుతున్నాయనే మాట చెప్పారు....

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- లాస్ట్ పేరా చదవండి....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- యిది ఎక్కడ మర్యాద, నాకు అర్థము కావడం లేదు అధ్యక్షా....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది ఉపయోగపడేవారు అది చదువుతారు, యిది ఉపయోగపడేవారు యిది చదువుతారు....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- యిది ఏమి పద్ధతో అర్థము కావడం లేదు. వారికి కన్వీనియంట్గా ఉండేది నేను వారికి చదివి వినిపించేదేమిటండి? మీకు కావలసింది మీరు చదువుకోండి. నాకు కావలసింది నేను చదువుతాను. అధ్యక్షా, పత్రికలలో ఉన్నటువంటి మాటలు ఏమిటో మరల రిపీట్ చేస్తున్నాను. ఈ కేసులో వాదోపవాదాలు వింటూ మధ్యలో వారు ఇన్ఫర్మేషను తెలుసుకొనడానికి లేదు వారి దగ్గర ఉన్న సమాచారం మీద వారికి కలిగిన ప్రాథమికమైన భావనగాని కొన్ని మాటలువచ్చాయి. దానిని ఆధారం చేసుకుని మీ ప్రభుత్వం రాజీనామా చేయాలి., మీకు పరిపాలించే హక్కు లేదని వారు కోరుకుంటే కోరవచ్చు గాని దానిని మేము అమలు జరుపవలసిన అవసరం లేదు. ఈ రాష్ట్రములో ఎన్నో సాంప్రదాయాలు ఉన్నాయి, అధ్యక్షా. ప్రకాశం జిల్లా బొగ్గేపల్లి గ్రామంలో కొందరు వ్యక్తులకు పెరోల్ యిస్తే, - అది ఇంటిరియం అబ్జర్వేషను కాదు. ఆనాడు హైకోర్టు చెప్పింది; ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నైజాం ప్రభుత్వం కంటె నిరంకుశంగా వ్యవహరించిందని చెబితే - ఆహా ఏమీ లేదు, అని చింపేశుకున్నారు. ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిపైన ప్రాథమికమైన సాక్ష్యాధారాలతో కొన్ని ఆరోపణలు వస్తే — ఈ ఆరోపణలన్నింటి మీద మాట్లాడడం లేదు, చూసినంతలో 7 సందర్భములలో ప్రాథమికమైన ప్రయిమా ఫేసీ కేసు ఉందని మేము భావిస్తున్నామని చెబితే దాని పైన నేచురల్గా ఆనాటి ముఖ్యమంత్రిగారు సుప్రీంకోర్టుకు అపీల్కు వెళ్లారు. అందులో తప్పు ఏమీ లేదు. కాని సుప్రీం కోర్టు స్టే యివ్వడానికి నిరాకరిస్తే — ఆ పైన కుర్చీకి రిబిట్ వేసుకుని, బోల్టు, నట్ అయితే ఎక్కడ ఊడిపోతాయోనని కుర్చీ కాపాడుకునేందుకు రిబిట్ వేసుకున్న పెద్దమనుష్యులు ఉట్టి క్రింద పల్లిలా కూర్చుని తెగాలి, తెగాలి, తెగాలి, ఆ ఉట్టి పడాలి అని కూర్చుంటే — యిదెక్కడ శాసనార్థమండి. మేము దగాలు చేశామా? వారు ఈ రాష్ట్రాన్ని దగా చేసిందే కాక, భారత దేశం అని పేరు పెట్టి భారతదేశాన్ని దగా చేయడానికి ప్రయత్నించాడు. దగా అనేది అందరికి చేత కాదు.

(Repeated interruptions)

ఏమిటండీ అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడుతూ ఉంటే - ఏమిటండీ ఇదంతా.... కంట్రోలు చేయాలి అధ్యక్షా. వారు యిష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడితే నేను జవాబు చెప్పడానికి వీలు లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏ కాయిన్ ఎటు త్రిప్పితే ఆ కాయిన్‌లోనే వస్తుంది అందులో తప్పు ఏమీ ఉందండి....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు తిడుతూ ఉంటే పెద్దమనుష్యులు, పూజ్యులు రామారావుగారు తిడుతూ ఉంటే ఆశీర్వచనాలు అనుకున్నాను. పూలదండలు అనుకున్నాము. నేను నవ్వుతూ కూర్చున్నాను. నేను రెండు మాటలు అంటే - ఆ మాటలు కూడా కోర్టు తీర్పు గుర్తు చేస్తూ ఉంటే ఎంత ఆవేశము, ఎంత ఉద్రేకము, - యిదేమీ న్యాయమండీ. యిదేమీ పద్ధతండి. గజము బద్ద గాని, టేప్ గాని ఏ కొలత అయినా గానీ తీసుకుని కొలుద్దాము అని అంటున్నాను. మిమ్మల్ని కొలుద్దాము, మమ్మల్ని కొలుద్దాము అని అంటున్నాను. దానికి మీరు ఏమంటారు అంటే మాకు కొలబద్దలు వద్దు, టేప్ వద్దు, తూనికలు వద్దు మీరు మాత్రము దిగండి, మేము వచ్చి కూర్చుంటాము, అంటే అంత తేలికగా దిగడము, మీరు రావడం అనేది జరుగుతుందండి. ఈ రకంగా కోర్టులో ఉన్నటువంటి వివాదంపైన మధ్యలో వస్తున్నటువంటి అబ్జర్వేషన్సు ఆధారము చేసుకుని మీరు దిగాలి అని మీరు కోరితే కోరవచ్చును గాని, ఈ ప్రభుత్వము దిగే దానికి తయారుగా లేదు. ఈ ప్రభుత్వ బాధ్యత ఏమిటో, ధర్మము ఏమిటో, నిర్ణయం ఏమిటో, ఎప్పుడు ఏ సమయంలో ఏ నిర్ణయాలు చేయాలో మాకు తెలుసు. మేము ఆ రకంగా నడుచుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను మీరు పదే పదే నివేదిక గురించి చెబుతున్నారు. కోర్టు ముందు ఉన్న దాని గురించి డిటెయిల్స్ లోకి వెళ్ళేదానికి తయారుగా లేను. ఒకటి సబబు కాదు. రెండు నాకు సామర్థ్యం లేదు. కోర్టుల తీర్పులను అన్వయించి చెప్పడానికి, జరిగినటువంటి సంభాషణలు విని, ఆ సెక్షను, ఈ సెక్షను అని శ్రీ విద్యాసాగరరావు, శ్రీ సమరసింహారెడ్డి వలన అయ్యేది గాని నావల్ల అయ్యేది కాదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జరిగినటువంటి సంభాషణలు సభలో చెప్పకూడదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- చెప్పకూడదు.... అది మర్యాద. వివాదములోనికి వెళ్ళకుండా గవర్నమెంటు వైపు నుంచి స్టాండు క్లియరుచేస్తున్నాను. దాంట్లో అవి ప్రిలిమినరీ అబ్జర్వేషన్సు కాని, అవి అబ్జర్వేషన్సు కూడా కావు. అవి కామెంట్స్ ఒకరకంగా చెప్పాలంటే. వారు చెప్పేది ఏదో చెప్పారు. వారి కోరికను వెలిబుచ్చారు. ప్రభుత్వం వైపునుంచి సమాధానం చెప్పవలసిన రీతిలో చెప్పాను. శలవు.

Mr. Deputy Speaker:- We have wasted lot of time.

Sri N.T. Rama Rao:- It is our duty to inform. Let us continue it. అందుకు నేను సమాధానం చెబుతున్నాను. నా పేరు వచ్చింది కాబట్టి నేను సమాధానం చెబుతున్నాను. యిదివరలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కాంగ్రెసు పార్టీ

వారు ద్రోహచింతనతో శ్రీ ద్రోణంరాజు సత్యనారాయణతో 197 పెట్టించారు నా మీద కేసులు. అందులో 190 కేసులు నా మీద కొట్టి వేశారు. అది మీరు చేసిన తప్పు కాదా అని అడుగుతున్నాను. మిగతా ఏడులోను ప్రయిమా ఫేసీ కేసులు ఉన్నాయి అన్నారు. అవి రుజువు కాలేదు. కేవలం తెలుగుదేశం పార్టీ మీద ఉక్రోషంతో మానవత్వంతో నిలబడలేక ప్రజాప్రతినిధులుకాలేక అవిధంగా చేసిన తప్పుడు పని అని నేను సమాధానం చెబుతున్నాను. పెరోల్ అన్నారు. ధర్మము అనుకున్నాము. మేము ఏమీ చేయలేదు. మేము ఏమీ ఫోర్జరీ చేయలేదు. రికార్డ్సు మార్చలేదు. ఆనాడు నేను తప్పించుకుందామని ఏమీ చేయలేదు. 20 కాలేజీలకు పర్మిషన్సు మీ యిష్టము వచ్చినట్లుగా మీ సొమ్ము అయినట్లుగా యిచ్చారు. అందులో మీ మంత్రులకు భాగం లేదా? మీ గుండెల మీద చేయివేసుకుని చెప్పండి. ప్రజలు సొమ్ము తిన్నారు. మంత్రులకు భాగం లేదా? మంత్రుల తమ్ముళ్ళకు, భార్యలకు, భాగం లేదా? మంత్రుల కొడుకులకు సారాయి పాటలలో గాని, యిందులో గాని సంబంధం లేదని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- యిక వదిలేయండి రామారావుగారూ, ఒకరు మీద మరొకరు ఏ కరువు పెట్టుకుంటే మంచిది కాదు....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- నేను ముఖ్యమైనవి అడుగుతున్నాను. టేంపరింగు ఆఫ్ రికార్డ్సు ఎందుకు చేశారు. రికార్డ్సు ఎందుకు మార్చారు?

(ఇంటరప్షన్స్)

నిజజీవితంలో సామాన్యంగా ఏదైనా రికార్డ్సు తప్పుగా మార్చినట్లయితే అది ద్రోహం అవుతుందో కాదో తమరు ఆలోచించండి. పైగా కోర్టుకు యిచ్చిన తరువాత యిచ్చినటువంటి జిరాక్సు కాపీతో ఒరిజినల్ కంపేరుచేస్తే దాంట్లో భేదాలున్నాయి. ఫోర్జరీ చేసారు అని, టాంపరింగు చేశారనే అపవాదు. ఆనాడు మీరు చేయలేదా? ఈనాడు చేయలేదా? ఈ కేసు చేయలేదా? ఆ కేసు చేయలేదా? యిది ఏమి పద్ధతి? యిదేనా నీతి మీకు? యిదేనా పరిపాలించే విధానం. యిదేనా ప్రజలకు సమాధానం చెప్పే విధానం అని అడుగుతున్నాను. ముందు వీటికి ఆన్సరు చేయవలసిందిగా డిమాండు చేస్తున్నాను. Tampering is done. Let us see the two records. తరువాత జడ్జిమెంటు గురించి నేను అడగడం లేదు. అసలు టేంపరింగ్ ఎందుకు జరిగింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- టేంపరింగు ఆర్డరు లేదు. జడ్జిమెంటు కాపీ లేదు. ఏమిటండీ ఇదంతాను.... ఏమిటండీ ఈ ఆర్గ్యుమెంటు. జడ్జిమెంట్ లేదండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ప్రభుత్వానికి ఈ వ్యవస్థ మీద విశ్వాసం ఉంటే టేంపరింగు చేయలేదని చెప్పమనండి. ధైర్యం ఉంటే ట్రూ రికార్డ్సు పెట్టమనండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు పెద్దలు. వారి పేరు ప్రస్తావించడం నా అభిమతం కాదు. ఆరోగ్య శాఖామాత్యులుగారు అని అంటే నేను జవాబు చెప్పేదానికి ప్రయత్నం చేశాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– మీరు చేసిన కామెంట్స్‌కు వారు రిప్లయి యిచ్చారు....

శ్రీ కె. రోశయ్య:– టేంపరింగు 20 పేజీలు, 30 పేజీలు అని అంటున్నారు కోర్టు తీర్పు వచ్చిన తరువాత రోశయ్యగారే చేశారో, ఎవరు చేశారో, మధ్యలో ఎవరు చేశారో – కాగితాలు తీస్తే ఎవరు తీసారు అనేది తెలుస్తుంది తీర్పు వచ్చేదాకా ఓపిక పట్టండి. తీర్పు వచ్చిన తరువాత చేద్దాము. ఆ తీర్పు వచ్చిన తరువాత కూడా – యిదివరకటి కేసులలో మనం ఏమి చేశామనేది కూడా చూసుకుందాం అని చెబుతున్నాను. యిది జీరో అవర్‌లో ప్రస్తావన చేశారు. జవాబు చెప్పాను. అధ్యక్షా, దీనిని డిబేట్ చేయడం అనేది తమ అభిమతం కాదనుకుంటాను.

లఘుచర్చ

తెలంగాణాలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై చర్చ

12.20 మ. శ్రీ ఎన్. జానారెడ్డి (చెలకుర్తి):– గత రోజు తెలంగాణా సమస్యలపై చర్చ పూర్తి అయి, సమాధానము ఇచ్చేటప్పుడు సభ్యులందరూ వివిధరకాలైన వివరాలు కోరినప్పుడు, సభ అబ్‌రప్ట్‌గా అడ్జర్న్ అయినందుకు మేము విచారిస్తున్నాము. దానిలో మేము ప్రధానంగా కోరినట్లు వాస్తవాలను వెల్లడించే పత్రము, సిక్స్ – పాయింట్ ఫార్ములా వయొలేషన్, రీజినల్ కమిటీని రికమెండ్ చేయాలనే విషయం వీటికి సంబంధించి ప్రభుత్వము ఏమీ సమాధానము చెప్పకుండా, దాటవేసింది. మేము చాలా బాధను వ్యక్తముచేస్తున్నాము. ఇప్పుడయినా సరే ప్రభుత్వము పునఃపరిశీలనచేసి సభకు వాస్తవాలను వెల్లడించాలి. సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా వయొలేట్ కాకుండా, వుండడానికి ఒక కమిటీని వేసి, గత లాప్సెస్‌ని తిరిగి జరుగకుండా వుండటానికి గట్టి హామీ ఇవ్వాలి. చట్టబద్ధమైన ఒక కమిటీని వేసి, ఈ ప్రాంతాభివృద్ధిని ఎప్పుడూ వాచ్ చేయడానికి వీలైనటువంటి పరిష్కారాన్ని కనిపెట్టి, అసమానతలకు దారితీయకుండా, సమైక్యతకు భంగం వాటిల్లకుండా, బాధ్యతను నిర్వహించాలని కోరినాము. అయితే సభ అబ్‌రప్ట్‌గా వాయిదా పడడంవల్ల, సరియైన సమాధానం రాలేదని ప్రజలలో అనుమానాలు వుండిపోయాయి. ఆందోళన తిరిగి తలెత్తడానికి వీలుంది. అటువంటి పరిస్థితిని కలిగించకుండా, ప్రభుత్వము వెంటనే చర్యలు గైకొనాలని నేను డిమాండు చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– రోశయ్యగారూ, జానారెడ్డిగారు చెప్పింది నోట్ చేసుకొని యాక్షన్ తీసుకోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వి. జగపతిరావు (కరీంనగర్):– అధ్యక్షా, నిన్న సమావేశము అర్ధాంతరంగా ముగిసింది. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానము చెప్పేటప్పుడు తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ రద్దయిపోయిందని, తెలంగాణా డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు రద్దయిపోయిందని స్టాట్యుటరీ గ్యారెంటీస్ లేవని, జెంటిల్‌మెన్ అగ్రిమెంటు ఆపరేషన్‌లో లేదని, ఇవన్నీ చరిత్రకు సంబంధించిన విషయాలు, వాటన్నింటిని మరిచిపోండి, అదంతా రెట్రోగ్రేడ్ స్టెప్ అని చెప్పడం జరిగింది....

(ఇంటరప్షన్స్)

అంతేకాకుండా, కానిస్టిట్యూషనల్ అమెండ్‌మెంట్, ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్, సిక్స్-పాయింట్, ఏట్-పాయింట్స్ ఫార్ములా ఇవన్నీ గత చరిత్రకు సంబంధించినవని చెప్పారు. ఇవన్నీ తప్పని కూడా ఇక్కడ చెప్పడం జరిగింది. అవన్నీ అలాగే వున్నాయి. వాటి విషయంలో ప్రత్యక్షంగా మాకు గ్యారెంటీ ఇవ్వకుండానే ముఖ్యమంత్రిగారు దాటేసి వెళ్ళారు. దానితో మేము చాలా బాధపడుతున్నాము. ఏమైనా, సమాధానము రానంతవరకు ఈ సభలో చర్చల్లో మేము పాల్గొనడం కష్టతరమవుతుందని చెప్పడం జరిగింది. దాని విషయంగా ప్రభుత్వము వైపు నుండి సమాధానము రావలెనని మేమందరం కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్):- అధ్యక్షా, తెలంగాణా సమస్యలపైన రెండు రోజులు చర్చించుకొని, ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి సమాధానము చెప్పారు. ఆ సమాధానానికి అన్ని పార్టీలకు చెందిన వారు కూడా తృప్తిగా జవాబు రాలేదని చెప్పడం జరిగింది. అయినా కూడా మేము అనుకొన్నాము పెండింగులో వున్న ప్రాజెక్టుల విషయంలో కానీ, ఇంకా మాకు న్యాయం జరుగుతుందనే మాట అందరి శాసనసభ్యులలో ఒక ఆశ వుండింది. కానీ, ముఖ్యమంత్రిగారికి మాకున్న అనుమానాలను చెప్పడం జరిగింది. ఏ విషయంలో పెండింగు ప్రాజెక్టులు కానీ, సర్వీసెస్, కాలేజీలు, విద్య కానీ ఆరోగ్యము గానీ, వాటిని గురించి మాకు సరియైన విశ్వాసము కానీ, కనిపించలేకపోయె. సభ వాయిదా పడిపోయింది. మేము ఒక ఫోరంగా ఏర్పడి, ఇక్కడ ప్రభుత్వానికి, అక్కడ కేంద్రానికి ఒక మెమొరాండమును ఇవ్వడం జరిగింది. దానివల్ల మొత్తం తెలంగాణాలో ప్రజలు ఆశతో చూస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా యువకులు ఆశతో వున్నారు. ఈ సభ రెండు రోజులు డిస్కస్ చేసిన తరువాత, తెలంగాణా ప్రాంతానికి, జంటనగరాలకు న్యాయం జరుగుతుందనే భావన బయట వుందని మేము మాటిమాటికి చెప్పాము. ఆంధ్ర రాష్ట్రము ముక్కచెక్కలు కావడానికి వీలులేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజలు కలిసి వుంటారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందాలనే మాట అన్ని రాజకీయ పార్టీలు, సభ్యులు కూడా అన్నారు. ఇప్పుడు కూడా అదే అభిప్రాయం వుంది. అందువల్ల అటు తెలంగాణాకు కానీ, రాయలసీమకు గానీ, కోస్తా ఆంధ్రకు గాని, అన్ని ప్రాంతాలకు కూడా డెవలప్‌మెంట్ జరగవలసిందే. అభివృద్ధి చెందడానికి రాష్ట్రంవంతు, కేంద్రంవంతు కూడా వుంది. దానికి గాను ప్రభుత్వపక్షాన సరియైన వాగ్దానము రాలేదు. ఇది ఆందోళనగా మారకుండా ప్రజలకు అనుమానాలు రాకుండా, రాజకీయ పార్టీలలో అనుమానాలు రాకుండా, మేము కోరింది ఏదయితే ప్రాంతీయ కమిటీ వుండిందో ఆ కమిటీని పకడ్‌బందీగా పునఃనిర్మాణము చేసి, దానికి చట్టపరమైన రూపకల్పన చేయడమే కాకుండా, మేము ఏదయితే మెమొరాండములో అడిగామో వాటికి వైట్ పేపరు సభ ముందు పెట్టాలని కోరడం జరిగింది. వాటి గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రభుత్వము ఇప్పుడయినా సభ ముందు పెడితే దానివల్ల మీకు, సభకు గౌరవముంటుంది. అన్ని ప్రాంతాల శాసనసభ్యులు కూడా అదే కోరుతున్నారు. కాబట్టి, మీరు కల్పించుకొని ప్రభుత్వము ద్వారా మా కోరికలను నెరవేర్చడానికి మీరు మాకు సహాయపడతారని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రభుత్వానికి కన్వే చేయండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను నిన్ననే చెప్పాను. ముఖ్యమంత్రిగారు 107 తెలంగాణా ఎం.ఎల్.ఏ.ల సెంటిమెంట్స్‌ను హర్ట్ చేశారు. 7 కోట్ల తెలంగాణా ప్రజల యొక్క ఆశలు అడియాసలయ్యాయి. ఎందుకంటే సభలో మూడు రోజులు అందరం కలిసి తెలంగాణా ఇస్యూ మీద ఐటంవారీగా, ఇంత పెద్ద అన్యాయం జరిగిందని చెబితే, కనీసం ఇది జరిగింది. ఇది వాస్తవమే. దీన్ని తీర్చిదిద్దుతాను, మేము కొన్ని అయినా ప్యాకేజి మెజర్స్ చేస్తామని చెబుతారేమోనని మేము ఆశించాము. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారు నీరు కార్చారు. దీని మీద మేము నిరసన తెలియచేశాము కానీ సభ్యులు మాట్లాడుతూనే ఒక బాధ్యతగల ముఖ్యమంత్రిగారు 107 ఎం.ఎల్.ఏ.లున్న ఒక రాష్ట్రములో చిచ్చు రగులుకొనే ప్రమాద ముంది, ఈ రోజు జార్‌ఖండ్ వస్తుంది, లేదా విదర్భ వస్తుంది లేక రీజినల్ సెంటిమెంట్స్ రావచ్చని ఎంచి, ఒక మంచి కార్యక్రమం తీసుకోవలసిన బాధ్యత వుండే వారిపై. మేము ఆంధ్ర రాష్ట్రములోనే వుంటాము. కానీ ఆంధ్ర రాష్ట్రములో వెనుకబడిన ప్రాంతమైన తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వము వెంటనే ముందుకు రావాలని చెప్పాము. ఇంత చెప్పినా ముఖ్యమంత్రిగారు సభనుండి పారిపోతారేమిటి? నిన్న మేము అడిగిన దానిలో ఏమీ చేయలేదు. ఇది యాంటీ తెలంగాణాకు ప్రయత్నం చేసింది. ముఖ్య మంత్రిగారు తెలంగాణాకు ఏవిధంగానూ కించపరచకుండా ఆత్మ విశ్వాసాన్ని పోగొట్టకుండా, తక్షణమే వచ్చి ప్రకటించాలని, అంతవరకు సభ నడవదని గుర్తుచేస్తున్నాను.

12.30 మ. శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (చేవెళ్ల):- ఈ తెలంగాణా ప్రాంత ఆర్థిక అసమానతల విషయంలో రమారమి మూడు రోజులు చర్చ జరిగింది. నిన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు గాని ఎస్.ఎల్.బి.సి.గాని స్పష్టంగా పనులు ప్రారంభిస్తాము అని చెప్పడం జరిగింది. అంతవరకు మాకు తృప్తి కలిగింది. కాకపోతే అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల విషయంలో చేసినటువంటి ప్రకటన ఆధారంగా వనరుల కేటాయింపులు జరగలేదు అనేది మా ఆవేదన. అందువలన ఒక మాటలో గతములో కూడా ఈ సభలో రమారమి వందమంది తెలంగాణా సభ్యులు అందరు కూడ స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి సమైక్యతకొరకు రూపొందించినటువంటి చట్టాలను కానివ్వండి నిర్దేశించినటువంటి మార్గదర్శక సూత్రాలు కానివ్వండి అమలులో కొన్ని ప్రాంతాలను ఉద్దేశపూర్వకంగా నిర్లక్ష్యం చేయడం అనేది సమంజస విషయం కాదు అని మేమందరము కూడ స్పష్టముగా చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల మేము మీద్వారా ముఖ్య మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే తెలంగాణా ప్రాంతానికి అనాదిగా జరుగుతున్న నీటిపారుదల విషయంలో కానివ్వండి, విద్యారంగంలో కానివ్వండి వీటికి సంబంధించినటువంటి భార్గవ కమీషన్ ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారంగా 44 పర్సంటు స్టేటు ఎలొకేషనులో ఉన్నట్లయితే ముఖ్య మంత్రిగారు 40 పర్సంటు దాకా వనరులు తెలంగాణా ప్రాంతానికి కేటాయిస్తాము అని చెప్పడం జరిగింది. ఒప్పందాల ప్రకారంగా ఈ రోజు ఉన్నటువంటి గాని హోక్ అన్ టుడే టోటల్ రిసోర్సెస్‌లో 45 పర్సెంటు రిసోర్సెస్ కమింగ్ ఫ్రమ్ తెలంగాణా ఏరియా అధ్యక్షా. రిమేయినింగు 5 పర్సంటు రిసోర్సెస్ ఏవైతే ఉన్నాయో మిగులు వనరులు తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఖర్చు పెట్టవలసిన వనరులు ఖర్చు పెట్టడం లేదు అనేది మాయొక్క ఆవేదన. ఈ ఆవేదన అర్థముచేసుకుని ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ కానివ్వండి అదే విధంగా శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు కానివ్వండి ఏ విధంగా 8వ ఫైనాన్సులో 27 కోట్లు మాత్రము శ్రీశైలము ఎడమ కాలువకు కేటాయింపులు చేశారు అధ్యక్షా. 800 కోట్ల

రూపాయలు అవసరమైనటువంటి శ్రీశైలం ఎడమ కాలువకు 27 కోట్ల రూపాయలు ఎలాట్ చేసి 4 సంవత్సరాల వరకు ఏ విధంగా శ్రీశైలం ఎడమ కాలువకి 27 కోట్లు ఖర్చుపెడతారు ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అది కాకుండా సింగూరు ప్రాజెక్టు కానివ్వండి హైదరాబాదుకి నీటి జలాల విషయంలో కానివ్వండి ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా వనరులు కేటాయించడం విషయంలో మాకు తృప్తికరమైన జవాబు రాలేదు. తృప్తికరమైనటువంటి జవాబు ముఖ్యమంత్రిగారి ద్వారా ఇప్పించమని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:– అధ్యక్షా, మేము ఏమి అనుకున్నాము అంటే ఈ చర్చ 2, 3 రోజులు జరిగిన తరువాత ప్రభుత్వం అంతా అర్థము చేసుకుని ఈ ప్రాంతానికి జరిగినటు వంటి అన్యాయాలను కూడ గుర్తించి న్యాయం చేకూరుస్తారని మేమ ఎంతో ఆశతో ఉన్నాము అధ్యక్షా. కాని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన జవాబు విన్న తరువాత మాకు ఏమి అనిపించింది అంటే ముఖ్యంగా వారు ఎస్.ఎల్.బి.సి.ని గురించి వారు వాగ్దానం చేసిన తరువాత వారు ఏమి చెబుతున్నారు అంటే మొత్తం 27 కోట్ల రూపాయలు ఈ ప్రాజెక్టుకి మేము ఎలాట్ చేస్తున్నాము అన్నారు. ప్రతి సంవత్సరము ఐదున్నర కోట్లు ప్రకారంగా ఎలాట్ చేస్తాము అని అన్నారు. అంటే ఐదేళ్లలో 27 కోట్లు. ఈ ప్రాజెక్టుకి అవసరం ఉండేది 650 కోట్లు. ఈ 650 కోట్లు ఖర్చుపెట్టాలి అంటే 130 సంవత్సరాలలో ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుంది అని అర్థము. ఇది వాగ్దానమేనా, ఇది ఏమైనా పనికి వచ్చేదా, నిజంగా ఈ ప్రాంతానికి లాభం చేసే ఉద్దేశం ఏమైనా ఉందా అనేటటువంటి విషయాన్ని మనం గమనించాలి. తమరు కూడ గమనించాలి అధ్యక్షా. మనము అందరము ఒక చోట ఉండాల్సినటువంటి అవసరం వుంది. దానికి నేను కట్టుబడి ఉండడానికి అభ్యంతరం లేదు. కాని ఎప్పుడు మనమంతా ఒక చోట ఉండగలుగుతాము, మనం జరిగినటువంటి అన్యాయాన్ని గుర్తించి దానిని తొలగించి న్యాయం చేసేటటువంటి ప్రయత్నం చేయాలి. అది లేకుండా అన్యాయం చేస్తాము మీరు అట్లే ఉండండి అంటే అది మంచిపని కాదు. మీరే సెపరేషన్‌కి దారితీసినట్టుగా ఉంటుంది అది మానుకోండి అని చెబుతున్నాను. ఇకపోతే కెనాల్‌కి అధ్యక్షా, దీంట్లో పది లక్షల రూపాయలు సంవత్సరానికి కేటాయించినాము అని చెబు తున్నారు అధ్యక్షా. పది లక్షల రూపాయలు సంవత్సరానికి కేటాయిస్తే పది ఏళ్లలో ఒక కోటి రూపాయలు మాత్రము అవుతుంది. దానికి కావాలి 600 కోట్ల రూపాయలు అధ్యక్షా. అయితే ఈ 600 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుకావడానికి ఎన్ని ఏళ్లు అవుతాయి వందల సంవత్సరాలు అవుతాయి. వాస్తవంగా, నిజంగా మా కళ్లు తుడివడానికి చెప్పినటువంటి కార్యక్రమాలా ఇవి, లేక ఏదైనా ఈ ప్రాంతానికి లాభంచేయాలి అనే ఉద్దేశంతో చెప్పినారా? అదే కాకుండా మామూలు విషయాలు కూడా వారు ఎనౌన్సు చేయలేదు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ ప్రాంతంలో ఉండేటటువంటి జాబ్సు కనీసం ఈ ప్రాంతానికి ఇస్తాము ఇతర ప్రాంతాల వారికి లేకుండా మేము అరికడతాము అనే మాట చెప్పాలి. అధ్యక్షా, ఇంబాలెన్సెస్ ఏవైతే ఉన్నాయో నేను చూపించాను. ఎడ్యుకేషనల్ ఇంబాలెన్సెస్‌లో వారు ఇచ్చినటువంటి స్టేటుమెంటు లోనే నేను చూపించాను. అయ్యా ఆంధ్ర ప్రాంతానికి ఒక జిల్లాకి 22 డిగ్రీ కాలేజీలు ఉంటే తెలంగాణా ప్రాంతంలో జిల్లాకి పది కాలేజీలు కూడ లేవు. మరి ఈ ఇంబాలెన్సుని ఏమైనా తొలగిస్తారా అంటే దానికి కూడ ఏమీ సమాధానం లేదు. అయ్యా మీరు అంతా మాతో ఒప్పందం చేశారు పెద్ద మనిషి ఒప్పందం చేశారు మమ్మల్ని అందరిని కలిపి ఉంటే బాగుపరుస్తాము అన్నారు మరి ఆ మాట నిలబెట్టుకుంటారా లేదా అంటే దానికి సమాధానం

లేదు. మరి ఏమీ సమాధానం లేకుండా తృప్తిపడాలి అంటే ఎట్లా తృప్తిపడతారు? ఇది చాల అసంతృప్తిగా ఉంది మరి ఇప్పుడైనా గాని ఆలోచించి ఈ ప్రాంతానికి న్యాయం చేకూరుస్తాము అనే మాట ప్రభుత్వము ముందుకు వచ్చి చెప్పడానికి సిద్ధపడతారా అని తమరిద్వారా నేను అడుగుతూ ఉన్నాను అధ్యక్షా.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి (ఆలంపూర్):- అధ్యక్షా, మూడు రోజులు తెలంగాణా మీద చర్చలు జరిగిన తరువాత ఎంతో మంది సభ్యులు ఒక సైంటిఫిక్‌గా స్టాటిస్టిక్సుతో సహా తెలంగాణాకి 36 సంవత్సరాలలో జరిగిన అన్యాయాలు చెబుతూ వాటి అన్నిటిని రికార్డు లోనికి వెళ్ళిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి వాటిని పరిగణనలోనికి తీసుకుని వాటికి తగిన సమాధానాలు చెబుతారు లేకుంటే కొన్ని ప్యాకేజస్ ఇమీడియట్‌గా రిలీఫ్ కొరకు వారు ఎనౌన్సు చేస్తారు, అదే విధంగా స్టాట్యుటరీ బాడీస్ వేసి వాటికి కొన్ని పవర్సు అప్పగిస్తారు అని మేము ఆశించాము. కాని ఈ చర్చల తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం విన్న తరువాత మేము బయటికి పోతే ప్రజలు మమ్ములను నిలదీస్తున్నారు. మీరు ఏమి సాధించారు అని, మూడు రోజుల చర్చలు తరువాత, ఇంత డబ్బు ప్రజల సొమ్ము వేలో చేసిన తరువాత మీరు కొండ త్రవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లు కదా కనుక ముఖ్యమంత్రి నుండి సమాధానాలు రాబట్టలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎటువంటి రిలీఫ్ మెజర్స్ తెలంగాణాకి ప్రకటించలేదు ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్న సమాధానం చెబుతూ ఒక పవరు లేకపోతే ఇరిగేషన్ మీద సూపర్‌ఫిషియల్ టచింగ్సు మాత్రమే ఇచ్చాడు. మిగతా ఎడ్యుకేషన్ విషయంలోగాని హెల్తు విషయంలో గాని మిగతా విషయాలలో మాత్రము ఆయన లోతుగా వెళ్ళి ఎటువంటి సమాధానము చెప్పలేదు. ఇప్పుడు అధ్యక్షా, ఇరిగేషన్ విషయం మీద మిగతా సభ్యులు చెప్పినట్లు నేను రెండు ప్రశ్నలు అడిగాను నిన్నటి రోజు. ఒకటి ఈ సిక్సు పాయింటు ఫార్ములా క్రింద 1981 సెన్సెస్ ప్రకారం ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ పాపులేషన్ ఏవరేజి ప్రకారం 36 శాతము మాత్రమే ఇస్తూ ఉన్నారు. కాని 1981 సెన్సెస్ ప్రకారమే 38 శాతము వుంది. 2 పర్సంటు ఏదైతే ఉందో దానివల్ల తెలంగాణా ప్రాంతపు విద్యార్థులకు అన్యాయం జరుగుతోంది, బ్రాడ్ బేసుడు ఏదైతే స్టేటు వైడు ఇన్‌స్టిట్యూషన్సులో లేకుంటే ప్రొఫెషనల్ కాలేజస్‌లో వారి ఎడ్మిషన్సు ఈ రెండు పర్సెంటు కోల్పోతున్నారు. దానివల్ల 1981 నుంచి 1992 వరకు నష్టము జరిగింది. ఈ నష్టము పూడ్చడానికి కాంపెన్‌సేటరీ ఇన్‌స్టిట్యూషన్సు ఏమైనా ఇవ్వబోతున్నారా అని అడిగాను. అదే విధంగా ఈనాడు 1991 సెన్సెస్ తీసుకుంటే 39.29 పర్సంటు పాపులేషన్ పెరిగింది, 29.29 పర్సంటు పాపులేషన్ ప్రకారం ఇక నుంచి సీట్సు ఎలొకేట్ చేస్తారా అని ఖచ్చితంగా సూటిగా అడగడం జరిగింది. కాని వాటి మీద సమాధానం లేదు. అదే విధంగా మూడు ప్రాంతాలలో వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలు ఉన్నాయి ఈ ప్రాంతాల అభివృద్ధికొరకు అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధికొరకు మీరు ఒక ప్రత్యేకమైన బోర్డు వేస్తారా? బోర్డువేసి వాటికి స్టాట్యుటరీ పవర్స్ కలగచేస్తారా అని అడిగారు, అదే విధంగా ఎంప్లాయిమెంటు విషయంలో తెలంగాణా ప్రాంతం ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతోంది ఎందుకంటే మిగతా ప్రాంతాలనుండి ఇక్కడకు వలసవచ్చి వాలుగేళ్ళు రెసిడెన్సు సర్టిఫికేట్ తీసి ఉద్యోగాలు సంపాదిస్తున్నారు. ఇప్పుడు అన్ని డిపార్టు మెంటుల్లో గాని అన్ని పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగ్సులో గాని మిగతా దాంట్లోను వాళ్ళు నిండి పోతున్నారు. దీనివల్ల అసంతృప్తి ఇక్కడ ప్రాంతపు నిరుద్యోగులలో వచ్చింది, కనుక ఈనాడు ఏజిటేషన్సుకి దారితీసే ప్రమాదం ఉంది కనుక దానిని వెంటనే సవరిస్తారా,

ఎంప్లాయిమెంటులో ఏదైతే అన్యాయం జరిగిందో వాటిని రెక్టిఫై చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు అని అడిగాను. కాని ముఖ్యమంత్రిగారి నుంచి ఎటువంటి సమాధానం మ రాలేదు. దీని విషయములో ఖచ్చితంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు అనేది చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకని మరి సమైక్యంగా ఉండాలని ఒకవైపు అంటున్నారు. మేము ఏమో చిన్న రాష్ట్రములోనే, ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందితేనే రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుందని మా పార్టీ, కేంద్ర పార్టీయొక్క నిర్ణయం. అదే విధంగా మేము ఆలోచిస్తున్నాము. ఈనాడు చిన్న రాష్ట్రాలలో, ఈ విధంగా పెద్ద సోదరుడు, పెద్ద బాస్ లాగ చిన్న ప్రాంతాలు, ఏవయితే బలహీన ప్రాంతాలు ఉన్నాయో వాటిని నాశనం చేయకుండా 12.4

వాటిని అభివృద్ధి చేయడానికి చిన్న రాష్ట్రాలలోనే సమగ్ర అభివృద్ధి సాగుతుందని చిన్న రాష్ట్రాల దాని మీద ఒక నిర్ణయం ఉంది. ఒకవేళ ఈ ఈ ప్రాంతానికి ఈ విధంగా అన్యాయం జరుగుతూ ఉంటే ప్రజలలో ఉన్న నిరసన ఏదయితే ఉందో అది ఉద్యమరూపంగా మారక ముందే మళ్లీ ప్రత్యేక ఉద్యమంగా మారకుండా మీరు జాగ్రత్త పడవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు – ఒక సంవత్సరములో ఏక్షన్ అని. ఒక సంవత్సరములో ఏక్షన్ చూపించలేరు. మీరు బడ్జెట్ ఎలాకేషన్స్ లేకుండా, ప్రొవిజన్స్ లేకుండా, ఆల్‌రెడీ బడ్జెట్ ప్రజంట్‌చేసి తెలంగాణా అభివృద్ధికొరకు మీరు ఫండ్స్ కేటాయించకుండా ఏ విధంగా తమరు ఒక సంవత్సరములో రిజల్ట్స్ చూపిస్తారో అది మొదట చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మధ్యలో లేచి వెళ్లిపోయారు, మిగతా సప్లిమెంటరీస్‌కి సమాధానం ఇవ్వలేదు. దాని విషయములో కూడా మా పార్టీ తీవ్రమైన నిరసన తెలియ చేస్తూ ఉంది. కనుక వీటి విషయములో ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్లీ ఒకసారి తెలంగాణా విషయములో పూర్తిగా వారికి టైమ్ లేకనే, ఎందుకంటే ఢిల్లీనుంచి వచ్చారు కనుక తగిన సమయం వారికి దొరకలేదు. కనుక ఇప్పుడు ఏవైతే ప్రశ్నలు లేవనెత్తారో అవి అన్నీ. ఏవయితే హక్కులు అడుగుతున్నారో విభేదాలు పోవడానికి, ప్రాంతీయతత్వాలు తగ్గించడానికి వారు ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో స్పష్టముగా చెప్పవలసి వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మరొకసారి తెలంగాణా విషయములో అసెంబ్లీలో ఎష్యూరెన్సెస్ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

شری محمد امان اللہ خان :۔ یہ بڑی بدقسمتی کی بات ہے کہ تلنگانہ کے مسئلہ پر گذشتہ ۲ روز سے بحث ہو رہی ہے ۔ ہم چیف منسٹر سے توقع رکھ رہے تھے کہ وہ کچھ نہ کچھ تلنگانہ کے ساتھ انصاف کرنے کا اعلان کریں گے ۔ کل کے جواب کے تعلق سے وہی جواب کو دہرا دیئے ہیں اور اسمبلی سے چلے گئے ۔ تلنگانہ میں رہنے والے ۳ کروڑ عوام کی توہین کی ۔ تلنگانہ کے مسائل ۴۳ سال سے ویسے ہی ہیں جن مسائل کا ذکر کیا گیا ایک کا جواب بھی نہیں دیئے ۔ سرویس کے تعلق سے تلنگانہ کے ۱۵۹۹۲ جائیدادوں پر غیر تلنگانہ والوں کا تقرر عمل میں لایا گیا ۔ وہ لوگ ۳ سال ' ۲ سال یہاں پر رہے کہ ایم آر او سے جھوٹے سرٹیفکیٹ لاکر یہاں پر نوکریاں حاصل کر لے رہے ہیں ۔ شہر حیدرآباد کو سازش کے طور پر فری زون بنا دیا گیا ۔ جتنے بھی جائیدادیں یہاں خالی تھیں اس پر غیر تلنگانہ والوں کا تقرر کر دیا گیا ۔ یہاں کے طلب و بیروزگار ہیں ۔ انھیں کوئی نوکریاں نہیں مل رہی ہیں ۔ آندھرا سے بی اے پاس کر لیکر یہاں پر پوسٹ گریجویشن میں داخلہ لے رہے ہیں ۔ جیسے یہاں پر عثمانیہ یونیورسٹی اور ورنگل میں

کاکتیہ یونیورسٹی میں داخلے رہے ہیں۔ تلنگانہ کے طلباء تعلیم حاصل نہیں کرسکرہے ہیں۔

پینے کے پانی کے تعلق سے ۷ سال تلگو دیشم پارٹی کچھ نہیں کرسکی۔ اس سے پہلے کانگریس برسر اقتدار تھی وہ کچھ نہیں کرسکی اور اب پھر کانگریس برسر اقتدار ہے کچھ نہیں کرسک رہی ہے۔ آج بڑے فخر سے کانگریس حکومت کہتی ہے کہ شہر حیدرآباد کو پینے کے پانی کیلئے اس سال بجٹ میں ۱۰ کروڑ روپئے منظور کئے ہیں۔ میں صاف بتانا چاہتا ہوں کہ ۱۰ کروڑ کے حساب سے اسکا تخمینہ مکمل ۶۰۰ کروڑ روپئے کا ہے اس لحاظ سے ۶۰ سال کے اندر پینے کا پانی کا مسئلہ حل ہوگا۔ چیف منسٹر صاحب جس انداز سے جواب دیتے ہیں ہم اسکا اندازہ بھی نہیں کرسکتے۔ ہم پہلے بھی مطالبہ کئے تھے کہ تلنگانہ کیلئے ایک اٹانمس ریجنل باڈی بنائی جائے اور اسکو قانونی اختیارات دیئے جائیں ہمارے آندھرا پردیش میں تلنگانہ سے ۴۱ فیصد آمدنی ہوتی ہے۔ یہ پیسہ صرف تلنگانہ کی ترقی کیلئے خرچ کیا جائے۔ دوسری بات یہ ہے کہ تلنگانہ کے تعلق سے ایک وائیٹ پیپر شائع کریں۔ یہ ہمارا مطالبہ ہے۔ چیف منسٹر ایوان میں آکر اسکا جواب دیں۔ ورنہ ہم خاموش بیٹھنے والے نہیں ہیں۔

శ్రీ ఎమ్· నరసింహులు:– అధ్యక్షా, మూడు రోజులు తెలంగాణాకు జరిగినటువంటి అన్యాయాల గురించి చర్చ జరిగింది· అంతకుముందు నెల రోజుల క్రింద అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన ఒక చారిత్రాత్మకమైనటువంటి విధానములో మెమొరాండము కూడా ముఖ్య మంత్రిగారికి ఇవ్వడం, ప్రధానమంత్రిగారికి ఇవ్వడం జరిగింది· ఈ మెమొరాండము ఇచ్చిన ఉద్దేశం ఏమిటంటే అసెంబ్లీకంటె ముందు వాస్తవంగా ఎంత అన్యాయం జరిగింది· ఆ అన్యాయాన్ని అంచనా వేసి దానిని ఏ విధంగా తీరుస్తామన్నది సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు కాని, ప్రభుత్వం కాని చెపుతారనే ఉద్దేశముతో వన్ మంత్ బిఫోర్ మెమొరాండము ఇవ్వడం జరిగింది· కాని సభలో కేవలం బడ్జెట్ మీద, డిమాండ్స్ మీద మాట్లాడితే సమాధానం చెప్పినట్లు చెప్పేసి మరి దాటవేసిన పరిస్థితి ఇది సరయిన విధానంగా లేదు· మీరు గమనించండి· కరీంనగర్, వరంగల్లు, నల్లగొండ జిల్లాలకు సంబంధించినటువంటి ఎత్తిపోతల పథకాలకు కేవలం రూ· 10 లక్షలు ఇస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబితే బయట ప్రజలు నవ్వు తున్నారు· రూ· 900 కోట్లకు సంబంధించినటువంటి దానికి రూ· 10 లక్షలు ఇస్తామంటే బయట ప్రజలు ఎమ్·ఎల్·ఏ·లను ఏమనుకోవాలి? అసలు ఈ విధంగా చర్చ ఎందుకు, ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం ఎందుకు, మూడు రోజులు అనవసరంగా ఈ సమయం అంతావేస్టు అయిపోయిన పరిస్థితితప్ప దీనివల్ల ఒరిగింది ఏమీ లేదు· అంతేకాకుండా తెలంగాణా ప్రాంతానికి జరిగినటువంటి అన్యాయాన్ని ఎమ్·ఎల్·ఏ·లు డిస్కస్ చేస్తే, ఒకప్రక్క అడుగుతూ వుంటే ముఖ్యమంత్రిగారు దులుపుకొని అసెంబ్లీనుంచి వెళ్లిపోవడం అనేది ఏ విధంగా న్యాయమో మీరే చెప్పండి· ఇది న్యాయం కాదు· ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడయినా సరే – తెలంగాణాలో జరుగుతున్నటువంటి ఈ అన్యాయానికి ప్రజలలో అపోహలు ఉన్నాయి· ఈ ప్రాంతానికి అన్యాయం జరిగిందనేటటువంటి అపోహలు ఉన్నాయి· వీటిని తీర్చడానికి వెంటనే ప్రభుత్వం ముందుకు రావలసిన అవసరం ఉంది· అది జరగకుండా, ఈ సభలో కనుక న్యాయం జరగకుండా ముందుకు సాగితే దీనివల్ల చాలా అపోహలకు దారితీయడమే

కాక ప్రాంతీయతత్వం పెరిగిపోయే ప్రమాదం ఉందనేటటువంటి విషయాన్ని సభ దృష్టికి తేవడమే కాక ముఖ్యమంత్రిగారు కాని, ప్రభుత్వపరంగా ఎవరయినా సరే ముందుకు వచ్చి ఈ రీజినల్ కమిటీ వేయడంవల్ల వాస్తవంగా స్టాట్యుటరీ కమిటీ ఉండడంవల్ల ఏ డిపార్టు మెంటులో ఎంత జరిగింది అనేది తెలుస్తుంది. దానికోసం మరి పెద్దమనుష్యుల ఒప్పందం ప్రకారంగా చేసిన పరిస్థితి, దానిని మరొకసారి చాలామంది పెద్దలు చేసినటువంటి నిర్ణయానికి కట్టుబడి అదే విధంగా వైట్ పేపర్ ఎంత జరిగింది అనేటటువంటిది, సుమారుగా రూ. 10 వేల కోట్లు అంతకంటె నష్టం జరిగిందని చెపుతున్నారు. ఎంత జరిగింది అనేటటువంటిది నిపుణులతో ఒక కమిటీవేసి దానిద్వారా నిర్ణయించేసి ఎంత నష్టం జరిగిందో తేల్చవలసిన అవసరం ఉందనేటటువంటి విషయాన్ని నేను ఈ సందర్భముగా తెలియచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చెంగారెడ్డిగారు, ఇప్పుడు మెంబర్స్ ముఖ్యమంత్రిగారి రిప్లయితో సంతృప్తిగా లేము, మాకు ఇంకా కొన్ని పాయింట్స్‌కి రిప్లయి చెప్పాలి, కొన్ని సాల్వ్ చేయవలసినవి ఉన్నాయని చెప్పి అంటున్నారు. ఇది ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చి దానికి ఈ హవుస్‌లోనే మళ్ళీ క్లారిఫై చేయడమో, లేకపోత వారు వేరే ఏదైనా ఛాంబర్స్‌కి పిలిచి డిస్కస్‌చేసి సాల్వ్ చేయడమో ఏదో ఒక సొల్యూషన్ Government may please think over it because all the members from Telangana are agitating. ఇంక ఫర్దర్ బిజినెస్‌కి వెడదాము. ఎందుకంటే You have sufficiently expressed your resentment.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఎబ్రప్ట్‌గా వెళ్ళిపోయారు. కొంతమంది నిరసన చెప్పాము. కాని ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి కాంక్రీట్‌గా ఇవి చేస్తున్నామని, రెండు మూడు ప్రాజక్టులకు అయినా చెప్పకపోతే....

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు ఈవేళ లేరు కాబట్టి వారికి కన్వే చేస్తారు.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- ఏదైనా కాంక్రీట్‌గా ఇది చేస్తున్నాము, ప్రాంతీయ కమిటీ కాదు, డెవలప్‌మెంటు బోర్డు ఆలోచిస్తాము పెద్దలను అడుగుతాము అని చెప్పారు. దాని తరువాత మేము అన్నాము – సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములాను మానిటర్ చేయడానికి ఒక కమిటీని స్టాట్యుటరీ కమిటీని ఎందుకంటే ఈ అపోహలు తొలగిపోవడానికి. ఇది అందరికి – రేపు రాయలసీమకి జరిగితే, కోస్తా ఆంధ్రకి అందరికి ఒక కమిటీ ఉంటుంది. అన్ని ప్రాంతాల సమస్యలు ఆ కమిటీతో సరిపోతాయా కదా! రెండవది, ఎస్.ఎల్.బి.సి. అడిగాము. అది చేస్తాము, ఇది చేస్తాము అనడం తప్ప ఇది ఇస్తున్నామని చెప్పలేదు. శ్రీశైలం గురించి అడిగాము. ఏదయినా ఒక్కటి గురించి చెప్పలేదు.

Mr. Deputy Speaker:- On the whole, you are satisfied with the reply.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- కరక్టే. మూడు రోజులు ఈ సబ్జక్టు మీద జరిగింది. ఇది నాలుగోరోజు. 107 మంది ఎమ్.ఎల్.ఏ.లు ఉన్న ఈ ప్రాంతము ఇంత గగ్గోలు

12.50 పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. ఇది మామూలుగా ఇచ్చే రూ. 5 కోట్లు రూ. 10 కోట్లు
మ. కూడా ఇవ్వలేకపోతే ఈ చర్చలయొక్క అర్థం ఏమిటి? ప్రభుత్వం తరపునుంచి ఎవరినయినా చెప్పమనండి, హామీ ఇవ్వమనండి. తెలంగాణాకు చెందిన మంత్రులు మేము ఇంతమందిమి ఉన్నాం, మేము బాధ్యత తీసుకొని ఈ పనిచేయిస్తాం, లేకపోతే పదవులనుంచి తప్పుకోంటాం' అని హామీ ఇవ్వమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– వారు రాష్ట్రం మొత్తానికి మంత్రులు, కేవలం తెలంగాణా ప్రాంతానికి కాదు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:– పెద్దలు రామచంద్రారెడ్డిగారు ఉన్నారు, డి.కె. సమర సింహారెడ్డిగారు ఉన్నారు, నర్సింహారెడ్డిగారు ఉన్నారు, వారిని చెప్పమనండి. లేకుంటే తెలంగాణా సమస్యలపై మాకు ఇంటెరెస్ట్‌లేదు, మాకు పట్టింపులేదు, తెలంగాణా వెనుకబడ్డా ఫరవాలేదు, మా పదవులు మాకు ఉంటే చాలు, వాటిని కాపాడుకుంటాం అని చెప్పమనండి. మాకు ఏదో ఒకటి చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– సి.ఎం.గారు స్వయంగా రిప్లయిచెప్పారు....

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:– మేము విశాలాంధ్ర కావాలంటున్నాం తప్ప సపరేట్ కావాలనే ధోరణిలేదు. కాని మీరు ఇట్లా మొండివైఖరివహిస్తే ఇతర రాష్ట్రాలలో మాదిరి అలజడివస్తుంది. అలాంటి అలజడి ఇక్కడ రాకుండా చూడండి, రాష్ట్రం ముక్కలు కాకుండా చూడండి. ఈరోజు జార్ఖండ్, డార్జిలింగ్‌లో ఏ పరిస్థితి ఉందో చూడండి. అలాంటి సమస్య మనకు రాకుండా న్యాయంచేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారిని చెప్పమనండి. తెలంగాణాకు చెందిన ఒక్క మంత్రికూడా ముందుకురాలేడా?

శ్రీ పి. జగపతిరావు:– అధ్యక్షా, మూడు ప్రాజెక్టులను ఎనౌన్స్‌చేశారు. 100 కోట్లు ఖర్చుఅయ్యే ప్రాజెక్టుకు 10 లక్షలు ఇవ్వడం, 650 కోట్లు ఖర్చు అయ్యే ప్రాజెక్టు 5 కోట్లు ఇవ్వడం ఏమిటి? ఇట్లా అయితే ఒక ప్రాజెక్టు 200 సంవత్సరాలకు, ఇంకొకటి 300 సంవత్సరాలకూ, మరొకటి 600 సంవత్సరాలకుగాని పూర్తికాదు. అలా కాకుండా టైంబౌండ్ ప్రోగ్రాంతో నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమాన్ని రూపొందించి 8వ ప్లాన్‌లో బడ్జెటరీ ప్రొవిజన్స్ పెట్టాలి. ఉదాహరణకు తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టుకు 650 కోట్లు ఖర్చు పెడతామన్నారు, చాలా సంతోషం. తెలంగాణాలోని ప్రాజెక్టులను ఎన్ని సంవత్సరాలకు పూర్తిచేస్తారు? ఇక్కడ ఒక యూనివర్సిటీని ఇస్తామన్నారు, ఎప్పుడు ఇస్తారు? ఇక బోర్డ్ అన్నారు, బోర్డును ఎప్పుడు కానిస్టిట్యూట్‌చేస్తారు? ఇక దేశంలోని ప్రతి రాష్ట్రంయొక్క రాజధాని నగరంలో థర్మల్ పవర్ స్టేషన్స్ ఉన్నాయి, కాని హైదరాబాద్ నగరంలో లేదు, ఇక్కడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ గురించి చెప్పారు....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– మీరు ఎక్స్‌ప్రెస్ చేసిన వ్యూస్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకొని చెపుతారు....

శ్రీ వి· జగపతిరావు:- హైదరాబాదు దగ్గర థర్మల్ పవర్ స్టేషన్‌ను ఏర్పాటుచేస్తామన్నారు· ఎప్పుడు ఏర్పాటుచేస్తారు? అట్లాగే కొత్తగూడెంలో రెండు, రామగుండంలో రెండు పవర్ స్టేషన్స్ ఇస్తామంటున్నారు· అయితే అన్నింటికీ వరల్డ్ బ్యాంక్ అంటున్నారు· వాటర్ సప్లయి అంటే వరల్డ్ బ్యాంక్ అంటున్నారు, థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ అంటే వరల్డ్ బ్యాంక్ అంటున్నారు, ఏ పథకంగురించి చెప్పినా వరల్డ్ బ్యాంక్ అంటున్నారు· అసలు ఇండియాలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే వరల్డ్ బ్యాంక్ మొత్తం డబ్బు ఇస్తుందా? నాలుగు స్కీమ్స్ ఎనౌన్స్ చేసారు, ఈ నాలుగింటికీ వరల్డ్ బ్యాంక్ అన్నారు· వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎన్నికోట్లు ఇస్తుంది? ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే 10 వేల కోట్లు ఇస్తుందా? ఆ మొత్తం డబ్బు తెలంగాణాలోని స్కీమ్స్‌కు ఇస్తుందా? 8వ ప్రణాళిక నుంచి డబ్బు ఇవ్వండి, నాన్‌ప్లాన్ నిధులను ఇవ్వండి, రాష్ట్ర నిధులనుంచి డబ్బు ఇవ్వండి· ప్రతిదానికీ వరల్డ్ బ్యాంక్ అంటే ఎట్లా?····

(ఈ సందర్భంలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన అనేక మంది
గౌరవ సభ్యులు లేచి నిలుచున్నారు)

(Hon'ble Deputy Speaker on his legs)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి అందరూ కూర్చోండి·

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు తమ తమ స్థానాలలో కూర్చున్నారు)

ఇప్పుడు చీఫ్ మినిస్టరుగారు లేరు· మీరు మీ పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూను ఎక్స్‌ప్రెస్ చేసారు· చీఫ్ మినిస్టరుగారు వచ్చాక ఈ విషయాలను వారి దృష్టికి తీసుకొని వెళ్లి we will think over as to how to solve the problem.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చంద్రాయణగుట్ట):- ఏది అడిగినా వరల్డ్ బ్యాంక్, వరల్డ్ బ్యాంక్ అంటున్నారు· మేం ఇట్లాగే నిలబడతాం· దిస్ విల్ కంటిన్యూ····

(ఈ సందర్భంలో తెలుగుదేశం సభ్యులు డాక్టర్ ఎస్· వేణుగోపాలాచారి,
శ్రీ పి· ఇంద్రారెడ్డి మొదలైనవారు లేచి నిలుచున్నారు)

శ్రీ పి· ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, అనేకమంది గౌరవ సభ్యులు తమ ఆవేదనను తెలియచేయడం జరిగింది· ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు· కాని ఈ ప్రాంతానికి చెందిన సీనియర్ మంత్రి రామచంద్రారెడ్డిగారు ఉన్నారు· జరిగిన అన్యాయాలను సవరించడానికి మేము ఉన్నాము, ముఖ్యమంత్రిగారితో జవాబు చెప్పిస్తామని రామచంద్రారెడ్డిగానీ లేదా ఏ ఒక్క మంత్రినిగానీ లేచి చెప్పమనండి· మేము కూర్చుంటాం· బిజినెస్ నడవకుండా మేము ఇబ్బందిపెట్టడం బాగుండదు· న్యాయమైన పథాలో ముఖ్యమంత్రిగారితో జవాబు చెప్పిస్తామని వారిని చెప్పమనండి· 800 కోట్లు ఖర్చుయ్యే ప్రాజెక్టుకు 8 లక్షలా? మేము జనంలోకి వెళ్లలేని పరిస్థితి ఉంది· బయట మమ్మల్ని అడుగుతున్నాను· ముఖ్యమంత్రిగారితో సంతృప్తికరమైన సమాధానం ఇప్పిస్తామని ప్రభుత్వం తరఫున ఎవరైనా చెప్పమనండి, మేము కూర్చుంటాం·

శ్రీ పి. జగపతిరావు:- ఎనిమిదవ ప్రణాళికలో ఏ పద్దు క్రింద కేటాయించకుండా ఉన్న డబ్బు 400, 500 కోట్లు ఉందని, ఆ డబ్బును ప్రాజెక్టులకు కేటాయించమని మేము నిర్దిష్టంగా చెప్పాం. కాని వారు దానికి సమాధానం ఇవ్వలేదు. ప్లానింగ్ బోర్డు వారితో సంప్రదించి ఈ డబ్బును తెలంగాణాలోని ప్రాజెక్టులకొరకు కేటాయించాలని మరొకసారి కోరుతున్నాం. డబ్బు ఉందని మేము నిర్దిష్టంగా చెప్పిన తరువాత వారు దీనికి సమాధానం ఇవ్వవలసివుండింది. ప్లానింగ్ కమీషన్‌వారు అప్రూవ్‌చేసిన 13,500 కోట్ల రూపాయలలో 4, 5 వందలకోట్లు ఏ పద్దుక్రిందా కేటాయించబడకుండా ఉన్నాయి, కాబట్టి ఆ డబ్బును తెలంగాణాలోని ప్రాజెక్టులకొరకు కేటాయించాలని మరొకసారి డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ ప్రాబ్లెంకు సొల్యూషన్ కావాలి, ఇప్పుడు సి.ఎం.గారు లేరు....

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, విషయాన్ని పూర్తిగా ప్రభుత్వం అర్థం చేసుకొన్నది. పరిస్థితిని అర్థంచేసుకొని సమన్వయపరచి సంతృప్తిపరిచే విధానాన్ని అనుసరించవలసిన అవసరం ఉంది. సంతృప్తిపరచాలనే ఉద్దేశాన్ని ప్రభుత్వం వ్యక్తపరుస్తూనే మరోవైపు నిర్దిష్టమైన పద్ధతులలో ఒప్పించి హామీ ఇవ్వలేకపోయింది. ఈ విషయంపై సభ్యుల ఆందోళన, ఆవేదన కొనసాగుతూనే ఉంది. ఇది ఇంటా, బయటా మంచిదికాదు. అందువల్ల నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే ఇక్కడ ఉన్న తెలంగాణా ప్రాంత మంత్రులుగానీ లేక ఏ ఇతర సీనియర్ మంత్రులుగానీ చెప్పవలసివుంది. తెలంగాణా శాసనసభ్యులందరినీ కూర్చోబెట్టి ఈ సమస్యల గురించి చర్చించి నిర్ణయం తీసుకొంటామని ఇంతకుముందు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీ ఉంది. కాని వారు ఏ విషయాన్నీ నిర్దిష్టంగా చెప్పలేదు. అందువల్ల ఈ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియచేసి సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేస్తామని గానీ లేక ముఖ్యమంత్రిగారితో సమాధానాన్ని ఇప్పిస్తామనిగానీ ఏ ఒక్క మంత్రితోనైనా మీరు హామీ ఇప్పించి దీనిని సర్దుబాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఏ ఒక్క మంత్రిగారు ఇక్కడ చెప్పలేరు, ఇది కలక్టివ్‌గా నిర్ణయించవలసి ఉంది అంటే ముఖ్య మంత్రిగారుగారిని ఒప్పించి ఈ సమస్యను పరిష్కరించేట్లు చూడవలసిన బాధ్యత
1.00 మ. మంత్రులపై కూడా ఉంది. ఆ విషయం మీద ఒకవేళ వారు చేయలేకపోతే మా బాధను, విచారాన్ని ఏ విధంగా వ్యక్తపరచాలో వారు అర్థం చేసుకోవాలి. మీరు అయినా చొరవ తీసుకుని ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయాన్ని తెలియపరచి మా అందరినీ సమావేశపరచి వివరణ ఇప్పిస్తామనే విషయాన్ని మీరు మాకు ఎనౌన్సుచేసి యిప్పుడు యీ సమస్యను పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- శ్రీ జానారెడ్డిగారితో వారు అన్నమాటలతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాం. మంత్రులు, తెలంగాణా అయినా, రాయలసీమ అయినా, కోస్తా ఆంధ్ర అయినా సమిష్టి బాధ్యత కాబట్టి, ఎవరైనా ఒకరు వాగ్దానంచేసినా ఫరవాలేదు. మరి మీరు అధ్యక్షస్థానంలో వున్నవారు కాబట్టి, మీరు హామీ యిచ్చినా ఫరవాలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ బాధ్యత గవర్నమెంటు మీద పెడితే బాగుంటుంది.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్):- అసెంబ్లీ సమావేశాలు ప్రారంభం అయి నప్పటినుంచి శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు, శ్రీ రోశయ్యగారు ప్రభుత్వం తరఫున ఆన్సర్ యిచ్చే ఆనవాయితీ వుంది. డి.కె. సమరసింహారెడ్డి తెలంగాణా ప్రాంతం మంత్రి అయినా, ఆంధ్ర మంత్రులు అయినా, యీ విషయంలో రోశయ్యగారు యిప్పటికే జారు కున్నారు అనుకుంటున్నాను. శ్రీ రోశయ్యగారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని, తెలంగాణా మంత్రులను కోరేది ఏమిటంటె, అన్ని పార్టీల ప్రమేయం లేకుండా అందరు కలిసి ప్రధాన మంత్రికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి మెమొరాండం యివ్వడం జరిగింది. ఒకసారిపెట్టి మళ్లీ వాయిదా వేశారు. తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము, చేస్తామని ఎస్యూరెన్స్ యిచ్చారు. మూడు రోజులు చర్చ జరిగినా అవసరమైన సమాధానంరాలేదు. డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు శక్తి సామర్థ్యాలుగలవారు, మాటలో కాకుండా, చేతలో కూడా సమర్థులు. కనుక సమాధానం యివ్వాలి. నిధులు కేటాయించిన తీరు చూస్తే చాలా స్వల్పంగా వున్నాయి. అంతేకాకుండా, అదిలాబాదు గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. పెన్నా ఇతర నదులు ఉన్నాయి. ఇతర ప్రాంతా లతో పోల్చి చూస్తే 60 పర్సెంటు ఇరిగేషన్ పొటెన్షియల్ వుంది. అప్పుడు 1987లో ఒక ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీని వేశారు. యిప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారితో సరైన సమాధానం యివ్వాలని, వైట్ పేపర్‌ను యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నేను చర్చలో పాల్గొనలేదు. మా పార్టీ తరఫున పాల్గొన్నారు. ఒక అబ్జర్‌వేషన్ - ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. ఆ హామీల ప్రకారం అయినా 10 లక్షల చొప్పిన 5 కోట్లు ఎస్.ఎల్.బి.సి.కి ఇచ్చారు. 65 ఏళ్ళు పడుతుంది అట్లా కట్టాలంటె, అట్లాగే 10 కోట్లతో హైదరాబాదు సిటీకి నీరు తేవాలంటే, 75 సంవత్సరాలు పడుతుంది. అట్లాగే, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.కి - అందుకని, మీద్వారా నేను చెప్పేది ఏమిటంటే 8 ప్లానులో 500 కోట్లు ఒప్పుకుని వచ్చారు అంటున్నారు ఢిల్లీలో. మీ ద్వారా అయినా సరే 500 కోట్లు యిస్తే ఏదైనా న్యాయం జరుగుతుందేమోనని, యిది మీ ద్వారా తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతం వారు వెనుకబడి వున్నారు. రాష్ట్రంలో ఆర్థిక సమానత్వం లేకపోవడం వల్ల జరిగింది. ఒక ఉదాహరణ అధ్యక్షా....

(ఈ సందర్భంలో సర్వశ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి, ఎం. నర్సిములు, జగపతిరావు, ఎస్. వేణుగోపాలాచారి, అమానుల్లాఖాన్, మహ్మద్ ఇబ్రహీం మస్కతీ, సయ్యద్ సజ్జాద్, గంగాధర్, జానారెడ్డి, శ్రీమతి గీతారెడ్డి, పి. నారాయణరెడ్డి, కోదండారెడ్డి, బి. జనార్ధన్, ఎం. రఘుమారెడ్డి, పి. సుధీర్‌కుమార్ తదితరులు తెలంగాణాకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులు పోడియంపై కూర్చున్నారు).

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హౌస్ యీజ్ నాట్ యిన్ ఆర్డర్..... దయచేసి మీసీట్లకు వెళ్లండి....

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- గవర్నమెంటు తరఫున చెప్పండి, ఉన్న పరిస్థితిని పరిష్కరించడానికి....

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము సంపూర్ణంగా యీ తెలంగాణా సమస్యలపై జరిగిన చర్చలు విన్నవారిలో నేను ఒకరిని, మా సహోదరులంతా విన్నారు. మంత్రులు అప్పుడప్పుడు క్లారిఫికేషన్ యిస్తే అభ్యంతరం తెలుపబడింది. మాకు ఆథరైజేషన్ ఉన్నాదా? పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ ఉన్నదా? అని చెప్పబడింది. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్తుతారు. యీ సమయంలో సమస్య అంతా విన్న తరువాత - ఉదయంనుంచి ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం సంతృప్తికరంగాలేనట్లు వెలిబుచ్చుతున్నారు. ఏదో ఒక సందర్భంలో తప్పకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు మీకు సంతృప్తి అయ్యేటట్లు మీ ఆర్గ్యుమెంటులో పాయింటు వుంటే, కన్సిడర్ చేసేటట్లు మంత్రులమంతా ఏ ప్రాంతం వారైనా సమంజసమైన విషయాలు వారితో చర్చించి నచ్చచెప్పే ప్రయత్నం చేస్తాము. కాని యీ విధంగా దయచేసి చేయవద్దని, విత్‌డ్రా చేసుకోవాలని, ఓవర్ ఎంఫసైజ్ చేయవద్దని కోరుతున్నాను. చక్కటి సంభాషణ జరిగింది, చర్చలు జరిగాయి, సమైక్యత విషయం అందరూ చెప్పారు. కాని...

(రిప్లయి లేదని పోడియం నుంచి సభ్యులు అంటారు)

నేను కాని, డి.కె. సమరసింహారెడ్డి ఎనౌన్సు చేయడంలో శాంక్టిటీ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారే చేయడంలో శాంక్టిటీ వుంటుంది. We will help you in solving the problem. I appeal to all of you, through the Chair, Sir, let them resume their seats. During this Session, on some occasion or the other, the Chief Minister దయచేసి వినండి - will make another categorical statement. This is a serious matter and serious matter cannot be decided in excitement.

(ఇంటరప్షన్స్)

రోజురోజుకు మన అభిప్రాయాలు వినే శక్తి తగ్గిపోతున్నది. మంత్రులు మాట్లాడినప్పుడు ఎవరో మాట్లాడడం వల్ల ప్రెస్ వరకు కూడా పోవడం లేదు. నా ఎర్నెస్టు అప్పీల్
·10 ఏమిటంటే, ఇక్కడికి ఆపేస్తే బాగుంటుంది. మీరు రెయిజ్ చేసినవి నోట్ చేసుకున్నాము.
ం· ముఖ్యమంత్రిగారికి కన్వే చేస్తాము ఈ సెషన్ లోపల ఏదో ఒక సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్ యిస్తారు. తక్కినవి చర్చించి నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి అభ్యంతరం లేదు. ఇక్కడకు ఆపండి. దయచేసి మీ మీ సీట్లకు వెళ్ళండి.

(పోడియంనుండి 'వుయ్ వాంట్ జస్టిస్' అంటూ స్లోగన్స్)

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్క నిముషం అవకాశం యివ్వండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, హౌస్ ఆర్డర్‌లో లేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:— అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు రామచంద్రారెడ్డిగారు మమ్ములను శాంతపరచే ప్రయత్నం చేశారు. మమ్మల్ని శాంతపరచే ప్రయత్నం చేసే బదులు తెలంగాణా మంత్రులు ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్ళి, వారిని తెచ్చి చూపించి, సమాధానం చెప్పిస్తే సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. ఇక్కడ మాకు చెప్పడం ఏమిటి? వారు ఏమి చేయగలుగుతారో మాకు తెలుసు. వేళ్ళ చేతిలో ఏమి వుందో మాకు తెలుసు. ఎందుకు చెబుతారు మాకు? మీరంతా వెళ్ళి, తెలంగాణాకు అన్యాయం జరిగింది అని ముఖ్యమంత్రిగారితో చెప్పండి. ఈ విధంగా ఆందోళన చెందుతున్నారు. మీరు రాండి. సమాధానం చెప్పండి. హామీ యివ్వండి అని ముఖ్యమంత్రికి చెబితే న్యాయం వుంది కాని, అధికారం లేని మంత్రులు మీరు మాకు చెప్పడం ఏమిటి? సరి అయినా సమాధానం రానంతవరకు నేను వేళ్ళతోనే వుంటానని చెబుతున్నాను నేను యిక్కడే, నిలబడే వుంటాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— అధ్యక్షా, రెండు నిముషాలు నిశ్శబ్దంగా వుంటే నేను చెప్పేది అర్థం అవుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉదయం నుండి జరిగిన సంభాషణ సారాంశం చెబుతాను. స్టేట్‌మెంట్ యివ్వవలసిందిగా సలహా చెబుతాను. కూర్చుని చర్చించడానికి ఏర్పాటు చేయిస్తాను. దయచేసి మీరు మీమీ సీట్లకు వెళ్ళండి. వారు ఈ రోజు లేరు. సాయంత్రం లోపల వస్తారు. ఏదో ఒక సందర్భంలో స్టేట్‌మెంట్ యిస్తారు కనుక, ఇంత కంటే ఎక్కువగా విషయాన్ని పెంచకండి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:— అధ్యక్షా, రామచంద్రారెడ్డిగారు నచ్చచెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. హృదయం మీద చెయ్యివేసుకొని చెప్పమనండి. వారికి కూడా తెలుసు తెలంగాణాకు అన్యాయం జరిగిందనేది. రెండు రోజులుగా హౌస్‌లో జరుగుతున్న సంభాషణలను వింటూవున్నాము. ఇందులో ప్రభుత్వం ఎంతవరకు సమస్యను దిగజార్చడానికి ప్రయత్నం చేసిందంటే నిధులు కావాలని, కాలేజ్ కావాలని టిక్కుమెత్తే పరిస్థితికి వచ్చేలా ప్రభుత్వం చేసింది. ఇది సరయిన విధానం కాదు. తెలంగాణా ప్రజలకు అన్యాయం జరిగిందనే మాట వాస్తవం. ప్లానింగ్ కమీషన్ వారు కానివ్వండి, మిగతా అన్ని సందర్భాలలో కూడా, ఏ రిపోర్టును చూసినప్పటికీ ఈ విషయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అధ్యక్షా, శాసనసభలో మీ పక్కన, పోడియంలో కూర్చున్నారంటే యింపార్టెన్స్ చాలా ఎక్కువగా వున్నట్లే. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా తెలంగాణాలో వున్న నిరుద్యోగులు కానివ్వండి. విద్యార్థులు కానివ్వండి తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు. తెలంగాణాకు జరిగిన అన్యాయాన్ని ఆంధ్ర ప్రాంతం నుండి వచ్చిన ప్రజలు, రాయలసీమనుండి వచ్చిన ప్రజలు చేయలేదు. ప్రభుత్వాలు చేస్తూ వున్నాయి. మరలా చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. ఇప్పటికైనా రెక్టిఫై చేయకపోతే, భారతదేశంలో జార్ఖండ్, మిగతా ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమాలు ఏ విధంగా చేస్తున్నారో, అటువంటి ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడే ప్రమాదం వుంది. మన ప్రభుత్వం యిచ్చిన వివరణ వున్నది. అధ్యక్షా, ఒక అంశం చెబుతాను. 1962లో ప్రభుత్వం వైట్ పేపర్ యిచ్చింది. అది తప్పుల తడక అని రీజినల్ కమిటీ స్పష్టం చేసింది. పెద్దమనుషుల ఒప్పందం ప్రకారం తెలంగాణాలోకి ఇతర ప్రాంతాల నుండి వచ్చిన ఉద్యోగస్థులు వెంటనే పోవాలి. వారి వారి ప్రాంతాలలో వారికి ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించవలసి వుంటుంది. ఆ స్థానాలలోకి తెలంగాణా ఉద్యోగస్థులు రావలసి వుంటుంది. అప్పుడు రెండు మూడు

రోజుల్లో కోర్టుకు వెళ్ళి కోర్టు నుండి స్టే ఆర్డర్ తీసుకురావడం జరిగింది. స్టే ఆర్డర్‌ను నెపంగా పెట్టుకొని వందలాది, వేలాది ఉద్యోగులు తెలంగాణాకు వచ్చే అవకాశం కల్పించారు. లెజిటిమేట్‌గా తెలంగాణా వారికి రావలసిన ఉద్యోగావకాశాలను ఘోరాతిఘోరంగా తీసివేశారు. ప్రాజెక్టుల విషయంలో మూడు రీజియన్స్‌ను చూసినట్లయితే ఎలకేషన్ విషయంలో డిస్పారిటీ స్పష్టంగా కనబడుతోంది. తెలంగాణాలో యిన్‌కంకు అనుగుణంగా ఖర్చు చేయలేదు. అన్నిటికంటే విచిత్రమైన విషయం మూడు రీజియన్సులను పోలిస్తే తెలంగాణా పాపులేషన్ విషయంలో అభివృద్ధి చెందింది. ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ అమలుకావడం లదా? లేక రోశయ్యగారు ప్రచారం చేయడం లేదా? తెలంగాణాలో పాపులేషన్ అభివృద్ధి కావడానికి కారణం అక్కడకు మిగతా ప్రాంతాల సోదరులు రావడమే. ఆ విధంగా రావడానికి ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పిస్తోంది. కేవలం తెలంగాణావారే వున్నట్లయితే ఈ విషయంలో కూడా అభివృద్ధి చెందరనే అంశం మనవిచేస్తున్నాను. 6 పాయింట్ ఫార్ములా నో పాయిజన్ ఫార్ములా అయిపోయింది. దీని విషయంలో ఒక ఆలోచన, అవగాహన లేకుండా పోయింది. ఏ విధంగా చిన్నాభిన్నం చేశారో గమనించారా? ఈ విషయంలో హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టుల డెసిషన్ కూడా వుంది. ప్రభుత్వం వెంటనే ఒక వైట్ పేపర్ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. If the Congress party forced Telangana people to separate, it is very unfortunate. We don't have objection for it. సమైక్య ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని కాపాడలంటే ఈ చర్చలను తమాషాగా తీసుకోవడానికి వీలులేదు. ప్రభుత్వపరంగా ఈ విషయంలో వైట్ పేపర్‌ను ప్రచురించాలి. ఎన్నో అవకతవకలు జరిగాయి. రీజినల్ కమిటీ ఏర్పాటు, అంతే కాకుండా వైట్ పేపర్ ప్రచురణ కావాలి. తోటి సోదరులు, ఈ రీజియన్‌కు సంబంధించినవారు గతంలో యాజిటేషన్ చేశారు. 350 మంది ఆనాడు పోలీసు గుండ్లకు బలి అయినారు. వాటన్నింటినీ దృష్టిలో వుంచుకొని తరతరాలుగా తెలంగాణాకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని గుర్తించి తోటిసోదరులకు బాసటగా నిలబడడానికి మా పార్టీ తరఫున ప్రొటెస్టు చేస్తూ నిలబడుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తెలంగాణా యిస్యూ మీద ఎంతో విశదంగా చర్చ జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

('డబ్బు లేని సమాధానాలు' అంటూ పోడియంనుండి కామెంట్స్)

ముఖ్యమంత్రిగారి రిప్లయ్‌తో సంతృప్తిపడలేదని ఈ పూట ఆవేదనను ఎక్స్‌ప్రెస్ చేశారు. ఛీఫ్ మినిస్టర్‌గారు లేరు. రామచంద్రారెడ్డిగారు యిచ్చిన రిప్లయ్‌లో ఛీఫ్ మినిస్టర్ దృష్టికి తీసుకువచ్చి, ఆయా సభ్యుల అభిప్రాయాలను ఎక్స్‌ప్రెస్ చేసి వేరే అవకాశం కల్పించడం, మరో స్టేట్‌మెంట్ చేసే అవకాశం కల్పించడమో చేస్తామని చెప్పారు. ఈ మేరకు గవర్నమెంట్ ప్రిపేర్ అయింది. వారికి కావాలసింది న్యాయం కాబట్టి ఈ దశలో యింతకంటే ఎక్కువ యింటరెస్టు చూపించనవసరం లేదు. మీ బాధ్యతను న్యాయంగా నెరవేర్చారు. మీ సీట్లలో కూర్చోండి. సొల్యూషన్ దొరుకుతుంది.

శ్రీ ఎ నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్):- అసెంబ్లీలోనే న్యాయం జరగలేదు. వేరే ఎక్కడా న్యాయం జరగదు. వరుసగా మూడు రోజులు చర్చించాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మరొకసారి ముఖ్యమంత్రిగారి చేత స్టేట్‌మెంట్ యిప్పిస్తాము. అవసరం అయితే ఫ్లోర్ లీడర్స్‌తో, యితర లీడర్స్‌తో సపరేట్‌గా మీటింగ్ అరేంజ్ చేసుకుంటాము. ఇవన్నీ తరువాత జరుగుతాయి. సొల్యూషన్ లేకుండా యిప్పుడు ఎందుకు? సభ ముందు చాలా సబ్జెక్ట్స్ వున్నాయి. ఈ యిస్యూ మీద ఈ సెషన్ లోపల ముఖ్యమంత్రిగారితో స్టేట్‌మెంట్ యిప్పిస్తాము. దయచేసి మీ సీట్లకు వెళ్ళండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మూడు రోజులు చర్చ జరిగినా యివ్వడానికి వారి దగ్గర మూడు పైసలు లేవు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, సమంజసంగా యోచిద్దాము. ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. వారి బావమరిదిగారు 8 రోజుల క్రింద చనిపోతే అప్పుడు పోలేకపోయారు. వారు యిప్పుడు లేరు. వారు లేనప్పుడు ఇక్కడ జరిగిందంతా వారికి చెబుతాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, హౌస్ ఆర్డర్‌లో లేదు. ఇదంతా ప్రొసీడింగ్స్ లోకి ఎలా పోతుంది? మీరు హౌస్‌ను ఎడ్జర్న్ చేయండి.

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned for five minutes.

(The House then adjourned at 1.19 p.m.)

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 1.44 గంటలకు సమావేశమైనది

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

లఘుచర్చ

తెలంగాణాలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై చర్చ

Mr. Deputy Speaker:- I appeal to all the Members to kindly go to their seats. After discussing with some of the Hon. Members of Telangana Region and also some of the Cabinet Ministers, we came to an understanding.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మైక్ యిప్పించండి. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మనం మాట్లాడుకున్న విధంగా మెంబర్స్‌కు అప్పీలు చేస్తున్నాను. మనం మన సీట్లకు వస్తే మనం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని ప్రకటిస్తారు. తరువాత మిగతా కార్యక్రమం వుంటుంది. మా మెంబర్స్ అంతా వచ్చి తమ తమ స్థానాల్లో కూర్చోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- All the Members may kindly resume their seats.

(పోడియం పై వున్న గౌ. సభ్యులందరూ తమ తమ సీట్స్‌కు వెళ్ళి కూర్చున్నారు)

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు మీ ఛాంబర్‌లో ఈ సమస్యలను పరిష్కరించవలసిన అవసరం వుందని, మీరు గుర్తించి ఆ విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి సలహా యిచ్చి ఒక సమావేశాన్ని తెలంగాణా లెజిస్లేటర్స్‌తో ఏర్పాటుచేసి మిగతా ప్రశ్నలకు కూడా తగు సమాధానాలు యిప్పించి, ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కనబడే విధంగా ముఖ్యమంత్రికి సలహా యిచ్చే ఏర్పాటుచేస్తామని అన్నారు కనుక, దానికి అంగీకరించి సభ్యులందరికీ తమ తమ సీట్లలో కూర్చోవలసిందిగా కోరుతూ తమరిని ఎనౌన్స్‌మెంట్ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరు ఎనౌన్స్ చేసేముందు బాధ్యతగల ఒక మంత్రి ప్రభుత్వం తరఫున ఎస్యూరెన్స్ యిస్తే బాగుంటుంది. తెలంగాణా ఎం.ఎల్.ఏ.లతో ముఖ్యమంత్రితో ఒక మీటింగ్ ఏర్పాటుచేయాలని, మిగతా విషయాలను చర్చించాలని ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఎస్యూరెన్స్ తరువాత వేరే సబ్జెక్టు తీసుకోండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు చెప్పినట్లుగా మనం మాట్లాడుకోలేదు. మనం మాట్లాడుకుంది ఏమంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి ఈ సభలో మేము లేవనెత్తిన సమస్యలకు సమాధానం చెప్పాలి. సమాధానం చెప్పకముందే మా అందరితో ఒక మీటింగ్ ఏర్పాటుచేసుకొని, ఎగ్రిమెంటు కుదిరిన తరువాత యిక్కడకు వచ్చి చెప్పాలని చెప్పారు. అదే విధంగా ఎస్యూరెన్సు యిస్తామన్నారు. ఆ విధంగా యిస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- క్లారిటీ కోసం మరలా ఎనౌన్స్‌మెంట్ చేస్తాను. సభలోని క్రైసిస్‌ను సాల్వ్‌చేయడానికి ఛాంబర్స్‌లో కొందరు మినిస్టర్స్ తెలంగాణా రీజియన్ లీడర్స్‌తో కన్సల్టేషన్ చేయడం జరిగింది. దాని మీద యిప్పుడు, ప్రస్తుతం ఈ రోజు రెయిజ్‌చేసిన విషయాల మీద, ముఖ్యమంత్రి యిచ్చిన రిప్లయ్‌తో సంతృప్తిపడకపోవడం విషయంలో రెయిజ్‌చేసిన విషయాలను గురించి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళి, ముఖ్యమంత్రి తెలంగాణా రీజియన్ గురించి సబ్జెక్టు మీద యింటరెస్టు వున్న మెంబర్స్‌తో ముందుగా కన్సల్టు చేసి, వర్కవుట్ చేసుకొని, తరువాత ఈ శాసనసభలో ఒక స్టేట్‌మెంట్ యివ్వడం అనేది అవసరం అనే నిర్ణయానికి అందరమూ కలిసి వచ్చాము. అలా చేయడానికి మంత్రుల తరఫున కూడా, గవర్నమెంట్ తరఫున మంత్రులు కూడా ముఖ్యమంత్రి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళడానికి ప్రయత్నంచేసారు. ఆ విధంగా వర్క్ అవుట్ అయ్యే విధంగా చూడవలసిందిగా ఛాంబర్స్‌లో వచ్చిన నిర్ణయాన్ని సభాముఖంగా ఎనౌన్స్‌చేస్తూ మంత్రులు అలా జరిగే విధంగా చేయవలసిందిగా రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను. సభ్యులు ఈ విషయాన్ని యింతటితో వదలి, ఎనౌన్స్‌మెంట్‌కొరకు ఛీఫ్ మినిస్టర్ దృష్టికి తీసుకురావడానికి తోడ్పడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

సభాసమక్షములో పెట్టిన పత్రము:
సభా కార్యక్రమ సలహాసమితి నిర్ణయములు.

Mr. Deputy Speaker:- All the papers included in the Agenda are deemed to have been laid.

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 16th September, 1992 in regard to the Business to be transacted in the Assembly.

1. Discussion on Development Activities in Rayalaseema on 18.9.1992. (Morning).

2. Discussios on problems of Minorities, Wakf Board, Minorities Finance Corporation and Minorities Commission on 19.9.1992 (Evening).

3. Government Bills on 21.9.1992 (Evening)

4. Discussion on Development Activities in Andhra on 22.9.1992 (Morning).

5. Discussion on drought conditions in the State on 23.9.1992 (Evening).

6. Discussion on Law and Order situation in the State on 24.9.1992 (Evening).

7. Discussion on Service Matters on 29.9.1992.

Discussion on Demands for Grants on the Budget for 1992-93 will be held as per the programme already circulated.

It was also decided to complete question hour by 9-45 a.m.

S.N.Qs., Zero hour matters, Matters under rules 304 and 74 should be completed by 11.30 a.m.

ప్రభుత్వ బిల్లులు:

(1) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ బహిరంగ స్థలములను వికృతమొనర్చుటను నివారించడం, అశ్లీల, ఆక్షేపణీయమైన పోస్టర్లు మరియు ప్రకటనలను నిషేధించు బిల్లు.

Sri R. Changa Reddy:- (Deputising the Chief Minister):- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Prevention of Disfigurement of Open Places and Prohibition of Obscene and Objectionable Posters and Advertisements Bill, 1992."

(2) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామపంచాయతీల (సవరణ) బిల్లు:

Minister for Panchayati Raj (Sri Jalagam Prasada Rao):- Sir, I beg to move:

1.50 మ "That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1992."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.
Now, the question is:
"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1992."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

1992-93 సం. నకు బడ్జెటు గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన:

అభ్యర్థన నెం. XL - గ్రామీణ, లఘుపరిశ్రమలు.
అభ్యర్థన నెం. XXIII - కార్మిక, ఉపాధికల్పన
అభ్యర్థన నెం. XLI - పరిశ్రమలు
అభ్యర్థన నెం. XLII - గనులు, ఖనిజములు.

DEMAND No. XXXIII - LABOUR AND EMPLOYMENT DEPARTMENT:

Rs. 19,19,27,000/-.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

వ్యవసాయ కూలీలకు కనీసవేతనాలు అమలు జరుపుటకు అవసరమైన యంత్రాంగాన్ని నియమించి అమలు జరపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

అసంఘటిత కార్మికుల కనీసవేతనాలు, ధరలకనుగుణంగా నిర్ణయించుటలో విఫలమగుచున్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీస వేతనాలను అమలు జరిపించేందుకు చట్టబద్ధమైన అధికార యంత్రాంగాన్ని నియమించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

వ్యవసాయ కార్మికుల సంక్షేమానికై సమగ్ర శాసనం చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

వినిమయ ధరల సూచిక 50 పాయింట్లకు పెరిగినప్పుడల్లా, అసంఘటిత రంగం లోని కార్మికుల కనీస వేతనాలను సవరించనందుకు నిరసనగా·

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

We protest against the failure of the Govt. in implementing report which is submitted by A.P. State Contract Labour Advisory Board meant for upliftment of contract labour.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri C. Vittal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో పరిశ్రమలో పనిచేసే కలక్టర్ కార్మికుల కనీసవేతనాలు నిర్ణయించుతు రాష్ట్రప్రభుత్వము, ఆదేశాలు యిచ్చినప్పటికిన్ని అమలు జరుపుటలో సంపూర్ణంగా విఫల మైనందుకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనాలచట్టము (జిల్లాలవారీగా నిర్ణయమైన ప్రకారము అమలు జరుపుటలో సంపూర్ణంగా విఫలమైనందుకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అత్యవసర వస్తువులు ధరలుపెరిగిన·దృష్ట్యా పెరిగిన ధరలకు పరిశ్రమల లో పనిచేసే కార్మికులకు కనీసవేతనాలు పెంచగలందుకు నిర్ణయము తీసుకోనందుకు నిరసనగా

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri R. Ravindranath Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

తెలంగాణా వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలు స్థాపించనందుకు, స్థానికులకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని చంద్రాయణగుట్ట నియోజకవర్గంలో గల కర్మాగారములలో ప్రభుత్వ ఆఫీసులలో స్థానికులకు ఉపాధికల్పించక పోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

కారవాన్ నియోజకవర్గంలోని నిరుద్యోగులకు ప్రభుత్వంగాని, బ్యాంకులు గాని ఋణ సహాయంచేసి నిరుద్యోగాన్ని రూపుమాపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

For not constructing houses to the Beedi Workers and not providing amenities.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

For not suitably revised the minimum wages to the Beedi Workers in the entire State particularly for Women Labour on par with made counterparts.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజీలలో పేర్లు నమోదు చేసుకొన్న నిరుద్యోగులకు నిరుద్యోగ భృతి కల్పించనందులకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri N. Chandrababu Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

For not able to provide industrial labour, proper & adequate medical facilities in the State.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

For not making the rule of reservations in employment compulsory in the State's PUBLIC SECTOR UNDERTAKINGS.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment by Rs. 100/-

For not preventing the cheating of Job Seekers various countries by unscrupulous people.

To reduc the allotment of Rs. 19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

For not being able to prevent child labour in he A.P. State.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

For not being able to reduce the no. of people registered on the live registers of the employment exchanges in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

For not implementing the promise of providing one lakh self employment opportunities to the unemployed in a year in the State.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారానికి, ఉపాధి అవకాశాలు, నిధులు కేటాయించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

కుప్పం నియోజకవర్గంలో వీకర్ సెక్షన్‌వారికి ఇళ్ళపట్టాలు, ఇళ్ళు కేటాయించ నందులకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri D. Rajagopal:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

ప.గో.జిల్లా పోడూరు మండలము జగన్నాథపురంలో దశిక ఇండస్ట్రియల్ కెమికల్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్‌లో కనీస వేతనాలు, పి.ఎఫ్, ఇన్స్యూరెన్సు, సెప్టెంబరు, కార్మిక చట్టాలు అమలుజరపనందుకు కార్మికులు యూనియన్ పెట్టుకొని హక్కులు అడిగితే అక్రమంగా 10 మంది కార్మికులను పనినుండి తొలగించనందుకు నేను ఫిర్యాదుచేసి

అక్రమంగా తొలగించిన కార్మికులను పనిలోనికి తీసికొని కార్మికచట్టాలు అమలు జరపమని నేను పిర్యాదు చేసినను చర్యతీసుకోనందుకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri Chilckala Ramachandra Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

Mr. Deputy Speaker:- Cut Motions moved.

రాష్ట్రప్రభుత్వం పేదలకు నిర్మించిన పక్కాగృహ నిర్మాణానికి అందించిన ఋణ సహాయాన్ని నిర్బంధంగా వసూలు చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

Sri B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

కార్మిక శ్రేయస్సుకోసం ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన అనేక కార్మికచట్టాలు ఆచరణలో అమలు పరచనందుకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Smt. Eevuri Seetharamamma:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

For not paying promptly the destritute pensions sanctioned to the aged, widows and landless agriculture labour in our State.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Smt. K. Prathibha Bharathi:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

For neglect shown by the A.P. Housing Board towards the allotees of houses in the State.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved

Sri K. Kolla Appalanaidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

For non implementation of the announced scheme "HOUSING FOR ALL"

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri T. Jayaprakash:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

We express regrets for Govt.'s failure to fillup the vacant posts in various Government Departments.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

We express regrets for Government's failure to liberate the bonded labour in the State.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri N. Ramakrishna Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

For not being able to set up the Committee separate Department for labour who are involved in agricultural work.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri P. Kanakasundara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో నివేశనా స్థలాలులేని వారికి ఇళ్ళపట్టాలు అందజేయడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైనందుకు నిరసనగా·

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri D. Sivarama Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

For not filling up the vacancies which exist in Government employment in the State.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri N.S.R.K. Prasad:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

బలహీన వర్గాలకు చెందినవారికి ఇళ్లపట్టాలు పంపిణీ విషయంలో సరైన చర్యలు తీసుకోనందులకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri D. Rajagopal:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

ప.గో.జిల్లాలో తణుకులో కోస్టల్ ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్, కేసావరాంకుల కనీస వేతనాలు, బోనస్, పి.యఫ్, ఇన్సూరెన్సు లేబరు చట్టాలు అమలు జరగనందుకు యూనియన్ పెట్టుకుంటే కక్షకట్టి మేనేజిమెంటు 100 మంది కార్మికులను అక్రమంగా తొలగించడమువలన రిలే అంగర్ స్ట్రైకు, మాస్ అంగర్‌స్ట్రైకు కార్మికులు చేస్తున్నందున కార్మికులను పనిలోనికి తీసుకోవాలని, కార్మికచట్టాలను అమలు జరపాలని చర్య తీసుకోమని పిర్యాదుచేసినను చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri B. Bal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజీలనుండి రిజిష్టరు చేయించుకున్న నిరుద్యోగులకు 15 సంవత్సరములు దాటినా కాల్ లెటర్సు రానందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

హైదరాబాదు పాతనగరంలో హౌసింగుస్కీముల ద్వారా ప్రభుత్వ అధికారులు, ఉద్యోగులకు ఇండ్లు కట్టించనందులకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

రంగారెడ్డిజిల్లా ఘటకేశ్వర మండలము అన్నోజీగూడెం గ్రామపంచాయతీలోని జీడిమెట్ల హెచ్·ఓ·ఇ· లెదర్ కంపెనీలో లెదర్ పనిచేయుచున్న కార్మికులకు దిన వేతనములు తక్కువగా యిస్తున్నందుకు యూనియన్ ఏర్పాటుచేసినందుకుగాను, వందకుప్పైగా కార్మికులను మేనేజిమెంట్ తొలగించినందుకు నిరసనగా·

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri N.V. Krishnaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.19,19,27,000/- for Labour and Employment Department by Rs. 100/-

To regularise the system.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

DEMAND NO. XL - VILLAGE AND SMALL INDUSTRIES Rs.67,04,41,000/-

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

For not opening spinning mill at Guntakal.

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

For not starting reeling industries to promote sericulture.

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

For not encouraging Coir Industries in the State by providing suitable marketing facilities particularly in Coastal Belt.

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

For not improving the conditions of Handloom Workers in the State.

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

For not introducing Insurance Coverage to the Handloom Workers in the State.

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

For not supplying Yarn etc., at cheaper rates to the Weavers in the State.

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

For not creating sufficient marketing avenues to several Small Scale Industries Units in the State.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri N. Chandrababu Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

కుప్పమ్ నియోజకవర్గంలోని చేతివృత్తి పనివారికి ఉపాధి కలిగించనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

చిత్తూరు జిల్లాలో పట్టుపరిశ్రమాభివృద్ధికి చర్యలు తీసుకోనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

For not properly utilising the funds available under the Sugar Development Fund act in our State.

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో చేనేత కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ఉద్దేశించిన "ఏ.మాధవ రెడ్డి" అధ్యక్షతనగల కమిటీ సూచనలను అమలుపర్చనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of ₨.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by ₨. 100/-

ఇంకొల్లు కాటన్‌మిల్లులో కాటన్ కొనుగోలుపై అవకతవకలు జరిగినను ప్రభుత్వం గుర్తించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of ₨.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by ₨. 100/-

చిత్తూరు షుగర్‌ఫ్యాక్టరీ తరఫున ప్రతిపాదించిన పాలిటెక్నిక్‌కు కేటాయింపులు లేనందులకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut Motions moved.

Sri Y. Ramakrishnudu:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of ₨.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by ₨. 100/-

For not declaring the Vijayanagaram District as on backward District to enable this backward to get the benefit of development industrially.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of ₨.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by ₨. 100/-

రాష్ట్రంలో 13వేల చిన్నపరిశ్రమలు మూలబడినా వాటిని పునరుద్ధరణకు పూనుకోని దానికి నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri S. Venugopala Chary:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of ₨.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by ₨. 100/-

Regret for not allotment sufficient grants to provide infrastructure like buildings etc., for the remaining mandals.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri D. Chinamallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.67,04,41,000/- for Village and Small Scale Industries by Rs. 100/-

ఇందుర్తి నియోజకవర్గంలోని మెట్టప్రాంతాలలో కుటీర పరిశ్రమల అభివృద్ధి నెలకొల్పబడనందుకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motioned moved:

DEMAND NO. XLI - INDUSTRIES DEPARTMENT Rs.53,09,08,000/-

Sri P. Nageshwara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industries by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధికి తగినన్ని నిధులను కేటాయించుటలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motioned moved:

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industries by Rs. 100/-

For not taking steps in the excavation of coal in Bhoopally Coal Mines in Warangal District.

Mr. Deputy Sopeaker:- Cut-motions moved:

Sri R. Ravindranath Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

ఆల్విన్ సంస్థను ప్రైవేట్‌పరం చేయడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

తూనికల కొలతల శాఖ వైఫల్యంవల్ల హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు జంటనగరాల లోని వాహనదారులు పెట్రోలు బంకులనుండి సరియైన తూకం-కొలతలకు పెట్రోలు, డీసెలు ఆయిల్‌ను పొందక ఇబ్బందులు పడుతున్నదానికి నిరసన తెలియజేస్తున్నాను.

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలు-శివారుప్రాంతాలలోని ప్రజలు మంచినీటి కాలుష్యంవల్ల రోగానికి గురౌతున్నారు॥ దీన్ని అరికట్టలేక పోయినందులకు నిరసన తెలియజేస్తున్నాను॥॥

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

నీటిలో కలిపిన రసాయనాల మూలంగా జీడిమెట్ల పటాన్‌చెరువు ప్రాంతాలలో వందలాది పశువులు మరణిస్తున్నాయి॥ నీటి కాలుష్యాన్ని ఆపనందులకు నిరసనగా॥

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For not establishing major industries in Mahaboobnagar District.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri B. Bal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

హైదరాబాదు నగరంలోని హోటళ్ళలోని రేట్లు సామాన్యుని కుంగదీస్తున్నందున, దాన్ని నియంత్రించే విధానం సరిగా అమలు జరుపకపోవడానికి నిరసనగా॥

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

పరిశ్రమ రంగాలకు వర్తించే అన్నిసౌకర్యాలను హోటళ్ళకు కూడా కల్పిస్తామని రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రకటించి దాన్ని అమలుచేయనందులకు నిరసనగా॥

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

పరిశ్రమలు వదులుతున్న కాలుష్యాన్ని అరికట్టడంలో ప్రభుత్వవిధానానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

కనీసం 50 శాతం అయినా స్థానికులను ప్రైవేట్ ఇండస్ట్రియల్‌లో నియమించాలని ఆదేశాలు ఇవ్వలేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా॥

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Sri B.V. Mohan Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For failing to set up the Nafta Kraker Plant at Visakhapatnam.

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For having the highest industrial unrest in the State where 65 Units were closed affecting 53,973 workers during the period Jan.-June, 1991.

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For slowing down the growth of the Public Sector in the State of A.P.

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

Future sugar factories in the State will be established only in the Private Sector.

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For Failing to channelise non-resident investment for Industrialisation in the State of A.P.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri N. Yethiraja Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For allowing the degeneration of the Industrial Climate of the State by making the highest Industrial unrest State of the Country.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved:

Dr. S. Venugopalachary:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For not making the State Public Sector earn reasonable profit,, and thus putting an avoidable strain on the State's Economy.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Dr. S. Venugopala Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For disinvesting in the Public Sector Undertakings of the State of A.P.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri G. Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

బోధన్‌లోగల నిజాంచక్కెర కర్మాగారము సామర్థ్యము పెంచుటకు చర్యలు గైకొనకపోయినందులకు నిరసనగా·

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri R.S.D.P.A.N. Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

మూతపడిన పరిశ్రమలు తిరిగి తెరిపించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు గైకొననందుకు నిరసనగా·

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri N. Raghuram:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

రాష్ట్రప్రభుత్వ అసమర్థత వల్ల ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమలు నష్టాల ఊబిలో కూరుకు పోతున్నందుకు నిరసనగా·

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri N.V. Krishnaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.53,09,08,000/- for Industies by Rs. 100/-

For failure to improve the Industries.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

DEMAND No. XLII - MINES AND MINERALS Rs. 11,70,70,000/-

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs.11,70,70,000/- for Mines and Minerals by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ఖనిజసంపద ద్వారా ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని పెంచు అవకాశం ఉన్నప్పటికీ, ఆత్మీయులకు, అనుచరులకు, ఇష్టులకు కేటాయించి ఆదాయాన్ని నష్టపరుచుచున్న ప్రభుత్వవిధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.11,70,70,000/- for Mines and Minerals by Rs. 100/-

యిసుక వేలంపాటలను రద్దుచేస్తూన్నామని చెప్పి తిరిగి వేలంపాటలను పెట్టి నిరుద్యోగులకిస్తామని వాటిలో పూర్వంనుంచి పనిచేస్తున్నా, కార్మికులకిచ్చుటకు నిరాకరిస్తున్న ప్రభుత్వ విధానాలకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Smt. D. Nagavali:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.11,70,70,000/- for Mines and Minerals by Rs. 100/-

For not exploiting our natural resources like Coal etc., to the optimum level.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri R.S.D.P.A.N. Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.11,70,70,000/- for Mines and Minerals by Rs. 100/-

ఖమ్మంజిల్లా కొత్తగూడెం వద్దగల రాగిగనులు మరలా త్రవ్వకాలు చేయించడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైనందులకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri S. Venugopalachary:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.11,70,70,000/- for Mines and Minerals by Rs. 100/-

For ignoring safety causing mine mishaps in the State of A.P.

Mr. Deputy Speaker:- Cut-motions moved.

Sri P. Ramachandra Reddy:- Sir, on the Departments of Small-Scale Industries, Mines, Sugar and Textiles we have prepared the study material, placed in bags and kept at the Reception Counter. I appeal to all the Hon'ble Members to collect their bags. The bag is a handi-craft one designed beautifully and contains very beautiful information. I request all the Hon'ble Members to collect the bags, study and participate in the debate so that we may benefit by their discussions.

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again at 4.30 p.m. today.

(The House then adjourned at 1.53 P.M. to meet again at 4.30 P.M.)

(సభ తిరిగి సాయంత్రం 4.30 గం.లకు సమావేశమైనది
(ఉపసభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు).

ప్రభుత్వ బిల్లులు:
(1) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయస్థానముల రుసుములు మరియు దావాల మదింపు (సవరణ) బిల్లు

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- బిల్లుని నేను నిన్ననే మూవ్‌చేశాను అధ్యక్షా, For being taken up for consideration. But the situation that was prevailing in the House did not permit me to explain the salient features of this Amendment Bill which I have submitted.

There are only three clauses to this Bill. The relevant clause mostly is Clause-2, by virtue of which we will be bringing an Amendment to Section 67. The main purpose behind this Amendment is only to [illegible] the difficulties and the delays in presentation of the Government appeals or suits on account of the non-receipt of funds in time for payment of the stamp duty either for the Vakalats or for the payment of court fees. You know Sir, the Government also has to pay the stamp duty. If it presents a plaint against anybody or if it presents an appeal it will have to pay the stamp duty, court fee and other things We have examined the matter in detail and we thought that it would be in fitness of things to bring in an Amendment exempting the Government from paying it. The purpose of Amendment is only that. I wish the Hon'ble Members to accept this Bill and pass it.

శ్రీ జి. అప్పలసూర్యనారాయణ(శ్రీకాకుళం):- అధ్యక్షా, న్యాయశాఖ మంత్రిగారు ఈ బిల్లు ప్రతిపాదనచేస్తూ అడ్వకేట్ జనరల్‌గారు ఇచ్చినటువంటి సజెషన్ ఏమిటంటే కోర్టు ఫీను సమకూర్చుకోవడం వితిన్ ది టైమ్ చాలా కష్టముగా ఉంది కాబట్టి టోటల్‌గా ఎగ్జమ్షన్ ఇచ్చేస్తే ఈవేళ రోజు కోర్టులో గాని ట్రిబ్యునల్‌లో గాని ఏదైనా అథారిటీ ముందు గవర్నమెంటు తరఫున అర్జీ చేసేప్పుడు ప్లెయింటు మీద గాని మెమోరాండం ఆఫ్ ఎప్పియరెన్సుమీద గాని వకాల్తానామా మీద ఎటువంటి ఫీజు కూడ పే చేయక్కరలేదు అనేటటువంటి ఉద్దేశంతో ప్రవేశపెట్టినట్టుగా ఉంది. అయితే ఒక విషయం మాత్రం మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి మన రాజ్యాంగంలో ఈక్విటీ బిఫోర్ లా అనేటటువంటి మన ఫండమెంటల్ ప్రిన్సిపుల్సు మనం పెట్టుకున్నాము. అటువంటి పరిస్థితిలో ఈక్విటీ బిఫోర్ లా అనేది ఇందులో ఉందా లేదా అన్నది మనం చూసుకునేప్పుడు గవర్నమెంటుకి ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చేప్పుడు అన్ని సెక్షన్సు ఆఫ్ ది పీపుల్‌కి కూడ మీరు ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నారా ఎందుకంటే Government is a strong thing, strong object. సాధారణంగా స్ట్రాంగు తింగ్ ఏది ఉంది స్టేటులో అంటే గవర్నమెంటు. అటువంటి గవర్నమెంటుకి ఎగ్జంప్షన్ ఇస్తున్నప్పుడు ఈవేళ అనేక బడుగు వర్గాలు అనేక ప్రజానీకం ఉన్నారు. అటువంటి వాళ్ళందరికి ఎగ్జంప్షన్ లేకుండా గవర్నమెంటు ఈ కన్‌సెషన్ తీసుకోవడం అనేది సవ్యముగా లేదని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా గవర్నమెంటుకు చాల పెద్ద మెషినరీ ఉంది. అటువంటి పరిస్థితిలో ఈ మెసినరీద్వారా ఈ కోర్టుఫీజు వితిన్ ది లిమిటేషన్ టైము మీరు నిధులు సమకూర్చుకోవడం చాల కష్టముగా ఉంది అనడం చాల శోచనీయమని చెప్పి అది గవర్నమెంటు ఇన్‌ఎఫిషియన్సీని తెలియజెప్పేదిగా ఉందని నేను ఈ సందర్భముగా మనవిచేస్తున్నాను ఎందుకంటే గవర్నమెంటుకి అంత మెషినరీ ఉంటేప్పుడు ఈ కోర్టుఫీజు కోసం అని చెప్పి వితిన్ ది టైము ఆ ఫండ్సు సమకూర్చుకోడానికి మీకు సరి అయినటువంటి విధానం లేకపోవడంవల్ల ఈవేళ లిమిటేషన్

దాటిపోతున్నది అన్నది తెలియజేస్తున్నారు అంటే అది గవర్నమెంటు తాలూకు ఇన్ఎఫిషియన్సీ అని మనవిచేస్తున్నాను. దీనివల్ల లిటిగేషన పెరిగే ప్రమాదం కూడ ఉంది. ఈవేళ కోర్టు ఫీజు కట్టక్కరలేదు అందుకోసం గవర్నమెంటు ప్రతి ఇండివిడ్యువల్ కేసులో కూడ మేము అప్పీలు పెట్టేస్తాము. లేకపోతే మెమోరాండం ఆఫ్ ఎప్పియరెన్సు ఇస్తున్నాము లేకపోతే వకాల్తా పెట్టేస్తున్నాము అనేటటువంటి విషయాన్ని తెలియజెప్పి ఈవేళ పూర్ పీపుల్కి లిటిగేషన్ అధికంగా చేయడానికి ఈ బిల్లు ఒకవిధంగా ఉపయోగ పడుతుంది అన్న ఉద్దేశం నాకు ఉందనిచెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. ఈవేళ మనం కోర్టులలో చాల గవర్నమెంటు కేసులలో విన్ చేయలేక పోతున్నాము దానికి కారణం ఏమిటంటే సాధారణంగా గవర్నమెంటు తాలూకు అఫీషియల్సు గాని లేకపోతే గవర్నమెంటు అడ్వకేట్సు గాని ఎఫెక్టివ్గా పనిచేయక పోవడంవల్లనే చాల కేసులు మనం ఈవేళ కోర్టులోగాని ట్రిబ్యునల్లో గాని అదేవిధంగా ఏద్నైనా అథారిటీ ముందు మనం ఈవేళ కేసులు గెలుచుకోలేక పోతున్నాము. ముఖ్యంగా నేను చెప్పాలంటే అనేక కోర్టు కేసులలో గవర్నమెంటుకి ఎడ్వర్సుగా రిజల్ట్సు వస్తున్నాయి అంటే కారణం సరిఅయిన రిప్రజెంటేషన్ మనం ఇవ్వలేకపోతున్నాము. మనకు ఉన్నటువంటి మెషినరీద్వారా అడ్వకేట్సు కానివ్వండి ఎడ్మిట్ చేయడంలోగాని మనం ఫీడ్ చేయకపోవడం వల్లనే అని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా లాండు సీలింగ్సు గురించి మనం చూస్తున్నాము. ఈవేళ పేదప్రజానీకం కోసం అని చెప్పి గ్రామాలలో లాండు ఎక్విజిషన్ కోసం అని చెప్పి భూములను సేకరణ చేసేప్పుడు గవర్నమెంటు ఎగ్జిక్యూటివ చాలా ప్రొసీజర్ ఎడాప్టు చేయాలి. చాల ప్రొసీజర్సు ఉన్నాయి. అటువంటి పరిస్థితులలో ఈవేళ లాండు సీలింగు కోసమని చెప్పి గవర్నమెంటు ఏద్నైనా చర్యలు తీసుకునేప్పుడు మండల్ ఆఫీసర్సు గవర్నరు పేర ఎక్వయిర్ చేసేప్పుడు కూడ ప్రొసీజరు చలవరకు ఎడాప్టు చేయకపోవడం వల్ల తరువాత కేవియట్ కూడ వేయకపోవడం వల్ల కేసులు పోతున్నాయి. టాం టాం వేయడం గాని, పబ్లిక్ నోటీసు ఇవ్వడం ఈ ఫార్మాలిటీస్ కూడ చేయడంలేదు. చివరికి పేరావైజు రిమార్కుసు కోసము క్రిందికి పంపిస్తే సరి అయిన స్పందన లేక ఆ పేరావైజు రిమార్కుసు కూడ సకాలంలో తిరిగి రావు. ఇట్లా ఇన్ఫర్మేషన్ మనం సరిగా ఫీడ్ చేయకపోవడంవల్ల ఈవేళ కో ్ స్టేలు అవి వస్తున్నాయి. గవర్నమెంటు కేసు అనేప్పటికి ఫైనలైజేషన్ ఉండదు. కొన్ని కేసులలో గవర్నమెంటు సరిగ్గి డిఫెండు చేసుకోకపోవడం ...నే ఎక్సపార్టీ ఇచ్చిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఇటువంటి లాప్సెస్ అనేకం జరుగుతాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సరే నేను కాదనడం లేదు. జస్టిస్ అండ్ లా కి సంబంధించిన డిమాండుమీద మాట్లాడవలసిన విషయాలు:

శ్రీ జి. అప్పలసూర్యనారాయణ:- ఇవి అన్ని చాల అవసరం అధ్యక్షా. ఈవేళ చాల వరకు కేసుకు పోవడానికి కారణం ఈ కోర్టుఫీజు మనము సరిఅయిన టైములో కట్టలేక పోవడమే అన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అయితేమి. ఇది ఎడమచేత్తో ఇచ్చి కుడిచేత్తో పుచ్చు కేనేదేగా.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- దీనిని లీనియంటుగా తీసుకుంటాడు. ఎందుకంటే ఈవేళ అఫీషియల్సు ఏవిధంగా ఉన్నారో మీకు తెలుసు. ఈ కోర్టు ఫీజులు లేకుండా చేసినందువలన ఇక్కడ ఓడిపోతే ఇంకా మీదకు పోదాము అనే ఉద్దేశ్యంతో కోర్టు ఫీజులు లేని సందర్భాన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఇంకో విషయం పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ని. ఎడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ ప్యానల్‌కు సంబంధించిన లిస్టు డిస్ట్రిక్టు జడ్జి, జిల్లా కలెక్టరు పంపితే గవర్నమెంట్ ఏమి చేస్తోంది? ఈ ప్యానల్‌లో సరైనవాళ్ళు లేరని రిటర్న్ పంపేదానికి కారణం ఏమిటి? వాళ్ళు అనుకున్నవాళ్ళు ఆ లిస్టులో లేకపోవడం వలన, జుడిషియల్ పోస్టులన్నీ పొలిటికల్నైజ్ చేయడంవలన ఈ కేసులలో మనం ఓడిపోతున్నాము. దీనిని గురించి చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంది.

శ్రీ డి.కె.సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు కొంచెం నెమ్మదిగా చెబితే మాకు అర్థమవుతుంది అధ్యక్షా. కొంచెం మెల్లిగా....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లా అండ్ జస్టిస్‌కు సంబంధించిన డిమాండ్‌మీద మాట్లాడుతున్నారు ఆయన.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారేమి మాట్లాడినా అభ్యంతరం చెప్పను గానీ మిగిలిన సభ్యులు కూడా బాధ పడుతున్నారు. కొంచెం అర్థం అయ్యేట్లు చెప్పమనండి.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- రెడ్డిగారు నేను ఎంత స్పీడ్ మాట్లాడినా అర్థం చేసుకోగలరని మాట్లాడుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సూర్యనారాయణగారు చెప్పేమాటలు మాకు అర్థం కావడం లేదు. అందుకని కొంచెం స్లోగా చెప్పమని కోరుతున్నాను. అంతే నా విన్నపం.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- అలాగే. ఈ యొక్క కోర్టు విషయాలలో గవర్నమెంట్ కేసులు చాలావరకు దెబ్బ తినడానికి కారణం గవర్నమెంట్ అఫీషియల్స్ గానీ, ఎడ్వకేట్స్ గానీ సరైనవిధంగా ప్రతిస్పందించకపోవడం వలన ఈరోజు అనేక కేసులు దెబ్బ తింటున్నాయి. కోర్టుకు కావలసిన ఇన్ఫర్మేషన్ ఫీడ్ చేయడంలో ఈరోజు మనం ఫెయిల్ అవుతున్నాము. ఇంకోవిషయం ఏమిటంటే ట్రిబ్యునల్ ఆర్డర్ ఇచ్చిన తరువాత గవర్నమెంట్ ఇంప్లిమెంట్ చేయవలసి ఉంటుంది. కాబట్టి కోర్టుగాని ఇతర ఏ అథారిటీగానీ మనం దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఈ కేసు గెలవడానికి ఎలా వీలు కలుగుతుంది అనే విషయాన్ని ఆలోచించి కష్టపడి పనిచేయవలసిన అవసరం ఉందని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ల్యాండ్ సీలింగ్ గురించి చెప్పాను. ప్రతిదానికి స్టేఆర్డర్ కోర్టునుండి వస్తోంది. హైకోర్టు స్టే ఆర్డర్ యివ్వడానికి ప్రొసీజర్ ఇర్రెగ్యులారిటీస్ కోసం మరల ప్యారావైజ్ రిమార్క్స ఎడ్వకేట్ ఎం.ఆర్.వో.కుపంపితే నోటు అప్రూవల్ చేసి ప్యారావైజ్ పొరబాట్లు జరిగాయని లేకపోతే జరగలేదని రిటెన్‌గా డాక్యుమెంట్ సబ్మిట్ చేస్తే స్టే ఆర్డర్ విత్‌డ్రా కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. స్టే ఆర్డర్ విత్‌డ్రా కావడంలేదు. స్టే ఆర్డర్ హైకోర్టు పెట్టినప్పుడు గవర్నమెంట్ సరైన ఎటెన్షన పే చేసి ఆర్డర్‌ను ఏవిధంగా వెకేట్ చేయాలనే ప్రయత్నం చేయాలి. ఇంకోవిషయం ఎక్సపార్టీలకు డిక్రీలు రావడం, ప్రభుత్వం దీనికి కారణం

తెలుసుకొని దానికి సంబంధించిన ఎడ్వకేటును గానీ, అఫీషియల్‌ను గానీ ఎకౌంటబిలిటీ ఫిక్స్ చేసి సరైన చర్య తీసుకుంటే ఇటువంటివి జరగకుండా ఉంటాయి. ఇక చివరిగా పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్, ఎడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ ప్యానల్స్‌కు సంబంధించి దానిని పొలిటికలైజ్ చేయకుండా ఈక్విటీ బిఫోర్ లా అనే ఫండమెంటల్ సూత్రంలో వ్యవహరించాలని కోరుతూ ఇంత చక్కని అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటు న్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన న్యాయశాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ బిల్లుమీద న్యాయస్థానాలలో ఫీజు నిమిత్తం, నిధులు సేకరించడానికి ఎక్కువ సమయం పడుతుంది కాబట్టి ఫీజులు లేకుండా చేస్తామని వారి ఉద్దేశ్యం. ఇందులో గవర్నమెంట్‌లో డబ్బులు లేకనా? మేము పెట్టుకోలేము అని చెప్పడమా? ఏదన్నా చెప్పండి బాగుంటుంది. నిజం చెబితే బాగుంటుంది అంతేగానీ సేకరించడానికి సమయం చాలదు కనుక ఈ బిల్లు తెచ్చిపెట్టాము అనిచెబితే ఏమీ బాగుంటుంది? ఇది క్లారిఫై చేయాలి. డబ్బు ఉంటే పెట్టడానికి యిష్టంలేక, ప్రజలకు సంబంధించిన కేసులు కాబట్టి అని చెప్పండి. సేకరించ డానికి ఆలస్యం అవుతుంది కాబట్టి ఫీజులేకుండా చేస్తున్నాము అని చెబితే భావ్యంగా లేదు. క్లారిఫై చేయాలి. ఇంతకుముందు గౌరవనీయులైన సభ్యులు చెప్పినట్లు క్లుప్తంగా చెబుతాను. ప్రభుత్వంయొక్క న్యాయవాదులు ప్రభుత్వానికి పనిచేయడం లేదు. కారణం ఏమిటంటే నేను చెబుతాను. కృష్ణాజిల్లాలో చల్లపల్లి జమీందారు విషయం మీకు తెలియంది కాదు. ఎన్నేళ్ళు పోరాడాము. ఎన్ని ప్రాణాలు బలయ్యాయి? భూమి సీలింగ్‌లోకి వచ్చింది. అన్ని ఏర్పాటుచేసి పంపకానికి సిద్ధంగా ఉన్న సమయంలో భోగిరెడ్డిపల్లి ఏరియాలో 200 ఎకరాలు ఉంటే ఏ హైకోర్టులోనూ, ట్రిబ్యునల్‌లోనూ పార్టీలోలేనివాళ్లు ఎక్కడనుండో వారసులమని పుట్టుకొచ్చి ఒక కాగితం హైకోర్టులో అడ్డం వేశారు. దానిని గురించి ఆలోచించే నాథుడు లేడు. ప్రభుత్వం తరఫున వాదించే న్యాయవాది లేడు. ఆఖరుకి అది వాళ్ళకే అయింది. గవర్నమెంట్‌కు కాదు. కోర్టుకెళ్లి వాదించే గవర్నమెంట్ న్యాయవాది లేడు. చల్లపల్లి చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలలో దాదాపు 600 ఎకరాలు కోర్టువాళ్ళను అడ్డు పెట్టుకొని ఇప్పటికి 7 సంవత్సరాలు అయింది. అది ఆ విధంగా నాన్చాల్సిందేనా? చాలా కోర్టులలో మీరు ఎదుర్కొనే ఉంటారు. ఎందువలన ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కోర్టుకు పోయినతరువాత 20 ఏండ్లు అయినా పరిశీలనకు రాకుండా ఉన్నాయి? కొన్ని సందర్భాలలో ప్రభుత్వ లాయరు కోర్టుకు హాజరుకాకుండా ఉన్నందున ఎక్స్‌పార్టీకి పోయినవి ఉన్నాయి. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్‌ను నియమించడంలోకూడా పద్ధతిప్రకారం చేయడం లేదు. ఎందుకు ఈ రాజకీయం. అయ్యా రిలేటింగ్ దీనికి ఈ సందర్భం వచ్చింది కాబట్టి, నేను మొదలే చెప్పాను. ఈ సమస్యలు ఉన్నాయి కాబట్టి గౌరవనీయులైన మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ మూడు పాయింట్స్, సమస్య పరిష్కారం చేయగలిగితే అర్థం అవుతుంది. కేసులు పరిష్కారం కావడం లేదు. దీనిమీద చెప్పవలసి ఉంది. ఇంకొకటి డబ్బు లేకపోతే చేశాము ఈ ఎమెండ్‌మెంట్ అనేది మంత్రిగారు క్లారిఫై చేయవలసి ఉంది.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన న్యాయశాఖ మంత్రిగారు అసలు ఈ ఎమెండ్‌మెంట్ ఎప్పుడో తేవలసింది. ఎందుకంటే ఇది ఎ.పి.కోర్టు ఫీజ్ వాల్యు యేషన్ యాక్టు కాబట్టి అపీల్ కానీ, లేకపోతే పిటీషన్ గానీ, అప్లికేషన్ వకాలత్‌తో సరైన

సమయంలో ప్రభుత్వం నియమించిన ఎడ్వకేట్‌కు ప్రభుత్వంనుండి డబ్బు సమయానికి అందక లిమిటేషన్ యాక్ట్‌ప్రకారం ప్రభుత్వం తాలూకు కేసుపోయిన తరువాత వేయడం వలన నష్టం జరుగుతోంది. పబ్లిక్ కూడా నష్టపోతోంది. ఈక్విటీ కానిస్టిట్యూషన్‌కు దీనికి సంబంధం లేదు. యాక్షన్ బట్టి దీనిని పొందుపరిచినారు. ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం తెలుసుకొని ఈ ఎమెండ్‌మెంట్ తెచ్చారు. దీనివలన గవర్నమెంట్ సూట్స్ అన్నీ ఇన్‌ట్యంలో వేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది ఎడ్వకేట్స్‌కు గానే, ట్రిబ్యునల్ ఎడ్వకేట్స్‌కు గానే చాలా ఉపయోగపడి తద్వారా ప్రజలకు కూడా ఎంతోమేలు చేసే ఎమెండ్‌మెంట్ కాబట్టి మన సమరసింహారెడ్డిగారు ఈ ఎమెండ్‌మెంట్‌ను ప్రవేశపెట్టినందుకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

4.50 శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని కంగ్రాట్యులేట్ చేస్తున్నాను.
సా. ఎందుకంటే, 45 సంవత్సరాల పరిపాలన చేసిన తరువాత, ఇబ్బందులు ఇప్పుడు గుర్తుకు వచ్చాయి. ఇప్పుడు అయినా, మేలుకున్నారు. ఒక మంచి పని చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అంటే అల్లుడు బిల్లు తీసుకొచ్చారు కాబట్టి అభినందిస్తున్నారా లేక నిజంగానే మమ్ములను అభినందిస్తున్నారా?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, అల్లుడు ఇంట్లోనే ఉంటాడు, ఇక్కడ అసెంబ్లీలో ఎందుకు? ఈ వ్యవహారంలో అల్లుడు-మామ ఎప్పుడు వర్తించవు. నేను జనతాదళ్ సభ్యుడిని. అతను కాంగ్రెస్ సభ్యుడు. అంతేకాని, అంతకుమించి ఏమీ లేవు. నేను అల్లుడ్ని కాదు, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. కనీసం, 45 సంవత్సరాల తరువాతైనా కాని తప్పులను తెలుసుకొంటున్నారు. సరిదిద్దుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దీనిని మేము బలపరచడంలో అభ్యంతరం ఏమీ లేదు.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి:- వుయ్ హావ్ నో హెజిటేసన్ టు సపోర్ట్ దిస్ బిల్ సర్. ఎందుకంటే, ఇది, ప్రభుత్వ అడ్వకేట్ జనరల్ ఏది అయితే రికమెండ్ చేసినారో, ఏవైతే లిమిటేషన్ దాటిపోతున్నాయో, ఫీజులు కట్టలేక పోవడంవల్ల ఇన్‌టైమ్‌లో అని చెప్పడం జరుగుతుంది కనుక ఇది మంచి పని చేశారు కనుక మా హెజిటేషన్ ఏమీ లేదు. వుయ్ సపోర్టు దిస్ బిల్. ఇది మంచి చర్య. ఇదేవిధంగా మీకు అందరికి తెలుసు. ఈనాడు దావా వేసినవాడికి ఏ పరిస్థితి వస్తుంది, ఎన్ని సంవత్సరాలు అవుతుంది అందరికి తెలుసు. వాడు అందులోమునిగిపోతున్నాడు. కనుక జస్టిస్ డిలేడ్ - జస్టిస్ డెన్నెడ్, అని మీకు తెలుసు కనుక వీటిమీద ఏమైనా చర్య తీసుకోవడానికి, తొందరగా జస్టిస్ ఇప్పించడానికి ఎలువంటి చర్య తీసుకోబోతున్నారు? ఈనాడు జడ్జిల ఎప్పాయింట్‌మెంట్స్ జరగడం లేదు. చాలా చోట్ల వేకెన్సీస్ ఉన్నాయి. కనుక వీటి విషయం ఆలోచన చేయండి. కొన్ని వేకెన్సీస్ పెట్టేసి, తొందరగా న్యాయం చేకూర్చుతాము అనుకోడం పొరపాటు. ఏవైతే ఖాళీలు ఉన్నాయో, అవన్నీ ఫిలప్ చేయండి. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లు, మిగతా ఏవైతే ఖాళీలు ఉన్నాయో, వాటిని తొందరగా నింపండి. నింపేసి, తొందరగా న్యాయం జరిగేటట్లు చూడండి అని తెలియచేస్తూ, ఈ బిల్లుకు నా మద్దతు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు తీసుకొచ్చినందుకు మా పార్టీ బలపరుస్తున్నది. ఎందుకంటే ప్రధానంగా లిమిటేసన్ దాటిపోయిన చాలా కేసులలో గవర్నమెంటు కేసులలో హైకోర్టులలోగాని, మిగిలిన న్యాయస్థానాల్లోగాని, ఫీజులు లేక, డబ్బులు లేక ఎన్నో కేసులు టైమ్ బార్ అవుతూ ఉన్నది. దాని పర్యవసానంగా ఇది తీసుకు రావడం జరిగింది. ఎందుకంటే, ఫీజులు లేకున్నా, అసలు లిమిటేషన్ ధృవీకరణ తీసుకు రావడం జరిగింది. చాలా సంతోషకరం. కాని, ఈ లిమిటేషన్ దాటే అవకాశం ఎందుకు కలిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, గవర్నమెంటు ప్లీడర్లు ఎవరైతే ఉంటారో వాల్ల నిర్లక్ష్యంవలన సకాలానికి గవర్నమెంటు వైపునుంచి వాదించకుండా అపీలు చేయకుండా ఎన్నోకేసులు దాచిపెట్టి అవతలివాళ్లకు లొంగిపోయి లిమిటేషను అయిపోయిం దండి. మేము చెయ్యం అనే దారుణాలు, నా నియోజకవర్గంలో 10 కేసులు అట్లానే చేసారండి. భూస్వాములకు సంబంధించిన, భూ సంస్కరణల క్రింద వచ్చే కేసులు ఏవయితే ఉన్నాయో ఆ కేసులు హైకోర్టులో దాఖలు చేయడం లేదు. సంవత్సరాలు కొద్దీవాళ్లు ఆపేవారు. చివరకు లిమిటేషన్ టైమ్ అయిపోయింది. ఇక అనివార్య పరిస్థితుల్లో కేసు నడిచే పరిస్థితి లేదు అని చెప్పారు. కాబట్టి నేను ప్రధానంగా కోరేదేమంటే ఫీజు గురించే కాక, లిమిటేషన్ దాటిన కేసులు కూడా మళ్లా పునరాలోచించేందుకు ఒక క్లాజు పెట్టాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, హైకోర్టులో చాలా కేసులు ఎటా పడిపోయినాయో, జిల్లాలలో కూడా అలాగే పడిపోయినాయి. ఇప్పుడు ఆ కేసులు వివరాలు చెప్పే తీరిక లేదు నాకు.

నేను చెప్పేదేమంటే, ఒకవేళ గవర్నమెంటు కేసులు అసలు లిమిటేషన్ టేమ్ దాటి పోయినా, మళ్లీ తీసుకొనే అవకాశం కల్పించినట్లయితే ఇంకా ధన్యవాదాలు అర్పించేవాళ్లం. కాని అది కాదు, ఫీజు మాత్రమే దానికి లిమిటేషన్ పెట్టారు. లిమిటేషన్ దాటిపోయిన కేసులు తీసుకునే అవకాశం, గవర్నమెంటుకు చేసే అవకాశం, అధికారం తీసుకున్నట్లయితే ఇంకా బాగుండేది. చాలా కేసులు అట్లాగే ఉన్నాయి కాబట్టి మంత్రిగారు ఇప్పటికైనా, ఫీజుతో పాటు ఇది కూడా ఆలోచించాలని నేను వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు గురించి ఎక్కువగా మాట్లాడవలసింది ఏమీ లేదు. నిజంగా కూడా ఇది అబ్జెక్ట్సులో ఎక్స్‌ప్లెయిన చేసినట్లు ప్రాక్టీసింగ్ అడ్వొకేట్స్ అయితే, అక్కడ ఉన్నటువంటి గవర్నమెంటు ప్లీడర్స్, అడ్వొకేట్స్ జనరల్ గవర్నమెంటు నుంచి కేసు దాఖలు చేసినప్పుడు అప్పీలు దాఖలు చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నప్పుడు, కోర్టు ఫీజుకోసం డిపార్టుమెంట్లకు వ్రాసి తెప్పించుకోడానికి చాలా ఆలస్యం అవుతుంది. అందుకని లిమిటేషన్స్ పోతున్నాయి. ఈ బిల్లు ఎవరూ కూడా అపోజ్ చేయాల్సిన అవసరం లేదు. కోర్టు ఫీజులు చెల్లించేటప్పుడు స్టాంపులద్వారా ట్రెజరీలో కొని కడతారు కనుక డైరెక్టుగా హైకోర్టుకు కూడా ఏమి వచ్చే లాభం లేదు. కోర్టు ఫీజు కట్టినందువల్ల ఈ బిల్లును యునానిమస్‌గా అందరు పాస్ చెయ్యాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, బిల్లు ఇంట్రొడ్యూస్ చేసినాక, కన్సిడ రేషన్ తీసుకునేటప్పుడు నేను ఏమి ఎక్స్‌పెక్టు చేసినానంటే, సభ్యులు ఎవరు కూడా మాట్లాడరేమో అని ఒక్క నిమిషం బాధగా ఉంది. కాని 7 మంది సభ్యులు మాట్లాడినారు, మాట్లాడుతూ, ప్రతి ఒక్కరు కూడా బిల్లుపట్ల సద్భావాన్ని, వారి మద్దతును, ప్రకటిస్తూనే

వారికి ఉన్నటువంటి కొన్ని అనుమానాలు వ్యక్తపరిచారు. వారియొక్క సద్భావానికి, వారి మద్దతుకు నాయొక్క కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇక, వారికి వచ్చినటువంటి అనుమానాల విషయంలో చూస్తేకనుక, కొన్ని అనుమానాలైతే నిరాధారమైనవని చెప్పక తప్పదు. ఇంక కొన్ని ఈ బిల్లుకు సంబంధం లేకుండా ప్రకటించారు. వాటికి సంబంధించి, నేను అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ జస్టిస్ డిమాండ్సు వచ్చినప్పుడు వాళ్ళు మళ్ళా తప్పకుండా మాట్లాడుతారు, అప్పుడు తప్పకుండా చెబుతాను అని గౌరవసభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మొదట సూర్యనారాయణగారు మాట్లాడుతూ, వారు దిసీజ్ వయొలేటివ్ ఆఫ్ ఆర్టికల్ 14 ఆఫ్ కాన్స్టిట్యూషన్ ఆఫ్ ఇండియా అన్నారు. ఈక్వాలిటీ బిఫోర్ లా, అండ్ ఈక్వాలిటీ ఆఫ్ ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ లాస్ – ఈక్వల్ ప్రొవిజన్ ఏదైతే ఉందో, ఇండియన్ కాన్స్టిట్యూషన్ దానిని వయొలేట్ చేస్తుంది. So, it may not stand the test of judicial scrutiny and ultimately it may be struck down as ultra virus of the constitution. This definitely <u>intra-virus</u> of the constitution. It can never be said <u>ultra-</u>virus of the constitution. అని అనేటువంటి భావాన్ని వ్యక్తపరచడం జరిగింది. నేను వారికి మనవిచేస్తున్నాను, అటువంటి శంకలేమీ పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదని నేను గౌరవసభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇప్పుడు లిమిటేషన్, వారికి చిన్న ఎనాలజీ చెబుతాను. లిమిటేషన్ యాక్టుక్రింద మామూలుగా ప్రైవేటు పార్టీ ఏదైనా సూట్ ఫైల్ చెయ్యాలంటే, 3 సంవత్సరాలు లిమిటేషన్ పీరియడ్ ఉంటుంది. But whereas for the Government it is 30 years for the limitation. That point has already been before the Supreme Court. Supreme Court has already upheld the proposition. There can be no difference between the State and the party. ఇప్పుడు, ఇక్కడ ముఖ్యంగా ఈ యొక్క ప్రొవిజన్ ఏదైతే నేను క్లాజ్ టు ద్వారా అమెండ్‌మెంట్ తేవాలనుకుంటున్నానో, దానికి ఆర్టికల్ 14 అడ్డంకి కాదు. అటువంటి శంకలు ఏమీ పెట్టుకోనవసరం లేదు అని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకా కొందరు గౌరవసభ్యులు రామయ్యగారు డబ్బు లేదా, గవర్నమెంటు దగ్గర, అని అన్నారు, లేక దివాళా తీసిందా అని విఠల్ రెడ్డిగారు కొంచం అనుమానం వ్యక్తపరిచినట్లుగా మాట్లాడినారు. డబ్బు లేదు, ఉంది అనే ప్రస్తావన కాదు. డబ్బు కోర్టుఫీజు ద్వారా కట్టి, మళ్ళీ గవర్నమెంటుకే వస్తుంది ఎక్కడకు పోయేదేమీ లేదు. కాని అక్కడ ఒక ఇబ్బంది ఏమి వచ్చిందంటే The main idea of the Bill is, it is more to come to the rescue of the weaker section. ఏదైతే జనరల్ ఆబ్జెక్టులో, కామన్ మేన్‌కు హెల్ప్ చేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలలో ప్రొసీజరల్ డిఫికల్టీస్‌ను అధిగమించడానికి ఉద్దేశించబడినట్టివి తప్ప డబ్బు లేక కాదు అని గౌరవసభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు మనవిచేస్తాను. వీకర్ సెక్షన్స్ హౌసింగ్ ప్రొగ్రాంస్ లాండ్ అక్విజిషన్సు కొరకు, ఉదాహరణకు, మేము ఫలానా విలేజ్ లోపల విఠల్‌రెడ్డిగారు అడిగారు కదా అని లాండు అక్విజిషన్ చేస్తాము. లాండ్ అక్విజిషన్ చేసిన పిదప నోటీఫై చేస్తాము. 5–1 ఎంక్వైరీ డిస్పెన్స్ విత్‌డ్రా చేస్తూ కూడా నోటిఫికేషన్ ఇస్తాము. 6–1 నోటిఫికేషన్ ఇష్యూ అవుతుంది. ఇష్యూ అయిపోయినాక,

పొసెషన్ తీసుకున్నాక కొందరు ఏం చేస్తారు? రిట్ ఫైల్ చేస్తారు. సూట్ ఫైల్ చేసినప్పుడు, దానిలోపల గవర్నమెంటు కూడా కొన్ని ప్రొసీడింగ్స్ ఇనీషియేట్ చేయవలసి వస్తుంది. దాని అప్పీల్ ఫైల్ చెయ్యాలంటే, స్పెసిఫైడ్ పీరియడ్‌లో అప్పీలు చెయ్యాలి అన్నప్పుడు, లాండ్ ఓనర్ ఎవరు ఉంటాడు, ఎవరో పెద్ద భూస్వామో, ధనవంతుడో ఉంటాడు, క్రింద లెవెల్స్ కొంచం మేనేజ్ చేసుకుని, టైమ్‌లోపల కోర్టుఫీజు రాకుండా చేసుకుని, అప్పీలు ఫైలు చేయకుండా చేసేసాడంటే, దట్ అప్పీల్‌బార్ లిమిటేషన్ అవుతుంది. దానివల్ల, ఈ ప్రోగ్రాం ఏ సదుద్దేశ్యంతో అయితే, పేద ప్రజలకు సహాయపడాలనే ప్రభుత్వం చేపడుతుందో, ఆ సదుద్దేశానికి గండి కొడుతున్నట్లు అవుతుంది. కొందరు ఈ పద్ధతిద్వారా దెబ్బ తీస్తున్న పరిస్థితి ఉన్నప్పటికి, కొన్ని వాటిలో లాండ్ అక్విజిషన్ కంపెన్సేషన్ క్రింద రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రజలకు భూములు పోగొట్టుకున్నవాళ్ళకు, ముంపు ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి వాళ్ళకు, ఈ డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ డబ్బు ఇచ్చేటప్పుడు ఏమవుతూ ఉందంటే, మొదట లాండ్ 5.00
ఎక్విజిషన్ ఆఫీసర్ కొంత కాంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వమని వ్రాస్తారు. ఆ డబ్బు ఇవ్వడానికి సా.
అభ్యంతరం ఉండదు. దానిమీద సెక్షన్ 18 రిఫరెన్స్ క్రింద సబ్-కోర్టుకి వెళతారు. రిఫరెన్స్‌లో కొన్నిచోట్ల 100 సార్లు పెంచిన కేసులు చాలా ఉన్నాయి. అసలు రాష్ట్రబడ్జెట్ అంతా కాంపెన్‌సేషన్‌కి ఇచ్చినా చాలదనే పద్ధతిలోపల కొన్నిచోట్ల పెంచాయి. కొన్నిచోట్ల చాలా మిస్‌ఛీఫ్స్ అయినట్లు కూడా శాసనసభలోనే గౌరవసభ్యులు ఎన్నోసార్లు ప్రస్తావనకు తెచ్చారు. అటువంటివాటిలో సబ్-కోర్టు రిఫరెన్స్‌లో ఒక జడ్జిమెంట్ మరియు డిక్రీ పాస్ చేసిన పిదప దానిమీద అప్పీల్ చేయకపోతే టైమ్ లోపల కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. డిపాజిట్ ఆఫ్ అమౌంట్‌లోపల అప్పీల్ ఫైల్ చేయడంలో కోర్టు ఫీజ్ కట్టవలసి ఉంటుంది. కొన్ని లక్షల రూపాయలలోపల కోర్ట్‌ఫీజ్ కట్టవలసి ఉంటుంది. అంత డబ్బు తీసుకుపోయి ఒకసారి డిస్‌పోజల్‌లో పెడితే డబ్బు ఒకసారి మిస్ అప్రొప్రియేట్ అవ్వడానికి ప్రమాదం ఉందనే భావన చాలా మందిలో ఉంది. మరి టైమ్‌లోపల డబ్బు ఇవ్వకపోతే దట్ విల్ బి బార్డ్ బై లిమిటేషన్. ఇవన్నీ గెట్‌ఓవర్ కావాలన్నప్పుడు, కొన్నిచోట్ల There are black sheep everywhere. I am not trying to categorise this person or that person, or name this man or that man. They will be hand in glove and bent upon playing mischief. అటువంటప్పుడు వకాలత్‌మీద స్టాంప్ పెట్టలేదనో, లేకపోతే పిటీషన్‌లో డెఫిసిట్ కోర్ట్ ఫీ కట్టారనో లేక డబ్బు రానివ్వకుండాచేసి స్టాంప్ డ్యూటీ కట్టలేదన్న మిషతో అప్పీళ్ళన్నీ ఎగిరిపోయి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంమీద ప్రజల మీద కోట్లకొలది రూపాయల భారం పడే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి వాటన్నిటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈనాడు రాష్ట్రప్రభుత్వం exempting the State Government from paying the court fees. అనేదాని విషయంలో ఈ అమెండ్‌మెంట్ తెచ్చాము. అంతకుమించి వేరేమికాదని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. మళ్ళీ గౌరవసభ్యులందరూ ఏకాభిప్రాయంతో మద్దతు ప్రకటించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ బిల్‌ని పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1992 be taken into consideration".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1992 be taken into consideration".

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2, 3, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- I shall now put the Clauses to vote. There are no Amendments to Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title.

The question is:

"Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill".

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2, 3 Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1992 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1992 be passed".

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(2) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ మండల ప్రజాపరిషత్తు, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల, జిల్లా, ప్రణాళిక మరియు అభివృద్ధి సమీక్షా మండలుల (సవరణ) బిల్లు.

Sri Jalagam Prasada Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Pranalika and Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Amendment) Bill, 1992 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

శ్రీ సిహెచ్· విఠల్‌రెడ్డి:- ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయమనండి· ఉద్దేశ్యం చెప్పకుండా ఇది ఎందుకు తీసుకురావలసి వచ్చినదో·...

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా చిన్న బిల్లు· దీనిలో ముఖ్య విషయం ఏమంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మండల యాక్ట్‌లో ఏడవ సెక్షన్ ప్రకారం మండల

ప్రజాపరిషత్తులో ఉపాధ్యక్షుల పదవీకాలం ముగిసిన తరువాత తిరిగి ఒక సంవత్సరకాలము పొడిగించేందుకు ప్రభుత్వం అధికారం ఇచ్చి ఉన్నది. అట్లే పై చట్టంలోని 45వ సెక్షన్ జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్‌మెన్, వైస్‌ఛైర్‌మెన్ పదవీకాలం తిరిగి ఒక సంవత్సరం పొడిగించుటకు అధికారం ఇమ్ముచున్నది. అదే చట్టంలో 76వ సెక్షన్ ప్రకారంపై సంవత్సరాలకు వాటి కాల పరిమితి ముగిసేలోగా ఎన్నికలు జరుపుటకు సాధ్యంకాదని ప్రభుత్వం భావించినప్పుడు ప్రత్యేకమయిన అధికారులను నియమించుటకు వీలుకల్గుచున్నది. చట్టంలోని 70వ సెక్షన్‌లో ఉన్న ఏర్పాటు వల్ల పదవీకాలం పరిమితిని పొడిగించుటకు వీలుకల్పించి ఏడు మరియు 45 సెక్షన్‌లు చట్టంలో అనవసరమని భావించడం అయ్యింది. అందుచేత, పై రెండు సెక్షన్స్ చట్టంలో తీసివేయుటకు 76వ సెక్షన్‌కు అవసరమయిన మార్పులు చేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. శాసనసభ సమావేశము అప్పట్లో లేనందువల్ల పై నిర్ణయులు అమలు చేయుటకు అవసరమని నిర్ణయించడంవల్ల గవర్నరుగారు 15-4-92న ఐదవ నంబర్ ఆర్డినెన్స్ జారీచేయడం జరిగింది. మరొక విషయం ఏమంటే, చట్టంలోని ఎనిమిది మరియు 47 సెక్షన్‌లు మండల ప్రజాపరిషత్తులో జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు సభ్యులయొక్క కో-ఆప్టెడ్ మెంబర్స్ కాలపరిమితిని చెప్పినవిధంగా ఒక సంవత్సరం పొడిగించుటకు వీలు కల్పించుచున్నది. అందుచేత తేడా లేకుండా ఒకేవిధంగా ఉండడానికి ఈ పై సెక్షన్ మినహాయింపు తీసుకోవడం నిర్ణయించడం అయ్యింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నేను మీకు మనవి చేసేది ఏమంటే ఈ ఆబ్జెక్ట్స్ వారు చెప్పారు. వాస్తవమే. ఇది ఎవరికీ సంబంధించింది కాదు. ఎవరికీ అవసరం అయ్యింది కాదు. కేవలం ఆర్డినెన్స్ రీప్లేస్ చేయడముకోసం దీనిని ఉపయోగించుకుంటున్నారు అది మేము చర్చించవలసిన అవసరంలేదు. అసలు ఎవరికి ఏమి అవసరం లేదు. కనుక మీరు బిల్ ప్రవేశపెట్టేముందు ఎలక్షన్ ఎప్పుడు పెడతారు. మండలాలు ఉంటాయా? పోతాయా? మీరు ఇంత పెద్ద శాసనసభలో ఏదో ఒకటి పెట్టి ఆర్డినెన్స్ లాన్స్‌లో ఈ యాక్ట్ పెడుతున్నారు తప్ప అసలు దాని పొజిషన్, బాక్‌గ్రౌండ్ చెప్పండి.

డా. యం.వి. కృష్ణారావు (ఇచ్ఛాపురం):- అధ్యక్షా, ఈ అమెండ్‌మెంట్ విషయంలో, మా పార్టీస్థాయిలో అందరికీ తెలిసినదే. This Amendment is against the very spirit of Panchayati Raj. మేము దీనిని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు తిలోదకాలు ఇచ్చి మండల ప్రజాపరిషత్తులను, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులను రద్దుచేసి రాజకీయ పక్షపాతాన్ని, బంధుప్రీతిని ఈ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో ఈ బిల్‌ద్వారా ప్రవేశపెట్టడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది కాబట్టి నేను దీనిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. అనేకసార్లు వీరు వాగ్దానాలు చేశారు. ఎక్కువగా అధికారులు కట్టుబడతారు పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు. నిధులు ఇస్తామని వాళ్ల పరిపాలనలో జోక్యము చేసుకొని సకాలంలో యాక్ట్‌ప్రకారం ఎలక్షన్స్ జారీ చేస్తామని అనేకసార్లు వాగ్దానాలు ఇచ్చారు వాళ్లు చేస్తున్నది ఏమిటో? ప్రజాపరిషత్తులు రద్దుచేసి స్పెషల్ ఆఫీసర్‌లను వేసి వీళ్ల కుటిల రాజకీయాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఉన్న కాంగ్రెస్‌నాయకులు అంతకుముందు ఉన్న పెద్దపెద్ద నాయకులు వల్లించిన ఆశయాలన్నింటికీ వ్యతిరేకంగా కేంద్రంలో ఈనాడు కేంద్రప్రభుత్వం దేశవ్యాప్తంగా పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయడానికి కావలసిన విధంగా ప్రవేశ

·4(పెట్టినారు· డ్రాఫ్టు పంచాయతీ బిల్‌లో కూడా ఒక విషయం ఉంది·, 5 సంవత్సరాల
సా· తరువాత తప్పకుండా ఎలక్షన్స్ జరపాలనే నిర్ణయం ఉంది· దానికి కూడా వ్యతిరేకంగా వీళ్ళు ఈనాడు ఎలక్షన్స్ జరపకుండా స్పెషల్ ఆఫీసర్స్‌ని వేయడం చాలా విచారకరమని నేను
·10 మనవిచేస్తున్నాను· తరువాత జిల్లాపరిషత్ ఛైర్మన్ ఒక్కరు సుమారు ఒక్కొక్క జిల్లాలో
సా· 20వేల జనాభా కలిగిన డైరెక్టు ఎలక్షన్స్‌లో వచ్చినవారు వారికి హౌస్‌లోంచి తప్పించి అధికారులకు ఈ సెలక్షన్ కమిటీ అప్పగించి వారిని నిర్లక్ష్యం చేశారు· వాళ్లను .కించ పరిచారని మీ అందరికి మనవిచేస్తున్నాను· ఈ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థమీద ముఖ్యంగా పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థమీద ఉన్న భావాన్ని వాళ్ళు ప్రదర్శించుకొన్నారని మనవిచేస్తున్నాను· అంతేకాదు అధ్యక్షా, గతములో నాలుగు ఐదు నెలల క్రిందట పంచాయతీ సర్పంచెస్ దగ్గర ఉన్న విలేజ్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫీసర్స్‌కి రికార్డ్సు అప్పగించమని ఆదేశాలు వేశారు· ఆ విధంగా పంచాయతీ సర్పంచెస్‌ని పూర్తిగా కించపరిచారు అని మనవిచేస్తున్నాను· రికార్డ్సు అంటే చెక్‌బుక్, పాస్‌బుక్ కూడా ఇవ్వాలి· చెక్‌మీద అతని సంతకము చేయాలి· పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్ ఏమయినా పేమెంట్ చేయాలంటే· ఈ విధముగా పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను నిర్వీర్యము చేస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను·, ఈ స్టేట్‌మెంట్ ఆఫ్ అబ్జక్షన్స్ అండ్ రీజన్స్‌లో మంత్రిగారు చెప్పారు ఈ ఆర్డినెన్స్ తీసుకురావలసి వచ్చింది· సాధారణముగా అసెంబ్లీ ప్రోరోగ్ అయినప్పుడు అత్యవసర పరిస్థితుల్లో ఏద్సైనా జి·ఓ·, వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం ఆర్డినెన్స్ ఇస్తుంది· ఈ అబ్‌జెక్ట్సు అండ్ రీజన్స్ వాళ్ళు చెప్పింది చూడండి సార్·, It was considered that a provision for extension of their term of office was not necessary. They did not say it is an hindrance to their issue of G.O. They have simply said it is not necessary and promulgated the Ordinance.ఎంత ములకనగా గవర్నర్ ఆఫీస్‌ను ఉపయోగించుకొంటున్నారు అర్థమౌతుంది అధ్యక్షా·, మా పార్టీ విధానం నేను స్పష్టముగా మనవిచేశాను·, ఈ పరిస్థితులలో ఈ బిల్లును ఎట్టి పరిస్థితులలో మేము ఆమోదించమని మనవిచేస్తున్నాను· దీనిపైన డివిజన్ కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటు న్నాను·

శ్రీ సిహెచ్· విఠల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు తీసుకువచ్చిన ప్రధాన ఉద్దేశ్యం అందరికీ తెలిసిన విషయం· ఎందుకంటే మండల ప్రజాపరిషత్తు మండలాల సంఖ్యను తగ్గించే అందుకు జిల్లాప్రజాపరిషత్తు ఎన్నికలు అవికూడా ఏవిధముగా అయినా తగ్గించి వేయాలనే ఉద్దేశ్యముతోటి దీని కాలపరిమితి పెంచేందుకే ఈ బిల్లు తీసుకువచ్చారు· మన రాష్ట్రములో 1100 మండలాలు ఉన్నాయి, ఈ మండలాలలో ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు జరిగినాయి, ప్రజలు ఎన్నుకొన్నారు· కాల పరిమితి అయిపోయింది·, 5 సంవత్సరాలు అయిపోయింది· వెంటనే ఎన్నికలు జరుపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది· మండలాలను తగ్గించడానికి పూనుకొంటున్నారు ఇది అప్రజాస్వామ్య పద్ధతి· అది కాక మండలాలు ప్రజలకు సమీపములో ఉన్నాయి· అందుకే మండలాలను రద్దుచేసినట్లైతే దాని పర్యవసానము మీరు అనుభవించవలసి వస్తుంది కాబట్టి మండలాలను తగ్గించమని స్పష్టమైన వాగ్దానము చేయండి మేము దీనిని బలపరచడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము బలపరుస్తాము· అట్లా ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు పెడతామనండి·, మీరు 6 నెలలు, సంవత్సరము

అని ప్రకటించండి. మేము ఈ బిల్లును బలపరచడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము అట్లాగే జిల్లాపరిషత్‌లు ఉన్నాయి ఈ జిల్లాపరిషత్‌లకు ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు భారతదేశములో ఎక్కడ కూడా ఈ స్థానికసంస్థలకు ఎన్నికలు లేవని అందరకు తెలిసిన విషయం. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రప్రథముగా ప్రారంభించాము ఇది తెలుగుదేశం గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు ప్రారంభించింది. మరి వెనుకకు ఎందుకు వెళుతున్నారో అర్థము కావడం లేదు. ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడే వాళ్ళు ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించేవారు కేంద్రీకృత ప్రజాస్వామ్యాన్ని విశ్వసించే వారు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం. కాంగ్రెస్ సంస్థలు అని చెపుతూ ఉంటారు కాని ఇప్పుడు స్పష్టముగా బయట పడుతున్నది ఏమంటే ఇవి మీరు మండలాలు తగ్గిస్తున్నారు. ఎన్నికల కార్యక్రమాలనే వేరేవిధంగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు కూడా తారుమారు చేసి పరోక్ష ఎన్నికలు చేయాలని మీరు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మంత్రిగారిని స్పష్టముగా కోరేది ఏమంటే మీరు స్పష్టంగా చెప్పండి మీరు తెలియజేయండి. మండలాలు తగ్గిస్తున్నారు. జిల్లాప్రజాపరిషత్తుల ఎన్నికల పద్ధతి వేరే విధంగా చేస్తున్నారు. మండలాలకు గతములో ఉన్న పద్ధతిని అదేవిధంగా వేస్తాము. కిడ్నాప్ చేసి తీసుకుపోయే పద్ధతి ప్రవేశపెడతాము ఇవి అన్నీ స్పష్టముగా చెపితే అర్థమౌ తుంది కాబట్టి దయచేసి మంత్రిగారు చెప్పండి. మంత్రిగారు ప్రజాస్వామ్యంపై విశ్వాసం ఉందో లేదో స్పష్టముగా చెప్పాలని ఈ బిల్లును బలపరుస్తామని ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితు లలో బలపరిచే అవకాశం లేదు. దయచేసి వాళ్ళ వివరాలు చెప్పితే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, రెండే రెండు మాటలు చెపుతాను. ఒకటి మండల అధ్యక్షులు జిల్లాపరిషత్ అధ్యక్షులు వాళ్ళ సమయం ముగియవస్తున్నది. అయిన తరువాత 45వ పరిచ్ఛేదం ప్రకారంగా ఒక సంవత్సరం ఉండడానికి అధికారం ఉంది కానీ మీరు ఏమి చేశారో దానిని కాదని వాళ్ళను రద్దుచేసి స్పెషల్ ఆఫీసర్‌లను వేయదలచు కొన్నారు, వేసుకొని రద్దుచేయదలచుకొన్నారు. స్పెషల్ ఆఫీసర్ వేసుకొనే అవకాశం ఉంది అందువల్ల అది అట్లాగే ఉంచి ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్‌లను తీసుకోడానికి అవకాశం ఉండేటటువంటి 76వ పరిచ్ఛేదము ఉంటే దానిని ఎందుకు తీసుకోలేదా అని అడుగుతున్నాను. అది ఒక పాయింట్. అయితే దాని అర్థము ఏమంటే గ్రామీణ ప్రజాజీవితములో ఎక్కడ ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిపుష్టం చేయడానికి కేంద్రించర్యలు తీసుకోవడం నామమాత్రంగా మీరు తీసుకోదలచు కోలేదు. ఏమంటే స్వర్గీయ రాజీవుగాంధీ ఒక మంచి మాట చెప్పారు. మన ప్రజలు అసలు గ్రాస్ రూట్స్‌లోంచే ప్రజాస్వామ్యం పరిపుష్టం కావాలని పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ పటిష్ఠము చేయాలని ఆవిధంగా తగినటువంటి చట్టాలు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నదని ఆయన ప్రచారం చేశారు. అదేవిధంగా వీరు ఎన్నికల ప్రణాళికలు పెట్టుకొన్నారు. వారు ఆయన మాటే వినరు ఎన్నికల ప్రణాళికలో చెప్పినదానిని అనుసరించరు వాళ్ళకు ఎప్పుడు ఏది అవసరమో ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేయటానికి అదిమాత్రం వీళ్ళు అవలంబిస్తారు అనడానికి ఇది ఒక ప్రత్యక్ష నిదర్శనమండి. వీళ్ళు చెప్పేదంతా నేతిబీరకాయ ప్రజాస్వామ్యం తప్ప ఇంకొకటి కాదు. ఎట్లా అంటే ఒక సంవత్సరం పాటు వాళ్ళు ఉండడానికి అవకాశం ఉన్నప్పుడు దానిని కాకుండా చేసి స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ను వేశారు అంటే బ్యూరోక్రట్స్‌మీద నమ్మకమాండి? ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధులమీద నమ్మకం లేదాండి నిజంగా నమ్మకయం ఉంటే బ్యూరోక్రట్స్ పెట్టి ఒక సంవత్సరంపాటు ఎందుకు పాలిస్తారండి. అందు వల్ల బ్యూరోక్రాట్స్ మీద నమ్మకం ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధుల మీద నమ్మకం

లేదు· విశ్వాసం లేదు ఆ విధంగా ఉంటే ఇది ప్రజాస్వామ్యం ఎలా ఔతుంది· అందుకని అధ్యక్షా ఇవి అన్నీ అయిన తరువాత ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరుపుతారు? పెట్టరా? ఇట్లా 10 ఏండ్లు 15 ఏండ్లు జరిగిపోయిన రోజులు ఉన్నాయి· ఆవిధంగానే జరుపుతారా? స్పెషల్ ఆఫీసర్లచే రాజ్యము ఏలదలచుకొన్నారా చెప్పండి· అందువల్ల ఇది ఆమోదించడానికి తగినటువంటి సవరణ బిల్లు కాదు ఇది వ్యతిరేకించవలసిన బిల్లు· ఇది ప్రజాస్వామ్యయుత మైన బిల్లు కాదు· అందువల్ల గౌరవ పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే మనందరకు మర్యాదగా ఉంటుంది దీనిని ఉపసంహరించుకొంటే కాబట్టి దీనిని ఉపసంహరించు కోమని కోరుతున్నాను·

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:– సార్, ఈ బిల్లును మళ్లీ శాసనసభలో ఉంచినప్పుడు సార్ రాష్ట్రప్రభుత్వం మండల ప్రజాపరిషత్తులకు జిల్లాపరిషత్‌లకు అధ్యక్షుడిగా చట్టబద్ధ ముగా ఎన్నికలు జరుపవలసిన అవసరం ఉండింది· వారి పదవీకాలం ముగిసిన తరువాత మరి ఎన్నికలు జరిపించలేకపోవడం ఒక తప్పు· అంతేకాకుండా వారు పదవీకాలం ముగించ బడుతుందని వారికి తెలిసినప్పుడు కూడా కనీసం ప్రభుత్వం అలాంటి ఆలోచన చేయకపోవడం అధ్యక్షా మీకు తెలుసు· రాష్ట్రములో పరిపాలనా వ్యవహారం ఒక ప్రతిష్టంబనకు దారి తీసింది· ఈ కేసు ఎంతో మంది మండలప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షులు హైకోర్టుకు వెళ్లినప్పుడు ఆర్డినెన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది· ఆర్డినెన్స్ ఇస్తే హైకోర్టు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఈవేళ పొద్దున్నే శ్రీ రోశయ్యగారు చెప్పినారు ఏవిధంగా హైకోర్టు వాతలు పెట్టినాయో, పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు కూడా వాతలు హైకోర్టు పెట్టడం జరిగింది· వాళ్లకు పదవీ కాలం కూడా ఒకనెల వరకు కలుగజేసినాది· దానితరువాత సుప్రీంకోర్టుకు పోవడం ఆ తతంగమంతా జరిగింది· అధ్యక్షా, ప్రభుత్వంయొక్క ఈ అసమ్మతి కార్యక్రమాలకు అసలు ప్రభుత్వాలు ప్రజల గురించి కాని, చట్టాల గురించి కాని, అధికారులకు జీతాలు కోట్లాది రూపాయలు ఇస్తున్నారు కనీసం వీళ్ళైనా వాళ్లపదవీకాలం ముగుస్తున్నదనీ, ఆ పదవీ కాలం ముగిసిన తరువాత ప్రభుత్వానికి ఎన్నికలు జరిపే శక్తిలేదనీ, లేనప్పుడు ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు ఏమి తీసుకొంటామని ఆ పదవీకాలం ముగిసే లోపు ఒకనెల ముందరనో రెండు నెలల ముందరనో ఆలోచించవచ్చు కదా· ఈ ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థత చాటిచెప్పే ఈ వ్యవహారం ఈ బిల్లును ఆనాడు ఆర్డినెన్స్ జారీచేయడం వల్ల ఆర్డినెన్స్ స్థానములో మళ్లీ ఈ బిల్లును శాసనసభ ముందు ఉంచడం ద్వారా చాలా స్పష్టం చేశాం కదా· అంతేకాకుండా అధ్యక్షా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికలు కాకుండా ఇండైరెక్టుగా ఎన్నికలు అధ్యక్షా ఇదివరకే ప్రతిపాదించినారు· కోఆపరేటివ్స్ కానీయండి
5·20 మిగతా అన్నింటికి కూడా ఇన్‌డైరెక్టు ఎన్నికలు పెడతామనే ఆలోచనతో ఈ ప్రభుత్వం
సా· ఉంది· ఈ ప్రభుత్వం, గత ప్రభుత్వం చేసినటువంటి డైరెక్టు ఎన్నికలు బదులు దాని స్థానంలో కేవలం లాలూచి పడి ఎన్నుకోబడి తద్వారా ఇన్‌డైరెక్టు ఈ డబ్బు లేక అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకొని ఆలోచనతో ఉన్నది· ఈ ప్రభుత్వం ఇన్‌డైరెక్టుగా పెట్టుకొంది ఒకటి డైరెక్టుగా అవినీతి· మిగతావి అన్ని కూడా ఇన్‌డైరెక్టు పద్ధతిని ఈ ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్నది· ఈ బిల్లుయొక్క వ్యవహారం చూస్తే ప్రజాస్వామ్యం పద్ధతిలో ఆలోచనచేసేది లేదని బాధకల్గక తప్పదు·, కాబట్టి బిల్లు

వస్తుంది. పాస్ అవుతుంది. దీనివల్ల ఎలా భవిష్యత్తులో ఒకవేళ ఎన్నికలు మీరు ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో జరిపిస్తే మండల ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులు పదవీకాలం మళ్లీ ఒక సంవత్సరం పాటు పొడిగించేటటువంటి అవకాశం ఉండదు. కాబట్టి దానికి ప్రాధాన్యత లేదు. ఈ బిల్లు ఈనాడు శాసనసభ ద్వారా మొత్తం ఆంధ్రదేశం ప్రజలను మెప్పించి ఒప్పించవలసిన అవసరం ఉంది. మీరు పొరపాటు ఎందుకు చేసినారు మీరు ఎందుకు ఆలోచించలేదు. ఇందులో లూపుహోల్స్ తెల్సిఉండి కూడా మీరు కనీసం 2, 3 నెలలలో ... ఆలోచించక పోవడానికి కారణం ఏమిటి. మీ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ ఏమి చేస్తుంది. అవి అన్నీ కూడా ఎక్సెప్షన్ చేయాలి. మరి భవిష్యత్తులో... తతంగం అయిపోతుంది. దీన్ని మంగళం పాడేస్తాము. మళ్లీ విఠల్‌గారి కమిటీ ఒకవేళ దానిద్వారా మండలాలను కుదిస్తారా, ఏమి చేస్తారు వారికి తెలుసు. మళ్లీ ఇటువంటి బిల్లును ఇన్‌ట్రడ్యూస్ చేస్తారా? ఏమి చేస్తారో ఇంకా తెలియదు. దీనితో సవరణ అయిపోయింది. హైకోర్టు తీర్పు యిచ్చింది. సుప్రీంకోర్టు వరకు పోయింది. అసలు సరిపోయినా ఇది అంతా ఫార్ములా ఆర్డినెన్సుపట్టం చేస్తున్నామని మీరు చెప్పినారు. భవిష్యత్తులో పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ ఏవిధంగా రూపురేఖలు దిద్దుకుపోతుందో విషయాన్ని మీరు చెప్పారు. ఈ బిల్లు చర్చకన్నా ఈ అంశాన్ని ముందు చెప్పారు. పొరపాటు ఎందుకు చేసినారు. భవిష్యత్తులో ఏమి చేయబోతున్నారు చెప్పాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:— అధ్యక్షా! ఈ బిల్లు చూచిన తరువాత నాకు ఏమి అనిపిస్తుంది అంటే ఈ కాంగ్రెసు వారికి ప్రజాస్వామ్యం పైన విశ్వాసం పోయినట్లు కనిపిస్తుంది. ఎందుకని అంటే గాంధీగారు పండిట్ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూగారు ప్రజాస్వామ్యం వికేంద్రీకరణ చేసి గ్రామస్థాయిలో ఉండేటటువంటి గ్రామస్థులకు అధికారాన్ని ఒప్పచెప్పవలసిన ఉద్దేశ్యంతో ఈ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేసినారని మన అందరికి తెలుసు. అయితే ఈరోజు మీరు ఆర్డినెన్సును తీసుకొని వచ్చినారు. దానియొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటి ఒకసారి ఆలోచిస్తే మరి పదవిలో ఉన్నటువంటి ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడినటువంటి వారి పదవీకాలం ముగించిన తరువాత ప్రభుత్వం వెంబడే ఎన్నికలు జరిపి ఎన్నికైన మనిషిని మళ్లీ అధికారంలోకి వచ్చే ఏర్పాటు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది. ఆ విధంగా కాకపోతే ఏ కారణాల చేత, ఏదైనా విపత్తు ఏర్పడినటువంటి సందర్భాలలో ఎన్నికలు జరపలేని పరిస్థితులలో ప్రజాప్రతినిధులు ఎన్నికలు జరిపేంతవరకు కొద్దికాలం పరిపాలన కొనసాగించాలని ఉద్దేశ్యంతో పొందుపరిచినటువంటి ఈ బిల్లు ఉండదని ఉద్దేశ్యం. దాన్ని ఉంచకుండా ప్రజాప్రతినిధులు అధికారం కొనసాగించకుండా వారిని తొలగించి కేవలం తాము చెబితే వినేటటువంటి అధికారాన్ని తెచ్చి అక్కడ పెట్టి పరిపాలన సాగించాలి. గ్రామరాజ్యం ఏది అయితే ఉందో దానికి అంతం పలుకుతున్నట్లు మాత్రం కనిపిస్తుంది ఈ సందర్భంగా అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకు మీరు గాంధీగారు, నెహ్రూగారు పేరు చెప్పుకొని బ్రతుకుతున్నారు. ప్రజలందరి ఓట్లు సంపాదించుకొంటున్నారు. వారు చెప్పిన మాటలకు విలువలేదు. వారి మాటలకు విలువ ఉంటే మా పేరు చెప్పుకొని బ్రతుకుతూ ఉంటే కనీసం వేరి విధానాలు అమలులో పెట్టడం లేదు. ఏమైనా కాని ఈ బిల్లు అప్రజాస్వామికమైనటువంటి బిల్లు. ఈ బిల్లు ప్రజల కోర్కెలను కాదు అనేటటువంటి బిల్లుగా ఉన్నది. ఈ బిల్లు ప్రజలు ఇచ్చినటువంటి అధికారాన్ని తిరస్కరించినట్లు ఉంది. మీరు కేవలం కోర్టుకు వెళ్లితే న్యాయం జరుగుతుందేమో అని ప్రజల తీర్పు వస్తుందని ఆదరాబాదరాగా తమరు

అసెంబ్లీని కాదు అని తమంతట తాము ఒక ఆర్డినెన్సు రూపేణా రూపొందించారు. ఈ రోజు బిల్లు రూపేణా ఈ సభకు ప్రవేశపెట్టారు. మీరు చేసిన పాపాలతో మమ్మల్ను పాలు పంచుకోమంటున్నారు. అది ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది. మీరు పాపం చేయడానికి అర్హులు. మేము ఎప్పుడూ ప్రజల పక్షాన ఉండేవాళ్లము. మేము ప్రజల కోర్కెలకు అనుగుణంగా నడుచుకొనేటటువంటి వాళ్లము. ప్రజలంటే ఆదరాభిమానము మాకు ఉంది. మీరు అధికారానికి వస్తే ప్రజలను మార్చే విధానం మీ పార్టీకి ఉంది. అందుకని ఈ బిల్లును విత్‌డ్రా చేసుకొంటే ఇప్పటికైనా దాని పాపాన్ని గమనించి, గ్రహించి ఒక మంచి పనిచేశారని ప్రజలు అర్థం చేసుకొంటారు. మీకు మెజారిటీ ఉంది. మరి అనుకొన్నది సాధించగలరు. మీ పార్టీలో చాలామంది ఇష్టము లేని వాళ్ళు ఉన్నారు నాకు తెలుసు. మీరు డిస్‌ప్లేస్‌కు లోబడి ఉన్నటువంటి మెజారిటీని పురస్కరించుకొని చేయడానికి పూనుకోకుండా తప్పు జరిగితే అది మంచి పని కాదు గమనించండి అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి (హుజూరాబాద్):- అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ మన ప్రజాస్వామ్యంలో గ్రామీణాభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అమలు పరచడంవలన ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకొన్న విషయం మన అందరికి తెలుసు. కాబట్టి ఇప్పుడు దాదాపుగా 30, 35 సంవత్సరాలుగా ఈ వ్యవస్థద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న పేదవర్గాలకు గ్రామాల అభివృద్ధికి ఈ సంస్థలు పనిచేస్తున్నాయని మనకు తెలుసు. ఈ ప్రభుత్వం కాదు ఏ ప్రభుత్వమైనా ప్రభుత్వాలు మారినట్లు పంచాయతీరాజ్ చట్టంలో మార్పులు ఎన్నికల పద్ధతిలో మార్పులు తేవడం అప్పటికే ఎన్నికైన అభ్యర్థి టరమ్ తగ్గించడానికి పొడిగించ డానికి .. అవిశ్వాస తీర్మానంలో 1/3, 2/3, 3/5 అట్లా మార్పు చేయడం అనేది ప్రభుత్వం చేసిన తప్పు అని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు ప్రవేశపెట్టడం మరి చాలా మంచి చర్య. స్వర్గీయ అంజయ్యగారు బ్రతికి ఉన్నప్పుడు మొట్టమొదటిసారిగా 1981లో 18 సంవత్సరములకు ఓటుహక్కు కల్పించి పంచాయతీ సమితులకు నేరుగా ఎన్నికలు జరపడం అనేది దాదాపు ఈ సభ్యులలో ఉన్న 70, 80 శాసనసభ్యులు అలా ప్రత్యక్షంగా ఎన్నుకోబడి అప్పుడు సమితి అధ్యక్షులు అయ్యారని మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. అయితే పంచాయతీరాజ్ మంత్రివర్యులు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాంలో జిల్లాపరిషత్తు ప్రత్యక్ష ఎన్నికలలో పరాజయం పొందారు. ఆ కోపం వారికి ఉంటే ఉండవచ్చు. పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు. ప్రజలు వారిని శాసనసభ ఎన్నికలలో ఎన్నుకొన్నారు. తరువాత పంచాయతీరాజ్ మంత్రి అయ్యారు. ఇవాళ శాసన సభ్యునిగా అయిన తరువాత మండలవ్యవస్థ గురించి లేకపోతే స్థానిక సంస్థలమీద కోపం పెట్టుకోవచ్చు. 1974, 75, 76 సంవత్సరాల నుంచి నేను గమనిస్తున్నాను. వారు శాసన సభకు ఎన్నిక అయిన తరువాత తమ పంచాయతీసమితి ప్రాంతంలో ఉన్న కొత్త నాయకత్వం మీద లేకపోతే మండల వ్యవస్థలో కొత్త నాయకత్వం మీద ఒక ఈర్ష్యే కాని జుగుప్స కాని పెట్టుకోవడం అనేది తరుచుగా జరుగుతున్నది. అది మంచిది కాదు. ఈ వ్యవస్థను మనం ఒప్పుకొని పెద్దలు శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు, నెహ్రూగారు, గాంధీగారు గురించి చెప్పినారు. అందాక అవసరం లేదు. స్వర్గీయ రాజీవ్‌గాంధీగారు సమగ్ర పంచాయతీరాజ్ బిల్లు నగరపాలిక బిల్లును పెట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. ఇప్పుడు ఆ బిల్లు సెలక్టు కమిటీ పరిశీలనలో ఉందో అందులో అంతా మనకు ఖచ్చితంగా చెప్పినారు.

మండల ప్రజాపరిషత్తుల, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల,
జిల్లా ప్రణాళిక మరియు అభివృద్ధి సమీక్షా
మండలుల (సవరణ) బిల్లు.

శాసనసభ్యులకు విధిగా 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఎన్నికలు జరిగే విధంగానే, 5.30
పంచాయతీలకు, పంచాయతీ సమితులకు కూడా 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి తప్పకుండా సా.
ఎన్నికలు జరగాలని నేను భావిస్తున్నాను. ఆ విధానాన్ని మనమందరం ఒప్పుకున్నప్పుడు, పదవీకాలాన్ని పొడిగించడం, తగ్గించడం, ఇదంతా అనవసరపు చర్చ అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు).

అధ్యక్షా, తమరు సర్పంచ్‌గా ఉన్నప్పుడు నేను జిల్లా ప్రజాపరిషత్ ఛైర్మన్‌గా వున్నాను. సభలో వున్న సగంకంటే ఎక్కువమంది సభ్యుల రాజకీయ పునాది ఇదే. మూడువంతుల మంది సర్పంచులుగా, ఒకవంతు మంది సమితి అధ్యక్షులుగా లేదా జిల్లా ప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షులుగా వుండి తరువాత శాసనసభ్యులైన వారే. స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ వచ్చిన తరువాత జిల్లా కలెక్టర్, జిల్లాప్రజాపరిషత్‌కు స్పెషల్ ఆఫీసర్‌గా వుంటున్నారు. అధ్యక్షా, మండలాల సంగతి తమరికి తెలుసు. మండలస్థాయిలో 4, 5 మండలాలకు కలిపి ఒక స్పెషల్ ఆఫీసర్ వుంటున్నారు. కరీంనగర్ జిల్లా అభివృద్ధి అధికారి, ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్, డి.ఆర్.డి.ఏ. డి.డి.ఏ. ఇన్‌ఛార్జి, ఆయన రెండు మండలాలకు స్పెషల్ ఆఫీసర్‌గా వున్నారు. ఇవన్నీవుండి పైగా రెండు మండలాలను చూడాలంటే ఎలా చూడగలరు? మండలాధ్యక్షులు పోయిన తరువాత, ఆరుమాసాల నుండి ఎలాంటి సంబంధం మండలాలతో లేకుండా పోయింది. సర్పంచ్‌ల సమావేశాలు ఏర్పాటుచేసే అవకాశం లేకుండా పోయింది. టెర్మ్ అయిపోయిన తరువాత టెర్మ్ పొడిగించడం, స్పెషల్ ఆఫీసర్స్‌ను నియామకం చేయడం అనే రెండు యిస్యూలను ప్రక్కకు పెట్టండి. సర్పంచ్‌ల టెరం మార్చివరకు ఉంది. 1987లో ఎన్నుకోబడిన సర్పంచ్‌ల టెరమ్ ఇంకా 6, 7 నెలలు వుండగా గ్రూప్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్‌ను ఎందుకు వేశారో వివరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రజలు ఎన్నుకున్న సర్పంచ్‌లు ఉండగా, ఉత్తర్వులను జారీచేసి ఒక్కొక్క వి.డి.వో.కు 3, 4 పెద్ద గ్రామాలను యిస్తే పరిపాలన ఏవిధంగా జరుగుతుందని ప్రశ్నిస్తున్నాను. 1986లో జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులు, పంచాయతీల టెర్మ్ అయిపోయిన తరువాత, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎన్నికలు జరుపలేదు. మండల వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేస్తాము. మార్పు చేస్తామని అన్నారు. క్రొత్తవ్యవస్థ తెచ్చినప్పుడు కొంత సమయం పట్టే మాట నిజమే. ఓటర్స్ లిస్టును రివైజు చేయవలసి వస్తుంది. మంచిఆలోచన చేసి, పంచాయతీరాజ్ చట్టాన్ని తెస్తామని, కేంద్రంలో తెచ్చిన బిల్లును దృష్టిలో వుంచుకొని చేస్తామని అన్నారు. విఠల్ కమిటీ తన రిపోర్టులో సగం మండలాలను తీసివేయవచ్చునని చెప్పింది. ఏమి చట్టాలు చేయబోతున్నారు? మండలాలను వుంచుతారా, ఎత్తివేస్తారా? విఠల్‌గారు సగం మండలాలను తీసివేయవలసిందిగా చెప్పినట్లుగా పేపర్‌లో కూడా వచ్చింది. ఆ రిపోర్టును మాకు అందచేయండి. మేము సూచనలు, సలహాలు యిస్తాము. ఆ రిపోర్టును సభకు అందచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. త్వరగా ఎన్నికలు పెట్టే ఆలోచన చేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడినట్లు ముందు ఆర్డినెన్సు తెచ్చి ఆ స్థానంలో బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నారు.

ఎమెండ్‌మెంట్‌మీద మాట్లాడడానికి ఏమీ లేదు—మీ ద్వారా పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రిని కోరేది ఏమిటంటే 5 సంవత్సరాలకొకసారి సక్రమంగా ఎన్నికలు జరిపించమని. ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యంలో స్థానిక సంస్థల తాలూకు పాత్ర ఏమిటి అనేది అందరికీ తెలిసిందే. ప్రతి ఒక్కరు స్థానిక సంస్థలను గురించి మాట్లాడడం, నొక్కి వక్కాణించడం, స్థానిక సంస్థలకు సత్వరమే ఎన్నికలు జరపాలని ప్రతిసభ్యుడు తన ఆందోళనను వ్యక్తపరచడం, ఇదంతా రికార్డయ్యే వుంది. ఈ ఎమెండ్‌మెండ్ ద్వారా నిర్ణీత సమయంలో ఎన్నికలు జరప నట్లయితే ఒక సంవత్సరకాలంపాటు స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ను జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులకు, మండల ప్రజా పరిషత్తులకు నియమించవచ్చు. స్థానికసంస్థల అధికారాలను ఒకటి తరువాత ఒకటి తీసివేసి, ఈనాడు ఈ ఎమెండ్‌మెంట్‌ను తీసుకువచ్చారు. మీరు అసలు స్థానికసంస్థలకు ఎన్నికలు పెడతారా? లేదా; ఈనాడు జిల్లా ప్రజాపరిషత్ జిల్లా కలెక్టర్‌గారు స్పెషల్ ఆఫీసర్‌గా వున్నారు. మండల ప్రజాపరిషత్ స్పెషల్ ఆఫీసరుగా రెవిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్ క్యాడర్‌వారు వున్నారు. ఆయా ఆఫీసర్లు తమయొక్క డిపార్టుమెంట్ కార్యకలాపాలను కొనసాగిస్తూ, స్పెషల్ ఆఫీసర్లుగా మండల ప్రజాపరిషత్, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల కార్య కలాపాలను నిర్వర్తించడం చట్టప్రకారం సాధ్యం అవుతుందా అని అడుగుతున్నాను. ఎన్నికలు పెట్టాలని అడిగితే, 'విఠల్ కమిటీ రిపోర్టు' రాలేదు అన్నారు. విఠల్ కమిటీ రిపోర్టును ప్రభుత్వానికి సబ్‌మిట్ చేసి చాలాకాలం అయింది. దానిమీద ప్రభుత్వంలో ఏమీ స్పందన కనబడడం లేదు. మీరు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎన్నికయిన స్థానికసంస్థల అధ్యక్షులను 5 సంవత్సరాల కాలం పదవిలో వుంచాలి. ప్రభుత్వం తన అధికారాన్ని వినియోగించి ఆర్డినెన్సు జారీ చేసింది. ఈ ఎమెండ్‌మెంట్ చేయడం తప్పని నేను అనను. ఎన్నికలు కాలయాపన లేకుండా జరగాలి. కాలయాపన జరుగుతే స్థానికసంస్థలు నిర్వీర్యం అవుతాయి. మీరు ఎప్పుడు ఎన్నికలు జరుపుతారు? ఈ విషయంలో మాట్లాడడానికి అవకాశం లేనప్పటికీ, సమాధానం యిచ్చేటప్పుడు స్పష్టంగా ఎప్పుడు ఎన్నికలు జరిపేది ఈ ప్రభుత్వం తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. మండలాలను వుంచదలచుకున్నారా, తీసివేయ దలచుకున్నారా? సత్వరమే ఎన్నికలు జరిపి స్థానికసంస్థలకు ప్రాణప్రతిష్ట చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నెహ్రూ, గాంధీ, రాజీవ్‌గాంధీ ఎవరు చెప్పినా స్థానికసంస్థలు పటిష్టంగా వుండాలనే చెప్పారు. స్థానికసంస్థల ద్వారానే యిక్కడిదాకా రాగలిగామని మిత్రులు శాయిరెడ్డి చెప్పారు. మంత్రిగారు ఈ ప్రశ్నలకు స్పష్టమైన సమాధానం చెప్పాలని తమ ద్వారా కోరుతూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలను తెలుపుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. గంగాధర్ (బాన్స్‌వాడ):— అధ్యక్షా, మండల ప్రజాపరిషత్, జిల్లా ప్రజా పరిషత్ ఎమెండ్‌మెంట్ బిల్లును ఈ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రజలకు పరిపాలనా సౌకర్యాన్ని కలిగించడానికి, అధికార వికేంద్రీకరణ ద్వారా ఈ వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేసి ఎన్నికలు నిర్వహించి, ప్రజాస్వామ్యయుతంగా, ప్రజలచేత నేరుగా ఎన్నుకోబడిన మండల ప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షులు, జిల్లా ప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షులు వీరి పదవీ కాలాన్ని ఒక సంవత్సరం అవసరమైతే పొడిగించవచ్చునని తీసుకురావడం జరిగింది. తెలుగుదేశం పార్టీవారే మొత్తం జిల్లాప్రజా పరిషత్తులు మరియు మండల ప్రజా పరిషత్తులలో అధ్యక్షులుగా ఎక్కువసంఖ్యలో వున్నారనే దురుద్దేశ్యంతో వారిని తొలగించడం జరిగింది. ఆ విషయంలో హైకోర్టు మరియు సుప్రీంకోర్టులలో కేసులు విచారణకు

రావడం జరిగింది. అంతే కాకుండా మండలాలకు జిల్లాపరిషత్తులకు స్పెషల్ ఆఫీసర్లను 5.4
నియమించడంవలన వారు డి.ఆర్.డి.ఎ. స్కీమ్ను గ్రామీన ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి వారి సా.
ప్రజల అభివృద్ధి కొరకు, సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి వాటి అమలు విషయంలో ఎవరి దృష్టికి తీసుకుని రావాలో ప్రజలకు తెలియక వారు శాసనసభ్యుల దగ్గరకు రావడం జరుగుతున్నది. వారికి ఏ సమస్యలు వచ్చినా మా దగ్గరకు రావడం జరుగుతున్నది. మండలాలలో రెవ్యూచేసే కార్యక్రమాలు ఎందుకు ఆపుచేశారో స్పెషల్ ఆఫీసరును ఎందుకు ఉపయోగించుకోవడం తెలియడం లేదు. ఏ సమస్యలు వచ్చినా శాసనసభ్యుల దగ్గరకు కలెక్టరుదగ్గరకు వెళ్లవలసి వస్తూంది. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ ఏద్కైతే ఉందో దానిని ప్రజలకు సన్నిహితం చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉంది. రద్దుచేసారు. మరల జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల, ఉపాధ్యక్షులను ఉపయోగించుకొనడం లేదు. కాని ఎప్పుడు ఎన్నికలు జరుపుతారో తెలియచేయలేదు. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోనికి వచ్చినతరువాత ప్రజలను అంతా అయోమయస్థితిలో పడవేసింది. గత అయిదు సంవత్సరాలుగా పరిపాలన సవ్యంగా జరిగింది. మెంబర్లద్వారా, సర్పంచుల ద్వారా ఎన్నుకునే పద్ధతి మంచిది కాదు. ప్రజాసంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయాలి. ఫలానా తేదీలోగా ఎన్నికలు జరుపుతామని స్పష్టమైన ప్రకటన ఉండాలి. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ తిరోగమించే విధంగా ఉన్నదని, తిలోదకాలు యిచ్చారని, ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరుచూరు):– పంచాయతీరాజ్ శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన సవరణ బిల్లును సమర్థిస్తూ ఆ బిల్లు సిద్ధాంతాలకు అనుగుణంగానే ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. ఐ.ఆర్.డి.పి, డి.ఆర్.డి.ఎ. స్కీమ్ను మొత్తం భారతదేశములో అన్ని రాష్ట్రాలలోను, అన్ని బ్లాకులలోనూ అమలుచేస్తున్నారు. మనరాష్ట్రంలో మండలాలు అంటారు. మిగతా రాష్ట్రాలలో బ్లాకులు అంటారు. మొత్తందేశంలో 5000 బ్లాకులున్నాయి. మొత్తం అన్నిరాష్ట్రాలకు కలిపి ఒక బిల్లును తీసుకుని రావాలనే యోచన భారతప్రభుత్వం చేస్తున్నది. అన్నిరాష్ట్రాలకు సంబంధించి ఒక సమగ్రమైన బిల్లును తీసుకుని రావాలని రాజీవ్‌గాంధీగారు ఆ బిల్లును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టాలని అనుకున్నారు. భారతప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఆ బిల్లు ఉందనే గ్రామీణ శాఖామాత్యులు శ్రీ వెంకటస్వామిగారు చెప్పిన మాటకూడా మనం గుర్తు చేసుకోవాలి. పార్లమెంటు, శాసనసభకు ప్రతి అయిదు సంవత్సరాలకు ఏవిధంగా అయితే ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయో అదేవిధంగా భారతదేశంలో ఉన్న స్థానికసంస్థలకు కూడా ప్రతి అయిదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఎన్నికలు జరిగేవిధముగా ఒక నిర్దుష్టమైన విధానం చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. సెక్షను 45 ప్రకారం క్లాజు 7తో కాలపరిమితిని యిదివరలో వారు పొడిగించుకోవడం అనేది అప్రజాస్వామికం అని భావించుతున్నాను. ఆ సెక్షను తీసివేయడంద్వారా ఈ ప్రభుత్వము ఒక ఉత్తమమైన పని చేసిందని అందుగురించి ప్రభుత్వాన్ని కంగ్రాచ్యులేట్ చేస్తున్నానని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి (పరవాడ):– ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వము గత అయిదు మాసాల క్రితము తెచ్చినటువంటి ఆర్డినెన్సు అప్రజాస్వామికమని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ

మాండలిక వ్యవస్థలో పటిష్ఠమైన పరిపాలనను అందించేది మండలవ్యవస్థ ఈ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ. కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించినప్పటికి యిది కేవలం గ్రామీణ వాతావరణ ప్రాంతానికి పోవాలంటే ఈ వ్యవస్థ ఒక సంధానంగా పని చేస్తూందని తమద్వారా గౌరవనీయులైన మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. 1986 సంవత్సరములో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈ చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఆరోజున పటిష్ఠంగా ఒక సంవత్సర కాలంపాటు ఈ చట్టంగురించి నిపుణులతో సంప్రతింపులు జరిపి ఈ చట్టాన్ని తయారుచేయడం జరిగింది. ఆ చట్టంలో సెక్షను 7, 8 ఆర్టికల్ 31 లో – ఆనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎన్నికలు జరపాలని చిత్తశుద్ధితో వచ్చింది. ఆనాడు అనుకోలేదు అన్ని జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్మన్లు తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందినవారు ఎన్నిక అవుతారని అనుకోలేదు. ఎప్పుడైనా అవసరాన్ని బట్టి ఏ సందర్భాలను బట్టి ఎన్నికలు జరుపలేని పక్షంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించాలి. ప్రజాస్వామ్య వ్యక్తుల్ని పరిరక్షించడానికి 7, 8 సెక్షన్సు పెట్టడం జరిగింది. ఎన్నికలు జరుపలేని పక్షంలో ఆ విధంగా పెట్టడం జరిగింది. కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన శాసన సభ్యులు అయిదు ఏండ్లు కాలపరిమితి పూర్తిఅయిన తరువాత ఒక సంవత్సరము కొనసాగించడం అనేది తప్పు అని అన్నారు. కరక్టే, వాస్తవం. అయితే అయిదు ఏండ్లు పదవి పూర్తిఅయిన తరువాత వారు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికైన సభ్యులను ప్రక్కకు పెట్టి పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ పరిపాలన అధికారుల చేతుల్లో పెట్టిన వైఖరిమాత్రం దురదృష్టకరమైన విషయం. వారు జిల్లాపరిషత్తుల, మండలుల ఛైర్మన్లు కొనసాగుతున్న తరుణంలో కోర్టులో వాదోపవాదాలు జరుగుతున్న తరుణంలో ఈ ప్రభుత్వం అర్ధరాత్రి ఆర్డినెన్సు తీసుకుని రావడం జరిగింది. హైకోర్టు ఈ ప్రభుత్వం మీద కామెంట్స్ కూడా పాసుచేయడం జరిగింది. ఇది అప్రజాస్వామిక విధానం అని. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ప్రజాస్వామ్యం మీద నమ్మకం లేదని, ప్రజాస్వామ్యం మీద ఏమీ విలువ లేదని హైకోర్టు ప్రభుత్వానికి తెలిపింది. మంత్రిగారిని తమద్వారా కోరుతున్నాను నిజంగా ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉన్నట్లయితే ప్రజాస్వామిక విలువలు ఉన్నట్లయితే – సాయిరెడ్డిగారు కూడా చెప్పారు. చాలామంది శాసనసభ్యులు గ్రామపరిపాలన నుంచి వచ్చినటువంటి వారు ఉన్నారని వారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వానికి జిల్లా పరిషత్తుల, మండలాల చట్టాన్ని పరిరక్షించాలనే దృక్పథం ఉంటే – ఎన్నికలు పెట్టండి. మీరు క్రొత్త చట్టాన్ని తీసుకుని రావాలి అని అనుకుంటే విఠల్‌గారి కమిటీ సబ్‌మిట్ చేసిన రిపోర్టుప్రకారం – దానిమీద సబ్‌కమిటీ వేశామంటున్నారు. ఆ సబ్ కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం ఒక చట్టాన్ని త్వరలో తయారు చేయండి. యిక 10 రోజులే ఎసెంబ్లీ సమావేశాల కాలపరిమితి ఉంది. విఠల్‌గారి కమిటీ ప్రకారం చట్టంతెచ్చి ఎన్నికలు జరుపుతారా? ఉన్న చట్టము ప్రకారము ఎన్నికలు జరుపుతారా; నవంబరు నెలలోగా ఎన్నికలు జరపాలి. మీ వైఖరిని ఈ బిల్లుమీద సమాధానం చెప్పేటప్పుడు మంత్రిగారు తెలియచేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు(బుగ్గారం):– పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు సంబంధించి మంత్రిగారు ఏదైతే సవరణ బిల్లు ప్రవేశపెడుతున్నారో దానిలో కొన్ని లొసుగులు ఉన్నాయి. గతసారి అధ్యక్షా, తమరు ఎం.ఎల్.ఏ.గా, ఈసారి ఎన్నికైన నలుగురు ఎం.ఎల్.ఏ.లము సమితి ప్రెసిడెంట్స్‌గా ఉండేవారము. ఆ నలుగురము ఎం.ఎల్.ఏ.లుగా ఎన్నికైన శాసనసభకు వచ్చినాము. అధ్యక్షా, కడసారి ఎన్నికలు జరపకపోతే ఉన్నటువంటి

స్పెషల్ ఆఫీసర్ను వేసినప్పుడు – ఏవైతే జనరల్ బాడీస్ ఉండేవి కనివేన్ చేసేదానికి ఎం.ఎల్.ఏలు అధ్యక్షులుగా ఉండేవారు. స్పెషల్ ఆఫీసరును వేయడం సాంప్రదాయంగా లేకుండా ఉంది. ప్లానింగు బోర్డులలో తమరు కూడా ఉన్నారు. తమరికి తెలుసు. జిల్లా కలెక్టర్ను అడిగితే జిల్లాకు సంబంధించిన ఎం.ఎల్.ఏ.లు అయినప్పటికి దీనికి సభ్యులుగా లేరని చెబుతున్నారు. ప్రజాస్వామ్యంలో యిది మంచి పద్ధతి కాదు. అంజయ్య గారిలాగ ఎన్నికలు పెడితే మంచి పద్ధతి. ఆయన పెట్టిన మంచి పద్ధతినే కొనసాగించి నట్లయితే సరియైన పద్ధతి అని నేనుమనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం ప్రజాపరిషత్తుల ఎన్నికలు జరిపినప్పుడు సర్పంచ్ల ఎన్నికలు జరుపలేదు. ఆ విధముగా వారు ఆరు మాసాలు రోడ్డుమీద పడ్డారు. మొన్న అయిదు సంవత్సరాల తరువాత ప్రజా పరిషత్తుల ఛైర్మన్ల పదవి విరమణ కాలం పూర్తి అయినతరువాత వారినే కంటిన్యూ చేయమని వారు కోర్టుకు వెళ్లడం అనేది సరియైన పద్ధతి కాదు. రాజీవ్‌గాంధీగారు ఒక సమావేశములో ఏమి చెప్పారంటే, పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో 5 సంవత్సరాలకొకసారి 5.55
నిర్దిష్టమైన ఎన్నికలు జరగాలని కేంద్రములో ఒక సవరణ అందుకుగాను తీసుకొని సా
వస్తామని అన్నారు. దానితరువాత, ఈరోజు స్పెషల్ ఆఫీసరు రాజ్యము కొనసాగుతున్నది. ఇది సరియైనది కాదు. మా ఎం.ఎల్.ఏ.లకు ఆ మండల్ వ్యవస్థకు పోయే అవసర ముండేది. అక్కడి సమాచారము మాకు తెలిసే వీలుండేది. ఈ మూడురోజుల నుండి సమాచారము అందడం లేదు. 4–5 మండలాలకు ఒక్కొక్క స్పెషల్ ఆఫీసరును వేశారు. ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్లు అక్కడుండే సర్పంచులకు ఎం.ఎల్.ఏ.లకు అందుబాటులో లేరు. మండల్ వ్యవస్థ నడవడం లేదు. ప్రజాస్వామ్యములో ఈ పద్ధతి మంచిది కాదు. ప్రజాస్వామ్యంలో ఎవరయితే జెడ్.పి.పి. అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడుతారో వారినే ప్రతి పాదింపబడునట్లు చేయాలని నేను పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశ మిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు(పుత్తూరు):– అధ్యక్షా, మీరు నోటితో చెబితే గాని మాకు మైకు రావడం లేదు. అటువైపు సభ్యులుగాని, మంత్రులుగాని పిలవగానే మైకు వస్తున్నది.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ(కూచినపూడి):– అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చిన ఉద్దేశము అందరికి తెలుసు. ఐదు సంవత్సరాలయి, ఆరు నెలలయింది. మండలాధ్యక్షులు లేరు. మండలాలలో పనులు జరగడం లేదు. స్పెషల్ ఆఫీసర్లను వేయడం జరిగింది. ఈ రోజున ప్రజాస్వామ్యములో ఎన్నుకోబడిన ప్రెసిడెంటునుండి చెక్‌బుక్ పవర్ తీసివేశారు. మండలాలలో కూడా కావలసిన టైంకు ఒక సంవత్సరం వారు వుండవచ్చు. అయినప్పటికీ ఆ సంవత్సరాన్ని తగ్గించి ఎన్నికలు పెట్టకుండా ఎందుకు ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చారు. ఇది నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎన్నికలు పెట్టడానికి వీలులేని పరిస్థితిలో ఈ రాష్ట్రముందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికలు పెట్టాలంటే ఈ రోజున కాంగ్రెసుపార్టీవారు భయపడుతున్నారు. అందుకే ఈ రోజున ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చారు. లేకపోతే, మండలాధ్యక్షులయినా ఒక సంవత్సరం ఎత్తిపెట్టవలసిన సమయం వుంది. ఒక సంవత్సరం వుంది కాబట్టి ఎందుకు అట్లా చేశారో అర్థం కావడం లేదు.

ప్రజాస్వామ్యంగా ఒక ఎలెక్షన్ కూడా జరపలేదు. ఆ ఉద్దేశముతోనే ఈ బిల్లును పెట్టడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకవేళ ప్రజాస్వామ్యంగా ఎలెక్షన్ పెట్టాలంటే, ఒక రెండు నెలల్లో మండల్ జిల్లా ప్రజాపరిషత్ ఎన్నికలను పెట్టాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును యాంటీడెమొక్రాటిక్ బిల్లుగా చెబుతున్నాను. దురుద్దేశముతో ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను బలహీనపరచడానికి చేసిన ఆర్డినెన్స్, దాని తరువాత అమెండ్‌మెంట్ బిల్లును తీసుకుని రావడం – ఒరిజినల్ బిల్లులో సెక్షన్ 7–45 లో ఒకటుంది. దానిప్కై అధ్యక్షులనుకానీ, ఛైర్మన్‌లనుకానీ, ఒక సంవత్సరం ఎక్స్‌టెన్షన్ ఇవ్వవచ్చు. సెక్షన్ 76 ప్రకారం స్పెషల్ ఆఫీసరును నియమించవచ్చు. ఈ ప్రభుత్వము మాత్రము సెక్షన్ 7 మరియు 45 ను మాత్రం ఒమిట్ చేస్తూ, సెక్షన్ 76ను తీసుకోవడం జరిగింది. అంటే ఏది అనుకూలంగా వుంటే, దాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది. ఏదయినా ప్రజాస్వామ్యం విలసిల్లాలంటే, పరిపుష్టి కావాలంటే, మన ప్లాన్ ఏదయితే ఉందో, మన ఫండ్సు క్రిందివరకు స్వీప్ కావాలంటే, క్రిందిస్థాయిలో అమలుచేసే మండల్ వ్యవస్థ కానీ, పంచాయతీ వ్యవస్థ కానీ, వాటిని నాశనం చేయడంవల్ల, మనప్రణాళికకు నష్టము జరుగబోతున్నది. మన ప్లాన్ క్రిందకు సరిగ్గా పోదు. ప్రతిపార్టీ ప్రతి ప్రభుత్వము అధికారంలోకి రాగానే, మొదట కోపము వచ్చేది. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ మీదనే. ఈ ప్రభుత్వము మొదట పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థమీద వేటు వేసింది. లెజిస్లేటర్సుకు, ఎం.పి.లకు ఏవిధంగా ఎలక్షన్స్ జరుగుచున్నాయో, అదేవిధంగా దీనికి కూడా నిర్దిష్ట కాలంలో ఎలెక్షన్‌జరుపుటకు కానిస్టిట్యూషనల్ ప్రొటెక్షన్ వుండవలసిన అవసరం ఉంది ఈ ప్రొటెక్షన్ ఇస్తే, దీనిలో మెడిల్ చేయకుండా, రేపు ఏ పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినా దానిప్రకారం అనుసరించవలసి వుంటుంది. మెడిల్ చేయడానికి వీలుండదు. మండలాలను కుదిస్తామని అంటున్నారు. కుదించి, మరల సమితులు చేస్తామని అంటున్నారు. దానికి విఠల్ కమిటీని వేశారు. వాళ్ల రిపోర్టు ఏమైంది? ఆ రిపోర్టును మాకు అందజేస్తారా? ఆ రిపోర్టుప్కైన మా సలహాలను అడుగుతారా? లేక మీరే యునిలేటరల్‌గా నిర్ణయిస్తారా? ఇవన్నీ మాకు చెప్పవలసిన అవసరముంది. ఎప్పుడు ఎలెక్షన్ పెడతారు? ఒక సంవత్సరం అయిన తరువాత పెడతారా? లేక ఎం.ఎల్.ఏ.ల ఎలెక్షన్ వరకు పెట్టమని నిర్ణయం తీసుకున్నారా?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- అధ్యక్షా, మండల ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులను జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులను ఏది ఏమైనా వారినందరిని తీసివేసి, ఈనాడు ఆఫీసర్ల రాజ్యంగా, ఎం.ఎల్.ఏ.లను ఒక అనామకులుగా చేసే విధానములో గత 5–6 నెలల నుండి కొనసాగుతున్నది. ఒకవేళ తెలుగుదేశం పార్టీవారు వున్నారని అందువల్ల తీసివేయాలని అనుకొన్నా కూడా వెంటనే ఎలెక్షన్ పెట్టి, దానిద్వారా గెల్చి ఎం.పి.పి. అధ్యక్షులద్వారా ప్రజలకు సేవ అందజేయవలసిన అవసరముంది. కోపం అనేది ఏవిధంగా వుండాలంటే, గెలిచే పద్ధతిలోనైనా ఉండాలి. మీరు ఎంత లేట్ చేస్తారో వాస్తవంగా కుదించడం కాదు. విఠల్ కమిషన్ ఏమి చెప్తారో తెలియదు. కుదించడం కాదు కదా, మీరు కుదించబడుతున్నారని మనవిచేస్తున్నాము. ప్రభుత్వము ఖచ్చితంగా ముందుకు వచ్చి, ప్రజాస్వామ్యయుతంగా మండలాధ్యక్షులు, జెడ్.పి.పి. అధ్యక్షులు వీరందరు కలిసి ప్రజలందరికి సేవచేసే వీలును

కల్పించాలి. ఈనాడున్న పరిస్థితులు ఎట్లా మున్నాయంటే సర్పంచులు జనరల్ బాడీ మీటింగు నకు వచ్చే అవకాశం లేదు. అక్కడున్న స్పెషల్ ఆఫీసర్లు ఎవరో ఇంతవరకు అర్థం కాని పరిస్థితి వుంది. పేరుకు మాత్రం ఎనౌన్స్‌చేసి ఇస్తున్నటువంటి పద్ధతిలో ఈనాడు కొనసాగు చున్నది. ఆఫీసర్లుద్వారా రాజ్యమేలే పద్ధతి మాత్రం ప్రజాస్వామ్యంలో ఎవరయినా కూడా దీన్ని మెచ్చుకోరు. అది సరియైన పద్ధతికాదు అనేది మనవి చేస్తున్నాను. మండలాలను కుదించే విధానాన్ని మానుకోవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. ఇండయిరెక్టు ఎలెక్షన్ పెట్టి, చేయాలనే వాతావరణం మంచిది కాదు. ప్రజాస్వామ్యపద్ధతిలో ఎలెక్షన్స్ పెట్టి, ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఎన్నికయిన మండలాధ్యక్షులచే జెడ్.పి.పి. అధ్యక్షులచే ప్రజలకు సేవలు అందించాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఏదైతే బిల్లు ప్రవేశపెట్టారో అది చాల అప్రజాస్వామికం. అంతేకాకుండా మంత్రిగారు వారి నాన్నగారు వెంగళరావుగారు జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు ఛైర్మన్‌గా చేసి పంచాయతీరాజ్ ఛాంబర్ ఛైర్మన్‌గా పనిచేసి చాల మంచి పేరు తెచ్చుకున్నారు. అదే మాదిరిగా పంచాయతీరాజ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్సు పైన వెంగళరావు కమిటీ ఒకటి వేసి ఆ రిపోర్టు కూడ వచ్చింది. ఆ విధంగా పంచాయతీరాజ్ ఏవిధంగా స్ట్రీమ్‌లైను చేయాలి ఏవిధంగా పనిచేయాలి ఏవిధంగా అధికారాలు ఇవ్వాలో ఆయన కృషిచేశారు అధ్యక్షా. కాని ఈయన మాత్రం ఏవిధంగా తయారు అయ్యాడో నాకు అర్థము కాలేదు. మూడు సంవత్సరాలు 15,000 ఉద్యోగాలు పెండింగు పెట్టి అప్పుడుగాని ఉద్యోగాలు ఇస్తే తెలుగుదేశం పార్టీ జిల్లాప్రజాపరిషత్తు ఛైర్మనులు ఉన్నారు అని అవి అన్నీ పెండింగు పెట్టారు అధ్యక్షా. అదేవిధంగా జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు ఛైర్మనులు ఉన్నప్పుడు మొత్తం ఆర్డర్సు సెక్రటేరియట్ నుంచి పంపించారు. ఆయన, మొత్తము ఈ మంత్రులు అందరు కలిసి జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులు, మండల ప్రజాపరిషత్తులు, పంచాయతీరాజ్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను సెక్రటేరియట్ నుంచే రన్ చేశారు...

6.00 సా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది ఈ ఎమెండుమెంటులో లేదు.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు:- అదే సర్, మొత్తం కలిపి దానికోసం మరల సెంట్రలైజు చేసుకున్నారు సర్. దీంట్లో లేకపోయినా డి సెంట్రలైజేషన్ కోసం మండలాలు స్థాపిస్తే ఈ రోజు మళ్లీ ఈ బిల్లు తెచ్చి సెంట్రలైజు చేసుకుంటున్నారు. ఆ రోజు ఒక మంచి ఉద్దేశంతో – ఈ రోజు, ఏ గవర్నమెంటు అయినా కావచ్చు, ఏమి పెర్మనెంటు కాదు, ఈ రోజు ఎలక్షన్లు పెడితే ఇప్పుడు పోతారు కాని..

మిస్టర్ స్పీకర్:- పెర్మనెంటు కాదు అని మొన్ననే తెలిసి మీరు వచ్చారు కదా.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మొన్న తెలియకుండా వచ్చారు వీరు, ఈవేళ తెలిసి వారు పోతున్నారు అని చెబుతున్నాను. ఏ గవర్నమెంటు అయినా సరే పెర్మనెంటు కాదు. అది వాస్తవం. కాని మంచి ఉద్దేశంతో జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుగాని మండల ప్రజా పరిషత్తుగాని అందరు కూడ ఒక సంవత్సరం లోపల ఎన్నికలు పెట్టాలి. డెమొక్రాటిక్ ప్రోసెస్ టేకోవర్ చేయాలి అని చెప్పి మేము అనుకుంటే ఈరోజు బ్యూరోక్రటిక్ ప్రోసెస్ని

మీరు ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నారు. ఇది చాల దారుణం అని చెప్పి తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు మండలాలనుగాలిలో పెట్టారు. మండలాలు ఉంటాయో, పోతాయో, మండలాలు 1104 ఉంటే 500 చేస్తాము అంటున్నారు. బి.పి.ఆర్.విఠల్ కమిటీ అన్నారు. ఆ విఠల్‌గారు ఏమిచేశారో నాకు తెలియదు గాని ప్రజలలో మాత్రం చాల అయోమయం అవుతుంది అని తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా నేను మీద్వారా అడిగేది మీరు మండలాలను తగ్గిస్తే ఆ రోజు మీకు తెలుస్తుంది. ప్రజలు సిద్ధంగా ఉన్నారు. మీ భరతం పడతారు, అని తెలియ జేస్తున్నాను. మీకు ధైర్యం ఉంటే ఏ మాత్రమైనా కలేజా ఉంటే ఇప్పుడే నేను ఛాలెంజి చేస్తున్నాను ఈ హవుస్‌లో, ఈ బిల్లులు అవసరం లేదు ఇంకొకటి అవసరం లేదు. ఈ రోజు ప్రజాభిప్రాయం ఏ విధంగా ఉందో తెలుసుకోవాలని చిత్తశుద్ధి ఉంటే కనీసం మీరు ప్రజాభిప్రాయానికి తల ఒగ్గేట్లయితే, నేను ఛాలెంజిచేస్తున్నాను డైరెక్టు ఎలక్షన్స్ పెట్టండి. మండలాలు ఎలక్షన్స్ నిర్వహించి పార్టీపరముగా పెట్టండి మీకు డిపాజిట్ కూడ రాదు అని చెబుతున్నాను. ప్రజలు ఏమి తీర్పుఇస్తారో చూడండి. మీకు ధైర్యం ఉంటే రేపు ఎలక్షన్స్ పెట్టండి. మీ ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పి ఎన్నికలు పెట్టండి. ఎన్నికలు పెడితే ఈ బిల్లు అవసరం లేదు. రెండు నెలలలో ఎన్నికలు పెట్టండి. మేము సిద్ధముగా ఉన్నాము. నేను ఒక ఎమెండుమెంటు కోరుతున్నాను. స్పెషల్ ఆఫీసర్సుద్వారా ఒక సంవత్సరం నడుపు కోవలసిన పనిలేదు. దీనిని ఎమెండు చేసి మూడునెలలలో ఎన్నికలు నిర్వహించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నాను. అంతేకాదు. పార్టీపరముగా ఎన్నికలు పెట్టమని నేను డిమాండు చేస్తున్నాను. కోర్టుకూడ కామెంటు చేసింది అది కూడ గుర్తు పెట్టుకోవాలి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:— అధ్యక్షా, సభ్యులు చెప్పినటువంటి సలహాలు అన్నీకూడ తీసుకుంటాను. చాలమంది సభ్యులు వారి అమూల్యమైనటువంటి సూచనలు చెప్పారు. ఈ ఎమెండుమెంటు బిల్లుమీద వారు అమూల్యమైన అభిప్రాయాలు చెప్పారు. ముందు దీనిని ఆర్డినెన్సు ద్వారా ఈ చట్టము తీసుకురావడం జరిగింది. ఇది ఏ దురుద్దేశం కాదు. ఎందుకంటే ఇందాక సభ్యులు చాలమంది చెప్పారు. ప్రత్యేకంగా కేంద్రప్రభుత్వం తలపెట్టి నటువంటి పంచాయతీరాజ్ బిల్లు పార్లమెంటు ముందు ఉంది. ఆ బిల్లు పాస్‌కావలసి ఉంది. ఇవి అన్నీ కూడ ఎన్నికలు జరపాల్సి ఉంది. అదేవిధంగా ఐదు సంవత్సరాలు కాల పరిమితి కోసం జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్ మండల ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులు ఎన్నికలు జరిగాయి. వాటికి కాలపరిమితి తగ్గించి మాత్రము ఎప్పుడూ కూడ ఈ బిల్లు తీసుకురావడం జరగలేదు. ఆ కాలపరిమితి పూర్తిచేసిన తరువాత వారు కోర్టుకి వెళ్లారు. దానిమీద మాత్రం కోర్టులో ఉండగా ఈ బిల్లు తీసుకురావడం జరగలేదు. పూర్తిగా అధికారాలను తీసుకురావాలనే ఉద్దేశం కాదు. ఇక్కడ ప్రజాభిప్రాయాలను ఎందుకంటే మండల ప్రజాపరిషత్తుల జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులకు మాత్రము ఎలక్షన్స్ పెట్టకుండా దీంట్లో ప్రత్యేకంగా గ్రామ పంచాయతీలకు మండల ప్రజాపరిషత్తులకు జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులకు ఎన్నికలు మూడింటికి కలిపి పెట్టడంకోసం మాత్రం ఈ బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది తప్ప ప్రత్యేకంగా గతములోలాగ మండలాలకు జిల్లా పరిషత్తులకు పెట్టి వాటిలో బలము వచ్చిన తరువాత పంచాయతీలకు ఎన్నికలు పెట్టే దురుద్దేశం మాత్రం మాకు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు. మండలాలను తగ్గించాలి అనే నిర్ణయం తీసుకోలేదు. బి.పి.ఆర్.విఠల్ కమిటీ రిపోర్టు అందడం జరిగింది. అది కాబినేట్ సబ్‌కమిటీ

ముందు డిస్కషన్‌లో ఉంది. కాబినేట్ సబ్‌కమిటీ డిస్కషన్ అయిన తరువాత తప్పకుండా మీ ముందుకు తీసుకువస్తాను. అని ఈ సభాముఖంగా మీ అందరికి మనవిచేస్తున్నాను. దీంట్లో చాల మంది చెప్పారు. జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుకు గాని మండల ప్రజాపరిషత్తుకిగాని రెవ్యూ కమిటీలు ఉండాలని చెప్పి అది ఆలోచనలో ఉంది. దానిమీద నిర్ణయం తీసుకుంటాము అని చెప్పి గౌరవ శాసనసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. సభ్యులు దీనిమీద ఆందోళన వ్యక్త పరిచారు. రెవ్యూకి అవకాశం ఉండాలి అన్నారు. తప్పకుండా రెవ్యూ చేయడానికి కూడ అవకాశం, సుప్రీమ్‌కోర్టువరకు దీనిని తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. వీటిలో ఉన్నటువంటి, చట్టాలలో ఉన్నటువంటి లోపాలను సరిచేయడం జరుగుతుంది. మీకు తెలుసు 91 సెన్సెస్ రిపోర్టు ఇంకా అందవలసి ఉంది. మహిళలకు, బి.సి.లకు, ఎస్.టి.లకు, ఎస్.సి.లకు రిజర్వేషన్సు చేయవలసి ఉంది కాబట్టి ఈ సెన్సెస్ రిపోర్టుకొరకు వెయిట్ చేస్తూ ఉన్నాము. అవి రావడంతోనే ఎన్నికలు జరుపుతామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లుని ఆమోదించవలసిందిగా నేను కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇవి మేము ఏదో సాధించడానికో ఇంకోదానికో కాదు. ఇంతకుముందు చంద్రబాబునాయుడుగారు చెప్పినట్టు ఈవేళ వారు ఇక్కడ ఉండవచ్చు. రేపు ఇంకా ఎవరో ఉండవచ్చు, అది వేరు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది వాళ్లకి, వీళ్లకి. మధ్యలో మీకెందుకు?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ పరిస్థితి ఇట్లాగే కొనసాగితే ఒకవేళ మేము కూడ ఉండవచ్చు అధ్యక్షా. ఇప్పుడు ఈ ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో ఈ సెక్షన్ 7, సెక్షన్ 45 ప్రొవిజన్సు ప్రకారంగా ఎన్నికలు జరపని పక్షంలో అప్పుడు ఉన్నటువంటి మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులు గాని, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులకు ఒక సంవత్సరం పాటు పదవి కొనసాగించే అవకాశం ఉంది. ఈ ప్రజాస్వామిక హక్కును పరిరక్షించడానికి 6.10
చట్టబద్ధంగా వారు కోర్టుకి వెళ్లారు. కోర్టుముందు ఈ జడ్జెస్ చేసినటువంటివి సా.
పేపర్స్‌లో వచ్చాయి. ఈ ప్రొవిజన్స్ వల్ల వీరి రక్షణకోసం పేపర్స్‌లో చూసి అభిప్రాయాలు కలిగిన తరువాత మంత్రిగారు కళ్లు తెరిచి, అడ్మినిస్ట్రేషన్ కళ్లు తెరిచి ఈ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్, సెక్రటరీస్, పంచాయతీరాజ్ వారందరు ఉన్నారు. కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాము. అప్పుడు కోర్టుముందు నిర్ణయం ఉన్నటువంటి అంశాన్ని గురించి నిర్ణయం చేయకుండా ఉండడానికి వారు ముందు నుంచి ఆ ప్రొవిజన్ తీసివేశారు. ఆర్డినెన్స్ ఇష్యూచేసి, దీనికి కారణం ఏమిటి? మీరు బిల్లువేయడానికి ఇది అధికార దుర్వినియోగం కాదా? నేను It is only to tone up the administration. What are the reasons? మీరు ఈ విధంగా నిద్రాణములో ఉండడానికి కారణం ఏమిటి? అప్రజాస్వామిక పద్ధతి ఒకటి. రెండు, ఆర్డినెన్స్ తెస్తే కోర్టు వన్ మంత్ హోడిగేస్తే దాని తరువాత సుప్రీం కోర్టులో నిర్ణయం అయింది. ఇప్పుడు సమస్య ఏమిటంటే ఇది చట్టపరంగా ప్రొవిజన్‌లు మీరు ఇన్‌క్లూడ్ జరిపే సందర్భముగా ఇది మనము పాస్‌చేసుకుంటాము. మళ్లీ ఇది గవర్నరుగారి దగ్గరకు పోవడం, ఖ్యాప్రింట్ కావడం ఇవన్నీ డబ్బుల ఖర్చు. మీరు ఒకటి

ఆలోచించండి. ఈ చట్టపరంగా భవిష్యత్తులో మీరు ఎన్నికలు జరుపుతాము అంటేనే చట్టం చేసుకుందాము. లేకపోతే ఖర్చు ఎందుకు? మీరు విఠల్‌గారి రిపోర్టు ప్రకారంగా దీని స్థానములో మరో చట్టాన్ని తీసుకువచ్చే ఆలోచన ఉంటే అసలు చర్చలు అవసరం లేదు. ఈ విషయంలో స్పష్టం చేయాలి కదా! మీరు ఎన్నికలు జరుపుతారా, ఈ చట్టప్రకారంగా నడుపుతారా; మరోచట్టాన్ని తెచ్చే పరిస్థితి ఉంటే అసలు ఈ చట్టాన్ని పాస్ చేయడం అవసరం లేదు కదా? దీనికి క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు:- ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ పరిపాలన ద్వారా మీరు పబ్బం గడుపుకోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఎన్నికలు పెడతారా, పెట్టరా? పెడితే పాత చట్టం ప్రకారమే పెడతారా, పెట్టరా అన్నది తెలియాలి. ఇప్పుడు మినిస్టర్‌గారు 91 సెన్సస్ ప్రకారంగా రిజర్వేషన్స్ ఇవన్నీ వర్కవుట్ చేసి పెడతారో చెప్పండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- 91 సెన్సస్ రావడంతోనే అతి త్వరలో ఎన్నికలు పెడతాము. మీకు కూడా తెలుసు. 91 సెన్సస్ మాకు అందడంలో దాని రిజర్వేషన్స్ వర్కవుట్ చేసి చేస్తాము. ఓటర్స్ లిస్టు తయారు కావాలి. ఏదయితే ఓటర్స్ లిస్టు తయారు చేస్తున్నారో, ఇప్పుడు ఓటర్స్ లిస్టు వ్రాస్తూ ఉన్నారు. అదే వోటర్స్ లిస్టు గ్రామ పంచాయతీలకు, అసెంబ్లీకి, మండలాలకు అదే ఓటర్స్ లిస్టు. అదే వోటర్స్ లిస్టుతో తప్పకుండా ఎన్నికలు పెడతామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- సార్, మాకు మాట్లాడే పని పెడుతున్నారు కాని మాకు జవాబులు వచ్చే ఉపాయం కనిపెట్టరు. మేము అడిగినది మీరు ఎలక్షన్స్ ఎన్నడు పెడతారని. అంటే 91 సెన్సస్ రావాలి అంటున్నారు. సెన్సస్‌కి, ఎలక్షన్స్‌కి ఏమిటి సంబంధం? ఓటర్స్ లిస్టు ఎప్పుటూ ఉండనే ఉంటుంది. ఎలక్షన్స్ రేపు పెట్టాలంటే ఇప్పుడు ఉన్న ఓటర్స్ లిస్టు ఉంటుంది. దానిప్రకారం పెట్టవచ్చు. దానికి ఏమీ బాధలేదు. డేట్ కాకపోయినా ఏ నెలలో పెడతారో చెప్పమని అడుగుతున్నాను. రెండు, ఈ ఎన్నికలు ఇప్పుడు ఉండేటటువంటి చట్టప్రకారంగా జరుపుతారా, లేదా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీకు తెలుసు, 91 సెన్సస్ ప్రకారం....

(ఇంటరప్షన్స్)

ఊరికే పెట్టండి పెట్టండి అంటే ఎన్నికలు తప్పకుండా పెడతాము అని మీద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. 81 సెన్సస్ ప్రకారం గతములో ఎన్నికలు పెట్టారు. 91 సెన్సస్ రావడంతోటే ఈ రిజర్వేషన్స్ పూర్తిచేసుకొని తప్పకుండా పెడతామని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వి. నర్సిరెడ్డి:- ఇప్పుడు ఉండే చట్టప్రకారంగా జరుపుతారా, లేకపోతే చట్టాన్ని మార్చుతోతున్నారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- దేశవ్యాప్తంగా పంచాయతీరాజ్ బిల్లు మాడిఫికేషన్ అవుతోంది సెంటర్‌లో, దానిప్రకారం మాడిఫికేషన్ తీసుకువచ్చి పెడతామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- మంత్రిగారి యొక్క సమాధానం వింటే ఈ ప్రభుత్వం అధికారములో ఉండగా ఎలక్షన్స్ పెడతారనే నమ్మకం ఎవరికీ కలగడం లేదు. అంటే మంత్రిగారి సమాధానం వింటే ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండగా ఎన్నికలు పెడతారనే నమ్మకం మాకు లేదు. కాబట్టి ఈ మంత్రిగారు పంచాయతీరాజ్ శాఖమంత్రిగా ఉండగా ఎన్నికలు జరిపిస్తారా? రెండు, అది పార్టీపరంగా పెడతారా? ఏవిధంగా పెడతారు? మూడు, 91సెన్సస్ అంటే ప్రభుత్వం అనుకుంటే ఎంత తొందరలో అయినా పెట్టవచ్చు. కాని ఇది పోయినసారి కోర్టులో నవంబర్‌లో పంచాయతీరాజ్ ఎలక్షన్స్ పెడతామని కమిట్ అయింది. దానిని ఏమైనా గౌరవించి పెడతారా? ఎప్పుడు పెడతారో చెప్పండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- వారు మరచిపోయారు. ఇప్పుడు ఈ చట్టప్రకారంగా ఎన్నికలు జరపబడవని స్పష్టం చేశారు. మొత్తం పార్లమెంటులో జరుగుతున్నటువంటి చట్టానికి అనుగుణ్యంగా జరపబోతున్నది. మరి ఈ చట్టప్రకారంగా ఎలక్షన్స్ జరగకపోతే దీనికి అమెండ్‌మెంటు ఎందుకు మనము పాస్ చేసుకోవాలి? దీనిస్థానములో మరో చట్టాన్ని ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు దీని అవసరం ఏమిటి?

Sri Jalagam Prasada Rao:- To get away from legal problems, we have brought this Bill.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారు అడిగిన దానికి.....

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఎన్నికలు, మా ప్రభుత్వం పెడుతుందనే హామీ ఇస్తున్నాను. అతి తొందరలో ఎలక్షన్స్ పెడతాము. చంద్రబాబునాయుడుగారు మీకు తెలుసు. మీరు యూత్ కాంగ్రెస్‌లో ఉన్నారు, మీరు పనిచేశారు. తప్పకుండా ఎన్నికలు పెడతామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు ఛైర్మన్‌లు, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్స్ టెరమ్ అయిపోయింది. మీరు స్పెషల్ ఆఫీసర్స్‌ను పెట్టారు. ఎన్నికలు జరిపిన తరువాత వారు మళ్ళీ పోతారు. ఎన్నికైన గ్రామ సర్పంచులు ఉండగా, గ్రామపంచాయతీ సర్పంచ్‌లు టెరమ్ అరునెలలు ఉండగా మీరు గ్రూప్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆపీసర్స్‌ను ఎందుకు వేశారు? వారు స్ట్రీట్ లైట్స్ బిల్లులు, కార్వబార్ జీతాలు ఇచ్చేటందుకు పి.ఎల్.డబ్ల్యు. ఓ.స్‌ల చుట్టూ సర్పంచులు తిరగాలా? అది కారణం చెప్పాలి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు జె.ఆర్.వై. ఫండ్స్, జనరల్ ఫండ్స్ ఇవన్నీ కూడా లెక్కలు వ్రాయడంకోసం సర్పంచ్‌లకు సహాయం చేయడంకోసం మాత్రమే వి.డి.ఓ.స్‌ని వేయడం, వారి బుక్స్ వ్రాయడం కోసం, ఫిజికల్‌గా వారికి సహాయం చేయడం కోసం తప్ప వేరే దురుద్దేశముతో కాదు. మిస్‌ఎప్రాప్రియేషన్ అని చెప్పి సస్పెండ చేయడం ఎన్నో కేసులు ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తున్నాయి. వాటిని ఎవాయిడ్ చేయడంకోసం మాత్రమే, వి.డి.ఓ.స్‌ని సహాయం కోసం మాత్రమే వేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- మంత్రిగారు మేము ఓటర్స్ లిస్టు ప్రిపేర్ చేస్తున్నాము అంటున్నారు. మేము ఎన్నికలు తప్పక జరుపుతాము అంటున్నారు. ప్రజాస్వామ్యం మీద మాకు నమ్మకం ఉందని అంటున్నారు. ఈ ఓటర్స్ లిస్టు పంచాయతీ, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు, మండల ప్రజాపరిషత్తు ఎన్నికలకు ప్రత్యేకంగా ఉన్నది. ఈ జనరల్ ఎలక్షన్స్ ఓటర్స్ లిస్టుకి దానికి సంబంధముల లేదు. 18 సంవత్సరములు గల వారికి ఓటు వేసే హక్కు ఉంది.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు.- గతములోనే అమెండుమెంటు తీసుకురావడం జరిగింది. ఇదే ఓటర్స్ లిస్టు జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు మండలాలకు, గ్రామపంచాయతీలకు ఇదే ఓటర్స్ లిస్టుతో ఎన్నికలు జరుపుతున్నామని మనవిచేసి ఉన్నాను. గతములో సభ్యులకు కూడా తెలియజేయడం ఇక్కడ జరిగింది. ఇదే ఓటర్స్ లిస్టుతో జరుపుతామని మనవిచేస్తున్నాను.

1-20 రా

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో "మొదటి వంద రోజులలో స్థానికసంస్థలకు అధికారాలు అప్పగించి, పంచాయతీరాజ్, పురపాలక సంఘాలకు సంబంధించి క్రిందటి రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లును తిరిగి ప్రవేశపెట్టి ఆమోదింపజేస్తుంది. పంచాయతీలు, పురపాలక సంఘాలు, చట్టబద్ధమైన అన్ని సంస్థలలో కూడా మహిళలకు 30 శాంత రిజర్వేషన్ కల్పించడం జరుగుతుంది' అని ప్రకటించారు. రాజీవ్‌గాంధీగారు అయితే పదేపదే దేశమంతా తిరిగిచెప్పారు. పంచాయతీరాజ్ సంస్థలన్నింటిని కూడా రాజ్యాంగబద్ధం చేస్తాము. ఎలక్షన్లు పెట్టిస్తామని చాలాసార్లు చెప్పారు కాని దానికి వ్యతిరేకంగా ఈరోజు ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. నేను అడిగేది ఈ బిల్లు ప్రకారం సంవత్సరం టైం తీసుకొన్నా మళ్లీ మరో బిల్లును ప్రవేశపెట్టకుండా సంవత్సరంలోగా అయినా ఎలక్షన్లు పెడతారా? ఎలక్షన్లు పెట్టే ధైర్యం మీకు ఉందా? మీరు మంత్రిగా ఉండగా అయినా ఎలక్షన్లు పెట్టిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు:- అధ్యక్షా, జిల్లాలలో రెవ్యూ మీటింగ్స్ పెట్టడంలేదు. జిల్లాలలో ఎం.ఎల్.ఏ. లను పిలిచి రెవ్యూ మీటింగులు పెట్టమని కలెక్టర్లకు చెప్పండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- తప్పకుండా తొందరలోనే ఆదేశాలు జారీచేయడం జరుగుతుంది. మా ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టో ప్రకారం రాజీవ్‌గాంధీగారు కేంద్రంలో ఎమెండ్‌మెంట్ తేవడం జరిగింది. అయితే ఈలోగా ఆయన దుర్ఘటనపాలు కావడం జరిగింది. తరువాత వి.పి.సింగ్‌గారు ఎమెండ్‌మెంట్ తేవడం జరిగింది. ఇప్పుడు ప్రధాని పి.వి. నరసింహారావు గారు ఎమెండ్‌మెంట్ తీసుకువచ్చారు. ఆ బిల్లు పాస్ అవుతుంది. దానిప్రకారం ఎన్నికలు జరుపుతాము, మేనిఫెస్టోకు స్టికాన్ అవుతామని మనవిచేస్తున్నాను. మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలోనే ఎన్నికలు జరుపుతామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే అందరూ చాలా అభిప్రాయాలు చెప్పారు. స్వర్గీయ రాజీవ్‌గాంధీగారి ఉదాహరణ నేను చెప్పనవసరం లేదు. అలాగే కాంగ్రెస్ ప్రణాళికలో ఏమి చెప్పారో నేను తిరిగి చెప్పనవసరం లేదు. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. వేరే చట్టం తెస్తారా అని అడిగితే సమాధానం చెప్పలేదు. నేను అడిగేది ఏమిటంటే

ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధుల టర్మ్‌ను ఒక సంవత్సరంపాటు పొడిగిస్తే ఏంవచ్చింది? నిరంకుశంగా ఉన్న బ్యూరోక్రటిక్ యంత్రాంగం మీద మీకు ఇంత ప్రేమ ఎందుకు పుట్టు కొచ్చింది? ప్రజాస్వామ్యంమీద నమ్మకం ఉంటే ఒక సంవత్సరం పొడిగించండి. రేపు పొద్దున కొత్తచట్టం తెస్తారా అంటే సమాధానం చెప్పలేదు. అందువల్ల పాత చట్టం ప్రకారమే ఎన్నికలు నిర్వహిస్తారని మేము అనుకొంటున్నాం. ఇప్పటికైనా విజ్ఞతను ప్రదర్శించి చట్టబద్ధంగా ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధుల టర్మ్‌ను పొడిగించి, ఈ బిల్లును ఉప సంహరించుకోంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, పాత చట్టం ప్రకారం ఎన్నికలు పెట్టమని అడిగాం. కొత్తచట్టం తెచ్చేదాకా 1993 వరకు ఎన్నికలు పెట్టము అని అంటున్నారు. మొండిగా, అప్రజాస్వామికంగా ఉన్న ఈ ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా మా పార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(సి.పి.ఐ. పార్టీ గౌ.సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు).

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ పాపంలో మేము పాలుపంచుకోదలచు కోలేదు. ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజాస్వామ్యం అని ఉచ్చరిస్తూ చట్టబద్ధంగా ఎన్నికైన ప్రజా ప్రతినిధులకు ఒక్క సంవత్సరం పాటు అవకాశం ఇవ్వమని మేము అడుగుతున్నా వినిపించు కోకుండా మంత్రిగారు తెచ్చిన ఈ సవరణకు వ్యతిరేకంగా నిరసన తెలుపుతూ మా పార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(సి.పి.ఐ.(ఎం). పార్టీ గౌ.సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు).

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది ప్రధానమైన అంశం. మంత్రిగారు ఏమంటున్నారంటే దేశవ్యాపితంగా చట్టం తెద్దామని ఇదివరలో రాజీవ్‌గాంధీగారు అన్నారు. వి.పి.సింగ్‌గారు అన్నారు. ఇప్పుడు పి.వి. నరసింహారావుగారు అంటున్నారు. దానికి అనుగుణంగా మేము చట్టం తేబోతున్నాం అన్నారు. చట్టం చేయాలనే ఆలోచన మీకు వచ్చింది. అయితే అంతవరకూ మీరు ఆర్డినెన్స్‌ద్వారా పాలన చేయాలని ఎవరూ చెప్పలేదు. మీరు రాజ్యాంగబద్ధంగా, చట్టబద్ధంగా వుండవలసింది, కాని అలా ఉండలేదు. అందుకు నిరసన తెలుపుతున్నాను. ఇక అడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించి మేము స్పష్టంగా అడిగాం. మా గురించి కాదు. కాని మీరు ఏమీ చెప్పలేదు. హైకోర్టు ముందున్న విచారణాంశాన్ని తీసి వేయడానికి మీరు ఆర్డినెన్స్ జారీచేశారు. ఇది అప్రజాస్వామిక పద్ధతి. భారతదేశ చరిత్రలో ఇలా ఎక్కడా జరగలేదు. మీ అధికారులు పొరపాటు చేయడానికి కారణం ఏమిటి? దానిని రెక్టిఫై చేయకపోతే, మీరు అధికారులను మందలించకపోతే ఈ వ్యవస్థ ఉండదు. దీనికి సమాధానం చెప్పలేదు. మంత్రిగారు ఉండవచ్చు. పోవచ్చు. కాని వ్యవస్థ ప్రధానం. ఇక మూడవది ఈ చట్టం ఉంటుందా లేక భవిష్యత్తులో ఇంకొక చట్టాన్ని తెస్తారా? ఇప్పుడు ఉన్న చట్టప్రకారమే ఎన్నికలు జరుపుతామంటే ఈ ఎమెండ్‌మెంట్‌ను పాస్ చేసుకోవచ్చు. కాని ఈ చట్టం ఉండడం లేదని స్పష్టంగా చెప్పారు. ఏ చట్టం వస్తుందో చెప్పడం లేదు కాని మరొక చట్టం తేబోతున్నామంటున్నారు. అలాంటప్పుడు ఈ సవరణ చట్టం ఎందుకు?

దీనిని పాస్ చేయడం ఎందుకు? దీనికి కారణం చెప్పడం లేదు. ఇలా మా సమయాన్ని వృథా చేస్తున్నారెందుకు? మంత్రిగారు ఏమీ చెప్పడంలేదు, ప్రభుత్వం ఘోరంగా విఫలమైంది కాబట్టి దీనికి నిరసనగా మాపార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(బి.జె.పి. పార్టీ గౌ.సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు).

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేకమైన ఈ బిల్లును ఉప సంహరించుకొనడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు. అందుకు నిరసనగా నేను వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు).

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఎన్నికల ముందు ఏ రాజకీయపార్టీ అయినా ఒక ప్రణాళికను పెట్టడం సహజం. అదేవిధంగా వంద సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగింది మా పార్టీ అని చెప్పుకొనే వీరు కూడా ఎన్నికల ప్రణాళికలో స్థానిక సంస్థలపై సుస్పష్టమైన వైఖరిని వ్యక్తపరచడం జరిగింది. అదేవిధంగా వీరు ఎవరి పేరైతే చెప్పుకొని ఓట్లు అడుగు తున్నారో ఆ రాజీవ్‌గాంధీగారు కూడా కేంద్రంలో ఒక చట్టాన్ని తీసుకురావాలని అన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలించే రాష్ట్రాలలోనే స్థానిక సంస్థలకు ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఎన్నికలు జరగడం లేదు. స్టాట్యుటరీగా 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఎన్నికలు పెట్టేవిధంగా చట్టం తీసుకురావాలన్న అభిప్రాయాన్ని మీ నాయకుడు వ్యక్తపరిచారు. కాని ఈరోజున రాష్ట్రంలో చేస్తున్నదేమిటి? ఒకప్రక్కన మీకు నిర్దిష్టమైన నిర్ణయం లేదు. ప్రజలను మోసగించడం తప్పితే దీనిని మార్చుకోవాలనే ఆలోచన కనిపించడం లేదు. ఈనాడు చట్టం తెస్తామంటున్నారు. అయితే ఏ రూపంలో చట్టం తేవాలనేది కనీసం మీకు అవగాహన ఉందా? అవగాహన ఉంటే చెప్పండి. ఏ రూపంలో చట్టాన్ని తెస్తారు; ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు పెడతారా? పార్టీపరంగా పెడతారా? 91 సెన్సెస్ అని చెపుతున్నారు. సెన్సెస్‌కూ, ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి సంబంధం ఏమిటి? స్థానిక సంస్థలు కోల్పోయి ఎన్ని రోజులైంది; దీనివల్ల ప్రభుత్వ నిర్ణయాలకు అనుగుణంగా గ్రామస్థాయిలో ఏ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మీరు చేయాలనుకొంటున్నారో అక్కడ పర్యవేక్షించే వ్యవస్థ లేకపోవడం వల్ల సక్రమంగా చేయలేకపోతున్నారు. అవినీతి చోటుచేసుకొంటోంది. దీనివల్ల రాష్ట్రప్రజానీకం ఎంతగానో నష్టపోతోంది. ఒకప్రక్క ప్రకృతి వైపరీత్యాలు ఏర్పడుతున్నాయి. ఒక్క ఫలితం కూడా మనం సాధించలేకపోయాం. ప్రభుత్వానికి అమలు చేయాలనే ఆలోచన లేదు. యిప్పటికైనా మీ ఆలోచన మార్చుకుని మీ మాజీనాయకుడు
6.30 రాజీవ్‌గాంధీగారి మీద నమ్మకం వుంటే, యిప్పటికైనా మీకు ఆలోచన ఉంటే, వెంటనే
సా. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు ఎప్పుడు పెడతారో ప్రకటన చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. యీ చట్టం ఏదీ కూడా అవసరం లేదు. మీరు ప్రత్యేక అధికారిని వేయడానికి ఆల్‌రెడీ ఎన్ఏక్టుమెంటు ఉన్నది. కొత్తగా యీ ఏక్టును ఎందుకు తీసుకు వచ్చారు? కేవలం దురుద్దేశ్యంతో, చేసినది తప్ప, సదభిప్రాయంతో చేసినది కాదు. దయచేసి వెంటనే ఆలోచన మార్చుకుని ఎన్నికల ప్రణాళిక ప్రకారం మీ నాయకులు చెప్పిన ప్రకారం ఎలక్షన్స్ ఎనౌన్సు చేయండి? మీకు ఒక సిద్ధాంతం వున్నదని ప్రజలకు తెలియ చేయండని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఆల్‌రెడీ చెప్పాను. ఎమెండ్‌మెంటు వస్తుంది. కేంద్రంలో వస్తే యిక్కడ మార్పులు తేసుకువచ్చి ఎన్నికలు తొందరలో జరిపిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, కేంద్రంలో సవరణలు వస్తాయి. సవరణ వచ్చిన వెంటనే మేము ప్రకటన చేస్తామని చెప్పడం యిది హాస్యాస్పదంగా ఉన్నది. డీసెంట్రలైజేషన్ ఆఫ్ పవర్‌కు దానికి సమాధానం ఏమిటి అధ్యక్షా? ఏ రకమైన సమాధానం కూడా లేదు. కేవలం, యీ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదు. నాకు అనుమానం వున్నది. మిత్రులు, జలగం ప్రసాదరావుగారు పంచాయతీరాజ్ మినిష్టరుగా వుంటారో లేదో అప్పుడు. పరిస్థితి ఆందోళనగా వున్నది. ఎవరికి ఏ పోర్టుఫోలియో వుంటుందో తెలియదని వ్యక్తపరుస్తున్నారు. సవరణలు వచ్చి ఎన్నికలు జరుగుతాయంటే సబబుగా లేదు. యిది కేవలం మోసగించే విధానం, ప్రజలను తప్పుదారి పట్టించే విధానం. జారుకునే ఆలోచనతో వుండడం వల్ల యీ ఎనాక్టుమెంటు వల్ల ప్రయోజనం లేదని నిరసన తెలియచేస్తూ మా పార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ.సభ్యులు వాకౌట్‌చేశారు).

Mr. Speaker:- Now the question is:

"That the Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Pranalika and Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Amendment) Bill, 1992 be considered.

(Pause).

The motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Speaker:- I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to clauses 2 to 7. Clause 1 enacting formula and long title are before the House. Now the question is:

"that clauses 2 to 7, clause I enacting formula and long title do stand part of the Bill."

(Pause).

The motion was adopted and clauses 2 to 7, clause 1 enacting formula and long title were added to the Bill.

Sri Jalagam Prasada Rao:- Sir I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Pranalika and Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Amendment) Bill, 1992 be passed.

Mr. Speaker:- Motion moved:

Now the question is:

"That the Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Pranalika and Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Amendment) Bill, 1992 (L.A.Bill No. 15 of 1992) be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(3) 1992, జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయం (సవరణ) బిల్లు.

Minister for Technical Education (Sri G.Gurunadha Rao):- Sir, I beg to move:

"That the Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1992 be taken into consideration".

Mr. Speaker:- Motion moved:

శ్రీ జి. గురునాథరావు:- అధ్యక్షా, 1991లో రాష్ట్రంలో వుండే ఆరు విశ్వవిద్యాలయాలకు ఎమెండుమెంటు చేయడం జరిగింది. దానితో యీ జవహర్‌లాల్ యూనివర్సిటీ కూడా యిప్పుడు ఎమెండుమెంటు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. 1982లో పద్మావతి మహిళా విశ్వవిద్యాలయం, డాక్టర్ అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయానికి కూడా ఒక ఎమెండుమెంటు పెట్టడంతో పాటు ఈ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయానికి కూడా ఎమెండుమెంటు బిల్లు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. దీన్ని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- మిగతావాటితో ముడిపెట్టారని అన్నారు. మీరు ఎలక్షన్స్‌కు కూడా ప్రొవిజన్ పెట్టారు. టీచర్స్ గురించి అదేవిధంగా అఫ్లియేటెడ్ కాలేజెస్ ప్రిన్సిపాల్‌నుంచి ఎలక్షన్స్ పెడతారన్నారు. ఇప్పటిదాకా నామినేషన్ చేసిన వన్ యియర్‌లో ఎలక్షన్స్ పెట్టలేదు. రెండవది, బోర్డు ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంటును పెట్టారు. ఫేర్‌గ్రోత్ హోం సర్వీసెస్‌లో డిపాజిట్ చేసినప్పుడు వైస్ ఛాన్సలర్, గోపాలరెడ్డిగారు బోర్డు ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ పర్మిషన్‌తో వేశారని చెప్పారు. ఇతర ప్రిన్సిపాల్స్ వేశారని చెప్పారు. అవన్నీ కూడా యూనివర్సిటీ అఫ్లియేటెడ్ కాలేజెస్ కావు. ఆ కాలేజెస్ అంతా యూనివర్శిటీ మీట్ చేసి డిపార్ట్‌మెంటుకు సంబంధించిన కాలేజెస్. పార్ట్ అండ్ పార్శల్ కాబట్టి, వైస్ ఛాన్సలర్, రిజిష్ట్రార్‌కు కంట్రోలింగు అథారిటీ వుంటుంది. అటువంటి వైస్-ఛాన్సలర్ డైరెక్షన్స్‌మీద ఫేర్‌గ్రోత్ హోమ్ సర్వీసెస్‌లో మూడు కాలేజీలు 90 లక్షలు డిపాజిట్ చేసినట్లు ఒప్పుకున్నారు. 14వ తేదీన మేము విత్‌డ్రా చేస్తున్నాము. మళ్ళీ మెచ్యూర్ అవుతుంది. వస్తుంది అన్నారు. వచ్చిందా లేదా; అనంతపూర్ కాలేజి ఆ డబ్బును వేశారు. అది డ్రా చేసుకున్నాం అన్నారు. మిగతా డబ్బులు 14వ తేదీన వస్తుంది అన్నారు. అది వచ్చిందా లేదా? మీరు ఇక్కడ వచ్చేలోపల నామినేషన్ కూడా పెట్టుకున్నారు. ఎలక్షన్స్ సిండికేట్‌కు పెట్టలేదు. గ్రాడ్యుయేట్స్ నుంచి లేదు. టీచర్స్‌నుంచి లేదు, ప్రొఫెసర్స్ నుంచి ఎలక్షన్స్ లేవు. సర్వంగా లేదు. యూనివర్సిటీకి ఎలక్షన్స్ పెట్టలేదు. ఇది అన్‌ఫార్ విత్ అదర్

యూనివర్సిటీస్ పెట్టారన్నారు. యిబ్బంది ఏమీ లేదు కాని, ఫేర్ గ్రోత్ హోం సర్వీసెస్‌కు ఆ రోజు ఏక్కువ లేదు గవర్నమెంటు డబ్బులు – గ్రాంట్సు వస్తాయి. వాటిని యూనివర్సిటీ వారు గవర్నమెంటు పర్మిషన్ లేనిదే ఇతర బ్యాంకుల్లో వేయకూడదని వుంది. అదర్‌దాన్ నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకులో వేయాలనే నిబంధన ఉన్నది. జె.ఎన్.టి.యు.సి. ఫేర్‌గ్రోత్ హోం సర్వీసెస్ ప్రైవేటు కార్పొరేషన్‌లో డిపాజిట్ చేయడానికి ఎందుకు అనుమతి యిచ్చారు. ఆ విధంగా చేస్తే మీరు యూనివర్సిటీ అధికారులమీద ఏక్షన్ తీసుకోండి. ఆ డబ్బులు మీరు తిరిగి రాబట్టడానికి వీలు వుంటుంది. 14వ తేదీ అన్నారు – ఇప్పుడు 17వ తేదీ వచ్చింది – మూడు రోజులు అయింది. ఆ డబ్బులను రాబట్టుకున్నారా లేదా దాని గురించి తెలియ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.టి. చౌహాన్:– గత నెల 19వ తేదీనుంచి సమావేశాలు జరుగుతున్నాయి. జూలై 16వ ఆర్డినెన్సు యిచ్చారు. మేము తౌడు, దాణా, గడ్డి మేశాము. మీరుకూడా మేయండి అంటే, యీ గడ్డి తినడానికి మేము సిద్ధంగా లేము అధ్యక్షా. నేను మీ మాట ఎందుకు అంటున్నాను అంటే, యిందులో చూడండి – ప్రభుత్వం వైస్–ఛాన్సలర్‌ను వేస్తుంది. మేనేజ్‌మెంటు బోర్డు నామినేషన్ చేత నియమితుడైన వారు ఒకరు. విశ్వ విద్యాలయం గ్రాంట్సు కమీషన్ నామినేట్ చేసినవారు ఒకరు, యీ ఒక్కొక్కరు ఆల్ఫబెటికల్ ఆర్డర్‌లో నియమితులవుతారు. వైస్–ఛాన్సలర్ నియామకంకోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం గవర్నర్ గారికి ఫైలు పంపుతుంది. ఏది పోతే అదే సంతకం అయి వస్తుంది. మనకు తెలిసిందే. యీ రకంగా వైస్–ఛాన్సలర్‌ను తమ పి.ఎ. లాగా చేసుకుని యిక్కడ ఏమీ చేశారంటే, యీ వైస్–ఛాన్సలర్‌పైన వచ్చిన ఆరోపణలే పరిశీలించడానికి లోకాయుక్తకు ఏమీ అధికారాలు లేవు. లోకాయుక్త పరిశీలన చేసి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి రిపోర్టు పంపిస్తే రాష్ట్రప్రభుత్వం దానిని పున:పరిశీలించి ఛాన్సలర్‌గారికి అంటే గవర్నరుగారి దగ్గరకు పంపితే దానిని 6.40 గవర్నరుగారు కాదని అంటారా? ఎట్లాగ ఉందంటే తమకు నమ్మకమైన వారిని, మంచిగా సా. దిగమింగేవారిని పెట్టుకొని యూనివర్శిటీ అంతా మింగేసి దొంగలు, దొంగలు ఊళ్ళు కలుపుకున్నట్లుగా ఉంది. ఈ వైస్ ఛాన్సలర్‌ను నియమించి ఆయన చేసేదానిమీద లోకాయుక్తకు అధికారం లేదని అన్నారు. దానిని గురించి నేను ఈ అభిప్రాయం వెలిబుచ్చు తున్నాను. ఇక సెలక్షను కమిటీ గురించి మనవిచేస్తాను. ఈ సెలక్షను కమిటీ పంచకూళ్ళ కషాయంలాగ ఐదుగురిని పెట్టారు. ఈ ఐదుగురు కలిసి యూనివర్సిటీకి సంబంధించినటు వంటి ప్రొఫెసర్లు, అసిస్టెంటు ప్రొఫెసర్లు, లెక్చరర్లు మొదలైన నియామకాలు చేస్తారట. ఉద్దేశాలు, కారణాలలో ఎంత మంచిగా చెప్పారంటే బోధన, బోధనేతర కేటగిరీలన్నింటిలో ఎస్.సి., ఎస్.టి. రిజర్వేషన్లును సక్రమంగా, క్రమబద్ధంగా చేస్తామని అన్నారు. ఇంత మంచి ఉద్దేశం ఉన్న బిల్లు అయితే ఈ సెలక్షను కమిటీలోని ఐదుగురు మెంబర్లులో ముగ్గురిని మీ ఇష్టం వచ్చినవారిని నామినేట్ చేసుకోవడం ఏమిటి? ఈ విషయం మంత్రిగారిని చెప్పమనండి.

శ్రీ జి. గురునాధరావు:– అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు దీనిని గురించి కొత్తగా ప్రవేశ పెట్టినది కాదు. మిగిలిన విశ్వవిద్యాలయాలతో బాటు దీనికి కూడా వర్తించేటట్లు అమెండు మెంటు చేయడం జరిగింది. ఈ బిల్లులో బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటు క్లాస్ వన్ ఎక్స్ అఫీషియో మెంబర్లుగా ఐదుగురు మెంబర్లును గవర్నమెంటు నామినేట్ చేయడం, అలాగే

క్లాస్ టులో ఏడుగురు ఎమినెంటు మెంబర్సును నామినేట్ చేయడం జరుగుతుంది. అలాగే ఎలక్టెడ్ మెంబర్సు ఆరుగురు ఉంటారు. డైరెక్టు రిక్రూట్‌మెంటుకు రిజర్వేషన్సు ప్రొవైడ్ చేయడం, అలాగే ఎకడమిక్ సెనేట్‌కు ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్సును నామినేట చేయడం జరిగింది. మిగిలిన యూనివర్సిటీలలో ఏవిధంగా ఉన్నాయో అదేవిధంగా ఈ బిల్లులో కూడా ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. జె.ఎన్.టి.యు. వారు అనంతపూర్ కాలేజీకి సంబంధించిన డబ్బు ఫెయిర్ గ్రోత్ హోం సర్వీసెస్‌లో పెట్టారు ఏమి అయిందని శ్రీ ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు అడిగారు. 25 లక్షల రూపాయలకు 14వ తేదీతో గడువు ముగిసింది. నేను దానిని గురించి తెలుసుకొని గౌరవసభ్యులకు తరువాత చెబుతానని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు దానికి సంబంధం లేదు కనుక, 14వ తేదీతో గడువు ముగిసింది కనుక నేను వెంటనే తెలుసుకొని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ.బి. చౌహాన్:– గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు ఈ సభముందు చెప్పే ఉపన్యాసంలో ఉన్న పదాలు ఈ బిల్లులో ఉంటే నేను కళ్ళుమూసుకొని బలపరచేవాడిని. కాని వారు అమాయకులు. వారు మొదటిసారి సభ్యులు అయ్యారు. మంత్రి అయ్యారు, సంతోషం. ఈ బిల్లులో అట్లాగ లేదు. మీ అమాయకత్వానికి నా ధన్యవాదాలు. కాని ఈ బిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. సెలక్షను కమిటీని దొడ్డిదారిన నియమిస్తారు. వారిని విచారించే అధికారం ఎవరికీ లేదు.

శ్రీ ఙి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:– అధ్యక్షా, యాక్టుప్రకారం ఈ యూనివర్సిటీ కాని దానికి అనుబంధ సంస్థలకు కాని డబ్బువస్తే నేషనలైజుడు బ్యాంకులలో పెట్టాలి. దానికి విరుద్ధంగా ఈ జె.ఎన్.టి.యు.వారు 90 లక్షలు రూపాయలు ఫెయిర్ గ్రోత్‌హోం సర్వీసెస్‌లో డిపాజిట్ చేయడం జరిగింది. దీనికి వైస్–ఛాన్సలర్ శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు బాధ్యులు. ఆయన ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌లో బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటు పెట్టింది నాకు సంబంధం లేదని చెప్పారు. బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటు ఛైర్మన్ వైస్–ఛాన్సలర్. ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ ఇది ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజి, కాలేజీలకు అటానమీ ఉంది. హ్యూమన్ రీసోర్సెస్‌వారు డబ్బు ఇచ్చారు. దానిని ఆ ప్రిన్సిపాల్ వి.సి.కి కాని బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటుకు కాని సంబంధం లేకుండా డిపాజిట్ చేసారు. ఆల్‌రెడీ ఒక కాలేజీ డ్రా చేసు కున్నది. అనంతపురం కాలేజీది కూడా ఈ 14వ తేదీకి మెచ్యూర్ అవుతుంది. ఆ రోజున మేము విత్‌డ్రా చేసుకొంటున్నామని చెప్పడం జరిగింది. ఇది యాక్టుకు సంబంధించింది. మేము అవుట్ ఆఫ్ ది యాక్టు పోవడం లేదు. గ్రాంట్సు ఏమైనా వస్తే నేషనలైజుడు బ్యాంకులలో పెట్టాలని యాక్టులో ఉంది. ఈ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. 14వ తేదీన డ్రా చేసుకుంటున్నామని చెప్పిన దానిగురించి చెప్పమనండి. దానికి ఎట్లాగ సంబంధం లేదు.

శ్రీ ఙి. గురునాథరావు:– అధ్యక్షా, కాకినాడ కాలేజీలో పెట్టినటువంటి అమౌంటు విత్‌డ్రా చేయడం జరిగిందని ఆ రోజున చెప్పాము. అనంతపురం కాలేజీలో పెట్టింది ఈ నెల 14వ తేదీతో గడువు పూర్తి అయింది. అది ఏమి అయింది అనే విషయంలో ఇప్పుడు నాదగ్గర సమాచారం లేదు. కనుక నేను గౌరవసభ్యులకు ఈ శాసనసభ సమావేశాలు అయ్యే లోపల తెలియజేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, జె.ఎన్.టి.యు. యాక్టును అమెండు చేస్తూ ఉంటే ముఖ్యమంత్రిగారు 14వ తేదీన మెచ్యూర్ అవుతుంది. మేము డ్రా చేసుకుంటామని చెప్పిన తరువాత, ఒక హామీ ఈ సభలో ఇచ్చిన తరువాత దానిని గురించి మేము అడగవలసిన అవసరం లేదా? నాకు సమాచారం లేదంటే ఎలాగ? అయిందో లేదో తెలుసుకొని చెప్పమనండి. అప్పటివరకు యాక్టును పాస్ చేయకుండా ప్రక్కకు పెట్టండి. దీనిని రేపు తీసుకోండి. ఇది 5 నిముషములలో అయిపోయే బిల్లు. అధికారులు ప్రక్క గ్యాలరీలో ఉన్నారు. వారికి కనుక్కొని తెలియజేయమని చెప్పండి లేకపోతే పోస్టుపోన్‌చేసి రేపు తీసుకోండి. ముఖ్యమంత్రిగారు 14వ తేదీతో గడువు అయిపోతుందని అన్నారు. ఈవేళ 17వ తేదీ, 3 రోజుల టైం అయింది. ఇప్పుడు సమాచారం లేదంటే ఎలాగ?

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- అధ్యక్షా, ఆ డిపాజిట్‌కు ఈ బిల్లుకు సంబంధం లేదు. గౌరవసభ్యులు అడిగిన సమాచారం త్వరలో తెలుసుకొని వెంటనే నేను సభ్యులకు తెలియ జేస్తాను. ఇప్పుడు ఈ బిల్లును పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- దానికి, దీనికి సంబంధం లేకపోవడం ఏమిటి? అది యాక్టులో ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాకు తెలుసు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- గవర్నమెంటు డబ్బు అంతా, వచ్చే గ్రాంట్సు అన్నీ నేషనలైజ్డు బ్యాంకులలో పెట్టాలి. అదర్ దేన్ నేషనలైజ్డు బ్యాంకులలో పెడితే గవర్నమెంటు పర్మిషను తీసుకోవాలని రూల్సులో ఉంది. గవర్నమెంటు పర్మిషను లేకుండా ఫెయిర్ గ్రోత్ హోంసర్వీసెస్‌లో పెట్టిన తరువాత ఆ అక్కౌంట్సు అన్నీ స్క్వాష్ అయినాయి. సి.బి.ఐ. వారు స్క్వాష్ చేసారు. ఈ రోజున మీరు డ్రా చేసుకొనడానికి వీలు పడదు అని మేము ఆ రోజున చెప్పాము. 14వ తేదీన మెచ్యూర్ అవుతుందని అంటున్నారు, మీరు డ్రా చేసుకొనడానికి వీలుపడదు అని చెప్పాము. ఈనాడు 17వ తేదీ. ఆ డబ్బు డ్రా చేసారా, లేదా? ఈ యాక్టు ప్రకారం మీరు డ్రా చేసారా లేదా అని మాకు తెలియవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ సమాచారం తెప్పించుకోండి. అంతవరకు ఈ బిల్లును పోస్ట్‌పోన్ చేసుకోండి. అధ్యక్షా, అది పోస్ట్‌పోన్‌చేసి ఇంకొక బిల్లు తీసుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ బిల్లు 2 టు 5 వరకు ఉన్న క్లాజు సవరణలు తప్ప మీరు చెప్పినదానికి సవరణ లేదు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఇందులోఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లేదు, ఉద్దేశాలు, కారణాలు చూడండి. ఏమి ఉందో తెలుస్తుంది.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- దీనికి వచ్చిన డబ్బునంతా నేషనలైజ్డు బ్యాంకులలో పెట్టాలి. అదర్ దాన్ నేషనలైజ్డు బ్యాంకులలో పెడితే గవర్నమెంటు పర్మిషను తీసుకోవాలని ఉంది.

1.50 శ్రీ జి. గురునాథరావు:- ఈ డిపాజిట్‌కు, అమెండ్‌మెంట్‌కు సంబంధం లేదు. గతసారి దీనిగురించి జరిగినప్పుడు చెప్పాము. బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజిమెంట్ మీటింగ్‌లో యూనివర్సిటీకి వచ్చిన ప్రతి ఫండ్‌ను ఇకమీదట నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకులోనే పెట్టాలని తీర్మానించడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారి హామీమేరకు 14వ తేదీతో గడువు పూర్తయింది. దాని విషయం గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- దీనిని పోస్ట్‌పోన్ చేయండి.

శ్రీ పి. రామయ్య:- దీనిని సమగ్రంగా చూడాలి. కొన్ని సూచనలు ప్రభుత్వానికి ఇవ్వవలసి ఉంది. రీసెర్చి ఆర్గనైజేషన్ అనేది ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కెమికల్ టెక్నాలజీ అని ఉంది. దేశానికంతటికీ సంబంధించి రీసెర్చి చేసేది. ఈ యూనివర్సిటీలో వారి ప్రమేయం కూడా ఉంటే, శిక్షణ, టీచింగ్, రీసెర్చి సెంటర్‌గా అవినాభావ సంబంధం ఉంటుంది కనుక బాగుంటుంది. బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజిమెంట్‌లో క్లాస్-1 ఎక్స్ అఫీసియో మెంబర్స్ క్రింద డైరెక్టర్స్, ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కెమికల్ టెక్నాలజీని కూడా చేరిస్తే ఉపయోగంగా ఉంటుంది. ఈ సెక్షన్ పరిశోధనా కార్యక్రమాలు చేసి, అభివృద్ధిచేసే అవకాశం ఉంటుంది. దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. సవరణ ఇచ్చాము. దీనిని ఆలోచించాలి. అఫిలియేషన్ చేసుకునే అవకాశం ఇచ్చారు. ఎగ్జిస్టింగ్‌లో ఉన్నవి కాక క్రొత్త కాలేజెస్ కూడా చేసుకోవచ్చు. అన్ని కాలేజీలు దీనిక్రిందకు వస్తాయి. భవిష్యత్తులో పెట్టబోయే కాలేజీలు దీని క్రిందకు వస్తాయి కనుక ఈ కాలేజీలు అఫిలియేషన్ చేసుకోడానికి కొన్ని గైడ్‌లైన్స్ అవసరం. కొన్ని కండిషన్స్ అవసరం. ఈ గైడ్‌లైన్స్, కండిషన్స్ ప్రభుత్వం తామే చేస్తాము అనుకుంటే పొరపాటు. ఆ గైడ్‌లైన్స్, కండిషన్స్ పెట్టుకుని, ఆ ప్రకారంగా వయొలేషన్ చేసుకునే అవకాశం యూనివర్సిటీకు ఉండాలి. వాటిని ప్రభుత్వం తమ చేతిలోకి తీసుకోరాదు. తరువాత టీచింగ్, నాన్‌టీచింగ్ స్టాఫ్ పే స్కేల్స్ గురించి ఏమీ లేదు. టీచర్లను నియామకం చేసేటప్పుడు క్వాలిఫికేషన్ గురించి కానీ పే స్కేల్స్ గురించి కానీ చెప్పలేదు. దీనిని ఇందులో చేర్చాల్సిన అవసరం ఉంది. క్యాపిటేషన్ ఫీజు కానీ, మరొక ఫీజు కానీ ఏ రూపంలోనయినా తీసుకునే అవకాశం ఉండరాదు. యూనివర్సిటీ అనుమతి లేకుండా ఏ కాలేజి కూడా వసూలుచేసే అవకాశం ఉండరాదు. దీనిని స్పష్టంగా పేర్కొనవలసిన అవసరం ఉంది. అదే సందర్భంలో రిజర్వేషన్స్ కూడా పద్ధతిప్రకారం ఉండాలి. 50 శాతం మేనేజిమెంట్ కోటాక్రింద ఇచ్చే పద్ధతి అఫ్లియేటెడ్ కాలేజీలలో ఉండరాదు. దీనిని చేర్చాలి. యూనివర్సిటీ పెట్టినటువంటి గైడ్‌లైన్స్, మార్గదర్శక సూత్రాలను పాటించకుండా ఉండే కాలేజీలను గుర్తించాలి. వాటికి గుర్తింపును రద్దుచేసే అవకాశం యూనివర్సిటీకి ఉండాలి. దానిని కూడా ఇందులో పొందుపరచాలి. మొత్తంమీద చూస్తే యూనివర్సిటీలో ప్రభుత్వం యొక్క పాత్ర ఎక్కువగా ఉంది. ఈ రకంగా ఉంటే యూనివర్సిటీ అటానమస్ తత్వం లేకుండా పోతుంది. కనుక ప్రభుత్వ జోక్యం తగ్గించాలి. ప్రతిదానికి నామినేషన్ పెట్టారు. వి.సి. అపాయింట్‌మెంట్ చూడండి. ఒకాయన నామినేషన్ ఆఫ్ బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజిమెంట్, ఒకరు నామినేషన్ ఆఫ్ యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ ఒకరు నామినేషన్ ఆఫ గవర్నమెంట్. ఈ మూడుపేర్లు ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా ఉండకపోతే త్రిప్పిపంపి, మరొకప్యానల్ పంపాలని కూడా ఉంది. ప్రభుత్వం ఎవరు కావాలనుకుంటారో, ఆ పేర్లు వచ్చేవరకు ఈవిధంగా త్రిప్పిపంపే పరిస్థితి ఉంది. ఇది అప్రజాస్వామికం. యూనివర్సిటీల

స్వయంప్రతిపత్తికి ప్రతిబంధకం అవుతుంది. ఆ విధంగా లేకుండా చూడాలి. ఈ సవరణ ప్రకారం చూస్తే, ఈ సూచనలు ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకుంటే ఉపయోగిస్తాయి. లేకపోతే ప్రభుత్వజోక్యం పెరుగుతుంది. స్వయం ప్రతిపత్తి లేకుండా పోతుంది. మంత్రిగారు గమనించాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– అధ్యక్షా, మీరు మా రెస్క్యూకి రావాలి. మూడు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలున్నాయి. అనంతపూర్, కాకినాడ, హైదరాబాదులలో ఉన్నాయి. ఈ మూడు కాలేజీలు అఫ్లియేటెడ్ కాలేజీలా? కాన్స్టిట్యుయెంట్ కాలేజీలా? అఫ్లియేటెడ్ అన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. ఈ మూడు యూనివర్సిటీలు కాన్స్టిట్యుయెంట్ కాలేజస్ తప్ప అఫ్లియేటెడ్ కాదు. అది వాస్తవం అన్నప్పుడు ఫెయిర్‌గ్రోత్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్‌లో ఫండ్స్ పెట్టే అవసరం లేదు. దీనిని క్లారిఫై చెయ్యాలి. మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. జె.ఎన్.టి.యు.కి ఇవి అఫ్లియేటెడ్ కాదా? ఆ విధంగా చేసి ఫెయిర్ గ్రోత్‌లో డైరెక్టుగా ఇన్వెస్ట్ చేసుకుంటే సంబంధం లేదన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. మూడూ కూడా కాన్స్టిట్యుయెంట్ కాలేజెస్. అంటే కామన్ మేనేజిమెంట్. బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజిమెంట్ డెసిషన్ లేకుండా వేరే వద్ద డబ్బు ఇన్వెస్ట్ చేయరాదు. ఇది వాస్తవమేనా, కాదా? ఈ యాక్టుని వయొలేట్ చేస్తే వి.సి. మీద ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు? మనం ఒక యాక్టు ఇక్కడ పాస్ చేసుకున్నాము. దానిని ఎవరయినా సరే అమలు చెయ్యాలి. చెయ్యకపోతే చర్య తీసుకునే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఇది కూడా ఇప్పుడు యాక్టుచేయబడినా అమలు చెయ్యకపోవచ్చు. ఎందుకు ఇక్కడ పాస్ చెయ్యడం? క్లియర్‌గా చెప్పాలి.

శ్రీ జి. గురునాథరావు:– గౌరవసభ్యులు ఈ అమెండ్‌మెంట్ బిల్లు గురించి చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఇది క్రొత్తగా పెట్టిన అమెండ్‌మెంట్ కాదు. మిగతా యూనివర్సిటీలకు పెట్టిన బిల్లే, దీనికే పెట్టారు. వాటికి ఏ విధంగా రూల్స్ ఉన్నాయో, అదేవిధంగా జె.ఎన్.టి.యు.కి కూడా పొందుపరచడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– నేను అడిగింది మంత్రిగారు ఫాలో అయినారా?

శ్రీ జి. గురునాథరావు:– కాలేజెస్ అఫ్లియేటెడా? కాన్స్టిట్యుయెంటా అని అడిగారు. కాన్స్టిట్యుయెంట్ అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– ఇప్పుడు దొరికారు. కాన్స్టిట్యుయెంట్ కాలేజెస్ అంటే కంప్లీట్‌గా యూనివర్సిటీ మేనేజిమెంట్‌లో ఉంటాయి. కాలేజెస్ డెసిషన్ తీసుకునేందుకు వీలులేదు. రు. 10 ఖర్చు చెయ్యాలన్నా యూనివర్సిటీ అనుమతి కావాలి. ఇది వాస్తవం. అనంతపూర్ కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్, కాకినాడ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ డబ్బుపెట్టారు. సంబంధం లేదని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఎటానమస్ బాడీ అయితే.......

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- ఒకసారి కానిస్టిట్యూయెంట్ కాలేజెస్ అంటే బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజిమెంట్ పర్మిషన్ లేకుండా వెయ్యడానికి లేదు. గవర్నమెంట్ డెసిషన్ క్లియర్‌గా ఉంది. గవర్నమెంట్ నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకులలో తప్ప ప్రయివేటులో పెట్టరాదన్నారు. ఇది వయొలేట్ చేసి పెట్టారు. ఇది కరెక్ట్ కాదు. ఎట్లా పెడతారు? ఆ కాలేజెస్ ప్రిన్సిపాల్స్‌మీద చర్య తీసుకోవాలి. గవర్నమెంట్ ఆర్డర్స్‌కు వ్యతిరేకంగా పెట్టారు. చెప్పమనండి.

7.00 రా శ్రీ జి. గురునాథరావు:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుకు దానికి సంబంధం లేదు. కనుక ఈ బిల్లుకు వివరణ ఇవ్వడం జరిగింది. కనుక దయచేసి ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ మేము ప్రజలకోసం అవస్థ పడుతున్నాము. మా కోసం కాదు. కానిస్టిట్యుయంటు కాలేజీలకు రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్, ఆ ఎడ్మినిస్ట్రేషను అంతా వైస్-ఛాన్సలర్, బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటు చేస్తుంది. ప్రిన్సిపాలుకు అటానమీ లేదు. వారు ఏమిచేసినా యూనివర్సిటీ రూల్సు ప్రకారం చేయాలి. ఇప్పుడు ఇది అమెండుమెంటు, మెయిన్ యాక్టుప్రకారం వచ్చే ఫైనాన్సెస్ అంతా నేషనలైజుడు బ్యాంకులలో వేయాలి. అదర్ దాన్ నేషనలైజుడు బ్యాంకులలో వేసినప్పుడు యూనివర్సిటీ పర్మిషను తీసుకొని వేయాలి. కాని యూనివర్సిటీ ఫెయిర్ గ్రోత్ హోం సర్వీసెస్‌లో వేసినప్పుడు యూనివర్శిటీ గవర్నమెంటు పర్మిషను తీసుకోకుండా వేసింది. వైస్ ఛాన్సలరు ప్రిన్సిపాలును దబాయించి వేయించారు. ఇక్కడ చీఫ్ మినిస్టరుగారు చెబుతూ ఇవన్నీ ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీలు, వారికి స్వేచ్ఛ ఉంది. హ్యూమన్ రీసోర్సెస్ డెవలప్‌మెంటు నుంచి వచ్చిన డబ్బును వారు వేసుకున్నారు. 14వ తేదీన కాకినాడ కాలేజీది మెచ్యూర్ అయింది. అది మేము డ్రా చేసుకున్నాము, అనంతపూర్ కాలేజీది 14వ తేదీకి మెచ్యూర్ అవుతుంది, అది కూడా మేము డ్రా చేసుకుంటామని ఈ సభలో చెప్పారు. ఇప్పుడు 17వ తేదీ వచ్చింది. ఈ రోజున మీరు ఆ డబ్బును డ్రా చేసారా, లేదా? మేము ఆ రోజున చెప్పాము. అయ్యా, ఫెయిర్ గ్రోత్ హోం సర్వీసెస్ అంతా స్క్వాష్ అయిపోయింది. అది వీలు పడదని అంటే మేము చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. 14వ తేదీ అయిపోయింది. 17వ తేదీ వచ్చింది ఈ రోజు. ఆ డబ్బును విత్‌డ్రా చేసుకున్నారా? లేదా? ఇది కానిస్టిట్యుయంట్ కాలేజీ అయితే మీరు డబ్బు వేయడానికి వీలులేదు. ఆ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు హౌసును మిస్‌లీడ్ చేసారు. ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీలు అని చెప్పి అన్నారు. They are not affiliation colleges but they are constituent colleges. ఆ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సభను తప్పుత్రోవను పట్టించినందుకు, ముఖ్యమంత్రి గారికి సంబంధం ఉంది కనుక, ముఖ్యమంత్రిగారి హెంచ్‌మెన్ శ్రీ గోపాలరెడ్డి, విని కనుక ఆయనద్వారా ఆయన ఫెయిర్ గ్రోత్ హోం సర్వీసెస్‌లో డబ్బులు వేయించారు. కనుక, ఈ ప్రభుత్వానికి ఇన్‌వాల్వుమెంటు ఉంది కనుక ఈ రోజున వీరు తప్పించుకొని తిరుగుతున్నారు. సరైన సమాధానం చెప్పలేదు. ఈ బిల్లును మీరు రేపటికి వాయిదా వేయండి. వాయిదా వేసి సరైన సమాధానం చెప్పించండి.

శ్రీ ఎమ్.టి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా, నేను 2 విషయాలు అడుగుతాను. 1 వి.సి. పైన ఆరోపణలు వస్తే లోకాయుక్త పరిధిలో చేసి ఆ చట్టంలో ఏమి ఉన్నప్పటికీ

ప్రభుత్వం ఉంది అని అన్నారు. అది అనకుండా మీరు లోకాయుక్త పరిశీలన చేయవచ్చును అనేమాటతో సవరణ చేసుకోండి. 2. ఈ సెలక్షను కమిటీ పంచకూళ్ళ కషాయం చేయకుండా వైస్-ఛాన్సలర్‌కే అధికారం ఇవ్వండి. ప్రభుత్వం నలుగురిని నామినేట్ చేసి పెట్టుకుంటే వైస్-ఛాన్సలర్ ఏమీ చేయలేడు.

శ్రీ జి. గురునాధరావు:– అధ్యక్షా, దీనికి దానికీ సంబంధంలేదు. గౌరవనీయులైన శ్రీ ముద్దుకృష్ణమనాయుడుగారు చెప్పినట్లు గత సమావేశంలో దీనిమీద చర్చ జరిగినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన మాట ప్రకారంగా హ్యూమన్ రిసోర్సెస్ డెవలప్‌మెంటు నుంచి వచ్చిన అమౌంటు డైరక్టుగా ఇంజనీరింగు కాలేజీలకు రావడం జరిగింది. ఆ కాలేజీల ప్రిన్సిపాల్సు ఆ ఫెయిర్ గ్రోత్ హోం సర్వీసెస్‌లో పెట్టడం జరిగిందని తెలిసిన తరువాత బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటు మీటింగులో దానిని తెలుసుకొని ఇకముందు అలాగ పెట్టడానికి వీలులేదని, తరువాత నేషనలైజుడ్ బ్యాంకులలో పెట్టాలని తీర్మానం చేయడం జరిగింది. అనంతపురం కాలేజీ అమౌంటు గురించి వివరణ అడిగారు. గౌరవసభ్యులకు ఆ ఇన్ఫర్మేషను ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ బిల్లుకు, వారు అడిగిన వివరణకు సంబంధం లేదు కనుక ఈ బిల్లును పాస్ చేయవలసిందిగా సభ్యులను కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

డాక్టర్ ఎమ్.వి. కృష్ణారావు:– అధ్యక్షా, ఈ అమెండుమెంటు బిల్లులో.... there are some good provisions. This Bill is not totally objectionable. ఎందుచేతనంటే దీనిలో కొన్ని మంచి ప్రోవిజన్సు పొందుపరచడం జరిగింది. కాని కొన్ని ఒమిషన్సు ఉన్నాయి. ఆ ఒమిషన్సు ఎడ్వయిజబుల్ కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అవి మంత్రిగారు నోటు చేసుకొని అమెండుమెంటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు ఉన్నటువంటి ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిలును బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటు క్రింద మార్చించారు. పేజి 4 లో క్లాజు 2 లో అదర్ మెంబర్సు అని ఉంది. దానిలో ఉన్నటువంటి మెంబర్సులో One Nominee from the All India Council of Technical Education should be definitely there. He is not there. మాత్రం లేదు. ఇది చాలాముఖ్యమైనది. ఇది టెక్నలాజికల్ యూనివర్శిటీ. The Nominee from the All India Council of Technical Education should be there. ఆ ప్రోవిజను మళ్ళీ కల్పించాలని కోరుతున్నాను. దానితరువాత బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటు అంటే ప్రీవియస్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిలులో నలుగురు ఎమ్.ఎల్.ఏ.లు, ఇద్దరు ఎమ్. ఎల్.సి.లు ఉండేవారు. ఎందుకు వారిని ఒమిట్ చేసారో అర్థం కాదు. ఎందుకు ఒమిట్ చేసారు? అది మంచి పనికాదు. వారిని తీసి ఎకడమిక్ సెనేట్‌లో పెట్టారు. ఎకడమిక్ సెనేట్ వ్యూర్లీ ఎకడమిక్ మాటర్సు డీల్ చేస్తుంది. సిలబీ, కర్‌క్యులం, ఎగ్జామినేషన్ సిస్టం, వాల్యుయేషన్ – వీటన్నింటినీ అది డీల్ చేస్తుంది. అటువంటిదానిలో ఎమ్.ఎల్.ఏ.లు కాని ఎమ్.ఎల్.సి.లు కాని ఉండవలసిన అవసరం లేదు. ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిలులో ఎమ్.ఎల్.ఏ.లు ఉంచాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఛాన్సలర్‌కు డిస్క్రిషనరీ పవర్ తీసి he should act only on the advice of the Govt. అని పెట్టారు. చాలామంచి పని చేసారు. అయితే రెండు చిన్న లోపాలు ఉన్నాయి. పేజ్ 9, సబ్ క్లాజ్ 6 చూడండి.

"(6) When the Vice-Chancellor is unable to exercise his powers, perform his functions and discharge his duties owing to absence, illness or any other clause or when the office of Vice-Chancellor is vacant, it shall be competent for the State Government to appoint a person to be in charge Vice-Chancellor. The person so appointed as incharge Vice-Chancellor shall exercise the powers, perform the functions and discharge the duties of the Vice-Chancellor until the Vice-Chancellor assume the office..." ఇది మాత్రం గవర్నమెంటు ఉంచుకొనడం మంచిది కాదు· It must be given to the Board of Management. అది టెంపరరీ వేకెన్సీ కనుక· అది చేస్తే చాలా బాగుంటుందని, చాలా హుందాగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను· Then, please see sub-para (8) --

7·10 "(8) When the post of the Vice-Chancellor falls perma-
రా· nently vacant, either by resignation or otherwise, the vacancy shall be filled by the Chancellor by appointing another person as the Vice-Chancellor..." This is very dangerous provision, Sir. ఛాన్సలర్స్‌కి పవరిస్తున్నారు· వైస్-ఛాన్సలర్లను వేయడానికి· అంటే ఇది మాత్రం మంచి ప్రొవిజన్ కాదండి· నార్మల్ కోర్సులో యాక్టులో ఉన్న ప్రొవిజన్ ప్రకారం సెర్చికమిటీ ద్వారా ఒక ప్యానల్ తెప్పించుకుని ఆ ప్యానల్‌లో ఒక మనిషిని గవర్నమెంటు రికమెండ్ చేస్తే ఆ మనిషిని వి·సి·గా అపాయింట్ చేయాలని అమెండుమెంటు చేయమని కోరుతున్నాను· సార్, ఫైనాన్స్ కమిటీలో రిజిస్ట్రారు లేరు· Registrar is the Chief Administrative Officer in the University and his absence will be felt in the Finance Committee. ఒక సూచన సార్· సెర్చి కమిటీ అంటున్నారు· ఈ సెర్చి కమిటీ డ్యూటీ ఏమిటంటే అది ఒక ప్యానల్‌ను గవర్నమెంటుకి యిస్తుంది అందులోనుంచి వి·సి·ని· సెలక్టు చేయడానికి· 'సెర్చి' పదం పోలీసులకి సంబంధించినది· ఆ పేరు మార్చి 'ప్యానల్ సెలక్షన్ కమిటీ' అని పెట్టండి· It will be in keeping with the dignity of the high office. ఇది కానిస్టిట్యుయెంట్ కాలేజి అయినా ఎఫ్లియేటెడ్ కాలేజి అయినా స్పెక్యులేషన్‌లో డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టమని ఏ అథారిటీ చెప్పదండి· ఈ అనంతపురం, కాకినాడ కాలేజీలలో 50 లక్షల రూపాయలయినా, మానవవనరుల అభివృద్ధి శాఖనుంచి వచ్చిన గ్రాంటు విషయంలో అయినా ఏ విధంగా వినియోగించాలో గైడ్‌లైన్సు ఉంటాయి· ఆ గైడ్‌లైన్స్‌లో ఫేర్ గ్రోత్ సర్వీసుల వంటి వాటిల్లో పెట్టకూడదని స్పష్టంగా ఉంటుంది· నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకుల్లోనే పెట్టాలని ఉంటుంది· ఆ విధంగా మినిస్టరుగారు జవాబు చెప్పాలి·

శ్రీ డి· గురునాథరావు:- శ్రీ కృష్ణారావు గారిచ్చిన సలహాలు భవిష్యత్తులో పాటించడం జరుగుతుందని, ఇది కొత్తగా పెట్టిన బిల్లు కాదనీ, మిగతా యూనివర్సిటీలు ఏ విధంగా చేశాయో అదేవిధంగా ఎమెండు చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను·

Sri A. Veerappa (Nallamada):- We are happy that provision for observing the Rule of Reservation has been made. In the proposed New Section 34A, 'Every appointment made under clause 12 or clause 13 of Statute XIV shall conform to such rule of reservation for the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes as may be made under the Statutes of the University except where the Government by general or special order exempts any category from its applicability keeping in view the general policy enunciated by the Government from time to time.' This exception is not happy. This should not be there. The rule of reservation should be followed and this exception may be removed.

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- అధ్యక్షా, వీరప్పగారు యిచ్చిన సలహాలు, సూచనలను తప్పకుండా భవిష్యత్తులో పరిశీలిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇది మెయిన్‌యాక్టు సార్. (యాక్టు పుస్తకం అధ్యక్షులకు చూపించారు) ఈ మెయిన్ యాక్టుకి జె.ఎన్.టి.యు. ఎమెండుమెంటు తెచ్చారు సార్. మెయిన్ యాక్టు 3 క్లాజు చూడండి. సెక్షను 3 లో సబ్ సెక్షను 3 లో ఈవిధంగా ఉంది. The Financial Advisor cum Chief Accounts Officer shall be responsible for...

(e) Arranging for the internal audit of the accounts of all the constituent colleges of the University annually;

(f) obtaining, scrutinising, compiling and reporting to the Vice-Chancellor on the statement of accounts of the constituent colleges of the University at such intervals and in such form as maybe specified by the Council from time to time.

It is very clear. Council means Board of Directors or Board of Management. ఈ బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటు ఎప్పటికప్పుడు ఏ ఫారంలో పంపించాలంటే ఆ మాదిరిగా ఎకౌంట్సు మేనేజి చేయడం. ఇది కూడ ఫైనాన్షియల్ ఎడ్వైజర్-కం-చీఫ్ అకౌంట్స్ ఆఫీసర్ ఆఫ్ ది యూనివర్సిటీ. 'జి' చూడండి.

(g) Exercising check over the expenditure and income of different constituent colleges and the programmes of the University. కానిస్టిట్యుయెంట్ కాలేజీల ప్రోగ్రాములను కూడ ఎప్పటికప్పుడు చెక్ చేసే అధికారం కూడ ఫైనాన్షియల్ అడ్వైజరుకు ఉంది. సెక్షను 3 లోని ఇ, ఎఫ్, జి.ల ప్రకారం ఒక్కపైసా కూడ యూనివర్సిటీ అనుమతి లేకుండా వీళ్ళు ఖర్చు చేయడానికి వీల్లే

లేదు· గవర్నమెంటు ఆర్డర్సు ఉన్నాయి· ఆ ఆర్డర్సు ఏమిటంటే ఒక్క రూపాయి అయినా పెట్టుబడి పెట్టాలంటే నేషనల్ బ్యాంకులలోనే తప్ప చేయకూడదని జి·ఓ·; ఉంది· దానిని వయొలేట్ చేయబోతే వి·సి· అడిగారు సార్·; ఎఫ్లియేటెడ్ కాలేజెస్ చెప్పారు· మేము డబ్బు ఇన్‌వెస్టు చేయలేం· మా వల్ల కాదు అని· కావాలని ఫోర్సుచేసి తెప్పించారు· దీనిపైన ఒక రాజిస్ట్రారు లీవులో వెళ్లారు సార్· ఆయన అభ్యంతరం చెప్పారు· అది రాకార్డులో ఉంది· అందువల్ల ఆయనను లీవులో పంపించడం జరిగింది· ఇది వాస్తవం అవునా కాదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- దానికీ ఈ ఎమెండుమెంటుకీ సంబంధం ఉందా?

శ్రీ జి· గురునాధరావు:- ఈ బిల్లుకీ దానికీ ఏమీ సంబంధం లేదు·

శ్రీ జె·సి·; దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిది పిడిక్కీ పిండాకూడుకి సంబంధం అన్నట్టు ఉంది·

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:- నేను చెప్పేది తప్పయితే అడ్వకేట్ జనరల్‌ను పిలిపించండి· తర్వాత యాక్టు పాస్ చేయండి· మనందరం గౌరం శాసనసభ్యులం· ఈ యాక్టు స్పిరిట్‌తో ఆఫీసర్సుగాని, ఎక్జిక్యూటివ్సు గాని టోటల్‌గా అమలు చేయవలసిన బాధ్యత వాళ్ళమీద ఉంటుంది· ఎవరైతే అమలుచేయరో వాళ్లపైన చర్య తీసుకోవలసిన బాధ్యత మనమీద ఉంది· లేకపోతే యాక్టే అవసరం లేదు· నేను చెప్పింది ఈ పరిధిలో ఉందా లేదా చెప్పండి· రేపటికి వాయిదా వేస్తే మినిస్టరుగారిని ప్రిపేర్ అవ్వమనండి· నేను యాక్టు క్లియర్‌గా వినిపించాను·

Mr. Speaker:- Unless the Governent...

శ్రీ జి· గురునాధరావు:- ఈ బిల్లుకి వారు మాట్లాడినదానికి ఏమీ సంబంధం లేదు· ఏదో కావాలని కోరుతూ చెప్పాలంటే కావలసినదానికి, దీనికి సంబంధం లేదు· అందువల్ల ఈ బిల్లును పాసే చేయవలసిందిగా సభ్యులను కోరుతున్నాను·

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:- నో నో నో····

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- నో· నో·

(అంతరాయం)

యాక్టుకి సంబంధం లేదని మినిస్టరుగారు అంటున్నారు· బిల్లు గురించి ఏం ఎమెండుమెంటు తేబోతున్నారో మాకు వివరణ యిచ్చారు·; అందులో ఒక పాయింటు; Abuse of power by the Vice-Chancellor. పేజి 5లో పాయింటు 2·; "The Vice-Chancellor shall not be removed from his office except by an order of the Chancellor passed on the ground of wilful omission or refusal to carry the provisions
7·20 of this Act, or abuse of the powers vested in him..." క్లియర్‌గా
రా· ఎబ్యూజ్ ఆఫ్ పవర్స్ జరిగిందని మీ దృష్టికి తెస్తే యాక్టుకి సంబంధం లేదని అంటున్నారు· రెండవది ముఖ్యమంత్రిగారు ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజెస్ అని చెప్పారు·; రికార్డ్సు లోకి వెళ్లి·

Now the Minister says that they are constituent colleges. One of the items in the Bill is abuse of the power by the Vice-Chancellor. న్యాయశాఖ మంత్రి బిల్లు పైలేట్ చేస్తున్నారా? ఆయనను చేయమనండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయనను చెప్పనివ్వండి. మీకు తెలుసు.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I am quoting from the Bill, itself. With regard to the Amendments which the Minister tabled on the floor of the House one of the clauses is regarding the abuse of the power by the Vice-Chancellor. That is why, I am trying to bring it to the notice of the Hon'ble Minister through you. మంత్రివర్యులు మాట్లాడుతూ డాక్టర్ కృష్ణారావుగారు, వీరప్పగారు చాలా చక్కటి సూచనలు యిచ్చారు. తరువాత అమలుచేస్తాము అని అన్నప్పుడు ఎమెండ్‌మెంట్ తీసుకురండి. He has agreed. You see the record. He has gone on record to say that. మంచి సూచన యిచ్చారు. అమలు చేస్తామన్నారు.

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- మంచి సూచనలు యిచ్చారు. పరిశీలిస్తాను అని చెప్పి చెప్పడం జరిగింది.

Sri K. Vidyadhara Rao:- You verify the records. You call for the records just now and verify. మంచి సూచనలు యిచ్చారు. అమలు చేస్తామన్నారా లేదా మీరు వెరిఫై చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు అన్నది ఏమిటంటే, భవిష్యత్తులో వచ్చేదానికి అమలు అన్నారు. భవిష్యత్తులో, ఇప్పుడు కాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- భవిష్యత్తులో చేసేదానికి ఇప్పుడే ఎమెండ్‌మెంట్ తీసుకు రావలసిన అవసరం లేదు. రికార్డు తీసి చూడండి.

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- పరిశీలన చేస్తామని చెప్పి తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చెబుతున్నారు. పెద్దలు కుడిపూడి ప్రభాకరరావుగారు సమరసింహారెడ్డిగారిని ఎందుకయ్యా, ఆ మాట అన్నావు అనడం యిక్కడకు కూడా వినిపించింది. దయచేసి వెరిఫై చేయండి రికార్డ్సు. భవిష్యత్తులో అమలు చేస్తామని అన్నారా? లేదా వెరిఫై చేయండి ఇప్పుడు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, దీంట్లో కోడిగుడ్డు మీద ఏదో చేస్తారంటారు చూడండి. ఆ పనిచేయకుండా ఉంటే బాగుంటుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Vidyadhara Rao, let me say. There are two processes here. One is legislative process and the other one is factual process. Now, we are in the midst of the legislative process. In the factual process there are so many other avocations, other provisions and so many other forums where you can certainly bring it up. Already, we have discussed about it, before this House. Now, this is the legislative process. What are the objectives of this Amendent? They are very simple to fall in line. To have uniformty alongwith other enactments this Bill is being forwarded. This is a very simple bill. There is absolutely nothing, in it. After all, we are not making any special enactments to the JNTU. We are making it to fall in line with other enactments under the Universities Act.ఇది చేస్తూ ఉంటే వాళ్ళకు ఏమి అభ్యంతరమో నాకు అర్థం కావడంలేదు అధ్యక్షా. No. I am not questioning it. Suppose if they find something else - some factual aspect. Let them mov it tomorrow before this House. We are here to answer. After all, we have been here from morning 8.30. Till we rise we have been answering. We are prepared to answer. Let us not stall the legislative process. Let us go ahead with this Bill. The option is for you to choose any process you like later.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇప్పుడు సమరసింహారెడ్డిగారు అడ్వకేట్‌నని చెప్పి పదే పదే చెప్పుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- చీటికి మాటికి అడ్వకేట్ అని I am here as a Public representative. I am a Member of this House and by virtue of being Member of this House I am a Member of the Cabinet. As Law Minister I have got right to intervene, Sir.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రూల్స్‌గురించి నాకు మరోసారి వాటి చెప్పాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మంచి లాయర్ అని రుజువు చేసుకోవలసింది బయట ప్రజానీకానికి, దానిని బట్టి ఆయన ప్రాక్టీసు పెరుగుతుంది. ఇక్కడ మాత్రం ఏమీ లాభం లేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తు, ఏమయిందంటే...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నేను మాట్లాడుతుంటే మధ్యలో మీరు మాట్లాడవద్దు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను మాట్లాడుతుంటే మధ్యలో నువ్వు చెప్పవచ్చు. ఏందయ్యా కథ యిది. Let Mr.Vidyadhara Rao...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- గుమ్మడికాయల దొంగ అంటే భుజాలు తడుముకుంటే ఎట్లా సార్?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Let Mr. Vidyadhara Rao blow either hot or cold. Let him now blow hot and cold simultaneously.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I am capable of both. So, do not worry. అధ్యక్షా, ఇక్కడ రెండు విషయాలు సార్. ఒకటి మీ రికార్డ్సు చూడండి. మంచి సూచన యిచ్చారు. భవిష్యత్తులో అమలుచేస్తామన్నారు. మంచి సూచన ఈవేళ ఇక్కడ పెట్టుకొని తరువాత అమలుచేస్తామని చెప్పడంలో అర్థం లేదు. మంచి సూచన అంటే ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి. In the Bill which has been tabled in the House one of the clauses is regarding the misuse of the power by the Vice-Chancellor. Here is a case of mis-use of power by the Vice-Chancellor and our Hon'ble Member, Mr. Muddukrishnama Naidu has raised it. Moreover clearly, it is seen here that in this very House the Chief Minister has gone on record to say that they are affiliated colleges. Whereas, the Minister has gone on record to say that they are constituent colleges. Therefore, దయచేసి మీరు మా రెస్క్యూకు వచ్చి ఈ వాదన, సమరసింహారెడ్డిగారి వాదన రోజూ వింటున్నాము. కొత్తకాదు. He tries to put up a good case. But, I am sorry to say that always, he has created confusion only in the end in the House. దయచేసి ఆ అవకాశం యివ్వకుండా తమరు రూలింగ్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- You see if the Government comes forward what shall I do I will do.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- తమరు అనుమతి యిస్తే నేను ఇక్కడనుండి మాట్లాడతాను. Otherwise, I must go to my seat. With your permission I can speak. తమరు అనుమతి యిస్తేనే అని అడిగాను.

Sri K. Vidyadhara Rao:- He will have to go to his seat please.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I have been careful enough. I have sought the Hon'ble Speaker's permission. The Hon'ble Speaker has got that much of power to permit me to speak from here.

Mr. Speaker:- Do not go into the details.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- One thing I must tell to Mr. Vidyadhara Rao. I do not feel shy of being an advocate. I always feel proud that I am an advocate. But, unfortunately, he is an engineer who does not know anything about law. He can only accelerate. That is all.

(Laughter)

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, he is forgetting that I am sitting in the Opposition benches. Does he want me to play the role on behalf of the Government side? I am here to expose the Government. Every act which they have been continuously making is giving leverage to the Opposition. Let him not repeat very sadly.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, he is...

Mr. Speaker:- Leave it there.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- O.K. Sir. Let us go with the Bill.

శ్రీ డి. గురునాథరావు:- ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన వివరాలు ఇదివరకే యివ్వడం జరిగింది. దానిమీద ఫర్దర్‌గా ఏమీ చెప్పవలసింది లేదు.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I have given ruling. Let us go further.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు బలంగా కొన్ని అభిప్రాయాలు చెబుతున్నారు. ఈ ఒక్కనాటికి వాయిదా వేయడానికి ఏమిటి అభ్యంతరం? నష్టం ఏమిటి? రేపు పెట్టమంటున్నాము. మేము ఆమోదిస్తాము. కూలీగా ఆలోచిద్దాము కొంచెం...రేపు ఆమోదిద్దామండి. అందువలన మంత్రిగారు - రేపు ఆమోదిద్దాము. కొన్ని బలమయిన కారణాలు వున్నాయి. అందుకని రేపటికి వాయిదావేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ డి. గురునాథరావు:- ఇది కొత్తగా ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు కాదు. మనరాష్ట్రంలో వున్న మిగతా యూనివర్శిటీలకు ఏవిధంగా ఏమెండ్‌మెంట్ వున్నదో, వాటితోపాటు ఈ విశ్వ విద్యాలయానికి కూడా పొందుపరచడం జరిగింది. అందువలన దీనిలో పెద్ద రహస్యం ఏమీ లేదు. అందువలన ఈ బిల్లును తమద్వారా సభ్యులందరిని ఆమోదించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:- మీరు వాయిదా వేయండి.

Mr. Speaker:- Now, the question is:

"That the Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1992 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered. I shall now put the clauses to vote.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మాకు కొన్ని ఎమెండుమెంట్సు ఉన్నాయి. 7.30 రా

మిస్టర్ స్పీకర్:-- మీరు చెప్పే ఎమెండ్‌మెంట్స్ క్లాజ్ - 6 కు సంబంధించినది. నేను క్లాజు చదువుతున్నాను. There are no Amendments to clauses 2 to 5. The question is:

"Clauses 2 to 5 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clauses 2 to 5 were added to the Bill.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ క్లాజు 6 లో ప్రెజెంట్ బోర్డు ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ విషయంలో మీరు ప్రతిపాదించారు 5 పేర్లు. దానికి నేను ఇంకోపేరు ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, ఇది టెక్నలాజికల్ యూనివర్శిటీ కావడంవల్ల, నేను చెప్పేదేమిటంటే, దానిస్థానంలో మన డైరక్టర్, ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ కెమికల్ టెక్నాలజీ అనే మరో మెంబరును అదనంగా తీసుకోవడంవల్ల మీకు వచ్చే నష్టం లేదు. ఇది ఎటు తిరిగి, టెక్నలాజికల్ యూనివర్శిటీ కావడంవల్ల, దానిమీద మంత్రిగారు ఆమోదించినట్లయితే నాకు అభ్యంతరం లేదు. బోర్డు ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్‌లో ఇంకొక పేరు అదనంగా చేర్చమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- అధ్యక్షా, ది డైరక్టర్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ కెమికల్ టెక్నాలజీ వారిని పెట్టమని కోరడం జరిగింది. ఇది ఆల్‌రెడీ ఎక్స్-అఫీషియో మెంబర్లు. ఎమినెంటు ప్రొఫెసర్లతో ఉంది కాబట్టి ఇది పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. ఆల్‌రెడీ ఎమినెంట్ ప్రొఫెసర్లు ఉన్నారు కాబట్టి ఇది పెట్టవలసిన అవసరం లేదని నేను కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- There are one official and one non-official Amendments, to clause 6.

Sri G. Gurunadha Rao:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (a) in the proposed sub-section(1) under class-1-ex-officio Members, in item (3) of clause 6 after the words "Technical Education" add "or his nominee."

Mr. Speaker:- Motion moved.

Now the question is:

"That in sub-clause(a) in the proposed sub-section(1) under clause-I, ex-officio Members, in item(3) of clause 6 after the words "Technical Education" add "or his nominee."

(Pause)

The motion was adopted and the Amendment was added to clause 6.

NON-OFFICIAL AMENDMENT

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in the proposed Board of Management under Clause-I-Ex-officio Members of Clause 6 add the following:

"(6) Director, Indian Institute of Chemical Technology."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now the question is:

"That in the proposed Board of Management under Clause-I-Ex-officio Members of Clause 6 add the following:

"(6) Director, Indian Institute of Chemical Technology."

(Pause)

The Amendment was lost.

Mr. Speaker:- Now the question is:

"That clause 6 as Amended do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 6 as amended was added to the Bill.

Mr. Speaker:- There are no Amendments to clause 7 and is before the House. Now the question is:

"That clause 7 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and cluase 7 was added to the Bill.

Mr. Speaker:- There are two amendments to clause 8.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మా అభిప్రాయం చెప్పనివ్వండి. అయ్యా, న్యాయశాఖ మంత్రిగారు, తమరు అన్యాయం చేయకూడదు. మా అభిప్రాయం అయినా చెప్పాలి కదా, మా అభిప్రాయం అయినా వినండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అయ్యా, బోడేపూడి వారికి మేము అన్యాయం చెయ్యగలమా, మీరే అన్యాయం చెయ్యకుండా చూడాలని నా ప్రార్థన.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను క్లాజ్-8కి ఒక అమెండుమెంటు ఇచ్చానండి. అందులో "Further affiliation and recognition of Colleges or Institutions shall be as per the guidelines prescribed by the Board of Management." అన్నది యాడ్ చెయ్యాలి. ఎందుకంటే క్రొత్తగా వచ్చేవాళ్ళకు సంబంధించినంతవరకు ఏర్పాటుచేసిన మేనేజ్‌మెంట్ రూపొందించి నటువంటి గైడ్‌లైన్స్ ప్రకారంగా జరగాలే తప్ప, ఏ ఒక్క ప్రిన్సిపాలో, ఎవరోచెయ్యడానికి వీలు లేదు. దానికి సంబంధించినటువంటి గైడ్‌లైన్స్ కొన్ని ఉండాలి. ఇది నా సూచన దీనిని ఆమోదిస్తారా మంత్రిగారు? In the proposed Section 28A of Clause 8, add the following at the end of the para:

"Further affiliation and recognition of Colleges or Institutions shall be as per the guidelines prescribed by the Board of Management."

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- ఇది వేరేగా ప్రత్యేకంగా పొందుపరచవలసిన అవసరం లేదు. ఇది బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటువారు చూసుకునే విషయమని నేను తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Now the question is:

"In the proposed Section 28A of Clause 8 add the following at the end of the para:

"Further affiliation and recognition of Colleges or Institutions shall be as per the guidelines prescribed by the Board of Management."

(Pause)

The Amendment was lost.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- దాంట్లోనే ఒక అమెండుమెంటు ఉంది చెప్పమన్నారా అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏ క్లాజు అది?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- క్లాజు 8లో.. "..provided that such affiliated or recognised colleges or institutions shall

fulfil all the conditions and requirements regarding the qualifications and pay scales of teaching and non-teaching staff." టీచింగ్ స్టాఫ్ కాని. నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ కాని, మీరు చేర్చుకొనడం, యూనివర్సిటీ రూల్సు ప్రకారంగా ఉండాలి. అలాంటి వాళ్ళు ఫుల్‌ఫిల్ చేసినటువంటివి అయి ఉండాలి. అదేవిధంగా యూనివర్సిటీ పెట్టినటువంటి కండిషన్స్ అన్నా, తప్పనిసరిగా పాటించేవి అయి ఉండాలి, అనే వాక్యాన్ని చేర్చడంవల్ల కష్టం ఏమీ లేదు. అది తప్పని సరిగా ఉండాలి, లేకపోతే, ఎవరు పడితే, వాళ్ళను చేర్చుకొనేటువంటి ప్రమాదం ఉంది. యూనివర్సిటీ పెట్టినటువంటి కండిషన్సు అన్నిటిని కూడా వయొలేట్ చేసే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి దీనిని ఫాలో కావాలి అని చెప్పి, దీనిని యాడ్ చెయ్యాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. గురునాథరావు:- అధ్యక్షా, ఇది గవర్నమెంటు ఎప్పటికప్పుడు దీనిమీద ఏమి జరుగుతోందో చూసుకునే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి దీనిని వేరేగా మళ్ళీ యూనివర్సిటీకి పెట్టవలసిన అవసరం లేదని చెప్పి తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- The Amendment No. 3 to clause 8 given notice of by Sri B. Venkateswara Rao and Sri P. Ramaiah is before the House. Now the question is:

"That Amendment No. 3 do stand part of the clause 8."

(Pause)

The Amendment was lost.

Mr. Speaker:- Now the question is:

"That clause 8 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 8 was added to the Bill.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- దానిలోనే ఇంకొకటి ఉంది. 28-ఎ లోనే క్లాజ్-8 లో ఇంకొకటి కూడా ఏమీ ఉందంటే, "Provided further that notwithstanding anything contained in any Act(s) for the time being in force, such institutions shall admit the students as laid by it subject to following the rules of reservation..." ఆ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ ఏవి అయితే ఉంటాయో, స్టూడెంట్సును చేర్చుకొనే విషయంలో......

మిస్టర్ స్పీకర్:– టోటల్ అమెండ్‌మెంట్ ఒకటే కనుక నేను క్లాజులు తీసుకున్నాను· క్లాజు 9·

శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావు:– క్లాజు 10లో లేదండి· క్లాజు 8 లోనే ఉంది· 28–ఎ తరువాత·

Mr. Speaker:- Clause 9 is before the House. There are no Amendments.

The question is:

"That clause 9 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 9 was added to the Bill.

శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావు:– క్లాజు 10లో ఏమిటంటే, ఇప్పుడు మీరు వైస్–ఛాన్సలర్ విషయంలో ముగ్గురు మెంబర్లు ఉంటారు· వైస్–ఛాన్సలర్ నియామకం విషయంలో ఈ ముగ్గురు మెంబర్లు ఉండగా, వేరే ప్రత్యేకించి ఎవరైనా ఎన్నుకొని అయినా, సూచించి పంపించవచ్చు· దానిలో మీ ఇష్టం వచ్చిన వాళ్లను గవర్నమెంటు నిర్ణయించవచ్చు· ఆ పరిస్థితులలో గవర్నమెంటు తనకు ఇష్టమైతే ఆమోదించవచ్చు· లేకపోతే త్రోసి పారెయ్యవచ్చు· అనేటువంటి పరిస్థితి ఉంది· అది తొలగించాలి· అది ప్రమాదకరమైనదని నా అభిప్రాయం· ఎటు తిరిగి, మీ వాళ్లు ముగ్గురు ఉంటారు· అందువల్ల ఈ ముగ్గురు ఉన్నటువంటి వాళ్లు ఈ బాడీ ఏదైతే ఉందో, ఏదైనా మూడు పేర్లు సూచిస్తుంది· ఈ మూడు పేర్లు సూచించిన వాళ్లలో ఎవరినో ఒకరిని గవర్నమెంటు తప్పనిసరిగా వైస్–ఛాన్సలర్‌గా తీసుకోవచ్చు· కాని త్రోసిపుచ్చే అధికారం మాత్రం ఉండకూడదు·

శ్రీ జి· గురునాథరావు:– అధ్యక్షా, ఒకదానికే పెట్టింది కాదు, మిగతా యూనివర్సిటీలకు కూడా ఉంది కాబట్టి దీనిని మార్పు చేయవలసిన అవసరం లేదని చెప్పి తమకు మనవి చేస్తున్నాను·

Mr. Speaker:- There are one official and one non-official amendments. Now non-official amendment.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That the proviso to the proposed clause(1) relating to the appointment of Vice-Chancellor in clause 10 be deleted."

Mr. Speaker:- Motion moved.

Now the question is:

"That the proviso to the proposed clause(1) relating to the appointment of Vice-Chancellor in clause 10 be deleted."

(Pause)

The amendment was lost.

Sri G. Gurunadha Rao:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause(c) in the proposed clause 2-Board of studies in clause 10 for "Ordinances" substitute "Statutes".

Mr. Speaker:- Motion moved.
Now the question is:
"That in sub-clause(c) in the proposed clause 2,-Board of studies in clause 10 for "Ordinances" substitute "Statutes".

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was denied.

Mr. Speaker:- The question is:

"That clause 10 as amended do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the clause 10 as amended was added to the Bill.

There are no amendments to clause II to 13, enacting formula and long title. They are before the House. Now the question is:

"That clauses 11 to 13, enacting formula and long title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 11 to 13, enacting formula and long title were added to the Bill.

Sri G. Gurunadha Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1992 be passed."

Mr. Speaker:- Motion moved.
Now the question is:
"That the Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1992 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

ప్రభుత్వ బిల్లులు:
(4) 1992 ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక శాసనాల (రెండవ సవరణ) బిల్లు·

Minister for Muncipal Administration (Sri M. Narsimha Reddy):- Sir, with your permission I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Second Amendment) Bill, 1992 be taken into consideration."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now discussion.

శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మా అభిప్రాయం ఏమిటంటే మండల జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులు దానిలో ఏది అయితే చెప్పినానో మున్సిపాలిటీసులో కూడా ఎలక్టెడ్ టరమ్ అయిపోయిన తరువాత ఒక సంవత్సరం పాటు పాత కౌన్సిలునే పొడిగించాలితప్ప స్పెషల్ ఆఫీసరును పెట్టి ట్మ్ టు ట్మ్ పొడిగించుకొనే హక్కు గవర్నమెంటుకు ఉండరాదు· అందువల్ల అది ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధం కాబట్టి మంత్రిగారు దీనిని ఉపసంహరించుకోవాలని మేము కోరుతున్నాము· 7·4C రా·

శ్రీ ఎం· నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మున్సిపల్ యాక్టులో ఒక సంవత్సరం పొడిగించుకొనే ప్రసక్తి లేదు· Only there is a provision for three months. అదికూడా discretionery powers of the Government..... total at an aggregate 5 years and 3 Monthsవరకు continue కాగల్గుతుంది· ఇప్పుడు మున్సిపల్ యాక్టులో నేను ఒకటే మీకు చెప్పదలచుకొన్నాను· కొన్ని కారణాలు ఉన్నాయి స్పెషల్ ఆఫీసర్నును పెట్టి ఫైనాన్షియల్ పొజిషన్ దానిని చక్కగా· మీకు తెలుసు అధ్యక్షా 55 మున్సిపాలిటీసులో డబ్బులు లేక అక్కడ మున్సిపాలిటీసులో కొన్ని ఇబ్బందులు ఎర్పడ్డాయి· ఫైనాన్షియల్ కండిషన్ ఎట్లా బాగుపరచాలని అనేది మేము ప్రభుత్వపరంగా ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము· అదిగాక ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా కాని నేను ఒకటే చెప్పదలచుకొన్నాను· We are not going to postpone the elections for long. We have started process also. పోయింది· ఎలక్టొరల్స్‌రోల్స్ ప్రింటు చేయడానికి We have called for tenders. We are doing our utmost to conduct elections within the least possible time. కోర్టునుంచి కూడా ఆదేశాలు ఉన్నాయి· We will try to keep it up. లేకపోతే ఎక్కువలో ఎక్కువ తక్కువలోతక్కువ వ్యవధిలో మేము ఎలక్షన్ జరపాలని ప్రయత్నాల్లో ఉన్నాము· ఇందులో పెద్ద ఎమెండుమెంటు ఏమీలేదు· హైదారాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ యాక్టు ప్రకారంగా మేయర్ పదవి ఏది అయితే ఉందోమళ్లీ కొత్త మేయర్ వచ్చేటంత వరకు ఆ మేయర్ పదవి కొనసాగించాలని ఏది అయితే ఉందో దానిని మాత్రంఆర్డినెన్సు ద్వారా సవరించడం జరిగింది· ఎందుకొరకు అంటే ఎలక్షన్సు జరగకపోతే కొంత వ్యవధి స్పెషల్ ఆఫీసరుకు ఉన్నప్పుడు కౌన్సిలర్సు లేకుండా మేయర్ కొనసాగడంలో అర్థంలేదు· అందుకొరకే మున్సిపల్ యాక్టు తేరుగనే మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ యాక్టులో కూడా సవరణ తీసుకువచ్చి మేయర్ స్థానాన్ని కూడా కొత్త ఎలక్షన్సు వచ్చేంతవరకు వారిని మరి దానిని స్పెషల్ ఆఫీసర్ స్థానే దాని కొరకు ఏర్పాటు

చేయడం జరిగింది. దీంట్లో పెద్ద ఎదీ వేరే... ఏమీలేదు. దీనిలో దురుద్దేశం ఏమీ లేదు. I request the Hon'ble Members to pass the Bill.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, అదనంగా ఫైనాన్షియల్ కమిట్‌మెంటు ఎంతో ఉంటుంది నాకు అర్థం కావడంలేదు. గుడ్డిలోమెల్ల అని మీ స్పెషల్ ఆఫీసర్ కంటే ఎటూ తిరిగి ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడి మేయర్ ఉపయోగం కదా. అది ప్రజాస్వామ్యం కదా? మీరు తొందరగా ఎలక్షన్స్ పెడతాం.. పెట్టడం అంటే ఎలక్షన్సు పెడతారు అని గ్యారంటీ కూడా లేదు. మీరు పెడతాము అంటున్నారు మంచిది. ఈ చట్టం ప్రకారంగా చట్టాన్ని సవరిస్తారా మాకు తెలియదు. ఇవాళ మంత్రిగారి దృష్టికి అనేక విషయాలు వచ్చినాయి. ఇప్పటి ఆస్తి పన్ను పెంపు జరగాలన్న వాదనలో ఒక పెద్ద యుద్ధం జరుగుతుంది. మీకు తెలుసు. ఈ అధికారుల పాలన మీదనే ఎలా జరుగుతుంది అని ఒక ఉదహారణ చెబుతున్నాను. తిరుపతిలో ఒక ఇంటికి 11,762 రూపాయలు పాతపన్ను. కొత్తగా ఆస్థిపన్ను వేశారు 1,62,720 రూపాయలు. ఇలాంటి ఉదాహరణలు నేను చాలా చెబుతాను. అందుకని కేవలం బ్యూరోక్రటిక్ యంత్రాంగం మీదనే ఎందుకు మమకారం అని నేను అడుగుతున్నాను. పత్రికలో ఇటీవల కామెంటు వచ్చింది ఆస్థిపన్ను విషయంలో కొడుకు, అల్లుణ్ణి పట్టణంలో ఉంచారట ఉద్యోగం చేసుకోమని, ఇద్దరు కలసి పెట్టే తేడా సర్దుకొని వచ్చారట ఎందుకు వచ్చారు అంటే పన్ను చెల్లించే క్రింద ఇల్లు వాళ్ళకు ఇచ్చేసి వచ్చారుట, అట్లా ఉంది పరిస్థితి. అందుకని బ్యూరోక్రటిక్ యంత్రాంగం మీద మీకు ఎందుకు మమకారం. సంవత్సరం పాటు ఉంచండి. ఉంచినందువల్ల మీరు ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడినటువంటి ఒక ఛైర్మన్‌ను ఉంచారు అనుకోండి మీకు వచ్చే నష్టం ఎంత. దానివల్ల ఫైనాన్స్‌యల్‌గా వచ్చే నష్టం ఎంత. బురోక్రటిక్ యంత్రాంగాం మీద మీకు ఎందుకు మమకారం. అది ఉండడం మంచిది కాదని నాఅభిప్రాయం. దయచేసి మంత్రిగారు మా అభిప్రాయాన్ని ఎంత చెప్పినా ప్రతిపక్షం వాళ్ళు తప్పు చెబుతున్నారనే పద్ధతిలో కొట్టివేస్తే మేము చేయగల్గింది ఏమీ లేదు. మెజారిటీ ఉంది మీకు, కాని ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలలో వినదగు ఎవరు చెప్పిన కొంచెం వినండి. విన్న తరువాత ఆలోచించండి. ఒక నిమిషం ఆగండి. ఆలోచించి చేయండి. మేము కోరేది అదే. అందుకని దీనిని వాపసు తీసుకొని... మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తీసుకొంటారా? లేదా? చెబితే తరువాత మా అభిప్రాయం మేము చెబుతాము.

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఆర్డినెన్సు ఇష్యూ అయినది. ఆర్డినెన్సును చాలెంజీ చేయడం కూడా అయింది హైకోర్టులో. హైకోర్టులో సంజాయిషి ఇచ్చి హైకోర్టును కూడా ఒప్పించడం జరిగింది. స్పెషల్ ఆఫీసర్ ఏర్పాటు అయినారు. కాలం కూడా మూడు మాసాల కంటే ఎక్కువే దాటి పోయింది. ఇప్పుడు వాపసు సమస్యలేదు. అంతకు ముందు తొందరగా ఎంత వీలైతే అంత తొందరగా జరిపించే ప్రయత్నం చేసాము. మా కాబినెట్ సబ్ కమిటీ వేసింది. సబ్ కమిటీ రిపోర్టు కూడా మేము కాబినేట్‌కు యిచ్చినాము. It is before the Cabinet. వీలు అయినంత త్వరలో ఎలక్షన్సు జరిపించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఇప్పుడు చెప్పినాను ఎన్‌రోల్‌మెంటు జరుగుతుంది. ఎలక్టోరల్ రోల్స్ ప్రింటింగ్ కొరకు మేము టెండరు కూడా కాల్‌ఫర్ చేసినాము. మాకు ఎలక్షన్సు ఆపించి, అప్రజాస్వామిక పద్ధతుల్లో కొనసాగాలనే ఉద్దేశ్యం ఈ ప్రభుత్వానికి మున్సిపల్ ఎల్‌క్షన్సు సందర్భంగా లేదని వెంకటేశ్వరరావుగారికి చెబుతున్నాను. నేను ఈ

సందర్భంగా ఎక్కువగా చెప్పేది ఏమీ లేదు. నేను తమతో మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు పాస్ చేయండి. It is only to replace the Ordinance by the Bill. అంత కంటే ఏమీ లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ వైఖరికి వ్యక్తి గతంగా ఏమీలేదు నేను మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పరంగా ఆలోచిస్తారని ఏదైనా ఈ విషయంలో మాపార్టీ తరుఫున నిరసన తెలియచేస్తూ మా పార్టీ సభ్యులము సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(మార్క్సిస్టు పార్టీకి చెందినటువంటి గౌరవనీయులైన సభ్యులు సభ నుంచి నిష్క్రమించినారు)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, నేను కూడా నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(గౌరవనీయులైన సభ్యులు సభనుంచి నిష్క్రమించిరి).

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, మున్సిపల్ మినిష్టరుగారు ఈ బిల్లు ద్వారా ప్రతిపాదిస్తున్న ఎమెండుమెంటును మా పార్టీపరంగా మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఇందాక పంచాయితీరాజ్ మినిష్టరుగారు జిల్లా పరిషత్తు అదే విధంగా మండల పరిషత్తుల ఎమెండుమెంట్సు తీసుకురావడం జరిగింది పొజిషన్ అన్ని పార్టీసు కూడా చెప్పాయి., యాంటీ డెమోక్రటిక్ బిల్లు అని చెప్పినప్పటికి పాస్ చేసుకొన్నారు. ఇప్పుడు మున్సిపల్ మినిష్టరుగారు ప్రతిపాదిస్తున్న మున్సిపల్ యాక్టుకు అదే విధంగా కార్పొరేషన్‌కు తీసుకు వస్తున్న ఎమెండుమెంటుకు పంచాయితీరాజ్ మినిష్టరు తీసుకువచ్చే ఎమెండుమెంటుకు ఎటువంటి బేదం లేదు. అందుకోసం అపోజిషన్ పార్టీస్ చెప్పినట్టు ఇది యాంటి డెమెక్రటిక్ బిల్లు అని చెప్పి మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా హైదాబాదు మున్సిపల్ యాక్టు కార్పొరేషన్ 1955లో సెకండులో 1/70కి ఇన్‌సర్టు చేసినప్పుడు తరువాత స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ను అపాయింటు చేసుకోవచ్చు. అదే విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ మున్సిపల్ యాక్టు 1965లో 62(ఎ) ఇన్‌సర్టు చేసిన తరువాత స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ను వేసుకోవచ్చు. అయితే స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ ప్రస్తుతం అవసరం వేరు మనం ఆలోచన చేసినాం. అప్పుడు మున్సిపల్ రూల్ యాక్టు క్రింద ఛైర్మన్ పదవీకాలం ఒక నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఇందాక మినిష్టరుగారు చెప్పినట్టు 3 నెలలు ఎక్సటెండ్ చేయవచ్చు. అదే విధంగా మేయర్‌గారికి సంబంధించినంత వరకు కొత్త మేయర్‌గారు మళ్ళీ ఎలెక్టు అయ్యేంతవరకు ఇక్కడ అటువంటిది ఉంది. అందుకోసం చాలా మంది ఈ మున్సిపల్ ఎలక్షన్సు జరపడంలేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్ ఆప్షన్ కాకుండా ఈ యొక్కమున్సిపల్ ఛైర్మన్‌లు అదే విధంగా కౌన్సిలర్లు మేయర్సు తమ పీరియడ్సు ఎక్స్‌టెండుచేయాలని ముఖ్యంగా ఈయొక్క ప్రతిపాదన.... కలెక్టర్సును పెట్టడం జరిగింది. కలెక్టర్సుకు వేరియస్ యాక్టివిటీస్ ఇప్పుడు ఉండడం వల్ల ఈ మున్సిపాలిటీసులో, హెడ్‌క్వార్టర్సులో కలెక్టర్సు ఇన్‌చార్జి ఉండడంవల్ల ఈరోజు మున్సిపాలిటీస్ ఏవిధంగా ఉన్నాయో మున్సిపల్ మినిష్టర్ ఒకసారి పరిశీలన చేస్తే అర్థం అవుతుందని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఒక ప్రక్క

టాక్సెస్ పెంచడం ఆ స్ఫూర్తిలోనే ఇవాళ కూడా ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ను కంటిన్యూ చేయడం జరుగుతున్నది అన్న అవగాహన వుంది ప్రజాస్వామ్యం లేనప్పుడు ఈ ట్యాక్సెస్ పెంచే ప్రతిపాదన ఉంటే ఎవరి ద్వారా తెలియచేసుకోవాలని చెప్పి నేను అడుగుతున్నాను. అంతే
7.50 కాకుండా ఈవేళ మునిసిపాలిటీలలో సానిటేషన్ కాని డ్రైనేజ్ కాని వాటర్ సప్లైకాని లైటింగ్
రా. కాని రోడు మెయిన్‌టెనెన్స్ కాని ఏవిధంగా ఉందో అన్నది అవగాహన చేసుకున్నప్పుడు ఈ పట్టణాల్లో చెప్పుకొంటున్నారు సాలరీస్ ఇచ్చే పరిస్థితిలో ఈ మునిసిపాలిటీస్ లేనప్పుడు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఎలా చేసుకోవడం జరుగుతుందని కలెక్టర్స్ చెపుతున్నారని మీ ద్వారా తెలియజేసుకొంటున్నాను. అందుకోసం స్పెషల్ గ్రాంట్లు ఈ మునిసిపాలిటీస్‌కి ఇవ్వాలి. అంతేకాకుండా ఈ యొక్క ఎలక్షన్స్ పెట్టాలి ఎందుకంటే ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ టైములో ఎటువంటి కార్యక్రమాలు జరుగలేదు. కలెక్టర్లు మల్టీఫేరియస్ యాక్టివిటీస్‌లో ఉండడంవల్ల ఆర్.డి.ఓస్. ఇంకా అటువంటి కార్యక్రమాలు జరపడం లేదు. కాబట్టి ఒక ప్రక్క టాక్స్‌లు పెంచుతున్నారు కాబట్టి తక్షణమే ఎలక్షన్స్ కండక్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, నేను మా పార్టీ తరఫున ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఇది అయిదు సంవత్సరాలు నిండగానే శాసనసభ పార్లమెంటులకు ఏ విధముగా ఎన్నికలు జరుగుతాయో అదే విధంగా మునిసిపాలిటీస్‌కి ఎన్నికలు జరుపవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లా జరుపనందువల్ల అ ప్రజాస్వామ్యంగా మారిపోయి ప్రజల యొక్క సమస్యలు పరిష్కృతం కాకుండా పోతాయి అదే కాకుండా శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు ఒక దానికి 500 వంతున 600 వంతున పన్నులు వేసినా అడిగే నాధుడేలేకుండా పోతున్నాడు ఎన్నికలు జరిపేందుకు మంత్రిగారు సిద్ధముగా లేరా ఎట్లా? ఇది ఎట్లా ఉందంటే మా వాడికి అన్నీ సరిగానే ఉన్నాయి కాని రెండు తప్ప అది ఓకటి చెపితే వినడు రెండు వారికి తోచదు అన్న సామెతలా ఉంది ఇటువంటి దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి మేము మా పార్టీ దీనిని వ్యతిరేకిస్తూ వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan (Charminar):- Mr. Speaker, Sir, I want certain clarify cations from the Hon. Minister, before this Bill is passed. It is mentioned in the Bill that the Mayor will be elected by ordinary election process. I want to know from the Hon. Minister what does it mean by 'Ordinary elections'? Whether the Mayor will be elected directly from the public or indirectly by the Councillors. The position of may'or of Vijayawada and Visakhapatnam would be different. With regard to the post of Mayor for the Twin Cities, he has to spend Rs. 40 to 50 lakhs in the elections. I do not also understand as to why a person will spend Rs. 50 lakhs for a Mayor post, when there are no powers for the Mayor and there are also no resources. The previous Government has passed number of Laws and they have taken away some powers and resources from the M.C.H. I request the Government to hand over the resources as well as the powers taken over by the previous Government. We had lot of expectations from the new Government and we thought that the Congress Government

will hand over the powers and resources taken over by the previous Government. But till today, nothing has been done.

With regard to elections, Sir, whether the elections would be held and if so, the specific date has to be mentioned. During the last 2 years, our Hon. Minister has been repeatedly saying that there will not be any extension of the term of Special Officer. Two years have been completed and I hope there will be no further extension of the post of Special Officer and elections will be held for Municipal Corporation of Hyderabad. I hope the Minister will give a clear-cut reply that there will be no more extension of the Special Officer.

Just now, our Hon. Minister said that the Special Officers appointed had done very good work. I request the Hon. Minister to show the improvements that have been done or some revenue that have been increased. M.C.H. does not have funds. The M.C.H. does not have money even to change the man-holes. There is no funds to give clean drinking water to Twin Cities. We are getting contaminated water. Whenever we asked about all these things, there will be only one answer from the M.C.H., i.e., 'no funds'.

Thank you very much, Sir, for the opportunity given.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు, it was brought to fulfill the Constitutional obligation. కాని ఇందులో పంచాయితీరాజ్ బిల్లులు మంత్రిగారు చెప్పిన దానికి దీనికి బేధము ఉంది. పంచాయితీరాజ్ అంటే మీరు ఒక చట్టం తీసుకురావాలంటే పార్లమెంటులో పాస్‌కావాలని చెపుతున్నారు. దానికి దీనికి సంబంధం లేదు. హైకోర్టు ఆదేశాల మీదనే నవంబరులో ఎన్నికలు జరిపిస్తున్నామని చెప్పడంలో అభ్యంతరమేమీ లేదు. ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్ల వల్ల అధ్యక్షా మంత్రిగారికి మీ ద్వారా నిరసన తేలియజేసున్నాను. కూకట్‌పల్లి మునిసిపాలిటీ మా మేజర్ మునిసిపాలిటి బి.జె.పి.కి సంబంధించిన ఛైర్మన్ ఉన్నారండి. దానికి శాక్ చేశారు. అప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో దానికి నేను నిరసన తెలియజేస్తున్నాను. మరి స్పెషల్ ఆఫీసర్‌లకు మంత్రిగారు విజయవాడ పోతున్నారు. మీటింగ్స్ పెట్టి అస్యూరెన్స్ ఇస్తున్నారు కాని అధ్యక్షా ఒకవేళ టాక్స్ ఎన్‌హాన్స్ అయితే వారికి దీంట్లో అధ్యక్షా మునిసిఫ్‌కోర్టు పోవడానికి వీలు లేదు. హైకోర్టుకు పోదామన్నా ఒక టౌన్ మొత్తము కలిసి అగ్రీవుడ్ పార్టీగా పోవడానికి వీలు లేదు. ఇండివిడ్యువల్ అబ్జక్షన్స్ వారు ఎన్‌టైటిల్ చేస్తున్నారు దీని వల్ల సామాన్యుడు బాధపడుతున్నాడు. ఎన్నికలు జరిపించడం అవసరం మరి ఎన్నికలు జరిపిస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. మీకు తెలుసు చెత్తకుండీలు చాలా డర్టీగా ఉంటున్నాయి దీనికి కారణం కౌన్సిలర్‌లు లేకపోవడం వల్ల. వారేకనుక ఉంటే వాటిని క్లిన్ చేయించేవారు. కాబట్టి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికలు జరిపితే మంచిదని ఈ ఎన్నికలు ఎప్పుడు పెడుతున్నారని అడుగుతున్నాను అధ్యక్షా.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- According to the Minister one of the reasons for delay in conducting the elections is the financial position of the various municipalities under the Special Officers' regieme. They should probably enhance

finances. But under various Municipal Acts, the elected councils have nothing to do with the finances even if the assessments are done by the Officers under the direct orders of the Government. If there are no finances, that does not mean that there should not be elected bodies.

According to Congress Manifesto, they promised to introduce a Constitutional Amendment within 100 days after coming into power in the country ensuring the elections and continuance of elected bodies, local bodies whether they are urban or rural. For some reason or the other, they forgot their promises. Atleast, let the Congress Government in the State uphold the spirit of it. We want to see the elected bodies. We also want to know whether there will be direct elections or indirect elections; whether the elections will be with the identity cards or without identity cards; on party basis or non-party basis, etc. With regard to these things, we are all put in dark. Let the Hon. Minister clearly say what the Government is going to do.

Sri M. Narasimha Reddy:- Firstly, I will answer to Mr. Ashoka Gajapathi Raju. Regarding financial position of the Municipalities, I have already gone on record. Most of the Municipalities have passed a Resolution that they are not going to increase the property tax and at the same time, the Municipalities were not in a position to pay their staff salaries. 55 Municipalities have gone on strike. The Government have to pay Rs. 4 crores towards the salaries of the staff. With regard to appointment of Special Officers, even under T.D.P. Government or the other Governments, there were appointment of Special Officers to manage the affairs. We have been managing with them. This is not a new thing. When we are going to improve the financial conditions of the Municipalities by suspending the elected bodies for a very small time, we are not committing any crime. After the elected bodies coming to existence, then, we will give them finances and we will make them self-sufficient. Are you not happy with this?

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- If the financial position is not good and if there are financial implications, it is a fit case for president's rule in the State. You can suspend the Assembly also.

Sri M. Narasimha Reddy:- Our position has not come to that of Municipalities. The Government position has not come to that level of Municipalities.

(Interruptions)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I request the Hon. Minister to improve the financial resources by different methods. Even if it is inevitable, taxing to death can definitely be void. Please apply your mind and do not tax to people to death also in local bodies.

(Interruptions)

Sri M. Narasimha Reddy:- Taxing is a different issue. There is Demand of mine and while replying on my Demand, I will give information about what is under valuation and how people are to be taxed, etc. I will come to that point, later. With regard to point raised by Sri Virasat Rasool Khan, we have provided a provision in this Act. The period of Special Officer shall not exceed 2 years. There is no question of further extension. I have told you that after enumeration, we are going to have elections. For Electoral rolls, we have called for Tenders. The Elections will be held soon. The Government does not want to have the additional burden of management of Municipalities, without the public representatives. We will give their responsibilities. We will not stop the process. Elections will be held. But I cannot give the exact date.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I could understand Sri J.Prasada Rao saying as soon as possible and escape, but I did not expect a gentleman like Sri Narasimha Reddy to use the same words 'as soon as possible'. 8·10 రా.

Sri M. Narasimha Reddy:- I have already started the process. The Sub-Committee has given the report. They have asked whether direct elections or indirect elections. We are taking a decision very soon on that issue also. They need not have the fear.

میئر کا الیکشن ہوگا۔ برابر ہوگا۔ کیسا ہوگا وہ سب کمیٹی اور کیبنیٹ میں فیصلہ ہونے کے بعد وہ بتلا دونگا۔

I request the Hon. Members to pass the Bill.

Mr. Speaker:- Now the question is:

"That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Second Amendment) Bill, 1992 be taken into consideration."

(pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మేము ఎంత మొర పెట్టుకున్నా వాళ్ళ మేనిఫెస్టో వాళ్ళు మరచిపోయినా, మేము గుర్తు చేసినా కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి ఆలోచన కనిపించడం లేదు. కోర్టు ఆదేశాలు ఇచ్చింది. నవంబరు లోపల ఎన్నికలు జరపాలని ఇచ్చింది. మేము ఆల్‌రెడీ ప్రాసెజరు ఈజ్ ఆన్ అన్నారు. ఏవిధంగా ఆన్ అయిందో శ్రీ నరసింహారెడ్డిగారి లాంటి వారు చెప్పడం లేదు. ప్రొసీజరు చాలు అన్నారు. I have not seen any notification to that effect. How are you going to conduct the elections? ఇంతవరకు మీ పాలసీ చెప్పలేదు. Are you going to conduct the elections after giving identity cards? Are they going to be direct or indirect elections? Are they going to be on party basis? ఇంతవరకు మీరు చెప్పకుండా ప్రాసెస్ ఈజ్ ఆన్ చెప్పి trying to avoid and evade is not correct. శ్రీ నరసింహారెడ్డి గారు చెప్పకుండా ఈ విధానం అవలంభించినందుకు నిరసన తెలియజేస్తూ ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తూ మా పార్టీ తరఫున మేము వాక్ అవుట్ చేస్తున్నాము.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, ఈ ఎన్నికలు నవంబరులో పెట్టకున్నా తరువాత ఎప్పుడు పెట్టినా ప్రభుత్వం ఇన్‌డైరెక్టు ఎలక్షన్సుకే పోతుంది· ఏవిధంగా ఎన్నికలు జరుపుతారో చట్టం ఇప్పుడే ప్రవేశపెట్టవలసిన అవసరం ఉంది· తరువాత పెట్టే అవకాశం లేదు· తరువాత మళ్లీ ఆర్డినెన్సుల రాజ్యం చేసుకునే అవకాశం ఉంది·, శాలరీస్ పే చేయనటువంటి పరిస్థితి ఉంది· టాక్సులు వసూలుచేసి వాటిని నడపాలనేటటువంటి ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు· శాలరీస్ చేయలేదు కనుక దానిని శాక్ చేస్తాము, శాలరీస్ లేవు కనుక రేపు అసెంబ్లీని శాక్ చేసి ప్రెసిడెంటు రూలు పెడతామనే ఆలోచనతో నిస్సహాయంగా ఉంది· అడ్మినిస్ట్రేషను ఫెయిల్యూరు అయింది· ప్రభుత్వపరంగా సరైనా సమాధానం లేదు· కార్పొరేషను ఎలక్షన్సు పెట్టి మహానగరాన్ని రక్షించే చక్కటి ప్రణాళిక లేదు·, కనుక దీనికి వ్యతిరేకంగా మా పార్టీ సభ్యులం వాకౌట్ చేస్తున్నాము·

(భారతీయ జనతాపార్టీ గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- Sir, I want a little clarification from the Hon. Minister. In the last session also, the Government....

Mr. Speaker:- That is a closed history.

Sri Mohd. Virast Rasool Khan:- In the last session, the Government said, they are going to hold the elections shortly
کب تک چلے گا۔ I want a little clarification in this regard. The court judgement is there and according to that before November they have to hold the elections. Again the Minister is telling shortly. We want an exact reply from the Minister. Further, director elections should not be held to the post of Mayor. In that case, a person contesting from Twin Cities has to spend Rs. 50 lakhs. We strongly oppose the direct election to the post of Mayor.

Sri M. Narasimha Reddy:- The Hon. Member is aware that the Government is bound by the High Court decisions. In exceptional cases, we take the permission of the High Court to extend it further. I have already that the process is on, process is on. We are trying to hold elections. There is no question of saying we will not hold elections. Elections will be held and shall be held.....

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- When?

Sri M. Narasimha Reddy:- Very shortly. As it is, I cannot give you the specific date.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- What is the reason?

Mr. Speaker:- You cannot question that. You cannot get the answer, when the mind and intention of the Government is very clear.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- The Government should give the date.

Mr. Speaker:- The matter is over.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- Let the Hon. Minister say the correct date.

Mr. Speaker:- He said, as soon as possible.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- O.K., Sir, We are also staging a walk out.

(M.I.M. Party Hon. Members staged a walkout)

శ్రీ ఎమ్. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీకు తెలియనిది ఏమీ ఉంది. ఎలక్షను ప్రొసీజరులో డేట్ మొదలైనవి తరువాత ఎనౌన్సు చేస్తారు.

Mr. Speaker:- There are no amendments to clauses 2 to 5, clause 1, enacting formula and long title.

Now the question is:

"That clauses 2 to 5, clause 1, enacting formula and long title do stand part of the Bill."

(pause)

The motion was adopted and clauses 2 to 5, clause 1, enacting formula and long title were added to the Bill.

I shall now request the Minister for Municipal Administration to move the motion for passing the Bill.

Sri M. Narasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Second Amendment) Bill, 1992 be passed."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now the question is:

"That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Second Amendment) Bill, 1992 be passed."

(pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

Mr. Speaker:- Now the House is adjourned to meet again at 8.30 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 8.15 P.M. to meet again at 8.30 A.M. on Friday, the 18th September, 1992.)